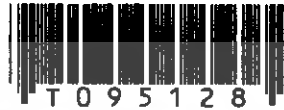
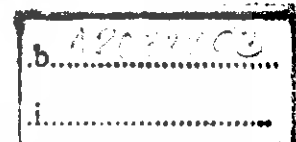

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง
โครงการออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายจากผ้าตลอด
Garment and Dress Design from See-Through Fabric

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 95128
วัน,เดือน,ปี 21 พ.ค. 2552

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2550-2551

ใบอนุมัติผล

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรม
ศาสตรบัณฑิต

.....
คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์.....ประธานกรรมการ

.....กรรมการ

.....กรรมการ

.....กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ทพสาร สุขสงวน.

(อาจารย์ปณสาร สุขสงวน)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	โครงการออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายจากผ้าแลสด (Garment and Dress Design from See-Through Fabric)	
ชื่อ	นางสาว พิมพ์มัย หาราชัย	
รหัสนักศึกษา	46020141 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ปาณสาร สุขสงวน	ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

เนื่องจากในปัจจุบัน “ผ้าแลสด” หรือวัสดุที่สามารถมองผ่านทะลุได้ เช่น ผ้าชีฟอง ผ้าแก้ว ผ้าตาข่าย เป็นต้น เป็นวัสดุที่นิยมใช้ในการออกแบบชุดแต่งกายต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากผลงานแฟชั่นจาก MUSE by Good Mixer ที่ใช้ “ผ้าแลสด” ในการออกแบบชุดต่าง ๆ โดยนำเสนอประโยชน์ของผ้าแลสด ได้แก่ ความเบาสบาย ความพลิ้วไหว ความโปร่ง การล่องลอย การเคลื่อนไหวในแต่ละมุมมอง อีกทั้งยังเป็นการสื่อความหมายที่หลากหลายของผู้ออกแบบ และผู้สวมใส่ อาทิ ความลึกกลับ ความเปิดเผย ความสวยงาม ฯลฯ

เมื่อเล็งเห็นเอกลักษณ์ของผ้าแลสดและจากการสังเกตเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายจากผ้าแลสดในปัจจุบัน จะทำให้ต้องการลองทำเสื้อผ้าจากผ้าแลสดในรูปแบบใหม่ โดยนำประเพณีปอยส่างลองของชาวไทยใหญ่ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว อย่างงดงาม และน่าทึ่ง มาเป็นที่มาของการออกแบบ

จากแนวความคิดดังกล่าว ทำให้เกิดโครงการออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายจากผ้าแลสด ขึ้นมา โดยได้รับคำปรึกษาจากคุณชัยชน สวันตรัง Designer ห้องเสื้อ MUSE ในการนำผ้าแลสดมาใช้

ในการออกแบบนี้ ได้แบ่งการศึกษาค้นคว้าออกเป็น 3 ด้านคือ

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำมาใช้ในการออกแบบ
2. การศึกษาเกี่ยวกับลวดลาย โครงสี จากประเพณีปอยส่างลอง
3. การศึกษาทดลองการทำเทคนิคต่างๆลงบนผ้าแลสด

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ และใช้ในการออกแบบภายใต้ขอบเขตดังนี้คือ

1. เสื้อ 2 ตัว
2. กระโปรง 2 ตัว
3. เกรส 2 ตัว
4. เข็มขัด
5. ผ้าคลุมไหล่

สรุปผลการออกแบบได้ดังนี้

1. ออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายจากผ้าแอลอคโดยนำประเพณีปอยส่างลองมาเป็นที่มาของการออกแบบ และได้ศึกษารูปแบบของเสื้อผ้าจาก MUSE by GOOD MIXER โดยไม่ได้เน้นตามสมัยนิยมมากนัก แต่ออกแบบให้เหมาะกับ ช่วงฤดูร้อน ปี 2008
2. เทคนิคที่นำมาใช้คือ Laser Cutting การรีดผ้ากาวและการซ้อนผ้า การใช้เลื่อมและริบบิ้นมาประกอบในงาน และการพิมพ์ฟอยล์ ซึ่งเทคนิคต่าง ๆ นั้นล้วนได้ผ่านกระบวนการทดลองก่อนนำมาใช้ในการออกแบบ
3. ลวดลายและสีที่นำมาใช้ในงาน ได้รับการประยุกต์มาจากประเพณีปอยส่างลองและลวดลายจากการตัดชุด

กิตติกรรมประกาศ

สำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีได้นั้นต้องขอขอบพระคุณคณะ
สถาปัตยกรรมศาสตร์ ลาดกระบัง สถานที่ที่ข้าพเจ้าได้เรียนรู้และหล่อหลอมประสบการณ์ชีวิตอย่าง
สร้างสรรค์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรมทุกท่านที่ให้ความรู้ และสั่งสอนมา
ตลอด 5 ปีที่ผ่านมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์ปณาสาร สุขสงวน ที่ปรึกษา สำหรับคำแนะนำในการทำงานและ
โอกาสที่อาจารย์หยิบยื่นให้ ถึงพวกเรากรุณาอาจารย์จะมีออกนอกกลุ่มนอกทางไปบ้าง พวกเราก็
ขอขอบคุณที่อาจารย์ช่วยประคองมาจนถึงที่สุดทางค่ะ

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาสิ่งทอทุกท่าน อาจารย์จารุพัชร อาชวะสมิต อาจารย์
ผ่องศรี รอดโพธิ์ทอง อาจารย์ศักดิ์จิระ เวียงเก่า อาจารย์อุไรวรรณ ภารดี อาจารย์วินัย อุดมทรัพย์
ไม่เช่นนั้นหนูคงไม่มีความรู้ในการทำงานต่างๆอย่างแน่นอน

ขอขอบคุณ เพื่อน ศ.อ. 5 ชาวเทศาภิบาล คิม แนน เป้า น้ำตาล ปุ๋ย รุ่ง เกาะ แสง ด็ก ตู่
ปุน ทอม โบ หมิง ที่คอยบอกให้สู้ไปด้วยกัน และช่วยเร่งกันทำงาน

ขอขอบคุณพี่บอยผู้ใจดีที่ช่วยเปิดโรงงานให้พวกเรา

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ศ.อ. 5 หอราชพฤกษ์ แอมป์ คิม กิ๊บ นท กู้ก สำหรับความใส่ใจ
ขอบคุณคิม ที่คอยช่วยเหลือเรายามอับจนปัญญา เพราะอยู่ใกล้กัน คิมจะเป็นคำตอบแรกสำหรับ
ปัญหาเราเสมอ

ขอขอบคุณ ขวัญ กิ่ง กิฟ ศ.อ. 5 ที่เป็นที่พึ่งพิงให้อุ่นใจ ให้ความช่วยเหลือยามต้องการใน
ทุกๆครั้ง

ขอขอบคุณ กเลอ ว.จ. สำหรับทุกอย่าง น้ำใจที่คุณเห็นว่ำน้อยนิด กลับมีค่ามากสำหรับ
การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ถ้าไม่มีคุณ วิทยานิพนธ์ของเราอาจไม่ได้ออกมาเป็นรูปเป็นร่างอย่างนี้
แน่นอน

ขอขอบคุณ แชมป์ น.ศ. ที่มาช่วย แล้วคนอนไปพร้อมๆกัน กานต์ น.ศ. กับแพรวี่ น.ศ. ที่
ยอมตื่นมาให้ตอน ตี 5 ครั้ง มาถ่ายรูปกันทั้งๆที่ทุกคนไม่ใช่มนุษย์ที่สามารถตื่นเช้าได้เลย เป็นเช้าที่
มหัศจรรย์มาก ขอขอบคุณอีกครั้งที่วิ่ง ไปวิ่งมาถึงแม้จะติดธุระก็ตาม

ขอขอบคุณ คีตา สำหรับการเป็นแบบงามๆ ให้งานเรา ขอขอบคุณที่ขับรถมาให้ ขอขอบคุณ tiger
translate ที่ทำให้เรานึกถึงคีตาขึ้นมา

ขอขอบคุณ น้องเม่น ส.น. ที่เต็มใจช่วยตลอด และคิสเพลย์สวยๆที่มาช่วยกันทำ

ขอขอบคุณพี่แก้ว ศ.อ. ที่ช่วยให้คำปรึกษา และเติมที่กับการช่วยเหลือน้องๆมากมาย

ขอขอบคุณ พี่ด็ก พี่พาร์ พี่นึ่ง หลิน ฟู มะ ดาว เป้ง โหน่ง ศ.อ. สายรหัสที่เยี่ยมที่สุดของเรา
รวมถึงพี่ม่อนด้วยค่ะ

ขอขอบคุณ น้องมาย(มนมัย) น.ศ. น้องอาร์ด น.ศ. น้องก๊วก ศ.อ. น้องอู๋ น.ศ. น้องมุก ศ.อ.
น้องจำ น.ศ. น้องกาน สน. น้องนุ่น ศ.อ.และขอขอบคุณอีกหลายกำลังใจ ที่ช่วยให้ผ่านพ้นช่วงเวลา
ที่ต้องใช้ความพยายามอย่างมาก ที่ส่งผ่าน hi5, msn และทุกครึ่งเวลาที่เจอกัน

ขอขอบคุณสโมสรนักศึกษาคณะสถาปัตย์ฯ ที่สอนการใช้ชีวิตที่ทั้งคุ้มและเหนื่อยที่นี่ ซึ่ง
เป็นช่วงชีวิตที่มีค่ามากที่สุดในการใช้ชีวิตมา

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ คุณนงลักษณ์ หาราชัย คุณเกษลักษณ์ หาราชัย และคุณอรณณพ
พล หาราชัย สำหรับกำลังใจ และ กำลังใจดีๆเสมอมาตลอดการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณที่คอยให้
ความสนับสนุนอย่างเต็มที่ในการทำงาน รักนะคะ คุณแม่ผู้เข้มแข็ง และ คุณพ่อ ที่ข้าพเจ้ารู้ว่า คอย
ให้กำลังใจจากที่ไหนซักแห่ง

สารบัญ

	หน้า
อนุมติผล	
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	จ
รายการภาพประกอบ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 ความสำคัญของวิทยานิพนธ์	4
1.3 วัตถุประสงค์โครงการ	4
1.4 ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข	5
1.5 ความเป็นไปได้ของโครงการ	7
1.6 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์	7
1.7 แนวทางการศึกษาวิจัย	8
บทที่ 2 การค้นคว้าและสรุปผลข้อมูล	
2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับ Muse by Good Mixer	9
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้ผลิตภัณฑ์	11
2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับที่มาในการออกแบบ	11
2.3.1 ประเพณีปอยส่างลอง	11
2.3.2 ลวดลายจลุประดับบนตัวตุ้ง	14
2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าแลเลอด	15
2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์	17
2.5.1 ขนาดสัดส่วนของผู้บริโภค	17
2.5.2 หลักเบื้องต้นในการออกแบบลายผ้า	19
2.5.3 ขนาดของลวดลายในการออกแบบลายผ้าพิมพ์	20
2.5.4 จิตวิทยากับลวดลาย	23

2.5.5 ข้อมูลด้านสี	23
2.5.6 ข้อมูลเกี่ยวกับเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย	28
2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับกรรมวิธีในการผลิต	59
2.6.1 Laser Cutting	59
2.6.2 Paper Cutting	63
2.6.3 การสกรีน	72
2.6.4 การพิมพ์ฟอยล์	86
2.6.5 การตกแต่งเสื้อผ้า	87
2.6.6 อุปกรณ์ที่ใช้ในการตัดเย็บ	119
2.7 สรุปข้อมูล	121
บทที่ 3 การพัฒนาการออกแบบ	122
3.1 แบบร่างและพัฒนาการออกแบบ	122
3.2 สรุปผลการออกแบบและความเห็นของคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์	135
บทที่ 4 การเสนอผลงานออกแบบ	136
ภาพประกอบการนำเสนองาน	136
การพัฒนาตลาด	138
เสื้อเตป	- ภาพต้นแบบ 140
	- Flat Drawing 141
	- ตลาดที่นำมาใช้ 142
	- การคำนวณราคาต้นทุน 143
เสื้อคอปก	- ภาพต้นแบบ 144
	- Flat Drawing 145
	- ตลาดที่นำมาใช้ 146
	- การคำนวณราคาต้นทุน 147
กระโปรงทวิสค์	- ภาพต้นแบบ 148
	- Flat Drawing 149
	- ตลาดที่นำมาใช้ 150
	- การคำนวณราคาต้นทุน 150
กระโปรงวงกลม	- ภาพต้นแบบ 151

	- Flat Drawing	152
	- ลวดลายที่นำมาใช้	153
	- การคำนวณราคาต้นทุน	154
เดรสแขนปก	- ภาพต้นแบบ	155
	- Flat Drawing	156
	- ลวดลายที่นำมาใช้	157
	- การคำนวณราคาต้นทุน	158
เดรสเกาะอก	- ภาพต้นแบบ	159
	- Flat Drawing	160
	- ลวดลายที่นำมาใช้	161
	- การคำนวณราคาต้นทุน	162
ผ้าคลุมไหล่	- ภาพต้นแบบ	162
	- ลวดลายที่นำมาใช้	163
	- การคำนวณราคาต้นทุน	163
เข็มขัด	- ภาพต้นแบบ	164
	- ลวดลายที่นำมาใช้	164
	- การคำนวณราคาต้นทุน	165
บทที่ 5 สรุปผลการออกแบบและข้อเสนอแนะ		166
บรรณานุกรม		168
ประวัติการศึกษา		170

รายการภาพประกอบ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงการแต่งกายของสตรีไทยสมัยรัชกาลที่ 5 หลังจากเสด็จประพาสยุโรป	1
ภาพที่ 2 แสดงการแต่งกายของสตรีไทยสมัยปลายรัชกาลที่ 5	2
ภาพที่ 3 แสดงขบวนแห่ในประเพณีปอยส่างลอง	3
ภาพที่ 4 แสดง“ลูกแก้ว”	3
ภาพที่ 5 แสดง collection เปิดตัว “Lochness” จากงาน Bangkok Fashion Week 2005 สไตล์ Resort Chic	6
ภาพที่ 6 แสดง Evening dress ภาพจากนิตยสารดิฉัน	6
ภาพที่ 7 แสดงตัวอย่างผลิตภัณฑ์จาก Muse by Good Mixer ในปีก่อนๆ	10
ภาพที่ 8 แสดงตัวอย่างผลิตภัณฑ์จาก Muse by Good Mixer ในงาน BIFW 2007	10
ภาพที่ 9 แสดง ประเพณีปอยส่างลองขณะแห่ที่ถนน	11
ภาพที่ 10 แสดง ส่างลองที่สกลไธ	12
ภาพที่ 11 แสดง สิ่งของเครื่องใช้บางส่วนในประเพณี	13
ภาพที่ 12 แสดง ตะแป	14
ภาพที่ 13 แสดงลายขอบสำหรับแต่งริม	19
ภาพที่ 14 แสดงลวดลายแบบระบบเนื้อที่ไม่จำกัด	20
ภาพที่ 15 แสดงลวดลายขนาดจิ๋ว	20
ภาพที่ 16 แสดงลวดลายขนาดเล็ก	21
ภาพที่ 17 แสดงลวดลายขนาดกลาง	21
ภาพที่ 18 แสดงลวดลายขนาดใหญ่	21
ภาพที่ 19 แสดงลวดลายขนาดต่างๆกัน เปรียบเทียบกัน	22
ภาพที่ 20 แสดงภาพวงจรสี	24
ภาพที่ 21 แสดงเข็มขัดแบบเป็นทางการ	28
ภาพที่ 22 แสดงเข็มขัดแบบไม่เป็นทางการ	29
ภาพที่ 23 แสดงลักษณะที่ไม่มีหัวเข็มขัด	29
ภาพที่ 24 แสดงผ้าคลุมไหล่รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า	30
ภาพที่ 25 แสดงผ้าคลุมไหล่รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส	30
ภาพที่ 26 แสดง ผ้าคลุมไหล่รูปสามเหลี่ยม	31

ภาพที่ 27 แสดงหลัก “Golden Mean”	33
ภาพที่ 28 แสดงสมดุลไม่ปกติแบบขนาดเท่ากัน ความเข้มไม่เท่ากัน	39
ภาพที่ 29 แสดงสมดุลไม่ปกติแบบขนาดเท่ากัน ความเข้มไม่เท่ากัน	39
ภาพที่ 30 แสดงสมดุลไม่ปกติแบบขนาดเท่ากัน ความเข้มไม่เท่ากัน	39
ภาพที่ 31 แสดงการกั้นสีเครื่องนุ่งห่มแบบต่างๆ แสดงตัวอย่างความ- เป็นไปได้ของผลที่ต่างกัน	40
ภาพที่ 32 แสดงการเปรียบเทียบขนาดของลายกับขนาดของเสื้อผ้า	40
ภาพที่ 33 แสดงกรณีตัวอย่างจากซ้ายไปขวา	42
ภาพที่ 34 แสดงผลกระทบด้าน Positive และ Negative	42
ภาพที่ 35 แสดง เสื้อเบลาส์	43
ภาพที่ 36 แสดง เสื้อทูนิค	43
ภาพที่ 37 แสดง เสื้อสมีค	44
ภาพที่ 38 แสดง เสื้อเพปัลม	44
ภาพที่ 39 แสดง เสื้อฟูลโอเวอร์	44
ภาพที่ 40 แสดง เสื้อเชิ้ต	45
ภาพที่ 41 แสดง เสื้อแบบโบเลโร	45
ภาพที่ 42 แสดง เสื้อคาร์ดิแกน	46
ภาพที่ 43 แสดง เสื้ออ๊ก	46
ภาพที่ 44 แสดง เสื้อแคพ	46
ภาพที่ 45 แสดง เสื้อเบลเซอร์	47
ภาพที่ 46 แสดง เสื้อเข้ารูป	47
ภาพที่ 47 แสดง คอเสื้อแบบต่างๆ	48
ภาพที่ 48 แสดง ปกเสื้อแบบต่างๆ	49
ภาพที่ 49 แสดงระดับความยาวของแขนเสื้อ	50
ภาพที่ 50 แสดง แขนเสื้อแบบ แขนเย็บเข้าวงแขน	51
ภาพที่ 51 แสดง แขนเสื้อแบบแขนแรกแล่น	52
ภาพที่ 52 แสดง แขนเสื้อแบบแขนในคิ้ว	52
ภาพที่ 53 แสดง เสื้อไม่มีแขน	53
ภาพที่ 54 แสดง ระดับความยาวกระโปรง	54
ภาพที่ 55 แสดง A กระโปรงทรงตรง	55

	B กระโปรงสอบสั้น	
	C กระโปรงสอบยาว	
	D กระโปรงปลายบาน	
	E กระโปรงจีบรูปกรอบเอว	
ภาพที่ 56 แสดง	F กระโปรงแยกชิ้นทรงหลวม	56
	G กระโปรงแยกชิ้น	
	H กระโปรงปลายบานมาก	
	I กระโปรงป้าย	
ภาพที่ 57 แสดง	J กระโปรงจีบรอบตัว	57
	K กระโปรงจีบกระทบ	
	L กระโปรงคอโยค	
ภาพที่ 58 แสดง	เครตแบบต่างๆ	58
ภาพที่ 59 แสดง	CMA-1200T / 1680T เครื่องตัดเลเซอร์หัวคู่	60
ภาพที่ 60 แสดง	การวางผ้าบนเครื่องตัดเลเซอร์	61
ภาพที่ 61 แสดง	เครื่องตัดเลเซอร์ขณะทำงาน	62
ภาพที่ 62 แสดง	หัวเลเซอร์	62
ภาพที่ 63 แสดง	ขณะนำชิ้นงานที่ตัดแล้วออกมา	62
ภาพที่ 64 แสดง	ชิ้นงานที่ถูกตัดผ่านการเลเซอร์คัท	62
ภาพที่ 65 แสดง	การใช้ Laser ทำให้ผ้าออกมามีลักษณะคล้ายการ Discharge	63
ภาพที่ 66 แสดง	การใช้เลเซอร์ทำการ engrave หรือ สลักบนผ้า(ซ้าย) และ หนัง (ขวา)	63
ภาพที่ 67 แสดง	ศิลปะการตัดกระดาษของจีน	64
ภาพที่ 68 แสดง	“ซวงฮัว”	65
ภาพที่ 69 แสดง	การตัดกระดาษแบบสมมาตร	67
ภาพที่ 70 แสดง	ศิลปะการตัดกระดาษของญี่ปุ่น	67
ภาพที่ 71 แสดง	เกล็ดหิมะกระดาษ	68
ภาพที่ 72 แสดง	ขั้นตอนการทำคิริกามีรูปเกล็ดหิมะ	68
ภาพที่ 73 แสดง	วิธีฉีกกระดาษในKurpie	69
ภาพที่ 74 แสดง	วิธีฉีกกระดาษที่ซับซ้อนมากขึ้น	70
ภาพที่ 75 แสดง	ศิลปะการตัดกระดาษในเม็กซิโก	70
ภาพที่ 76 แสดง	silhouette	70

ภาพที่ 77 แสดง ขางปาดสกรีนชนิดต่างๆ	75
ภาพที่ 78 แสดง ผ้าที่ผ่านการพิมพ์ฟอยล์แล้ว	886
ภาพที่ 79 แสดงตัวอย่างการพิมพ์ฟอยล์	87
ภาพที่ 80 แสดง การพิมพ์ครั้งที่สอง จะได้ภาพเป็น Inverseลาย	87
ภาพที่ 81 แสดงภาพผ้ารองทรง	97
ภาพที่ 82 แสดงผ้ากาววีลาน์ธรรมดา	97
ภาพที่ 83 ผ้ากาวแสดงวีลาน์ไขปลา (กาวเม็ด / Dot Type)	97
ภาพที่ 84 แสดงผ้าสาธิตกาว	98
ภาพที่ 85 แสดงผ้าเยอร์ซี่กาว	98
ภาพที่ 86 แสดงผ้าเคมีกาว	98
ภาพที่ 87 แสดงผ้ากาวห่มก	99
ภาพที่ 88 แสดงผ้าชั้นอัด	99
ภาพที่ 89 แสดงผ้าหางม้า	99
ภาพที่ 90 แสดงผ้าป่านแก้ว, ผ้าเคมีปก, ผ้าเคมีขอบ	100
ภาพที่ 91 แสดงผ้าสปันบอนด์ (Spunbond)	100
ภาพที่ 92 แสดงวีลาน์ละลายน้ำ	100
ภาพที่ 93 แสดงวีลาน์ร่องปีก	101
ภาพที่ 94 แสดง ผ้ากาวขอบเฮว	101
ภาพที่ 95 แสดงภาพขนาดกระดุม	104
ภาพที่ 96 แสดงภาพกระดุมเม็ด 2 รู มีทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่	106
ภาพที่ 97 แสดงภาพกระดุมพลาสติก	106
ภาพที่ 98 แสดงภาพกระดุมไม้	106
ภาพที่ 99 แสดงภาพกระดุมไม้	107
ภาพที่ 100 แสดงภาพกระดุมผ้า	107
ภาพที่ 101 แสดงภาพรูปทรงกระดุมแบบต่างๆ	108
ภาพที่ 102 แสดงภาพรังคัม	109
ภาพที่ 103 แสดงภาพอุปกรณ์เกาะเกี่ยวเสื้อผ้า	110
ภาพที่ 104 แสดงภาพอุปกรณ์เกาะเกี่ยวเสื้อผ้า	110
ภาพที่ 105 แสดงภาพอุปกรณ์เกาะเกี่ยวเสื้อผ้า	111
ภาพที่ 106 แสดงภาพซิป	112

ภาพที่ 107 แสดง การสกรีนสิ่งมลงบน ผ้าแก้ว ผ้าตาข่ายยัด ผ้ารีฟองย่นจากซ้ายไปขวา	122
ภาพที่ 108 แสดง การสกรีนสิ่งมลงบนผ้าเกล็ด	123
ภาพที่ 109 แสดง การพิมพ์ฟอยล์ลงบนผ้าเกล็ด (ทดลองสีที่เหมาะสมกับสีของผ้าด้วย)	123
ภาพที่ 110 แสดงการวางผ้าซ้อนกัน แล้วพิมพ์ฟอยล์ในที่เดียว	124
ภาพที่ 111 แสดง การนำผ้าแก้วมารีดผ้ากาวก่อน แล้วค่อยมาพิมพ์ฟอยล์	124
ภาพที่ 112 แสดง ผ้าแก้วฉลุหลายชิ้นผ้าแก้ว	125
ภาพที่ 113 แสดงผ้าป่านฉลุหลาย ชิ้นทับผ้ารีฟองแล้วเย็บเดินเส้น	125
ภาพที่ 114 แสดง ผ้าแก้วฉลุหลายชิ้นด้านใต้ผ้ารีฟองย่น	125
ภาพที่ 115 แสดง ผ้าแก้วฉลุหลายชิ้นภายใต้ผ้ารีฟอง	126
ภาพที่ 116 แสดงการรีดผ้ากาวสีชมพูบนผ้าป่านมัสลินสีเหลือง	126
ภาพที่ 117 แสดงการรีดผ้ากาวสีชมพูบนผ้ารีฟองสีขาว	126
ภาพที่ 118 แสดงการรีดผ้ากาวสีชมพูบนผ้าแก้วสีขาว	127
ภาพที่ 119 แสดงการรีดผ้ากาวสีชมพูบนผ้าตาข่ายยัด	127
ภาพที่ 120 แสดง การฉลุผ้าป่านแล้วนำไปซ้อนภายใต้ผ้าป่านแล้วรีดทับด้วยผ้ากาว	127
ภาพที่ 121 แสดง ผ้าแก้วฉลุหลายชิ้นภายใต้ผ้าแก้วแล้วรีดทับด้วยผ้ากาว	128
ภาพที่ 122 แสดง ผ้าป่านฉลุหลายชิ้นภายใต้ผ้ารีฟองแล้วรีดทับด้วยผ้ากาว	128
ภาพที่ 123 แสดง ผ้าป่านฉลุหลายชิ้นภายใต้ผ้าแก้วแล้วรีดทับด้วยผ้ากาว	128
ภาพที่ 124 แสดง ผ้าป่านฉลุหลาย ประกบด้วยผ้าแก้ว แล้วเย็บเดินตามลาย	129
ภาพที่ 125 แสดง การรีดผ้ากาวที่ฉลุแล้วลงบนผ้ารีฟอง แล้วสกรีนบนทับผ้ารีฟอง	129
ภาพที่ 126 แสดง การฉลุผ้าป่านแล้วประกบด้วยผ้าแก้วและผ้ากาว แล้วสกรีนทับ(ด้านหน้า)	129
ภาพที่ 127 แสดง การฉลุผ้าป่านแล้วประกบด้วยผ้าแก้วและผ้ากาว แล้วสกรีนทับ(ด้านหลัง)	130
ภาพที่ 128 แสดง การฉลุผ้าป่านแล้วประกบด้วยผ้าแก้วและผ้ากาว – แล้วสกรีนเป็นลายที่ลือกับลายที่ฉลุ	130
ภาพที่ 129 แสดง การนำผ้าแก้วรีดผ้ากาวแล้วสกรีนสีทองทับด้านที่เป็นผ้าแก้ว	130
ภาพที่ 130 แสดงการนำผ้าแก้วรีดผ้ากาวโดยมีผ้าแก้วสอดใต้อยู่ด้านในแล้วสกรีนสีบนทับ	131
ภาพที่ 131 แสดง การนำผ้ากาวอีกสีมาตัดเป็นรูปภาพแล้วแทรกไว้ด้านใน	131
ภาพที่ 132 แสดงการสกรีนบนผ้าแก้ว แล้วรีดผ้ากาวลือลายที่สกรีน	132
ภาพที่ 133 แสดง การรีดผ้ากาวไว้ด้านหลัง แล้วนำริบบิ้น(ซ้าย)และเลื่อม(ขวา)- มาเดินตามเส้นขอบ ด้านหน้า	132
ภาพที่ 134 แสดงที่มาของการออกแบบ	132

ภาพที่ 135 แสดง โครงสีที่จะนำมาใช้ในงานออกแบบ	133
ภาพที่ 136 แสดง ลวดลายต่างๆเบื้องต้นที่ได้ออกมา	133
ภาพที่ 137 แสดง สเก็ชเสื้อ และเสื้อที่เลือก	134
ภาพที่ 138 แสดง สเก็ช Evening Dress และ Evening Dress ที่เลือก	135
ภาพที่ 139 แสดง สเก็ชกระโปรง และ กระโปรง ที่เลือก	135
ภาพที่ 140 แสดง ภาพประกอบการนำเสนอกลุ่มเป้าหมาย	136
ภาพที่ 141 แสดง ภาพประกอบการนำเสนอที่มาของการออกแบบ	136
ภาพที่ 142 แสดง ภาพประกอบการนำเสนอขอบเขตของโครงการ	137
ภาพที่ 143 แสดง ภาพประกอบการนำเสนอสเก็ชสุดท้าย ก่อนออกมาเป็นชิ้นงาน	137
ภาพที่ 144 แสดง การพัฒนาลาย 1	138
ภาพที่ 145 แสดง การพัฒนาลาย 2	138
ภาพที่ 146 แสดง การพัฒนาลาย 3	138
ภาพที่ 147 แสดง การพัฒนาลาย 4	139
ภาพที่ 148 แสดง การพัฒนาลาย 5	139
ภาพที่ 149 แสดง การพัฒนาลาย 6	139
ภาพที่ 150 แสดง การพัฒนาลาย 7	140
ภาพที่ 151 แสดง เสื้อเคป	142
ภาพที่ 152 แสดง ลายด้านหน้าของเสื้อเคป	142
ภาพที่ 153 แสดง ลายด้านหลัง ของเสื้อเคป	144
ภาพที่ 154 แสดง เสื้อคอปก	146
ภาพที่ 155 แสดง ลายด้านหน้าของเสื้อคอปก	146
ภาพที่ 156 แสดง ลายด้านหลังของเสื้อคอปก	148
ภาพที่ 157 แสดง กระโปรงทวิสต์	150
ภาพที่ 158 แสดง ลายที่ขอบ	150
ภาพที่ 159 แสดง ลายบนกระโปรง	151
ภาพที่ 160 แสดง กระโปรงวงกลม	153
ภาพที่ 161 แสดง ลายบนผ้าปู	153
ภาพที่ 162 แสดง ลายพิมพ์พอยล์บนผ้าแก้วสี oldrose	155
ภาพที่ 163 แสดง เดรสแขนกุ้ด	157
ภาพที่ 164 แสดง ลายด้านหลังของเดรส	157

ภาพที่ 165 แสดง ลายด้านหน้าของเครต	158
ภาพที่ 166 แสดง ลายบนผ้าหน้าเครต	159
ภาพที่ 167 แสดง เครตเกาะอก	161
ภาพที่ 168 แสดง ลายบนผ้าขาวของเครตเกาะอก	161
ภาพที่ 169 แสดงลายบนเครตเกาะอก	161
ภาพที่ 170 แสดง ลายบนชายผ้าแก้วสี oldrose	162
ภาพที่ 171 แสดง ผ้าคลุมไหล่	163
ภาพที่ 172 แสดง ลายบนผ้าคลุมไหล่	163
ภาพที่ 173 แสดง การวางลายบนผ้าคลุมไหล่	164
ภาพที่ 174 แสดง เข็มขัด	164
ภาพที่ 175 แสดง ลายบนเข็มขัด	164

รายการตารางประกอบ

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา	7
ตารางที่ 2 แสดง ขนาดเสื้อผ้าสำเร็จรูป	18
ตารางที่ 3 แสดง ขนาดเสื้อสตรี	18
ตารางที่ 4 แสดง ขนาดกระโปรงสตรี	18
ตารางที่ 5 แสดง ขนาด สัดส่วนสตรีในระบบเสื้อผ้าสำเร็จรูปหน่วยเป็นเซนติเมตร	19
ตารางที่ 6 แสดง แสดงอิทธิพลของสี สีกลมกลืนและสีคู่ตรงข้าม	28
ตารางที่ 7 แสดง การสรุป การใช้เส้นบนเสื้อผ้าที่ปรากฏต่อสายตา	38
ตารางที่ 8 แสดง วิธีการเลือกเส้นและด้ายกับเนื้อผ้า (จำนวนเลขแสดงถึงเบอร์ของด้าย)	117
ตารางที่ 9 แสดง ราคาต้นทุนของเสื้อคอ	140
ตารางที่ 10 แสดง ราคาต้นทุนของเสื้อคอปก	144
ตารางที่ 11 แสดง ราคาต้นทุนของกระโปรงทวิสต์	147
ตารางที่ 12 แสดง ราคาต้นทุนของกระโปรงวงกลม	151
ตารางที่ 13 แสดง ราคาต้นทุนของเดรสแขนทัด	155
ตารางที่ 14 แสดง ราคาต้นทุนของเดรสเกาะอก	159
ตารางที่ 15 แสดง ราคาต้นทุนของผ้าคลุมไหล่	160
ตารางที่ 16 แสดง ราคาต้นทุนของเข็มขัด	161

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

“ผู้หญิงกับการแต่งกาย” เป็นสิ่งที่อยู่เคียงคู่กันมาตั้งแต่ยุคอดีตกาล โดยความนิยมในการแต่งกายเปลี่ยนแปลงไปตามแต่ละยุคสมัย อาทิ การแต่งกายในสมัยกรุงศรีอยุธยานั้น คนไทยเริ่มนิยมนุ่งโจงกระเบน แปลงจากทรงหยักครึ่งอย่างขอม หญิงนุ่งจีบห่มสไบ มีผ้าห่มชั้นในอีกผืนหนึ่ง ห่มอย่างผ้าแถบสไบขึ้นนอก ใช้ผ้าเนื้อหนาก็ได้ ส่วนการแต่งกายในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ยังคงลักษณะบางอย่างสืบเนื่องมาจากสมัยอยุธยา ยุคนั้นการแต่งกายของราษฎรทั่วไปยังต้งกันไปตามชนชาติ ซึ่งเข้ามาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในขณะนั้น กลุ่มชนชาติต่าง ๆ อันมีพวกมอญ จีน ฝรั่งเศส การแต่งกายโดยทั่วไปของคนสมัยนี้ หญิงห่มสไบ นุ่งผ้าโจง หรือผ้าจีบ ในสมัยสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว การแต่งกายได้รับอิทธิพลจากชนชาติตะวันตกที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทย โดยความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมการแต่งกายนี้ ได้เกิดขึ้นในกลุ่มชนชั้นนำก่อน ทั้งนี้ ในสมัยรัชกาลที่ 5 - พ.ศ. 2480 มีนโยบายเปิดประเทศอย่างหนึ่งคือ การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการแต่งกาย เช่น โปรดให้เจ้านายและข้าราชการสวมเสื้อเมื่อเข้าเฝ้า ในระยะต้นเป็นการคัดแปลงจากตะวันตก ผสมการแต่งกายแบบเดิม ซึ่ง “การแต่งอย่างฝรั่ง” ได้รับการยอมรับเพียงแค่เวลาออกการออกงาน หรือเนื่องในโอกาสพิเศษเท่านั้น ในเวลาอื่นแต่งกายแบบเดิม ในช่วงเวลาระหว่างนี้ จะเห็นได้ว่า มีการนำผ้าแถบออกไปประยุกต์ใช้กับเครื่องแต่งกาย เพื่อให้เกิดความสวยงามและทันสมัยเวลาสวมใส่ เช่น การสวมเสื้อทับด้านใน ใส่เสื้อผ้าโปร่งด้านนอก และนุ่งโจงกระเบน เป็นต้น

ภาพที่ 1 แสดงการแต่งกายของสตรีไทยสมัยรัชกาลที่ 5 หลังจากเสด็จประพาสยุโรป

ภาพที่ 2 แสดงการแต่งกายของสตรีไทยสมัยปลายรัชกาลที่ 5

ในปัจจุบัน “ผ้าเลอลอด” หรือวัสดุที่สามารถมองผ่านทะลุได้ เช่น ผ้าฉีฟอง ผ้าแก้ว ผ้าตาข่าย เป็นต้น เป็นวัสดุที่นิยมใช้ในการออกแบบชุดแต่งกายต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากผลงานแฟชั่นจาก MUSE by Good Mixer ที่ใช้ “ผ้าเลอลอด” ในการออกแบบชุดต่าง ๆ โดยนำเสนอประโยชน์ของผ้าเลอลอด ได้แก่ ความเบาสบาย ความพลิ้วไหว ความโปร่ง ธารล่องลอย การเคลื่อนไหวในแต่ละมุมมอง อีกทั้งยังเป็นการสื่อความหมายที่หลากหลายของผู้ออกแบบ และผู้สวมใส่ อาทิ ความลึกลับ ความเปิดเผย ความสวยงาม ฯลฯ

แบรนด์ MUSE by Good Mixer นี้ เป็นท้องถิ่นหนึ่งที่มีการนำผ้าเลอลอดมาใช้ในการออกแบบโดยคุณชัยชน สวันศรีจณ์ ซึ่งมีแนวคิดเกี่ยวกับผ้าเลอลอดว่า “เป็นผ้าที่มีความนุ่มนวล มีความเป็นผู้หญิง และมีความหรูหรา” เหมาะกับภาพลักษณ์ของแบรนด์ MUSE การศึกษาชิ้นนี้ จึงได้ติดต่อแบรนด์ MUSE เพื่อออกแบบเสื้อผ้าโดยใช้ผ้าเลอลอดเป็นวัตถุดิบหลัก

ถึงแม้ว่าจะมีการออกแบบเสื้อผ้า โดยการผสมผสานการใช้ผ้าเลอลอดมากยิ่งขึ้นจำหน่ายตามท้องตลาด แต่ลักษณะพื้นผิว รูปแบบของสวดลายที่ใช้ และรูปแบบของเสื้อผ้า ไม่มีการนึกภาพลักษณ์ของการใช้ผ้าเลอลอดอย่างเห็นได้ชัด โครงการนี้จึงได้จัดทำขึ้น เพื่อเสนอการออกแบบเสื้อผ้าแฟชั่น โดยใช้ผ้าเลอลอดเป็นวัตถุดิบหลักสำหรับการออกแบบ โดยอาศัยวัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิมทางศาสนาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของ “เมืองสามหมอก” หรือแม่ฮ่องสอน ได้แก่ ประเพณีปอยส่างลอง มาเป็นแนวทางการออกแบบ

ประเพณีปอยส่างลอง เป็นประเพณีการบรรพชาสามเณรของชาวไทยใหญ่ หรือ ชาวไต คำว่า “ปอยส่างลอง” หรือการบวชลูกแก้ว หมายถึง พิธีงานบุญที่กำลังก้าวไปสู่เพศสามเณร ซึ่งเป็นงานบุญที่จะทำให้ญาติพี่น้องของสามเณรได้รับบุญกุศลร่วมกันด้วย “ส่างลอง” หรือเด็กที่กำลังจะเข้าสู่เพศสามเณร ต้องมีการแต่งหน้าแต่งตัวอย่างครบเครื่อง เสมือนดังเป็นเจ้าชาย และมีพิธีการกว่าจะเป็นสามเณรอย่างน้อย 3 วัน การแต่งกายของเด็กชายจะแต่งกายด้วยสีสันที่สดใส ซึ่งสร้างความน่าสนใจให้กับงานเทศกาลเป็นอย่างมาก และเป็นตัวอย่างของการใช้สีสันที่มีความขัดแย้งกันได้อย่างลงตัว

ประเพณีปอยส่างลอง เป็นประเพณีที่มีความใส่ใจในรายละเอียดของการแต่งกายให้ “ลูกแก้ว” เสมือนความพิถีพิถันของสตรีในการเลือกเสื้อผ้า และประเพณีนี้ยังเป็นประเพณีที่มีเสน่ห์ มีสีสันสะดุดตาสร้างความประทับใจให้แก่คนที่มองอยู่รอบข้างอีกด้วย

ภาพที่ 3 แสดงขบวนแห่ในประเพณีปอยส่างลอง

ภาพที่ 4 แสดง“ตูกแก้ว”

การออกแบบเสื้อผ้าแฟชั่นในโครงการนี้ จะประยุกต์ทุก ๆ องค์ประกอบของประเพณีดังกล่าว ตั้งแต่เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย สีลันของเสื้อผ้า ตลอดจนองค์ประกอบที่ใช้ในพิธี มาใช้สำหรับแนวทางการออกแบบในโครงการนี้ ด้วยการนำเทคนิคต่างๆบนผ้าตลอด ซึ่งนอกจากจะเป็นการสะท้อนถึงประเพณีและวัฒนธรรมของชาวไทยใหญ่แล้ว การออกแบบดังกล่าว ยังเป็นสื่อสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงมุมมองของพุทธศาสนา ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับพิธีการตามที่ได้กล่าวไปในข้างต้น

โครงการนี้ ได้ใช้ลักษณะเด่นของผ้าตลอดในการออกแบบ โดยสามารถเชื่อมโยงกับมุมมองในเชิงพุทธศาสนาและมุมมองด้านอื่น เนื่องจากโครงการนี้ ต้องการสะท้อนมุมมองของชุดเสื้อผ้าแฟชั่นอย่างไร้ข้อจำกัด ซึ่งผู้ที่ได้ชมสามารถรับรู้และสัมผัสอย่างอิสระตามประสบการณ์ของแต่ละท่าน โดยสามารถมองผ่านมิติต่าง ๆ อาทิ มิติทางพุทธศาสนา ที่สื่อในเรื่องของการระลึกถึงภาวะของการมองเห็นด้วยตา และการมองเห็นด้วยใจ มิติทางด้านวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว ซึ่งสะท้อนถึงประเพณีและวัฒนธรรมของชาวไทยใหญ่ และสามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อไป มิติทางด้านแฟชั่น ซึ่งเป็นมุมมองของการแต่งกายที่สวยงาม ดูดีกลับ ในขณะที่เดียวกันก็ปกปิดร่างกายอย่างมิดชิด และสง่างาม

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ด้วยแรงบันดาลใจจากประเพณีปอยส่างลองจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เชื่อมโยงการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ให้เข้ากับประเพณีของชาวไทย
3. นำเสนอประสบการณ์ใหม่ในการใช้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ที่เน้นคุณค่าของผลิตภัณฑ์ควบคู่ไปกับความสวยงาม
4. เป็นการเพิ่มมูลค่าของผ้าตลอดสีพื้น ด้วยการสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์ด้วยการออกแบบ
5. เป็นการนำเสนอทางเลือกใหม่ให้กับผู้บริโภคในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์
6. นำเสนอผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ใช้วัสดุที่ออกแบบโดยเทคนิคใหม่ ๆ
7. เป็นการประชาสัมพันธ์ให้ประเพณีปอยส่างลองเป็นที่รู้จักมากขึ้น

1.3 ความเป็นไปได้ของโครงการ

ด้านเศรษฐกิจ

1. เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ต้องใช้คน จึงช่วยส่งเสริมให้เกิดการสร้างงานและการกระจายรายได้
2. เป็นโครงการที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ดั้งเดิม ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มีราคาสูงมากขึ้น
3. ผลิตภัณฑ์มีความเป็นเอกลักษณ์ในตัวเอง เหมาะกับแนวทางการตลาดด้านการตลาดเฉพาะกลุ่ม

สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคในปัจจุบันที่มีความเป็นตัวของตัวเอง

ด้านสภาพแวดล้อมและสังคม

1. เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับผู้ใช้งาน
2. เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ

ด้านการออกแบบ

1. สร้างสีสันและความรู้สึกให้กับผ้า โดยการออกแบบและเทคนิคใหม่ ๆ สำหรับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
2. ใช้วัสดุที่มีอยู่ในประเทศ และสามารถหาซื้อได้ง่าย

3. ออกแบบโดยคำนึงถึงเอกลักษณ์ของสิ่งที่นำมาเป็นแรงบันดาลใจ ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและแฝงด้วยนัยแห่งประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวไทยใหญ่ ที่สามารถนำมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับการใช้งานจริงของสังคมวงกว้างได้

4. ออกแบบเสื้อผ้าโดยการออกแบบให้เข้ากับ Muse by Good Mixer คือเสื้อผ้าโคร่งใหญ่ สามารถสวมใส่ได้สบาย และ เป็นการเหมาะสมในการใช้ร่างกาย

ด้านนโยบายของบริษัท

1. บริษัทมีความสนใจในการใช้ผ้าตลอด ประกอบกับการใช้ผ้าชนิดอื่นในการผลิตเสื้อผ้าแฟชั่น ตลอดจนมีการตกแต่งผ้าด้วยการทำเทคนิคต่าง ๆ ลงบนผ้าอยู่แล้ว
2. บริษัทมีนโยบายในการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยมองเห็นโอกาสทางการตลาดควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายของผลิตภัณฑ์ในประเทศไทย มุ่งเน้นไปที่บุคคลที่มีความชื่นชอบความแปลกใหม่ และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อยู่เสมอ จึงได้ออกแบบคอลเลกชัน collection เพื่อนำเสนอสินค้าที่มีความแปลกใหม่ ความหลากหลาย ผ่านแนวความคิดใหม่ ๆ แก่ทั้งตลาดอย่างสม่ำเสมอ

1.4 ข้อมูลเบื้องต้นของ MUSE by Good Mixer

เริ่มจากการทำเสื้อผ้าผู้ชาย ด้วยแบรนด์ Good Mixer และต้องการขยายกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดมาที่ สตรีวัย 25-50 ปี เป็นกลุ่มลูกค้าชาวไทยและชาวต่างชาติ ระดับ A-A¹ มี concept โดยรวมของการออกแบบเสื้อผ้าสตรีไว้ที่โคร่งเสื้อแบบ Kaftans¹ คือโคร่งเสื้อแบบหลวม ๆ ใหญ่ ๆ ใส่สบาย style ของเสื้อผ้าจะเป็นแบบ Semi-Couture²

ราคาสินค้าของแบรนด์ MUSE by Good Mixer อยู่ในช่วง 1,500-60,000 บาท

ข้อมูลทางด้านการตลาด เนื่องจากทางบริษัทเพิ่งเริ่มดำเนินกิจการ จึงเริ่มเปิดตัวจากงานแฟชั่นโชว์ Bangkok Fashion Week 2005 และในงาน ELLE Fashion Week 2005 ด้วยแนวความคิดแรกคือ Resort Chic³ เพื่อให้แบรนด์เป็นที่รู้จักในสายการผลิตเสื้อผ้าสตรีจากเดิมที่เป็นที่รู้จักในนาม Good Mixer ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นสุภาพบุรุษ และมีการวางสินค้าอยู่ที่สาขาต่าง ๆ ของร้าน ได้แก่ Siam Paragon, ZEN, Siam Center และ Gaysorn Plaza โดยมีลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งลูกค้าต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นลูกค้าในแถบตะวันออกกลางเป็นส่วนมาก

สายการผลิต นอกจากการผลิตเสื้อผ้าสตรีแล้ว MUSE by Good Mixer ยังมีการผลิต ผ้าพันคอ และ เข็มขัด โดยมีแผนในอนาคตว่าจะเพิ่มสายการผลิตกระเป๋า โดยเน้นการใช้ผ้าเป็นหลัก

1. Kaftans : เสื้อคลุมหลวมโคร่งแขนยาวโดยทั่วไปจะมีการประดับตกแต่งบริเวณคอ ออก และแขนเสื้ออย่างหรูหรา

2. Semi-Couture: เสื้อผ้าที่กึ่งแฟชั่นขั้นสูงและกึ่งสวมใส่ในชีวิตประจำวันได้

3. Resort chic: ในยุคนั้นเป็นยุคสมัยที่การโรงแรมในประเทศไทยกำลังเฟื่องฟู ซึ่งคนที่ไม่ได้สะดวกหรือชอบการรับประทานอาหารค่ำเหมือนอย่างในยุคก่อนแล้ว จึงออกแบบชุดสำหรับสวมใส่ที่สะดวกสบาย เพื่อความสะดวก สบายแก่ภาพลักษณ์และการตกแต่งของโรงแรม

ภาพที่ 5 แสดงcollection เปิดตัว “Lochness” จากงาน Bangkok Fashion Week 2005 สไตล์ Resort Chic

ภาพที่ 6 แสดงEvening dress ภาพจากนิตยสารดิฉัน

1.5 ปัญหาและแนวทางการแก้ไข้ปัญหา

ปัญหา	แนวทางแก้ไข้ปัญหา
1. ผ้าแลลดมีข้อจำกัดจากการมองเห็นแบบทะลุผ่าน จึงยังไม่ถูกนำมาใช้แบบจริงจังอย่างแพร่หลายในการใช้งานต่าง ๆ	นำผ้าแลลดมาซ้อนทับกัน หรือนำมาประกอบกับการใช้งานกับผ้าชนิดอื่น ทำเทคนิคลงบนผ้าที่ทำให้มีการใช้งานที่หลากหลายมากขึ้น หรือออกแบบให้มีส่วนประกอบของผ้าแลลดในส่วนที่เป็นการเสริมความงามของผลิตภัณฑ์
2. ผ้าที่มีอยู่ในท้องตลาด ไม่มีพื้นผิวที่แปลกใหม่ หรือการใช้เทคนิคใหม่ๆลงบนผ้า	ออกแบบลูกเล่นใหม่ ๆ อาทิ พื้นผิว และความรู้สึกจากการทำเทคนิคบนผ้า สร้างความรู้สึกที่ได้จากการมองและการใช้งาน – เพิ่มเข้าไป โดยให้ความหลากหลายมากขึ้น และมีเอกลักษณ์มากขึ้น

ตารางที่ 1 แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไข้ปัญหา

1.6 ขอบเขตของโครงการ

นำผ้าแลลดที่มีอยู่มากมายในท้องตลาดมาคัดสรรเฉพาะผ้าที่มีสีพื้น ไม่มีลวดลาย อาทิ ผ้าชีฟอง ผ้าชีฟองย่น ผ้าแก้ว ผ้าไหมแก้ว ผ้านาฬิกา ผ้านาฬิกาอิตาลี (ผ้าโปร่ง) ผ้าโอโรนสวรรค์ รวมไปถึงผ้าใยธรรมชาติอย่างผ้าป่านมัสลินสีพื้น โดยนำผ้านี้มาใช้ในการออกแบบ ดังนี้

1. ออกแบบลวดลายและเทคนิค ที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับผ้าแลลดที่ต้องการ โดยอาศัยเทคนิคต่าง ๆ เช่น การปักถัก การทำ Laser Cut การสกรีน การสกรีนฟอยล์ Patchwork เทคนิคการเย็บ การส่งผ่านด้วยความร้อน การนำผ้าขาวหรือวัสดุสำเร็จรูปอย่างอื่นมาประกอบ เป็นต้น

2. ออกแบบด้วยแรงบันดาลใจจากประเพณีปอยต่างดง และคำนึงถึง concept ของ แบรนด์ และแนวโน้มในรูปแบบของเสื้อผ้าในต่างประเทศ

3. ผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ต้องการทำการออกแบบ

เสื้อผ้าสตรี

เสื้อ	2	ตัว
กระโปรง	2	ตัว
ชุดEvening Dress	2	ตัว

เครื่องแต่งกายสตรี

ผ้าคลุมไหล่	1	ชิ้น
เข็มขัด	1	เส้น

ลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

1. สตรี อายุ 25-40 ปี
2. มีกำลังซื้อผลิตภัณฑ์
3. รักการแต่งตัว
4. เป็นคนที่มีลักษณะนิสัยชอบเปิดรับ และลองสิ่งใหม่ ๆ
5. มีรสนิยมที่ดี
6. ชอบเข้าสังคม และรักการท่องเที่ยว
4. ใช้ผ้าและวัสดุตกแต่งที่หาได้ง่าย ในท้องตลาด มาตัดเย็บเป็นตัวผลิตภัณฑ์
5. ออกแบบแพทเทิร์นการตัดเย็บที่ใช้ในการผลิต
6. ออกแบบให้สามารถนำมาใส่ในชีวิตประจำวันได้

1.7 แนวทางการศึกษาวิจัย

1. เทคนิคต่างๆที่จะนำมาใช้บนผืนผ้า
 - การทำ Laser cut
 - การสกรีนฟอยล์
 - การนำผ้าขาวและวัสดุอื่นๆมาประกอบ
2. รูปแบบและแนวโน้มของเสื้อผ้า, เครื่องแต่งกายที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันเพื่อที่จะนำมาปรับใช้ในการออกแบบ
3. ศึกษาเกี่ยวกับประเพณีปอยส่างลองเพื่อมาเป็นแนวทางในการออกแบบ
4. การตัดเย็บเสื้อผ้าและเทคนิคการตัดเย็บ
5. ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย เกี่ยวกับเรื่องรสนิยม, life style รวมถึงความต้องการในอนาคต
6. ศึกษาคุณสมบัติเกี่ยวกับวัสดุหลัก และวัสดุรองที่จะนำมาใช้
 - วัสดุหลัก > ผ้า see through
 - วัสดุรอง > ผ้าชนิดอื่นที่นำมาประกอบ และวัสดุตกแต่ง
7. ศึกษาขนาดสัดส่วนและ size ของผลิตภัณฑ์
8. ศึกษาเกี่ยวกับจิตวิทยาสี, trend สี เพื่อที่จะเลือกนำมาใช้
9. ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของผลิตภัณฑ์คู่แข่งและผลิตภัณฑ์ใกล้เคียงที่มีอยู่ในปัจจุบัน

บทที่ 2

การค้นคว้าและสรุปผลข้อมูล

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับ Muse by GoodMixer

Muse by Good Mixer ก่อตั้งในปี 2005 เป็นแบรนด์เสื้อผ้าสตรีภายใต้การออกแบบของคุณ ชัยชน สวันตฺรังจ์ ซึ่งคุณชัยชนได้เริ่มต้นจากการทำเสื้อผ้าผู้ชาย ด้วยแบรนด์ Good Mixer ที่เปิดตัวมาได้ 10 ปีแล้ว เมื่อและต้องการขยายกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด มาที่ สตรีวัย 25-50 ปี จึงได้เปิดแบรนด์ Muse by Good Mixer ขึ้นมา

กลุ่มเป้าหมายของแบรนด์

เป็นกลุ่มลูกค้าชาวไทยและชาวต่างชาติ ระดับ A-A⁺

ระดับเงินเดือนประมาณ 25,000 บาท ขึ้นไป

มีรสนิยมในการแต่งตัว รู้จักการ mix and match เสื้อผ้า

เข้าใจว่าเสื้อผ้าเป็นผลงานที่ต้องเก็บรักษาไว้ และควรค่าแก่การมีเอาไว้ครอบครอง

ชอบเสพสินค้าแปลกตา และชอบงานศิลปะ

Concept และ การหาแรงบันดาลใจในการออกแบบ

มี concept โดยรวมของการออกแบบเสื้อผ้าสตรีไว้ที่ โครงเสื้อแบบหลวม ๆ ใหญ่ ๆ ใส่ง่าย และ style ของเสื้อผ้าจะเป็นแบบ Semi-Couture โดยในแต่ละคอลเล็กชันมีแนวคิดในการออกแบบแตกต่างกันออกไป โดยอาศัยประสบการณ์ต่างๆรอบตัวในชีวิตประจำวันที่ได้ประสบพบเจอ มาเป็นแรงบันดาลใจ โดยไม่ได้มีแผนการตายตัวอย่างแน่นอนว่าต้องการหาแรงบันดาลใจจากที่ใด

ราคาสินค้าของแบรนด์ MUSE by Good Mixer อยู่ในช่วง 1,500-60,000 บาทแล้วแต่ความยากง่ายของงาน และความประณีต

ข้อมูลทางด้านการตลาด เนื่องจากทางบริษัทเพิ่งเริ่มดำเนินกิจการ จึงเริ่มเปิดตัวจากงานแฟชั่นโชว์ Bangkok Fashion Week 2005 และ ในงาน ELLE Fashion Week 2005 ด้วยแนวความคิดแรกคือ Resort Chic เพื่อให้แบรนด์เป็นที่รู้จักในสายการผลิตเสื้อผ้าสตรีจากเดิมที่เป็นที่รู้จักในนาม Good Mixer ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นสุภาพบุรุษ และมีการวางสินค้าอยู่ที่สาขาต่าง ๆ ของร้าน ได้แก่ Siam Paragon, ZEN, Siam Center และ Gaysorn Plaza โดยมีลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งลูกค้าต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นลูกค้าในแถบตะวันออกกลางเป็นส่วนมาก

สายการผลิต นอกจากการผลิตเสื้อผ้าสตรีแล้ว MUSE by Good Mixer ยังมีการผลิต
 ผ้าพันคอ และเข็มขัด โดยมีแผนในอนาคตที่จะเพิ่มสายการผลิตกระเป๋า โดยเน้นการใช้ผ้าเป็น
 หลัก

ภาพที่ 7 แสดงตัวอย่างผลิตภัณฑ์จาก Muse by Good Mixer ในปีก่อนๆ

ภาพที่ 8 แสดงตัวอย่างผลิตภัณฑ์จาก Muse by Good Mixer ในงาน BIFW 2007

เนื่องจากผลิตภัณฑ์ของ Muse by Good Mixer นั้นเป็นงานที่ทำขึ้นจากมือ ไม่ได้ผลิตขึ้น
 เป็นจำนวนมาก จึงมีความหลากหลายในงานมาก โดยคุณชัยชน ยังชื่นชอบการใช้ผ้าสีพองกับงาน
 เป็นหลัก และเน้นการใช้โครงเสื้อแบบหลวมๆ และมีความกรุยกรายในเนื้องาน

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้ผลิตภัณฑ์

1. สตรี อายุ 25-40 ปี
2. มีฐานเงินเดือนอยู่ที่ 25,000 บาท ขึ้นไป
3. รักการแต่งตัว
4. เป็นคนที่มีลักษณะนิสัยชอบเปิดรับ และลองสิ่งใหม่ ๆ
5. มีรสนิยมที่ดี
6. ชอบเข้าสังคม และรักการท่องเที่ยว
7. ชอบงานศิลปะ

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับที่มาในการออกแบบ

ภาพที่ 9 แสดง ประเพณีปอยส่างลองของแม่ที่ถนน

2.3.1 ประเพณีปอยส่างลอง

ประเพณีปอยส่างลอง คือ งานบวชตามเถรของชาวไทยใหญ่ วัดอุประสงค์สำคัญของ พิธีกรรมนี้ คือ การสร้างบุคคลากรที่จะสืบพระศาสนา โดยเด็กชาย ที่เข้าบวชจะได้ศึกษาเล่าเรียน พระธรรม คำสั่งสอนของพระ พุทธเจ้าและระเบียบปฏิบัติทางพุทธศาสนา พิธีปอยส่างลอง ถือเป็นประเพณีที่มีความสำคัญยิ่งในวิถีชีวิตของชาวไทยใหญ่ เป็น พิธีกรรมที่สะท้อนถึงความศรัทธาในพระพุทธรศาสนา นอกจากนี้ กระบวนการจัดพิธียังแสดง ถึงระบบความสัมพันธ์ทางสังคม และระบบชนชั้นของคนในชุมชน อีกด้วย ตามความเชื่อของชาวไทยใหญ่ ผู้ที่ส่างลอง จะได้อานิสงส์ที่ยิ่งใหญ่ โดยผู้ที่บวชลูก ตนเอง เป็นสามเณร จะได้อานิสงส์ 8 กัลป์ ส่วนผู้ที่เข้าเฝ้าบวชลูกผู้อื่น เป็นสามเณรจะได้ อานิสงส์ 4 กัลป์ และหลังเสร็จพิธีปอยส่างลองแล้ว จะได้รับการยกย่อง จากคนในชุมชน โดยใช้ คำนำหน้านามว่า “ พ่อส่าง ” หรือ “ แม่ส่าง ” การจัดพิธีปอยส่าง จะมีขึ้นระหว่าง

เดือนมีนาคม - เมษายน โดยแต่ละหมู่บ้าน จะมีการนัดหมายกันล่วงหน้าว่า หมู่บ้านใดจะจัดงานวันใด เพื่อที่จะได้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนกัน และเพื่อเปิดโอกาสให้คนในหมู่บ้านต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการจัดพิธีของหมู่บ้านอื่น ๆ ด้วย

ภาพที่ 10 แสดง ส่างลองที่สดใส

- การจัดพิธีปอยส่างลองในอดีต

พิธีปอยส่างลอง เริ่มตั้งแต่วันที่ทำพิธี โคนผม (ก่อนหน้านี 10-20 วัน เด็กชายที่จะเข้าพิธีจะถูกส่งไปบวรม ระเบียบวินัยและข้อปฏิบัติของสามเณรและหัดสาวคณต์) หลังจาก โคนผมแล้ว เด็กชายจะต้องนุ่งขาวห่มขาว และรับศีลห้าจาก พระสงฆ์ ในวันที่สองของพิธี หรือวันรับส่างลอง เด็กชายที่ โคนผม แล้ว จะถูกแต่งตัวใน ชุดส่างลอง ซึ่งคล้ายกับชุดของเจ้าชาย ชาวไทยใหญ่ โดยจะประดับประดาด้วย แคลอ อ สร้อยคอ สร้อยแขน แหวน ซึ่งล้วนแต่ทำด้วยทองคำเพชรและพลอยของ แท้ สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ “จ้อง” หรือมวยผม ซึ่งเป็นมวยผม ของบรรพบุรุษที่เก็บรักษาไว้สำหรับลูกหลานในตระกูล ที่จะเข้าพิธีนี้ หลังจากแต่งตัวเสร็จแล้วจะเริ่มพิธี กันตอ (ขอขมา) โดยตะเปจะแบกส่างลองไป ตามบ้านญาติเพื่อขอขมาและให้พร การกันตอนี้อาจใช้เวลานาน 2 - 3 วัน และระหว่างทางที่ ที่ขบวนของส่างลองผ่าน ไป ชาวบ้านจะพากัน โปรยข้าวตอกดอกไม้อวยพรแก่ส่างลอง หลังจากการ กันตอ เสร็จสิ้นลง จะถึงวันสำคัญที่สุดของงาน คือ การแห่ครัวหลู่ และ ส่องขวัญ ในวันที่ชาวบ้านทุกคนจะมาร่วมงานกันหมด ทุกคนจะแต่ง กายด้วยชุดไทยใหญ่ อย่างสวยงาม ขบวนแห่ครัวหลู่จะไปสิ้นสุดที่วัด หลังจากนั้นจะเป็นพิธี ส่องขวัญ (เรียกขวัญ) และเลี้ยงอาหารแบบเต็มรูป (อาหาร 32 ชนิด ซึ่งสันนิษฐานว่า หมายถึง บุคคลที่จะบวชต้องมี อวัยวะครบ 32 แต่ปัจจุบัน เหลือเพียง 12 อย่าง) วันรุ่งขึ้นจากวันแห่ครัวหลู่ จะเป็นวัน ข่ามส่าง หรือการนำส่างลองไปบวชเป็น สามเณร ทุกคนใน หมู่บ้านจะมาชุมนุมกันที่วัด เพื่อฟังการอ่านหนังสือธรรมโดยเจร และร่วม พิธีบรรพชา เสร็จจากการบรรพชาเป็นสามเณร แล้ว จะเป็นพิธีฉลอง (อ่องปอย) หลังจาก

นั้น สามเณรจะอยู่ศึกษาเล่าเรียนพระธรรมและระเบียบปฏิบัติของชาวพุทธ เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติ รักษาและสืบทอดพระพุทธศาสนาต่อไป แม้เมื่อลาสิกขาไปแล้ว

- เจ้าภาพใหญ่ (ตะก่าโหลง) จะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการจัดพิธี และจะแบ่งงานให้แก่ผู้รับผิดชอบฝ่ายต่างๆ โดยผู้ร่วมงานทุกคน ไม่มีใคร ได้รับค่าตอบแทนการทำงาน

พิธีปอยต่างलग มีขึ้นตอนนาน 5-7 วัน และมีสิ่งของ เครื่องใช้ ต่าง ๆ ที่ใช้ในพิธีจำนวนมาก เช่น อัฐฐะบริหาร ต้นตะเป้เต้า เครื่องครัวห่อ อาหารและขนมต่างๆ ที่ใช้เฉพาะพิธีนี้ ซึ่งสิ่งของเครื่องใช้เหล่านี้แต่ละอย่างต้องอาศัยผู้ที่มีความชำนาญในการ จัดทำ จึงต้องมีการรวบรวมช่าง(สล่า) ที่ชำนาญงานด้านต่างๆ มาร่วมกันทำงาน การเตรียมเครื่องใช้แต่ละอย่าง บรรดาสล่า จะแบ่งแยกหน้าที่กันตามความชำนาญของแต่ละคน โดยผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ชำนาญงานมากที่สุด ทำหน้าที่เป็นหัวหน้า สำหรับผู้ที่ไม่มี ความชำนาญงาน หรือเด็กหนุ่มสาว จะทำหน้าที่เป็นลูกมือ และหัดเรียนรู้วิชาการต่างๆ ไปด้วย

ภาพที่ 11 แสดง สิ่งของเครื่องใช้บางส่วนในประเพณี

- การจัดเตรียมสิ่งของเครื่องใช้ ในพิธีปอยต่างलग ต้องเตรียมการล่วงหน้าเป็นเดือน ในระหว่างการจัดทำสิ่งของเครื่อง ใช้ในพิธีจนกระทั่งเสร็จพิธี เจ้าภาพใหญ่จะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการจัดทำสิ่งของ และจัดหาอาหารเลี้ยงดู ผู้มาช่วยงาน ทั้งหมด โดยไม่ให้ขาด ผู้เป็นพ่อแม่ของเด็กที่จะเข้าพิธีและคนอื่นๆ ในหมู่บ้านอาจจะนำอาหาร - ของแห้ง และสิ่งของต่างๆ มาร่วมสมทบด้วย

- พ่อแม่ของเด็ก ชายที่จะเข้าพิธี จะมีหน้าที่เฉพาะคือ การจัดหาผู้ที่ทำหน้าที่เป็น “ตะเป้” ต่างलगแต่ละคนจะมีตะเป้ ประมาณ 4 - 5 คน ทำหน้าที่ดูแล เพราะตามประเพณีของชาวไทยใหญ่ ตลอดช่วงระยะเวลาของพิธี (5-7วัน) จะไม่ให้เท้า ของต่างलगแตะพื้นดินเลย ตะเป้แต่ละคน

จะมีหน้าที่ต่างกัน หัวหน้าตะแป จะทำหน้าที่ดูแลเครื่องแต่งตัว เครื่องประดับ ส่วนคนที่เหลือ จะแบ่งกันดูแลเรื่องอาหาร เงินบริจาค กางร่ม และ แบกต่างลง

ภาพที่ 12 แสดง ตะแป

2.3.2 ลวดลายประดับบนตัวตุ๊ก

ภูมิปัญญาอันชาญฉลาดของแต่ละคนซึ่งเทคนิคการคัดลวดลายฉลุนี้ต้องอาศัยความชำนาญในการตัดเป็นอย่างมาก เพราะ ไม่มีการเขียนลายมาก่อน โดยส่วนมากแล้วก็มักเป็นผู้ที่เคยผ่านการบวชเรียนมาก่อนแล้วทั้งสิ้นหรือเรียกว่า “น้อย-หนาน” เพราะวิชาชีฟต่าง ๆ มักจะอยู่ในวัดเสียเป็นส่วนใหญ่ “น้อย-หนาน” จึงมีโอกาสดูสัมผัสคลุกคลีกับวิชาชีฟนั้น ๆ เป็นอย่างดี ตูมทริยภาพอันเกิดจากสวดลายสะท้อนให้เห็นถึงฝีมือลายมือเชิงศิลป์ของสลา (ช่าง) แต่ละคนซึ่งลวดลายฉลุที่ใช้ในการประดับบนตัวตุ๊กมีมากมายหลายอย่าง เช่น

1. ลายดอกบัว ความหมายคือ เป็นสัญลักษณ์แห่งพระพุทธศาสนา หมายถึงความบริสุทธิ์ ผ่องแผ้วความเจริญงอกงามไพบูลย์
2. ลายกำกอก,ลายพุดตาน ความหมายคือ การมีเกียรติยศชื่อเสียง โชคลาภ เงินทอง
3. ลายดาวชิงดวง หมายถึง การมีอำนาจวาสนา เกียรติยศชื่อเสียง ความสว่างไสว
4. ลายดอกจันทร์แปดกลีบหมายถึง สัญลักษณ์แห่งทิศทั้งแปด ได้แก่ ทิศบูรพา อากเนย์ ทักษิณ หรดี ปังฉิม พายัพ อูร และอีสาน
5. ลายดอกประจายามสี่กลีบ หมายถึง การบูชาท้าวจตุโลกบาลทั้งสี่ คือ ท้าวเวสสุวรรณหรือท้าวกุเวร ผู้รักษาทิศเหนือ ท้าวธตรฐ ผู้รักษาทิศตะวันออก ท้าววิรูปักษ์ผู้รักษาทิศตะวันตก และท้าววิรุฬหกผู้รักษาทิศใต้

6. ลายใบโพธิ์ หมายถึง ความร่มเย็นเป็นสุข
7. ลายสัตว์สิบสองราศี หรือ สิบสองนักษัตร หมายถึง การบูชาสัตว์ประจำปีเกิดของตน หรือเรียกว่า ตัวเบ๊จ เสริมควงชะตา
8. ลายสะเปาแก้ว สะเปาคำ หมายถึง การพบสิ่งอันประเสริฐ พบพระนิพพาน
9. ลายไข่มุก
10. ลายดอกแก้ว
11. ลายสร้อยดอกหมาก
12. ลายเขี้ยวตะขาบ, เขี้ยวเสือ
13. ลายประจายามตาอ้อย
14. ลายประจายามผักกูด
15. ลายประจายามผักแว่น
16. ลายปราสาท
17. ลายน้าอ้อย
18. ลายหม้อดอก
19. ลายน้าหยด
20. ลายงามไม้คำโพธิ์

2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าตลอด

ผ้าตลอดคือผ้าเนื้อบางที่สามารถมองเห็นทะลุผ่านผ้าไปได้ ซึ่งความโปร่งแสงนี้ เป็นหนึ่งในคุณสมบัติเสริมของผ้า โดยผ้าแต่ละชนิด ก็จะมี ความโปร่งแสงมากหรือน้อย และจะสลายไปคนละอย่างตามวัตถุประสงค์และประโยชน์ใช้สอยของผ้านั้นๆ ผ้าจะดูบางหรือหนามากน้อย ขึ้นอยู่กับสี และความมันของผ้านั้นด้วย ซึ่งผ้าสีอ่อนจะดูโปร่งแสงมากกว่าผ้าสีแก่ ผ้าตลอดส่วนมากที่นิยมนำมาใช้ในการแต่งกายจะเป็นผ้าทอลายขัดเนื้อขนาดกลาง ซึ่ง เส้นด้ายห่างเพราะขนาดของเส้นด้าย ผ้าแต่ละชนิดในหมู่บ้านมีคุณภาพแตกต่างกันตามจำนวนเส้นด้าย ขนาดและชนิดของเส้นด้ายที่ใช้ทอ คุณภาพของเส้นใยที่ใช้ในการตกแต่งทำให้คุณสมบัติของผ้าเปลี่ยนแปลงได้เหมือนกัน ด้ายหวี (combed yam) ใช้สำหรับผลิตผ้าเนื้อดี มีหลายชนิด คือ

ผ้าแก้ว (Organdy) เป็นผ้าที่บางและแข็งที่สุดในกลุ่มนี้ ใช้ผ้าประเภทเดียวกับผ้าสาธูเนื้อบางตกแต่งให้แข็งด้วยกรดกำมะถัน ถ้าเป็นผ้าทอด้วยหวีจะไม่มีขน แข็งอย่างถาวร ใส สำหรับใช้ตัดเสื้อ ม่านหน้าต่าง กระดาษชนิดมีระบาย ตกแต่งเป็นปกและปลายแขนเสื้อ ไม่เหมาะสำหรับใช้ทำเป็นผ้าเช็ดหน้าหรือรองในเสื้อ เพราะริมมักจะม้วนเมื่อเวลารัด แข็งเกินกว่าจะทำเสื้อเล็กก่อน

ได้ ผ้าแก้วทุกชนิดยับง่าย เรยอนและไนลอนยาวใช้ทำผ้าแก้วได้ มีชื่อเรียกเฉพาะ ทอจากเรยอนเรียกว่า organza ถ้าใช้ใยไนลอนเรียกว่า nylon sheer ใยอาซิเตดเรียกว่า ninon เหมาะสำหรับทำ ม่านหน้าต่างกระจก

ผ้าสาธูชนิดบาง (Lawn) มีลักษณะโปร่งบางเหมือนผ้าแก้ว แต่มุม ชุ่ม ทอด้วยฝ้ายหวี ผิวนเรียบ ใช้สำหรับทำผ้าอ้อม เสื้อเด็กอ่อน พิมพ์ดอกใช้สำหรับตัดเสื้อนอนในฤดูร้อนหรือตัดเสื้อเด็ก

ผ้าสาธู (Batist) เหมือนกับผ้าสาธูชนิดบางแต่มีเนื้อหยาบและขุ่นมากกว่า เนื้อนุ่ม ฟอกขาว ขุ่นแล้วไม่ตกแดงด้วยสารใดๆทั้งสิ้น มีจำนวนเส้นด้ายสูง ใช้ด้ายหวีเสมอ ยับง่าย ผลิตจำหน่ายสีขาวและสีอ่อนๆเป็นส่วนใหญ่ ใช้สำหรับทำเสื้อเด็กอ่อน เสื้อครึ่งท่อนสำหรับสตรี เสื้อนอน ผ้าเช็ดหน้า

ผ้าปาน (Voile) น้ำหนักเท่ากับผ้าสาธูเนื้อบาง มี 2 ชนิด ชนิดหนึ่งทอด้วยด้ายเดี่ยว อีกชนิดหนึ่งทอด้วยด้ายควบ 2 เส้นเข้าเกลียวค่อนข้างแน่น ด้ายเดี่ยวในด้ายควบแต่ละเส้นเข้าเกลียวไปทางเดียวกัน ทำให้ด้ายแน่นและเล็ก ริมผ้าใช้ด้ายเดี่ยวสลับแน่น ค่อนข้างใหญ่กว่าริมผ้าชนิดอื่น เส้นด้ายควบเมื่อแกะแยกออกเป็นเส้นเดี่ยว ปลายจะม้วนงอ เนื้อผ้าไม่ไครยับ จับจีบได้ดี เหมาะสำหรับตัดเสื้อฤดูร้อน

ผ้าลินินสำหรับทำผ้าเช็ดหน้า (Handkerchief linen) จำนวนเส้นด้ายเท่ากับผ้าสาธูเนื้อบาง ทอด้วยใยลินิน ฉะนั้นเส้นด้ายจะโตกว่าบ้างเล็กน้อย ขนาดไม่สม่ำเสมอตามแบบของเส้นด้ายลินิน ทำให้ดูว่าผ้ามีเนื้อหนากว่า ใช้สำหรับทำผ้าเช็ดหน้า เสื้อผ้าสตรี และผ้าที่ใช้ในอาคารบ้านเรือน ต่างๆ ขณะนี้ใช้ด้ายฝ้ายและเรยอนทำเทียมใยลินิน

ผ้าปริมิด (Cambric) เป็นผ้าฝ้ายเนื้อบางเช่นเดียวกัน แต่ไม่โปร่งใสเหมือนผ้าที่กล่าวมาแล้ว ทอค่อนข้างแน่นกว่า มีน้ำหนักเบา ด้านถูก*เป็นมันเล็กน้อย บางครั้งลงแป้งเล็กน้อย ทำให้มีผิวสัมผัสผ้าสดใสน่าใช้สำหรับทำผ้าเช็ดหน้า ผ้าตัดเสื้อสตรี เสื้อนอน ผลิตออกจำหน่ายทั้งสีขาว ข้อมพื้นและพิมพ์ดอก

ผ้าทางในตัว (Dimity) เป็นภาษากรีก แปลว่า ด้ายควบสอง (Double Threat) คือใช้ด้ายยืนควบสองเส้นหรือมากกว่า ส่วนด้ายพุ่งเป็นด้ายเดี่ยว เวลาทอด้วยยืนที่ควบไว้จะแยกออกขัดกับด้ายพุ่งเส้นต่อเส้น ทำให้ผ้าต่อนั้นมีเนื้อแน่น เป็นทาง มักจะตกแต่งให้แข็ง เมื่อใช้ไปนานๆมักจะขาดตรงด้ายควบ

ข้อสังเกตสำหรับผ้าเนื้อบาง

เวลาตัดเย็บผ้าเนื้อบาง รอยตะเข็บมักรวนและแยกง่าย ควรเย็บซ่อนตะเข็บ หรือตะเข็บเข้า ถ้า ไม่ควรปล่อยตะเข็บไว้ใหญ่จนเกินไป สาบ ปก และปลายแขน รอบคอ รอยเย็บ รอยเจาะรังคัม

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ควรใส่ฝารองในเพื่อให้คงรูปและถาวร ฝารองในนี้ต้องเลือกให้กลมกลืนกับผ้าชั้นนอก เวลาซักก็ต้องระวัง ควรซักด้วยมือ ไม่ขยี้มาก ถ้าซักด้วยเครื่องควรใส่ในถุงไนลอน

ผ้ามัสลิน (Muslin) เป็นชื่อผ้ากลุ่มใหญ่ ตั้งแต่เนื้อขนาดกลาง จนถึงเนื้อหนา ใช้ทำผ้าเช็ดหน้า ผ้ามัดเยื่อและผ้าปูที่นอน ผลิตออกจำหน่ายหลายชนิด ผ้าขาว ผ้าย้อมสี พิมพ์

Percalé, Calico, Chintz ทั้งสามชนิดเป็นผ้ามัสลินเหมือนกัน ทอด้วยขนาดเดียวกันทั้งด้ายพุ่งและด้ายยืน เส้นด้ายสมดุล ผ้าคาลิโกทอด้วยด้ายหวิ อีกสองชนิดทอด้วยด้ายสาบ มีจำนวนเส้นด้ายตั้งแต่ 40-80 เส้น ย้อมสีและพิมพ์ดอก Chintz เป็นภาษาฮินดูแปลว่าจุด ในสมัยแรกผ้าจีนซ์จะพิมพ์ดอกเป็นจุดขนาดต่างๆ ขณะนี้พิมพ์ลวดลายต่างๆ ขัดมัน บางทีจะตกแต่งให้ค่อนข้างแข็ง ผ้าลายไทยเป็นตัวอย่างที่ดีของ Chintz

ผ้าโปร่ง (netting) อาจเรียกว่า การผูกผ้าก็ได้ ใช้เส้นด้ายผูกหรือพันกันทำเป็นผ้าโปร่ง การถักแต่ก็เป็นการผูกวิธีหนึ่ง ผ้าที่ผลิตโดยวิธีนี้ เรียกกันโดยทั่วไปว่า ผ้ามุ้งตาเม็คพริกไทย ผ้าบุหงา ผ้าโปร่ง

ถ้าพิจารณาให้ดีถ้วนจะเห็นได้ว่า ผ้าโปร่งนั้นมีลักษณะไม่เหมือนกัน อาจมีตั้งแต่ 3-6 เหลี่ยม ผลิตด้วยเครื่องจักรพิเศษ บางทีใช้เครื่องจักรยกดอก ปัจจุบันนี้เครื่องถักชนิดบางชนิดก็ถักได้

เส้นด้ายในผ้าโปร่ง ยึดเหนี่ยวกันในลักษณะเส้นเพียงไม่มีเกรน ยึดหลวมได้มากไม่ทนต่อการซักและการเสียดสี เหมาะสำหรับใช้เป็นเครื่องประดับมากกว่าใช้ประจำ

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

2.5.1 ขนาดสัดส่วนของผู้บริโภค

ตามมาตรฐานอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป ขนาดสัดส่วนต่างๆมีกำหนดไว้แล้วดังนี้

	S	S	M	M	L	L	XL
ขนาด (size)	8	10	12	14	16	18	20
รอบอก	33	34	35	36 ½	38	39 ½	41 ½
รอบเอว	24 ½	25 ½	26 ½	28	29 ½	31	33
สะโพก	34 ½	35 ½	36 ½	38	39 ½	41	43
B.W.L.	15 ¾	16	16 ¾	16 ½	16 ¾	17	17 ¾
F.W.L.	14	14 ¾	14 ½	14 ¾	15	15 ¾	15 ½
GRADE	1	1	1 ½	1 ½	1 ½	2	-

ตารางที่ 2 แสดงขนาดเสื้อผ้าสำเร็จรูป

- B.W.L : Back Waist Lenght(ความยาวเอวด้านหลัง)

- F.W.L : Front Waist Lenght (ความยาวเอวด้านหน้า)

หน่วย(ซ.ม.)/ ขนาด	30	32	34	36	38	40
รอบเอว	76	81	86.5	91.5	96.5	101.5
รอบอก	58.5	61	63.5	66	68.5	71
รอบสะโพก	84	86.5	89	91.5	94	96.5
ช่วงตัวด้านหลัง	37	38	39	-	40	-

ตารางที่ 3 แสดงขนาดเสื้อสตรี

หน่วย(ซ.ม.)/ ขนาด	30	32	34	36	38	40
รอบเอว	58.5	61	63.5	66	68.5	71
รอบสะโพก	84.5	86.5	89	91.5	94	96.5

ตารางที่ 4 แสดงขนาดกระโปรงสตรี

	ขนาด 36 (S)	ขนาด 38 (M)	ขนาด 40 (L)	ขนาด 42 (XL)
ยาวหน้า	35	35.5	36	37
ยาวหลัง	38.5	39	40	41
ไหล่กว้าง	37	38	39	39
บ่าหน้า	30	31	32	33
บ่าหลัง	32	33	35	35
คอ	32	33	34	34
รักแร้	35	36	37	38
อก	80	84	90	92
อกบน	18	19.5	21	21
อกห่าง	18	18	20	20
รอบเอว	57	60	65	68
สะโพก	84	86-90	92	94
แขนยาว	13, 45, 67	13, 45, 70	14, 46.5, 72	14, 47, 73
ข้อมือ	13	14	15	15.5

ตารางที่ 5 แสดงขนาด สัดส่วนสตรีในระบบเสื้อผ้าสำเร็จรูปหน่วยเป็นเซนติเมตร

ที่มา : การออกแบบเครื่องแต่งกาย . จารุวรรณ ทรัพย์ปรุง . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเคียนสตรี, 2543.

2.5.2 หลักเบื้องต้นในการออกแบบลายผ้า

ลักษณะของลายพิมพ์ผ้า ลักษณะของลวดลายผ้า ที่ออกแบบมาเพื่อใช้ในการพิมพ์

ลวดลายตกแต่ง (Decorative Motif) ลวดลายที่นำมาใช้ในการตกแต่งผ้าให้เกิดรูปลักษณะแบบแปลกๆ ของผ้า ทำให้นักออกแบบได้นำมาใช้ในการออกแบบนั้นสามารถจัดแบ่งลวดลายออกได้ 5 หมู่ ประกอบด้วย

- 1) ลายดอกไม้ (Floral) หมายถึงการนำเอาส่วนประกอบต่างๆ มาใช้ในการออกแบบ เช่น ใบ ผล รากและอื่นๆ
- 2) ลายสัตว์ (Animal) ได้แก่ ลวดลายที่มีที่มาจากเอจากรูปลักษณะ โครงร่างของสัตว์ มาใช้ในการออกแบบ ลวดลายสัตว์นี้มีข้อจำกัดว่า จะต้องเป็นชนิดของสัตว์ที่ทำให้พบเห็นเกิดความรับรู้ในด้านดี เช่น นก ผีเสื้อ ปลา ฯลฯ
- 3) ลายเรขาคณิต (Geometric) ได้แก่ ลายที่นำเอารูปทรงในหลักเรขาคณิตทั้งหมด เช่น เส้น รูปทรงกลม หรือสี่เหลี่ยม มาจัดเป็นองค์ประกอบของลวดลายต่างๆ ขึ้น
- 4) ลายแบบนามธรรม (Abstract) เป็นลวดลายที่เกิดจากการตัดทอนรูปทรงต่างๆ แล้วนำรูปทรงใหม่นั้นมาจัดเป็นองค์ประกอบของลวดลายขึ้น ลวดลายแบบนี้บางครั้ง อาจชักจูงให้เกิดแนวความคิดต่างๆ กันได้
- 5) ลายของภาพจริง (Real life) เป็นลวดลายของภาพที่วิทัศน์ สัตว์ต่างๆ เช่น ภาพภูเขา ทะเล เป็นต้น

เลือกใช้ลายแบบลายดอกไม้ เพราะ จากประเพณีปอยส่างลองแล้ว มีการนำดอกไม้มาประกอบในพิธีกรรมในหลายส่วน

ระบบการจัดวางลวดลายผ้า สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ระบบเนื้อที่จำกัด หมายถึงการจัดองค์ประกอบของลายที่มีเนื้อที่ของลวดลายน้อยกว่าเนื้อที่ของผืนผ้า อาจเรียกเฉพาะแห่ง (Spot design) ในที่นี้หมายถึงลายเฉพาะบริเวณริมหรือเชิงผ้า ลงที่อยู่ใ้วงกรอบจำกัดด้วย

ภาพที่ 13 แสดงลายขอบสำหรับแต่งริม

- 2) ระบบเนื้อที่ไม่จำกัด หมายถึง การจัดองค์ประกอบของลายให้กระจายเต็มผืนผ้า (All-Over design) โดยที่เนื้อที่ของลวดลายจะมีมากกว่าเนื้อที่ของพื้นที่ผ้าส่วนที่ไม่มีลาย ลักษณะของ

ลวดลายอาจเป็นหน่วยเดียว ลายเดียว หรือรวมกันเป็นหมวดหมู่ หรือเป็นเส้นยาวต่อเนื่องกัน เช่น ลายทาง

ภาพที่ 14 แสดงลวดลายแบบระบบเนื้อที่ไม่จำกัด

การวางลวดลายผ้าลงบนผลิตภัณฑ์ หมายถึง การนำลวดลายต่างๆมาตกแต่งตัวผลิตภัณฑ์เพื่อให้เกิดความสวยงาม หรือเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีลักษณะเป็นชุดเดียวกัน หรือเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซากจำเจ โดยทั่วไปจะมีการวางลายลงบนผลิตภัณฑ์ ดังนี้

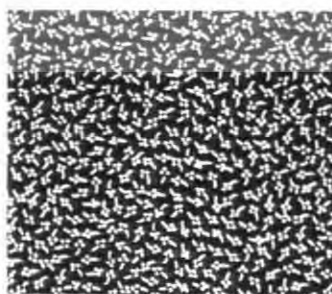
- การใช้ลวดลายที่เหมือนกันแต่ต่างสีกัน โดยให้สีพื้นของสีใดสีหนึ่งที่ต้องการเน้นให้มากกว่าอีกสีหนึ่ง
- การใช้ลวดลายใหญ่แต่รายละเอียดน้อยคู่กับลวดลายเล็กๆที่ละเอียดมาก
- การใช้ผ้าสีพื้นกับผ้าที่มีลวดลาย

2.5.3 ขนาดของลวดลายในการออกแบบลายผ้าพิมพ์

ขนาดของลวดลายในการออกแบบลายผ้าพิมพ์ ไม่มีข้อจำกัดตายตัว ส่วนใหญ่ใช้ความรู้สึกการมอง สามารถแยกได้ดังนี้

1) ลายขนาดเล็กจิ๋ว (Tiny)

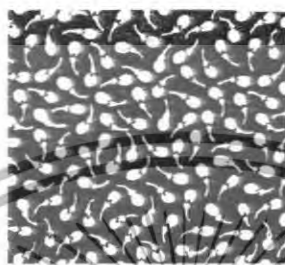
เป็นลายที่มีขนาดเล็กมาก มีส่วนละเอียดมากสามารถใช้งานได้มาก ครอบคลุมเกือบทุกประเภท แต่ลวดลายไม่เด่นชัด ลวดลายขนาดจิ๋วนี้ในการพิมพ์ยุ่งยาก เพราะทำให้แม่พิมพ์อุดตันได้ง่าย

ภาพที่ 15 แสดงลวดลายขนาดเล็กจิ๋ว

2) ลายขนาดเล็ก (Small)

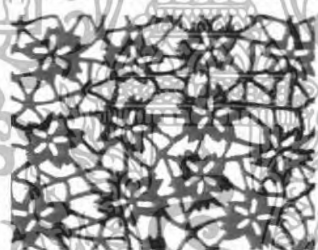
ลายโตกว่าลายขนาดจิ๋วพอสมควร มีส่วนละเอียดไม่มากใช้ประโยชน์ได้มาก และไม่ค่อยมีปัญหาด้านการพิมพ์ ผ้าพิมพ์ส่วนใหญ่ที่มีในท้องตลาดเป็นลายขนาดเล็กสามารถนำไปใช้งานได้กว้างขวาง

ภาพที่ 16 แสดงลวดลายขนาดเล็ก

3) ลายขนาดกลาง

เป็นลายที่มีขนาดลายนี้ออกว่าลายขนาดเล็กนี้ หรือเท่ากัน แต่มีตำแหน่งการวางห่างกว่ากัน มีช่องว่างมากกว่า เป็นลายที่ได้รับความนิยมพอสมควร แต่การใช้งานไม่กว้างเท่าลายขนาดเล็ก เพราะต้องคำนึงถึงขนาดที่เหมาะสมในการนำไปใช้กับผลิตภัณฑ์

ภาพที่ 17 แสดงลวดลายขนาดกลาง

4) ลายขนาดใหญ่

เป็นลายที่มีขนาดใหญ่กว่าลายขนาดกลางขึ้นไป ส่วนมากออกแบบเพื่อใช้ในงานเฉพาะอย่าง เป็นต้น ผ้าคลุมเตียง ผ้าม่าน

ภาพที่ 18 แสดงลวดลายขนาดใหญ่

ถ้าวาดลายเป็นแบบ Free Form แล้วจะเทียบขนาดตามความรู้สึกในการมองไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว แต่ถ้าเป็นลายในแบบ Geometric Form อาจจะใช้วงกลมแทนขนาดของวาดลายในขนาดต่างๆ ได้ดังนี้

1. ลายขนาดเล็ก (Tiny)
2. ลายขนาดเล็ก (Small)
3. ลายขนาดกลาง (Medium)
4. ลายขนาดใหญ่ (Large)

ภาพที่ 19 แสดงวาดลายขนาดต่างกัน เปรียบเทียบกัน

การออกแบบวาดลาย

การออกแบบต่างๆ มีพื้นฐานเบื้องต้นมาจากรูปทรงทางเรขาคณิต เนื่องจากเป็นรูปทรงที่ตัดทอนแล้ว และสามารถนำมาเรียงให้กลายเป็นวาดลายใหม่ๆ ได้หลากหลาย

1. จุด (Point) มีขนาดเล็ก ไม่มีพื้นที่ แต่เมื่อนำมาออกแบบ อาจเพิ่มขนาดให้ใหญ่ขึ้นได้มองเห็นเนื้อที่ชัดเจน และสามารถเปลี่ยนเป็นรูปร่างต่างได้มากมาย
2. เส้น (Line) มีทั้งเส้นตรงตามแนวตั้ง หรือแนวนอน หรือแนวเฉียง หรือเส้นโค้ง หากนำเส้นเหล่านี้มาประกอบกัน หรือตัดกัน จะได้รูปร่างของเส้นที่แตกต่างจากเดิม เช่น ลายเส้นคลื่น ลายเส้นซิกแซก ลายเส้นกันหอย เป็นต้น ซึ่งลายเส้นเหล่านี้ทำให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกันไป กล่าวคือ เส้นโค้งสร้างความรู้สึกนุ่มนวล สุภาพ ต่างกับเส้นตรง หรือเส้นเฉียงที่ให้ความรู้สึกรุนแรง
3. วงกลม (Circle) รวมไปถึงเส้นรัศมี เส้นคอร์ด เส้นอาร์ค เส้นสัมผัสรูปวงรี (Ellipse) เส้นขดเกลียว (Spiral) ก็ถูกจัดอยู่ในกลุ่มเรขาคณิตเช่นกัน
4. มุม (Angle) เป็นรูปที่เกิดจากเส้นตรง 2 เส้น ตากมาพบกันที่ปลายเส้นตรงอีกเส้น เกิดเป็นมุม 3 แบบ คือ มุมฉาก มุมแหลม มุมป้าน
5. รูปเหลี่ยม เช่น รูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม รูปห้าเหลี่ยม ฯลฯ
6. รูปเส้นโค้ง เช่น ลายกนก เป็นต้น

2.5.4 จิตวิทยากับลวดลาย

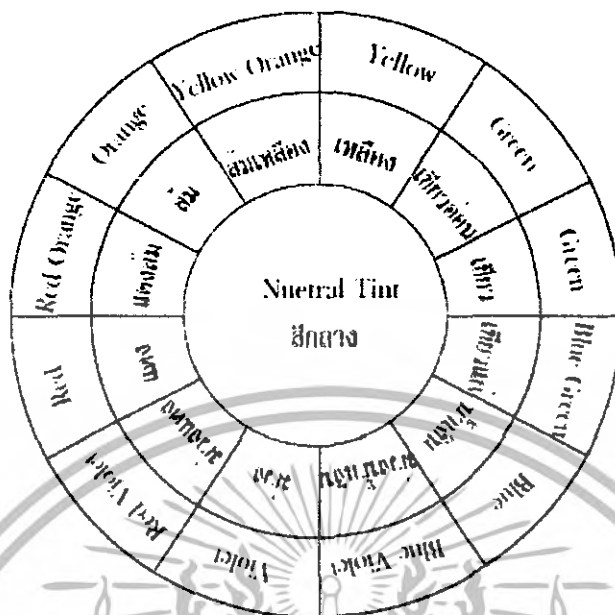
การออกแบบลวดลายผ้าต้องอาศัยหลักจิตวิทยาบางส่วน เพื่อมาเป็นมูลฐานที่ออกแบบ ให้เหมาะสมกับความต้องการ พร้อมทั้งคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยของลวดลายนั้นๆ

สิ่งจูงใจให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าขึ้นอยู่กับแรงจูงใจหลายอย่างประกอบกันคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์รวมทั้งการบริการจะสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ซื้อสิ่งจูงใจในด้านลวดลาย เช่น สีและลวดลาย รวมทั้งเนื้อผ้า จะทำให้ได้ลักษณะที่สวยงามและได้รับความนิยมนการกระตุ้น หรือเร้าใจ จูงใจขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของสิ่งเร้า ได้แก่

1. ขนาดในลวดลายผ้าต้องพอเหมาะกับการใช้สอย เช่น ผ้าตัดเสื้อที่มีลวดลายขนาดใหญ่ย่อมไม่เหมาะกับคนรูปร่างเล็ก
2. การเคลื่อนไหวของสิ่งเร้า ลวดลายที่ต่อเนื่องกัน ชักจูงสายตาของผู้พบเห็นให้ติดตามจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง โดยไม่สะดุด ย่อมทำให้ลวดลายนั้นก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวได้ (Motif)
3. ความเข้มของสิ่งเร้า ในการออกแบบลายผ้าพิมพ์ เช่น ถ้าใช้สีที่มีความสว่าง และดูสดใส ย่อมเร้าใจผู้ซื้อได้ดีกว่า สีที่ขมหรือมืดหมอง ทำให้ความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางเศร้า
4. การเปลี่ยนแปลงของสิ่งเร้า ถ้าได้มีการเปลี่ยนแปลงไป ก็จะทำให้เพิ่มความน่าสนใจขึ้นได้มาก เช่น การใช้สีเข้มปนสีอ่อน หรือใช้สีสลับกับสีอื่น
5. การกระทำซ้ำๆ เช่น แบบลวดลายผ้าที่ซ้ำๆกัน แต่วางอย่างมีระเบียบ จะเพิ่มความเร้าใจให้ต้องการมากขึ้นได้
6. การผ่านประสาทสัมผัสหลายครั้งถ้าสามารถทำให้บุคคลรับสัมผัสสิ่งเร้าผ่านทางประสาท หลายๆทางจะช่วยให้การรับรู้สมบูรณ์มากกว่าการใช้ประสาทสัมผัสเพียงด้านเดียวสำหรับลักษณะเช่นนี้ เมื่อนำมาใช้ในการออกแบบลวดลาย โดยการใช้ลวดลายสามมิติ จะทำให้ผ้านั้นเป็นที่นิยมมากกว่าปกติ
7. ความแปลกใหม่ของสิ่งเร้ามีความแปลกใหม่ทั้งในเรื่องของลวดลาย ลักษณะและคุณสมบัติ จะมีประสิทธิภาพยิ่งกว่าสิ่งเร้าที่เคยชิน ซ้ำซาก และไม่มีความเปลี่ยนแปลงแปลกใหม่

2.5.5 ข้อมูลด้านสี

สี (Color) หมายถึง ลักษณะความเข้มของแสงที่กระทบสายตาให้เห็นเป็นสี และมีผลทางด้านจิตวิทยา คือ สีแต่ละสีมีคุณสมบัติในการกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกได้ไม่เหมือนกัน ตามแต่อิทธิพลของสีนั้นๆ ดังนั้นการเลือกใช้ให้เหมาะสมและถูกต้องตามวัตถุประสงค์จึงมีความสำคัญมากในการออกแบบ เพื่อความสำเร็จในตัวผลิตภัณฑ์ คือสามารถขายได้

ภาพที่ 20 แสดงภาพวงจรสี

2.5.5.1 คู่สีในวงจรสี

คู่สีในวงจรสีนั้น จะเป็นสีที่อยู่ตรงข้ามกันนั่นเอง หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สีตัดกันอย่างแท้จริง (True Contrast) ดังต่อไปนี้

สีน้ำเงิน	คู่กับ	สีส้ม
สีแดง	คู่กับ	สีเขียว
สีเหลือง	คู่กับ	สีม่วง
สีส้มเหลือง	คู่กับ	สีม่วงน้ำเงิน
สีเขียวเหลือง	คู่กับ	สีม่วงแดง
สีเขียว	คู่กับ	สีแดง

2.5.5.2 วรรณะของสี (Tone of Color)

ในวงล้อของสีทั้ง 12 สี แบ่งออกเป็น 2 พวก ตามลักษณะของสีที่ปรากฏดังนี้

1) วรรณะร้อน (Warm Tone color) เป็นสีที่ให้ความรุนแรง ร้อน และตื่นเต้น เกิดพลัง และแข็งแรง สีในวรรณะนี้ประกอบด้วย สีเหลือง สีเหลืองส้ม สีส้ม สีแดงส้ม สีแดง และสีม่วงแดง

2) วรรณะเย็น (Cool Tone Color) เป็นสีที่ให้ความสงบเยือกเย็น สบายตาไม่ร่าร้อน สีในวรรณะนี้ประกอบด้วย สีเขียวอ่อน สีเขียว สีเขียวแก่ สีน้ำเงิน สีม่วงน้ำเงิน และสีม่วง
หมายเหตุ: สีเหลือง จัดอยู่ในวรรณะร้อนและเย็น

2.5.5.3 จิตวิทยาของสี

ผู้ออกแบบจะต้องเรียนรู้ทฤษฎีของสีเป็นอย่างดีจึงจะสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชั้นปฏิบัติได้อย่างแท้จริง เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า บรรดาสีทั้งหลายที่มีอยู่ในโลกนี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับมนุษย์ตั้งแต่เกิดและจำความได้ สีมียุทธพลต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามนักวิชาการพยายามที่จะวิเคราะห์เรื่องสีที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกของมนุษย์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. สีแดงหรือม่วงแดง (Crimson or Purple) ให้ความรู้สึกไปในทางมั่งมี ร่ำรวย มีอำนาจ เป็นสีที่มีความอบอุ่นกว่าสีอื่นๆ ทำให้รู้สึกไปในทางพิริบการ สง่า มั่นคง น่าเกรงขาม การที่คนในสมัยก่อนเลือกสีนี้จึงเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เช่น ธงชาติสีแดง ผ้าขันต์ เพดานโบสถ์ การปิดทองล่องชาด เป็นต้น
2. สีแดงชาด หรือสีแดงส้ม (Scarlet or Vermillion) เป็นสีที่ให้ความรู้สึกแก่ผู้ที่พบเห็นไปในทางตื่นเต้น เร้าใจ สนุกสนาน รื่นเริง เป็นสีที่ควรพบเห็นเป็นครั้งคราว ไม่จำเจ หรือเห็นเป็นประจำ เป็นสีที่เหมาะสมแก่การพักผ่อนอารมณ์ เช่น งานนอกบ้าน งานฉลองเทศกาลต่างๆ งานรื่นเริงทั่วไป หรือสถานที่ที่ผ่านชั่วระยะเวลาเล็กน้อย เป็นครั้งคราว เช่น สถานีรถไฟ โรงภาพยนตร์ ร้านขายของ หรือสรรพสินค้าท่าเรือ หรือเหมาะกับสีโปสเตอร์ใหญ่ๆ
3. สีชมพู (Rose Pink) เป็นสีที่ให้ความรู้สึกในทางสดชื่น อ่อนหวาน นุ่มนวล มีความภูมิฐาน สง่าในท่าทีเป็นสีที่แสดงถึงการเริ่มต้น แรกแย้ม แรกผลิ
4. สีตองอ่อน (Yellow Green) เป็นสีที่ให้ความรู้สึกเย็น ดินแดน มีชีวิตคล้ายๆสีชมพู เป็นสีของวัยหนุ่มสาว เป็นสีเริ่มต้นของชีวิต
5. สีเขียวหรือน้ำเงิน (Green or Blue) ให้ความรู้สึกเป็นสีเย็นๆ โดยมากถือเป็นสีธรรมชาติที่ทุกคนชอบอยู่แล้ว เป็นสีของต้นไม้ ท้องฟ้า จึงมีลักษณะไม่ผาดโผน สีที่แสดงถึงความสงบ ปราศจากความเคร่งเครียด
6. สีเขียวแก่ (Dark Green) หรือสีค่อนข้างเทา (Gray) เป็นสีที่แสดงถึงความเศร้าโศก (Sadness) เป็นสีของคนมีอายุ
7. สีเทาแก่ (สีกลาง Neutral) คล้ายกับสีน้ำเงิน (Blue) เป็นสีที่ไม่แสดงความกระตือรือร้นใดๆ เยียบ เศร้าโศก
8. สีดำและสีขาว (Black & White) เป็นสีที่มีลักษณะของน้ำหนักตรงกันข้าม คือสีดำเป็นสีที่หนักสุด ส่วนสีขาวเป็นสีที่เบาสุด บางอย่างก็แสดงถึงความบริสุทธิ์ สะอาด ดังนี้ สีดำจึงเป็นสีที่

ใช้ไว้ทุกข์ แสดงถึงความเศร้าโศกเสียใจ ส่วนสีขาวก็แสดงถึงการไว้ทุกข์ในพิธีให้แก่ผู้ใหญ่ แสดงความเชื่อมั่น ความไม่มีมลทิน น่ารัก ไม่เบื้อ ไม่แก่ ไม่เก่า ใหม่อู่เสมอ

9. สีเหลืองสดพระอาทิตย์ (Yellow) แสดงถึงความสดชื่น ความใหม่ทันสมัย ตื่นเต้น มีชีวิตชีวา ความเปลี่ยนแปลง รื่นเริง สนุกสนาน สีนี้ไม่ควรใช้มาก ถ้าใช้มาก ควรทำให้เป็นสีนวล (Cream)

2.5.5.4 หลักการใช้สีบนเสื้อผ้า

สี (Color) สีมีพลังดึงดูดต่อสายตาได้เป็นอย่างดี สีสามารถทำให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึก ที่แตกต่างกันออกไป บางสีให้ความรู้สึกร้อนแรง บางสีทำให้รู้สึกสบายตา สีสามารถสร้างภาพลวงตาให้กับผู้ดูได้ บางสีอาจจะช่วยให้มองดูอ่อนขึ้น ในขณะที่เดียวกันบางสีก็ทำให้ดูผอมลง ซึ่งในแต่ละสีจะสร้างคุณค่าที่แตกต่างกันออกไป เช่น อาจจะให้ความกลมกลืนกันหรือตัดกัน อันเนื่องมาจากอิทธิพลของสี และเป็นสิ่งที่น่าแปลกกว่าทุกคนจะมีสีที่เข้ากับลักษณะเฉพาะของตนเอง ทำให้ดูดีเมื่ออยู่ท่ามกลางสีในสิ่งแวดล้อมต่างๆได้

หลักการใช้สีบนเสื้อผ้า สามารถแยกได้ 2 ประการคือ

1. สีกลมกลืน
2. สีตัดกัน

- สีกลมกลืน (Harmony) คือการเลือกสีในวรรณะเดียวกัน แต่ค่าสีต่างกัน เช่นการเลือกสีในวรรณะสีเย็น คือสีฟ้าอ่อน สีน้ำเงิน และสีม่วงเป็นต้น ข้อสำคัญคือการใช้สีกลมกลืนมักนิยมใช้ที่สว่างมากกว่าสีมืด และการใช้พื้นที่บนเสื้อผ้าส่วนใหญ่จะเป็นสีสว่าง เช่น สีฟ้าอ่อน 65 % สีน้ำเงิน 30 % สีม่วง 5 % การใช้สีกลมกลืนมักเป็นที่นิยมมากในประเทศแถบร้อน ซึ่งมีสีหลักเป็นสีอ่อนๆ ส่วนประเทศแถบหนาว นิยมสีหลักเป็นสีเข้ม การใช้สีกลมกลืนมักใช้กับ ชุดกลางวัน ชุดลำลอง ชุดราตรี

- สีตัดกัน (Contrast) การใช้สีตัดกันการมีความชำนาญในการใช้สีพอสมควร เพราะว่าถ้าใช้ไม่ถูกวิธี จะทำลายคุณค่าของความงามบนแบบเสื้อผ้าทั้งหมด หลักการใช้สีตัดกันเมื่อเลือกใช้สีใดสีหนึ่งเป็นสีเข้ม เช่น เลือกใช้สีแดงกับสีเขียว ควรให้ค่าของสีเขียวอ่อนลง เป็นสีเขียวอ่อนๆและมีพื้นที่การใช้สีเขียวอ่อนมากกว่าสีแดง ในอัตราส่วน สีเขียวอ่อน 85 % ต่อสีแดง 15 %

การใช้สีกับเสื้อผ้า ข้อพิจารณาในการเลือกใช้สีกับเสื้อผ้ามีดังนี้คือ

1. เลือกสีให้เหมาะสมกับตัวเรา สีของเสื้อผ้าควรจะต้องเข้ากับสีผิว สีผม และสีตาของผู้สวม เมื่อเราลองหยิบผ้าสีต่างๆมาทาบบนตัวเราดูจะพบว่าผ้าบางชิ้นเหมาะสมกับตัวเรามากกว่าบางชิ้น ผ้าบางทีจะเน้นสีผิวของเราให้ดูสว่างขึ้น สดใสขึ้น ในขณะที่สีอื่นๆทำให้ดูมืดคล้ำลง ซีดลง นอกจากนั้นสียังทำให้เราตัวเล็กลงหรือใหญ่ขึ้นได้ สีประเภทสีเข้ม สีหนัก เช่น สีกรมท่าสีดำ

แดงเข้ม น้ำตาลเข้มจะทำให้ดูตัวเล็กลง ส่วนสีอ่อนๆเช่น สีฟ้าอ่อน ชมพูอ่อน เหลืองอ่อน จะทำให้ดูตัวโตขึ้น

2. เลือกใช้สีให้เหมาะสมกับโอกาสและสถานที่ ควรพิจารณาถึงโอกาส สถานที่ และความเหมาะสมอย่างอื่นด้วย เช่น ผ้าสีเข้มจะทำความสะอาดง่าย มองไม่ค่อยเห็นรอยเปื้อนง่าย ย่อมเหมาะสมกับโอกาสและกิจกรรมที่ต้องทำงานหนัก เดินทางไกล ใช้งานมาก เช่น สีดำ สีกรมท่า เป็นสีของกางเกงนักเรียน ใช้สีเขียวเข้มมาเป็นสีของเครื่องแบบทหาร ใช้สีกรมท่าเป็นเครื่องแบบของคอนกรีต ปรมาณู ใช้สีดำ สีขาว ไปงานรื่นเริงใช้สีสดใส เป็นต้น

3. การเลือกสีให้เข้ากับเสื้อผ้าส่วนใหญ่ที่มีอยู่แล้ว เมื่อเลือกเสื้อผ้าใหม่ จำเป็นต้องคำนึงถึงเสื้อผ้าเก่าที่มีอยู่เดิมด้วย ซึ่งจะช่วยให้ประหยัดได้มากยิ่งขึ้น ถ้ารู้จักเลือกเสื้อผ้าใหม่ให้สีกลมกลืนกันหรือตัดกันก็ได้ เพื่อประโยชน์ในการสวมใส่เสื้อผ้าให้ประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด

สี	ให้ความรู้สึก	สีกลมกลืน	สีตัดกัน
แดง	รุนแรง ตื่นเต้น เร้าใจ สะอาดตา	สีม่วง สีทอง สีเหลือง อ่อน สีน้ำตาล	เขียว
เหลือง	สนุกสนาน สว่าง สะท้อนแสง	สีขาว สีส้ม สีแดง สี เขียว	ม่วง
น้ำเงิน	เยือกเย็น สงบ มี ศักดิ์ศรี	สีขาว สีดำ	ส้ม
ม่วง	เคร่งขรึม ลึกลับ	สีฟ้า สีบานเย็น	เหลือง
เขียว	สบายตา สดชื่น น่า ไว้วางใจ	สีเทาอ่อน สีขาว สี น้ำตาลอ่อน	แดง
ส้ม	ยินดี อบอุ่น	สีขาว สีหมาก สีดำ	น้ำเงิน
ดำ	เศร้า หม่นหวัง ซ่อน เร้น	ทุกสี	ขาว
ขาว	สะอาด บริสุทธิ์ แน่นอน	ทุกสี	ดำ

ตารางที่ 6 แสดงอิทธิพลของสี สีกลมกลืนและสีคู่ตรงข้าม

2.5.6 ข้อมูลเกี่ยวกับเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย

2.5.6.1 หลักการเบื้องต้นในการออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับสตรี

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีนั้นจะต้องทราบถึงประโยชน์การใช้งานของผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้น และออกแบบให้มีความเหมาะสมกับการใช้งานในแต่ละประเภท

2.5.6.2 รูปแบบของเข็มขัด

เข็มขัดสามารถแบ่งตามลักษณะการใช้งานได้ 2 ประเภทคือ

- 1) ลักษณะมีหัวเข็มขัด
- 2) ลักษณะไม่มีหัวเข็มขัด

สามารถจำแนกได้ดังนี้

1) ลักษณะที่มีหัวเข็มขัด

เป็นเข็มขัดที่สามารถปรับขนาดได้ตามความเหมาะสม ใช้ทำงานได้ในแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

แบบที่เป็นทางการ

ภาพที่ 21 แสดงเข็มขัดแบบเป็นทางการ

แบบไม่เป็นทางการ

แบบมีกระเป๋าคาดที่เข็มขัด

ภาพที่ 22 แสดงเข็มขัดแบบไม่เป็นทางการ

2) ลักษณะที่ไม่มีหัวเข็มขัด

การใช้งานจะเป็นแบบมีเชือกไว้ผูกได้ตามขนาด

ภาพที่ 23 แสดงลักษณะที่ไม่มีหัวเข็มขัด

ที่มา: <http://www.asos.com>

2.5.6.4 รูปแบบของผ้าคลุมไหล่

ผ้าคลุมไหล่ ใช้สำหรับคลุมไหล่ป้องกันความหนาวเย็น หรือหากใช้งานเพื่อเป็นเครื่องประดับ โดยมักใช้ในการแต่งกายสำหรับงานพิธีการ เช่น งานเลี้ยงสังสรรค์ตอนกลางคืน ใ้คลุมไหล่ประกอบกับชุดราตรี แต่ปัจจุบันพบว่าการนำมาใช้งานในหลายโอกาสมากขึ้น ทั้งในตอนกลางวันที่อากาศไม่หนาวเย็น บางคนนำมาใช้พันคอหรือพันศีรษะ

ผ้าคลุมไหล่แบ่งได้ 3 รูปแบบดังนี้

- รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ใช้ห่มทับไหล่ทั้งสองข้าง หรือพาดในลักษณะคล้ายห่มสไบ

ภาพที่ 24 แสดงผ้าคลุมไหล่รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

ขนาดสัดส่วนของผ้าคลุมไหล่รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโดยทั่วไป

กว้าง × ยาว	19 × 83 นิ้ว
	21 × 80 นิ้ว
	22 × 82 นิ้ว
	24 × 60 นิ้ว
	24 × 82 นิ้ว
	23 × 83 นิ้ว
	27 × 84 นิ้ว

- รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ใช้สำหรับคลุมทับไหล่ทั้งสองข้าง หรือพับเป็นสามเหลี่ยม ใช้คลุมไหล่หรือศีรษะ

ภาพที่ 25 แสดงผ้าคลุมไหล่รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส

ขนาดสัดส่วนของผ้าคลุมไหล่รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส

กว้าง × ยาว 21 × 21 นิ้ว

28 × 28 นิ้ว

29 × 29 นิ้ว

30 × 30 นิ้ว

- รูปสามเหลี่ยม ใช้สำหรับคลุมทับไหล่ทั้งสองข้าง หรือใช้คลุมศีรษะ

2.5.6.5 หลักการเบื้องต้นในการออกแบบเสื้อผ้าสตรี

การออกแบบ (Design) หมายถึง การวางแผนสร้างสรรค์รูปแบบโดยการจัดสัดส่วน ประกอบของการออกแบบให้สัมพันธ์กับประโยชน์ใช้สอย การเอาวัสดุต่างๆ มาผลิตสิ่งของตามที่ได้ออกแบบไว้ และเน้นที่ความเหมาะสมขององค์ประกอบศิลป์เบื้องต้นได้แก่เส้น สี รูปทรง ผิวสัมผัส ฯลฯ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของความสวยงาม และประโยชน์ใช้สอยด้วย หรือความหมาย อีกนัยหนึ่งคือ การสร้างสรรค์แบบ หรืองานสำหรับออกแบบ โดยยึดหลักแห่งความงาม เป็นเกณฑ์ และความถูกต้องสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์

หลักการออกแบบโดยทั่วไปนั้น นักออกแบบเสื้อผ้าสามารถนำมาผสมผสานให้เกิดรูปแบบในลักษณะต่างๆ บนเสื้อผ้า ซึ่งแบ่งออกได้ 2 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. การออกแบบโครงสร้าง (Structural Design)

2. การออกแบบตกแต่ง (Decorative Design)

1) การออกแบบโครงสร้าง (Structural Design) หมายถึง การนำชิ้นส่วนแต่ละชิ้นมาเย็บประกอบกันเป็นเสื้อผ้าขึ้นมาได้อย่างสวยงาม และรวมถึงการออกแบบชนิดของตะเข็บ ปก แขน กระเป๋ารั้งคุม ให้สอดคล้องกับสี ลวดลาย และเนื้อผ้าที่นำมาตัดเย็บ ส่วนรายละเอียดอื่นๆ ในโครงสร้างของแบบตัด จะต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับเสื้อผ้าชุดนั้นๆ โดยขาดเสียมิได้ โดยเฉพาะเส้นแนวต่อในแบบตัด เช่น การต่อแนวต่อตามยาว (Princess Line) การต่อแนวต่อตามขวาง (Yoke) ที่ตัวเสื้อ กระโปรง กางเกง และชุดติดกัน สิ่งสำคัญที่สุดในการออกแบบเสื้อผ้านั้นก็คือการออกแบบในโครงเสื้อผ้าชั้นสูงที่มีราคาแพง จะต้องมีความรู้และรูปทรงที่จะเสริมสร้างบุคลิกของผู้สวมใส่มีความสง่างามมากยิ่งขึ้น และเสื้อผ้าส่วนใหญ่จะได้รับการออกแบบโครงสร้างทั้งสิ้น

2) การออกแบบตกแต่ง (Decorative Design) หมายถึง การออกแบบตกแต่งเพิ่มเติมหลังการออกแบบในโครงสร้าง โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย แต่เป็นการออกแบบที่มุ่งเน้นในการแข่งขันทางด้านธุรกิจเสื้อผ้าฉะนั้นการออกแบบเสื้อผ้าที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล จะต้องคำนึงถึงความสวยงาม ประหยัดเวลา แรงงาน เสื้อผ้าที่ผลิตออกมาจะราคาไม่สูงมากนักและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ การออกแบบตกแต่งเพิ่มเติมนอกโครงสร้างของเสื้อผ้า ให้มีความสวยงามมากยิ่งขึ้น และสามารถเสริมรูปร่าง บุคลิกของผู้สวมใส่ให้ดูมีรสนิยมการแต่งกาย ดูเก๋ไก๋ สะดุดตา

หลักการใช้องค์ประกอบต่างๆทางศิลปะบนเสื้อผ้าสตรี

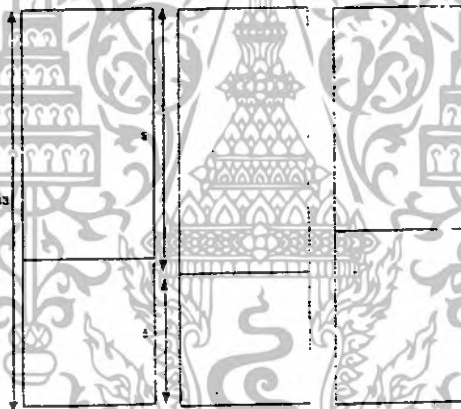
ภาพวาดของเสื้อผ้ามีเพียง 2 มิติ คือกว้างกับยาวเทียบได้กับการวาดภาพทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบทางศิลป์ ได้แก่ เส้น รูป โคร่ง สี และผิวสัมผัส ซึ่งในการออกแบบที่ดีนั้นจะต้องนำองค์ประกอบของศิลปะมาใช้ร่วมกันได้อย่างสวยงาม มีหลักในการพิจารณาดังนี้

- การแบ่งส่วนโดยใช้หลัก "Golden Mean"
- จังหวะในการวางองค์ประกอบ สามารถสร้างความรู้สึกลึกซึ้งให้แก่เสื้อผ้าได้
- การแบ่งน้ำหนักของช่องไฟ (Space) ให้เกิดความสมดุล ซึ่งไม่จำเป็นต้องให้เนื้อที่ทั้งซ้ายขวาเท่ากัน อาจจะใช้สีเข้าช่วยให้เกิดความสมดุลก็ได้
- ส่วนปลีกย่อยกับส่วนโครงสร้างหลักของเสื้อผ้า (Scale) จำเป็นจะต้องเลือกใช้ให้ดูแล้วมีความเหมาะสมเข้ากันได้
- จุดเด่น สำคัญมากเพราะจะทำให้เสื้อผ้าชุดนั้นดูโดดเด่นและเป็นที่สนใจของผู้พบเห็นการลงตาด้วยเส้นและช่องว่าง

การใช้หลัก “Golden Mean” สัดส่วนที่ถือว่าเป็นที่ยอมรับได้แก่สัดส่วนของ Venus de Milo ไม่ว่าจะเป็นเปรียบเทียบกับ แขนกับมือ หรือขากับเท้า หรือเปรียบเทียบส่วนต่างๆ กับร่างกายทั้งหมดดูสมส่วนไม่ขัดตา ซึ่งในการออกแบบเสื้อผ้าก็เช่นกัน ส่วนประกอบต่างๆ บนตัวเสื้อก็ควรจะเป็นสัดส่วนซึ่งกันและกัน หลักการกำหนดสัดส่วนที่ดีได้มาจากการประมวลการสอนของกรีก กล่าวว่า สัดส่วน 2:3 หรือ 3:5 สวยกว่าสัดส่วน 2:2 หรือ 2:4 ของทุกอย่างจะดูมีสัดส่วนที่ดี ถ้าขนาดของบริเวณเล็กเป็นสัดส่วนกับบริเวณใหญ่ซึ่งเป็นสัดส่วนกับบริเวณทั้งหมดด้วย

“Golden Mean” หมายถึง อัตราส่วน 5:8 เมื่อต้องการจะแบ่งเสื้อชุดนี้ออกเป็น 2 ส่วน ควรแบ่งส่วนหนึ่งให้เท่ากับ 5 และอีกส่วนหนึ่งให้เท่ากับ 8 ไม่ควรแบ่งทั้งสองส่วนให้เท่ากัน

การใช้กฎ 5:8 บนเสื้อผ้าจะช่วยให้สัดส่วนย่อยที่ถูกแบ่งเมื่อเทียบกันแล้วดูไม่ขัดตาใช้ได้หลายอย่าง เช่น ใช้เป็นตัวกำหนดสัดส่วน ความยาว ของชายเสื้อ เมื่อใช้เสื้อกับกระโปรงคนละท่อน ใช้กำหนดสัดส่วนของเสื้อผ้าที่มีการแบ่งด้านซ้ายและขวาเพื่อให้เกิดความสมดุล

ภาพที่ 27 แสดงหลัก “Golden Mean”

เส้น (Line)

เส้น (Line) เส้นมีความสำคัญต่อการออกแบบของเสื้อผ้ามาก เพราะเส้นจะเป็นตัวนำให้ปรากฏต่อสายตาในรูปแบบต่างๆ และยังให้ความรู้สึกของอารมณ์ที่แตกต่างกันออกไป สามารถสร้างภาพลวงตา ซึ่งเส้นแต่ละชนิดจะสร้างคุณค่าของภาพที่แตกต่างกัน เช่น เส้นตรง ให้ความรู้สึกแข็งแรง มั่นคง กระฉับ เส้นประ ให้ความรู้สึกไม่มั่นคง มีการเคลื่อนที่ เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกอ่อนไหว สวยงาม นุ่มนวล เส้นซิกแซก ให้ความรู้สึกแปลกตา มีเสน่ห์ แต่ถ้าใช้มากเกินไปจะทำให้เสียรูปทรง

การออกแบบเสื้อผ้าแต่ละชิ้น แต่ละชุดนั้น จะต้องมีการเกี่ยวข้องกัน ถ้าการใช้เส้นมากมายหลายเส้น ได้แก่ เส้นประ เส้นตรง เส้นโค้ง และเส้นซิกแซก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการ

พิจารณาในการใช้เส้นให้เหมาะสม เส้นและลายเส้นสามารถสร้างภาพลวงตาให้กับผู้ดูได้ เนื่องจากรูปร่างของแต่ละบุคคลต่างมีลักษณะเฉพาะไม่เหมือนกัน

นอกจากแบบเสื้อผ้า ดังกล่าวข้างต้นแล้ว การออกแบบรายละเอียดต่างๆ โดยการใช้เส้น ลักษณะต่างๆ บนเสื้อผ้า ซึ่งสามารถนำสายตาให้มองเห็นภาพรวมที่ปรากฏต่อสายตาและเป็นภาพลวงตาให้รูปร่างนั้นๆ ที่มีลักษณะแตกต่างกันให้มีรูปร่างสมส่วนมากขึ้น การออกแบบเสื้อผ้าแต่ละชุดนั้น จะต้องมีการใช้เส้นเข้ามาเกี่ยวข้อง เส้นที่นิยมใช้บนเสื้อผ้าได้แก่ เส้นตรงแนวตั้ง แนวนอน เส้นเฉียง เส้นโค้ง เส้นซิกแซก ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการพิจารณาสำหรับการใช้เส้นบนเสื้อผ้า เนื่องจากรูปร่างของแต่ละบุคคลมีลักษณะเฉพาะที่ไม่เหมือนกัน ต่อไปนี้เป็นตารางสรุป การใช้เส้นบนเสื้อผ้าที่ปรากฏต่อสายตา ประลอบกับแบบเสื้อผ้าที่เสนอแนะให้เหมาะสมกับลักษณะเส้นต่างๆ บนเสื้อผ้าและความรู้สึกที่ปรากฏต่อสายตา เมื่อสวมใส่เสื้อผ้านั้นๆ เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบในการพิจารณาเลือกแบบเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับรูปร่าง ลักษณะรูปร่างต่างๆ ที่พบจนครบซึ่งมักจะเป็นปัญหาในการแต่งกาย

แบบเสื้อ	ลักษณะเส้น	ความรู้สึกที่ปรากฏต่อสายตา
	เส้นตั้ง (Princess Line) แบ่งออกเป็น สามส่วน โดยให้ส่วนกลางเว้ากว่าส่วนริม	จะให้ออกดูใหญ่, เหว, สะโพกได้สัดส่วน และดูเล็กกว่าความเป็นจริง

	เส้นตั้งคู่ (Princess Line) อยู่ตรงกลางตลอดแนว	จะทำให้มองเห็นอกผอมสูง สำหรับคนรูปร่างเตี้ย
	เส้นโค้ง (Princess Line) ส่วนบน และส่วนล่างกว้าง ตรงกลางแคบ	ทำให้ดูไหล่กว้าง เอวเล็กลง และสะโพกผายออก
	เส้นโค้ง (Princess Line) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ด้านบนและด้านล่างแคบ ส่วนตรงกลางกว้างออก	จะทำให้เอวเล็ก และเอวใหญ่กว่าความจริง

	เส้นเก้ดตั้ง หรือ Princess Line ที่ยาวตลอดลำตัว	จะทำให้เอวเล็กลงและตัวสูงขึ้นกว่าความเป็นจริง
	เส้นนอนหนา (Yoke) ที่โค้งต่ำลงจากเอว	จะทำให้มองดูพอมสูง เหมาะสำหรับคนรูปร่างเตี้ย
	เส้นนอนหนา (Yoke) ที่เป็นเส้นตรงสูงจากแนวเอว	จะทำให้มองดูรูปร่างสูงขึ้น

	เส้นนอนหนา(Yoke)ที่โค้งขึ้น จากเอว	จะทำให้รูปร่างช่วงบนดูยาวขึ้น
	เส้นนอนหนาที่มากกว่าสอง เส้น จะทำให้เกิดส่วนแบ่งที่ ชัดเจน	จะทำให้รูปร่างดูดีกว่าความ เป็นจริง
	เส้นทแยงจากไหล่ถึงเอว	จะทำให้ข้อและเอวเล็กลงกว่า ความเป็นจริง

	เส้นทแยงจากไหล่มารวมกันที่ บริเวณหน้าท้อง	จะทำให้มองดูตัวสูงและ สะโพกเล็กลงกว่าความเป็น จริง
	เส้นทแยงจากไหล่ทั้งสองข้าง มาตัดกันที่แนวเอว และแยก ออกที่แนวสะโพก	จะทำให้เอวเล็กลง สะโพก และไหล่จะผายออก

ตารางที่ 7 แสดง การสรุป การใช้เส้นบนเสื้อผ้าที่ปรากฏต่อสายตา

สมดุล (Balance)

สมมาตร-ไม่สมมาตร (Symmetry and Asymmetry)

ความสมดุลทางความงามสามารถแยกได้เป็น 2 ชนิดคือ สมดุลแบบสมมาตรและสมดุลแบบไม่สมมาตร สมดุลแบบสมมาตรนั้นจะได้จากการเท่ากันจากตรงกลางของจุดสนใจ ด้วยจำนวนที่เท่ากัน ส่วนสมดุลแบบไม่สมมาตรจะได้อาจมาจาก 3 ทางคือ จากจำนวนที่ไม่เท่ากัน และจุดสนใจที่ไม่เท่ากัน หรือจากจำนวนที่เท่ากันแต่จุดสนใจไม่เท่ากัน

เสื้อผ้าจะเกิดสมดุลได้คือเมื่อ ขนาดและความเข้มของเส้นบนเสื้อผ้าตลอดจนการเลือกใช้วัสดุตกแต่ง ที่มีความสัมพันธ์ ไปกันได้

สมดุลปกติ (Symmetrical balance) คือมวลเท่ากันขนาดเท่ากัน และความเข้มเท่ากัน

สมดุลไม่ปกติ (Asymmetrical balance) แบ่งเป็น 3 ชนิด

1. ขนาดเท่ากัน ความเข้มไม่เท่ากัน

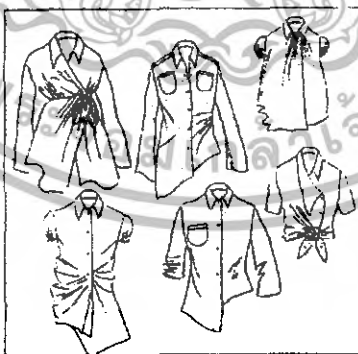
ภาพที่ 28 แสดงสมดุลไม่ปกติแบบขนาดเท่ากัน ความเข้มไม่เท่ากัน

2. ขนาดไม่เท่ากัน ความเข้มเท่ากัน

ภาพที่ 29 แสดงสมดุลไม่ปกติแบบขนาดเท่ากัน ความเข้มไม่เท่ากัน

3. ขนาดไม่เท่ากัน ความเข้มไม่เท่ากัน

ภาพที่ 30 แสดงสมดุลไม่ปกติแบบขนาดเท่ากัน ความเข้มไม่เท่ากัน

สมดุล (Balance) การรับรู้ด้านสัดส่วนในเครื่องแต่งกายเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะรู้ว่าตะเข็บที่แท้จริงควรอยู่ตรงไหน รวมถึงขนาดของคอปกเสื้อ หรือขนาดของกระเป๋าด้วย ซึ่งมันเกี่ยวข้องเป็นอย่างมากกับขนาดและรูปร่างของมนุษย์ ในทุกยุคทุกสมัยมีอุดมคติของตัวเองอยู่เกี่ยวกับ รูปทรง

ของร่างกาย และสิ่งเหล่านี้ก็เปลี่ยนไปเรื่อยๆ เหมือนๆกับการรับรู้ด้านสัดส่วนของเครื่องแต่งกายนั่นเอง

ตัวอย่างรูปเค้าโครงอย่างง่ายของเสื้อมีหมวกทรงกีฬา กางเกงขาสั้น และรองเท้าบูทดังรูป สามารถทำให้ดูแตกต่างอย่างมากสัดส่วนของผลกระทบของสี การให้พื้นที่ส่วนใหญ่มีเงาที่แตกต่างกันมากๆ เรียกว่า การกันสี เสื้อผ้าได้รับความสำเร็จทางด้านความสมดุลจากปริมาตรของสเกลเดียวกัน และขนาดและสไตล์ของเส้นและรายละเอียดที่ถูกนำมาใช้ในการออกแบบเสื้อผ้า มันจะประสบความสำเร็จ เมื่อมันทำให้ผู้คนได้รับรู้และพึงพอใจในแง่ของความสมดุล การรับรู้ด้านความสมดุลนี้ อยู่บนพื้นฐานของช่วงที่ซับซ้อนของการเปรียบเทียบกันจาก ทั้งการรับรู้ดั้งเดิมที่ว่าสัดส่วนที่พอเหมาะพอดี (ดูสัดส่วนทอง)

ภาพที่ 31 แสดงการกันสีเครื่องนุ่งห่มแบบง่ายๆ แสดงตัวอย่างความเป็นไปได้ของผลที่ต่าง ๆ กัน

ขนาดสัดส่วน (Scale)

เป็นความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของประสาตตาจะเปรียบเทียบขนาดของลายกับขนาดของเสื้อผ้า ซึ่งล้วนส่งผลต่อจิตใจทั้งสิ้น เช่น เล็กมาก ใหญ่มาก หรือแน่นมาก

ภาพที่ 32 แสดงการเปรียบเทียบขนาดของลายกับขนาดของเสื้อผ้า

จุดเด่น (Dominance)

หมายถึงการเน้นบริเวณหนึ่งบริเวณใดบนเสื้อผ้าให้เป็นจุดเด่นสะดุดตา มากกว่าส่วนอื่นๆ ถึงแม้ว่าทุกแห่งบนเสื้อผ้าจะได้รับการออกแบบอย่างสวยงามน่าสนใจไปหมด ก็ต้องพยายามทำให้จุดใดจุดหนึ่งสะดุดตาให้ได้ ซึ่งจุดที่ควรจะเน้นคือบริเวณ ใบหน้า ซึ่งเป็นส่วนที่อยู่สูงระดับสายตา และยังเป็นสิ่งที่แสดงความเป็นคนๆ นั้น เฉพาะตัวไม่เหมือนกัน วิธีจะใช้เน้นบริเวณที่ต้องการ คือการใช้สี ผิวสัมผัสที่ต่างกัน ใช้แนวเส้นคอแปลกๆ ใช้เครื่องประดับที่คอ ผูกผ้าพันคอ ทรงผมและเครื่องสำอาง ให้เลือกใช้อย่างใดอย่างหนึ่งเป็นจุดเด่นที่สุด และให้ส่วนอื่นทำหน้าที่สนับสนุนจุดเด่นจุดนั้นให้เด่นยิ่งขึ้น

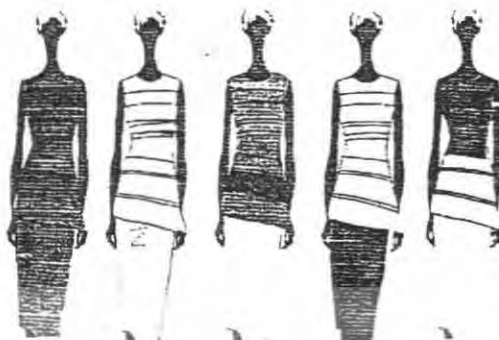
หลักทั่วไปที่ทำให้เกิดจุดเด่นคือ

1. การซ้ำของเส้น การตีเกล็ดเป็นแถวๆ การจับจีบรูด คดจีบของระบาย แถวของกระดุมแถวของวัสดุตกแต่งเพิ่มเติมที่อยู่ในบริเวณเดียวกัน
2. การใช้เส้นแปลกๆ รูปทรงแปลกๆ หรือการใช้ผิวสัมผัสแปลกๆ เช่น ปก แขน กระเป๋าแปลกๆ การดัดกัน หมายถึงการดัดกันของเส้น การดัดกันของสี การดัดกันของรูปโครง การดัดกันของรูปผิวสัมผัส บริเวณที่จะให้มีการดัดกันควรอยู่ใกล้กัน เช่น ให้สีของผ้าพันคอตัดกับสีของหมวกจะนิยมมากกว่า ที่จะขอผ้าพันคอตัดกับรองเท้า

จังหวะ (Rhythm)

เป็นเครื่องมือในการออกแบบอย่างหนึ่งซึ่งมีความสำคัญมาก Rhythm เป็นผลที่เกิดจากการจัดวางลายและวัตถุ ส่งผลต่อการเพิ่มและลดขนาดในการมองเห็น

1. สัดส่วนที่พอเหมาะของเส้นตรงที่ไม่ธรรมดา ทำให้จุดสนใจอยู่ที่ส่วนครึ่งบนของตัวซึ่งใช้พื้นผิวสีไล่สีอ่อน-เข้ม
2. แยกส่วนของร่างกายให้เป็นระนาบสว่างและมืด เน้นบน pattern ที่เป็นลายทาง
3. ลายแถบที่พาดผ่านสะโพกทำให้บริเวณนั้นดูเล็กลง
4. เน้นตรงส่วนครึ่งบนของร่างกาย
5. การแยกพื้นผิวโดยเน้นจุดสนใจที่ส่วนสะโพกซึ่งทำให้เอวเล็กลง

ภาพที่ 33 แสดงกรณีตัวอย่างจากซ้ายไปขวา

Positive and Negative

ใช้ผลกระทบด้าน Positive และ Negative ในด้านการกันสีสร้างความแตกต่างอย่างชัดเจน ในความสมดุลและสัดส่วน Positive สามารถสร้าง Negative ได้ และ Negative ก็สามารถสร้าง Positive ได้เช่นกัน และองค์ประกอบเหล่านี้สร้างจังหวะได้ เวลาที่นำมาซ้ำๆกัน อาการลายตา สามารถสร้าง Positive ได้เช่นกัน และองค์ประกอบเหล่านี้สร้างจังหวะได้ เวลาที่นำมาซ้ำๆกัน อาการลายตา สามารถถูกสร้างขึ้นเมื่อนำองค์ประกอบ 2 สิ่งมาวางในจังหวะที่เท่าๆกันหรือใกล้เคียงกันเกินไป Positive และ Negative ทำหน้าที่เป็นค้ำยันแยก นั่นคือการสร้างการดึงดูดสายตาและสามารถนำไปใช้ไม่เพียงแค่กับความต่างของสีเท่านั้นแต่สำหรับ ความแตกต่างของ ความแข็งและอ่อนนุ่ม, ขรุขระและราบเรียบ, อัดแน่นและว่างเปล่า, เป็นลายๆและ เป็นสีเดียวอีกด้วย นักออกแบบสามารถใช้เครื่องมืออันทรงพลังนี้เพื่อที่จะเน้นความสนใจบนจุดเด่นหรือให้ห่างจากจุดเด่นของงานออกแบบก็ได้

ภาพที่ 34 แสดงผลกระทบด้าน Positive และ Negative

2.5.6.6 รูปแบบของเสื้อ

ลักษณะและรูปทรงของเสื้อสตรี เป็นเสื้อตัวเดียว แบบเสื้ออาจเป็นแบบสวมศีรษะ, ผ้าหน้า, ผ้าหลัง, หรือผ้าไหล่ เสื้ออาจออกแบบให้มีเกิ้ล็ด (Dart) แนวคอตามยาว (Princess line) แนวคอตามขวาง (Yoke) หรือตัวหลวม มีแขนหรือไม่มีแขนก็ได้ เสื้ออาจทำให้เป็นแบบหลวม

หรือเป็นแบบเรียบๆ ขึ้นอยู่กับโอกาส สถานที่ ฤดูกาล และเวลาที่สวมใส่ รวมถึงวัยและจุดประสงค์ในการสวมใส่ครั้งนั้น เสื้อสตรีแบ่งลักษณะและรูปทรงของเสื้อตามลักษณะต่างๆดังนี้

1. เสื้อเบล้าซ์ (Loose Blouse) คือเสื้อครึ่งท่อนหลวม ไม่มีเกดัด (Dart) หรือ Princess Line มีความยาวเสื้อมัดจากเอว ลงมาถึงแนวสะโพก พอที่จะสอดชายเสื้อไว้ในกระโปรง หรือกางเกง ถ้าต้องการให้หรูหรา ก็สามารถออกแบบให้มีการตกแต่งในตัวของเสื้อให้สวยงาม และเหมาะกับเนื้อผ้า

2. เสื้อทูนิค (Tunic Blouse) คือเสื้อตัวเดี่ยว มีความกว้างพอเคลื่อนไหวได้สะดวก คือไม่หลวมมากหรือพอดีตัวมากเกินไป ความยาวของเสื้อคลุมถึงสะโพกล่างหรือยาวระดับ Micro Skirt ใช้สวมทับบนกระโปรงหรือกางเกง

ภาพที่ 36 แสดง เสื้อทูนิค

3. เสื้อสม็อค (Smock Blouse) คือเสื้อตัวหลวมมากกว่าปกติ เป็นเสื้อที่มีความสะดวกสบายในการเคลื่อนไหว ความหลวมของเสื้อเกิดจากการแยกจีบเพิ่มที่เนื้อผ้า ที่บริเวณเหนืออก แขนอก และใต้อก ความยาวเสื้อจะสั้นหรือยาว ขึ้นอยู่กับแบบเสื้อและสมัยนิยม ใช้สวมทับกระโปรงหรือกางเกง

ภาพที่ 37 แสดง เสื้อมื้อมอก

4. เสื้อเพปัลม (Peplum Blouse) คือ เสื้อต่อแนวเอว ตัวเสื้ออาจจะเป็นเสื้อเข้ารูปและนำมาต่อด้วยผ้าจีบรูด หรือผ้าเลียงก็ได้ หรืออาจจะเป็นเสื้อตัวหลวมเล็กน้อย แล้วจีบรูดที่เอวนำมาต่อกับผ้าขอบเอวที่แยกให้พอดีกับสะโพกก็ได้ ความยาวเสื้อต่ำกว่าแนวเอวลงมา

ภาพที่ 38 แสดง เสื้อเพปัลม

5. เสื้อพูลโอเวอร์ (Pullover Blouse) คือ เสื้อสวมทางศีรษะ คอกว้าง หรือมีความยืดหยุ่นพอที่จะสวมผ่านทางศีรษะได้ หรือเปิดสวจากคอเสื้อให้พอที่จะทำให้คอเสื้อกว้างพอที่ศีรษะผ่านได้

ภาพที่ 39 แสดง เสื้อพูลโอเวอร์

6. เสื้อเชิ้ต (Shirt Blouse) คือเสื้อตัวหลวม สวมใส่สบาย มีสาบน้าตลอดแนวถึงชายเสื้อ มีปก มีแขน และเป็นแบบเสื้อที่อยู่ในความนิยมตลอด จะมีการเปลี่ยนแปลงรูปทรงเสื้อบ้างตามสมัยนิยม เป็นแบบเสื้อที่สวมได้ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ตั้งแต่วัยเด็กถึงวัยผู้ใหญ่ ชายเสื้อจะสอดไว้ด้านในหรือด้านนอกกระโปรง หรือกางเกงก็ได้

7. เสื้อแบบโบเลโร่ (Bolero jacket) มีลักษณะเฉพาะคือเป็นเสื้อคลุมตัวสั้น ชายเสื้อสูงกว่าแนวเอว ประมาณ 4-7 เซนติเมตร ไม่มีปก มีแขนหรือไม่มีก็ได้

8. เสื้อคาร์ดิแกน (Cardigan Jacket) คือเสื้อคลุมตัวยาว ระหว่างสะโพกบนกับสะโพกล่าง ลักษณะของคอเสื้อจะเป็นคอกลมหรือคอแหลมก็ได้ ลักษณะเหมือนเสื้อสเวตเตอร์ แต่วิธีการสวมเหมือนเสื้อแจ็กเก็ต ตัวเสื้อผ่าหน้าตลอด ติดกระดุมหรือติดซิปก็ได้

ภาพที่ 42 แสดง เสื้อการดีแกน

9. เสื้อกั๊ก (Vest Jacket) คือเสื้อที่นิยมใช้สวมทับบนเสื้อตัวใน สีของเสื้อกั๊กอาจจะเป็นสีเดียวกับกระโปรงหรือกางเกง หรือตัดกับชุดที่สวมอยู่ก็ได้ ไม่มีแขน ไม่มีปก เข้ารูปเล็กน้อย คัดกระดุมหรือติดซิปก็ได้ ความยาวเสื้อต่ำกว่าเอวเล็กน้อยจนกระทั่งถึงพื้น ชายเสื้อกั๊กอยู่ด้านนอกของกระโปรงหรือกางเกง เสื้อกั๊กจะปิดรอยต่อระหว่างเสื้อกับกางเกงหรือกระโปรง และปกปิดส่วนที่บกพร่องของร่างกายได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 43 แสดง เสื้อกั๊ก

10. เสื้อแคพ (Cap Jacket) คือเสื้อคลุมตั้งแต่ไหล่ แขน ลำตัว ความยาวเสื้อคลุมถึงแนวเอวหรือสะโพก ตัวเสื้อผ่าหน้าตลอด

ภาพที่ 44 แสดง เสื้อแคพ

11. เสื้อเบลเซอร์ (Blazer Blouse) คือเสื้อคลุมตัวนอก มีกระดุม 2 แถว มีกระเป๋หรือไม่มีก็ได้ นิยมใช้เป็นเสื้อคลุม ชุดนักกีฬา

ภาพที่ 45 แสดง เสื้อเบลเซอร์

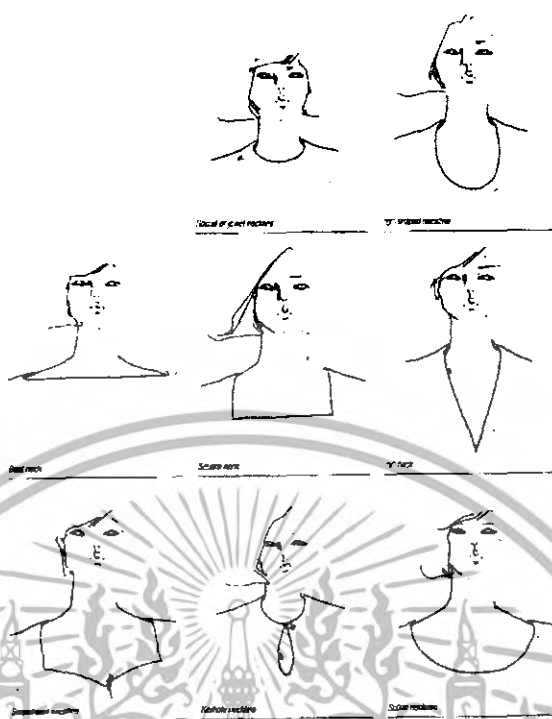
12. เสื้อเข้ารูป (Fitted Blouse) คือเสื้อสตรีแบบพอดีตัว ความยาวเสื้อระหว่างสะโพกบนกับสะโพกล่างใช้สวมทับกระโปรงหรือกางเกง

ภาพที่ 46 แสดง เสื้อเข้ารูป

คอเสื้อ (Neckline) ที่ดีควรมีความงามและสวมใส่สบาย ไม่กว้างหรือแคบจนเกินไป รูปแบบของคอเสื้อจะช่วยส่งเสริมให้ใบหน้าของผู้สวมใส่น่ามองยิ่งขึ้น

ลักษณะของคอเสื้อในปัจจุบันมีมากมายหลายแบบ ถ้าแบบเสื้อมีลักษณะที่เป็นคอกว้าง คอเสื้อจะต้องแนบกับคอด้านหน้า การสร้างแบบคอเสื้อที่ร่างลงบนแบบตัดจะต้องวาดตามรูปขนาดคอจริง ลักษณะของคอเสื้อทั้งสองด้านจะเท่ากัน คอเสื้อเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถตกแต่งให้สวยงามมากขึ้นโดยใช้เทคนิคการเย็บเข้าช่วย โดยวิธีการถัก คาม หรือทำสาคอเสื้อ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการออกแบบ คอเสื้อที่ปรากฏให้เห็นนั้นจะมีลักษณะแต่ละแบบที่แตกต่างกัน ดังนี้

ภาพที่ 47 แสดง กอเสื้อแบบต่างๆ

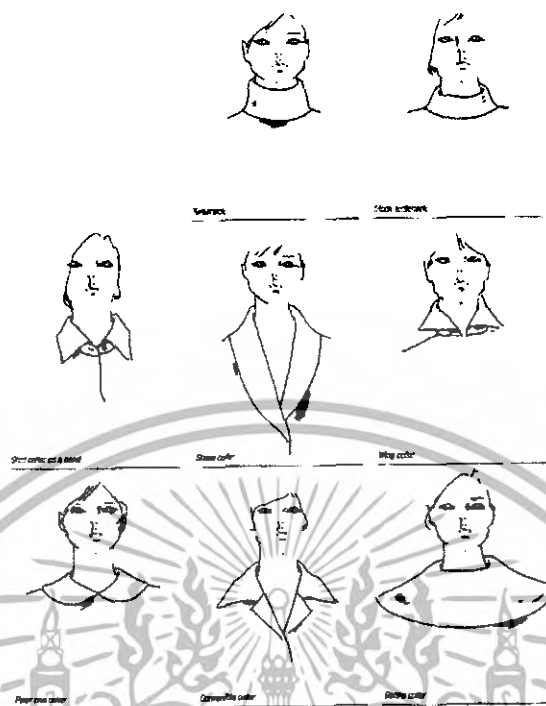
ปกเสื้อ (Collar) เป็นส่วนที่ช่วยส่งเสริมให้แบบเสื้อดูน่าสนใจยิ่งขึ้น ปกเสื้อสามารถออกแบบโดยใช้ผ้าอื่นๆ มาตกแต่งด้วยวิธีการ ตอม ขลิบ กั้น แปะลูกไม้ การตัดปะ หรือการปักตกแต่งซึ่งวิธีการดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้น่าสายตาผู้สวมใส่ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการออกแบบเสื้อผ้าต้องการเน้นจุดสนใจที่ใดเป็นหลัก แบบของปกเสื้อที่ปรากฏให้เห็นมีหลายแบบ

ลักษณะของปกเสื้อแต่ละแบบแตกต่างกันไป รูปทรงปกเสื้อแบ่งออกได้ 2 ลักษณะดังนี้

1. ปกแบนราบ

2. ปกตั้ง ลักษณะรูปทรงของปกออกแบบให้มีลักษณะชิดคอปกเอนเข้าหาคอ การขยายคอเสื้อให้กว้างออกจะขยายจุดข้างคอและขยายกึ่งกลางคอได้เล็กน้อย รูปทรงของปกเสื้อส่วนใหญ่จะเป็นเส้นโค้งออกหรือโค้งขึ้นจากเส้นตรงเล็กน้อยจึงจะทำให้ปกตั้งมาก

3. ปกแบบราบ ลักษณะรูปทรงของปก ออกแบบให้มีลักษณะแบนราบไปกับแนวตะเข็บไหล่การขยายคอเสื้อให้กว้างออกได้ตามความต้องการ รูปทรงของปกเสื้อส่วนใหญ่จะเป็นเส้นโค้งเข้าหรือโค้งลงจึงมีผลทำให้ปกเสื้อแบนราบ

ภาพที่ 48 แสดง ปกเสื้อแบบต่างๆ

แขนเสื้อและเสื้อไม่มีแขน (Sleeve and Sleeveless) แขนเสื้อที่ดีควรมีความงามและสวมใส่สบาย แขนเสื้อมีส่วนช่วยส่งเสริมให้มองดูน่าสนใจ สง่า สวยงาม ดูภาพเรียบร้อย และในขณะเดียวกันแขนเสื้อยังสามารถปิดบังส่วนที่บกพร่องของแขนได้เป็นอย่างดี เสื้อจะสวยได้จะต้องมีลักษณะของแขนเสื้อที่ดี คือจะต้องสวมใส่ไม่คับ ไม่ตึงรั้งเมื่อส่วนของร่างกายเคลื่อนไหว เนื่องจากแขนจะเป็นส่วนที่เปลี่ยนอิริยาบถมากที่สุด ฉะนั้นความรู้เกี่ยวกับชนิดของแขนเสื้อ การสร้างแบบตัด การแยกแบบตัด การวางแบบตัด การตัดเย็บ รวมทั้งเทคนิคการรีดแขนเสื้อแนวเส้นด้ายยืนของผ้า (เกรนผ้า) ไม่บิดเสียรูป ลักษณะและรูปทรงของแขนเสื้อที่ดีจะต้องอยู่บนพื้นฐานการวัดตัวที่ถูกต้อง การสร้างแบบที่ดีไม่ผิดพลาด การออกแบบแขนเสื้อให้เหมาะกับตัวเสื้อ

ลักษณะและรูปทรงของแขนเสื้อที่ดีจะต้องมีปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ความยาวของแขนเสื้อจะต้องออกแบบให้เหมาะกับแบบเสื้อ
2. แบบเสื้อแขนยาวบริเวณข้อศอกจะต้องมีเนื้อที่เผื่อหลวม เพื่อจะได้สะดวกในการยกแขนงอแขน และเคลื่อนไหวอิริยาบถได้
3. เนื้อที่บริเวณคอหลวมรอบต้นแขนไม่คับและตึงรั้ง
4. เนื้อที่บริเวณวงแขนจะต้องบวกเผื่อหลวมให้สัมพันธ์กับรูปแบบและรูปทรงเสื้อ

5. การวางแบบตัด โดยใช้แนวเส้นกรนผ้าถูกต้องเมื่อสวมใส่แล้วแขนเสื้อจะไม่บิด
ย่นเสียรูป ผ้าที่แขนควรตกทั้งเรียบ โดยไม่มีรอยย่นบริเวณหัวแขนตลอดถึงปลายแขนเสื้อ

6. เมื่อเย็บแขนเสื้อเข้ากับวงแขนในตัวเสื้อเส้นกลางแขนเสื้อจะต้องตรงกับตะเข็บไหล่ของ
ตัวเสื้อ

ลักษณะและรูปทรงของแขนเสื้อที่ดี ความยาวแขนเสื้อ (Sleeve Lenght) ก็เป็นปัจจัยอีก
อย่างหนึ่งที่เราจะต้องเข้าใจอย่างถูกต้อง การกำหนดความยาวของแขนเสื้อที่นักออกแบบได้
กำหนดมี 2 ชนิดได้แก่

1. แขนสั้น เป็นแบบแขนเสื้อที่มีความยาวตั้งแต่ไหล่ถึงข้อศอก
 2. แขนยาว เป็นแบบแขนเสื้อที่มีความยาวตั้งแต่ไหล่และต่ำจากศอกลงมาถึงข้อมือระดับ
ความยาวแขนเสื้อขนาดต่างๆกำหนดไว้เป็นแบบมาตรฐานเพื่อเป็นที่เข้าใจตรงกับวงการออกแบบ
และการตัดเย็บเสื้อผ้า ดังภาพประกอบ
- ระดับความยาวของแขนเสื้อ

1. เสื้อ ไม่มีแขน (Sleeveless)

2. แขนสั้นมาก (Cap)

3. แขนสั้น (Short)

4. แขนสั้นเหนือระดับศอก (Above-elbow)

5. แขนยาวสามส่วน (The-quarter)

6. แขนยาว จะต่ำกว่าข้อมือประมาณ 2-2.5

เซนติเมตร (Long or Full lenght)

ภาพที่ 49 แสดงระดับความยาวของแขนเสื้อ

แขนเสื้อแต่ละประเภทมีวิธีการทำแบบที่แตกต่างกัน แขนธรรมดานิดที่นำมาเย็บประกอบกับวงแขนของตัวเสื้อ เช่นแขนเสื้อเบื้องต้น เป็นแบบที่นิยมกันทั่วไป สามารถนำมาดัดแปลงแยกแบบต่างๆ ได้หลายรูปแบบ นอกจากนี้ยังมีแขนที่สร้างต่อออกมาจากตัวแขนเสื้อ เช่น แขนด้านในตัว หรือแขนกิโมโน เป็นต้น

แขนเสื้อแบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. แขนเย็บเข้าวงแขน (Set-in-sleeve) คือแขนเสื้อที่เย็บหัวแขนเสื้อกับวงแขนในตัวเสื้อ เป็นแบบแขนเบื้องต้นสามารถนำมาประยุกต์ได้หลายแบบ แขนธรรมดาเป็นแขนที่ใช้ได้ทุกยุคทุกสมัย แขนเสื้อแบบต่างๆ ที่นอกเหนือจากแขนธรรมดาที่มีการออกแบบอย่างหรูหราจะอยู่ในสมัยนิยมเพียงระยะสั้นๆ หรือใช้ในโอกาสพิเศษเท่านั้น แขนเสื้อแบบต่างๆ สามารถเพิ่มความน่าสนใจให้กับตัวเสื้อ แขนเสื้อที่เย็บหัวแขนเสื้อกับวงแขนในตัวเสื้อแบ่งออกได้เป็นชนิดต่างๆ ดังนี้

ภาพที่ 50 แสดง แขนเสื้อแบบ แขนเย็บเข้าวงแขน

2. แขนแรกแลน (Raglan-sleeve) คือแขนเสื้อที่มีการต่อเนื่องกับตัวเสื้อ ช่วงไหล่มีแนวตะเข็บเฉียงจากคอเสื้อ ไล่ลงไปถึงแนวรักแร้ แขนเสื้อจะเฉียงลาดไปตามแนวแขนของแต่ละบุคคล แขนเสื้อลักษณะนี้แบ่งออกได้เป็นชนิดต่างๆ ดังนี้

ภาพที่ 51 แสดง แขนเสื้อแบบแขนรอกแลน

3. แขนในตั้ว (Kimono-sleeve) คือแขนเสื้อที่ต่อเนื่องเป็นชิ้นเดียวกับตัวเสื้อ ตะเข็บใต้แขนโค้งต่อเนื่องกับตะเข็บข้างเสื้อ เมื่อโค้งตะเข็บใต้แขนขึ้น แขนอาจจะตั้งรับได้ ถ้าต้องการสวมเสื้อ Kimono-sleeve ให้มีความสบายจะต้องใช้วิธีแทรกเป้า แขนเสื้อลักษณะนี้แบ่งออกเป็นชนิดต่างๆ ดังนี้

ภาพที่ 52 แสดง แขนเสื้อแบบแขนในตั้ว

เสื้อไม่มีแขน

ลักษณะของเสื้อไม่มีแขน หรือแขนกุ๊ด (Sleeveless) ถึงแม้ว่าจะไม่ต้องสร้างแบบตัดแขนเสื้อ แต่จะต้องดัดแปลงวางแขนในแบบตัดเสื้อแผ่นหน้าและแผ่นหลังให้พอดีกับรอบวงแขน แล้วจึงทำตามแบบที่ต้องการ เสื้อไม่มีแขนจะต้องทำสาบแขน หรือก้น คาม ให้ดูสวยงาม น่าสนใจมากขึ้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการตกแต่งแบบเสื้อ สามารถออกแบบเป็นเสื้อตัวเดียวหรือชุดติดกันก็ได้ ลักษณะของเสื้อไม่มีแขนมีให้เลือกหลายแบบดังนี้

ภาพที่ 53 แสดง เสื้อไม่มีแขน

2.5.6.7 รูปแบบของกระโปรง

ลักษณะและรูปทรงกระโปรง มีหลายแบบ หลายทรง แบบของกระโปรงจะหมุนเวียนเปลี่ยนไปตามความนิยมเป็นวัฏจักร แบบของกระโปรงจะอยู่ในสมัยนิยมยาวนานเท่าใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความสะดวกสบายในการสวมใส่ กระโปรงเรียบๆ การตกแต่งไม่รุ่งรังหรือไม่มีจุดเด่นหลายตำแหน่งในกระโปรงตัวเดียวกัน ความยาวกระโปรงไม่สั้นหรือยาวจนเกินไป ซึ่งจะทำให้มองดูสภาพเรียบร้อย และจะอยู่ในสมัยนิยมได้นาน กระโปรงสตรีได้แบ่งรูปทรงตามลักษณะต่างๆมากมาย สำหรับการพับขาย กระโปรงที่ดีควมกว้างขนาดต่างๆ ตามลักษณะของแบบกระโปรงนั้นจำเป็นจะต้อง คำนึงถึงการพับขายกระโปรงนั้นด้วย เนื่องจากการพับขายกระโปรงขนาดต่างๆมีส่วนช่วยในการคดทั้งของตัวกระโปรงและเป็นการเพิ่มน้ำหนักที่ขายกระโปรง

ความยาวกระโปรง (Skirt Lenght)

การกำหนดความยาวกระโปรง ใช้ระดับความยาวกลางเข่า (Mid-knee) หรือเรียกว่า ความยาวมาตรฐานถึงเข่า (Knee-lenght) เป็นระดับแบ่งขนาดกระโปรงชนิดสั้นและกระโปรงชนิดยาว ความยาวขนาดต่างๆของกระโปรงที่กำหนดเป็นมาตรฐานมีประมาณ 10 ขนาด ดังนี้

กระโปรงชนิดสั้น คือขนาดเหนือเข่าขึ้นไป มีขนาดต่างๆคือ

1. Micro-Mini skirt คือกระโปรงสั้นตรงกับแนวโคนต้นขา
2. Mini Skirt มีความยาวระหว่างครึ่งหนึ่งของโคนต้นขาถึงเข่า
3. Short Skirt มีความยาวเท่ากับระดับถึงกลางระหว่าง Mini ถึง เข่า
4. Knee lenght ความยาวมาตรฐานที่ถึงกลางเข่า
กระโปรงชนิดยาว คือขนาดต่ำจากเข่าลงมามีขนาดต่างๆกันคือ
5. Above-calf skirt กระโปรงยาวคลุมเข่า ประมาณได้เข่าหรือยาวอีกเล็กน้อย
6. Mid-calf skirt ยาวถึงระดับถึงกลางระหว่างเข่ากับเข่าตุ่ม
7. Midi skirt มีความยาวตรงกับระดับถึงกลางระหว่าง Mid-Calf กับเข่าตุ่มข้อเท้า
8. Maxi skirt คือกระโปรงยาวถึงระดับเข่าตุ่ม ข้อเท้า ประมาณตรงกับระดับปุ่มกระดูกเข่าตุ่มพอดี
9. Evening lenght คือกระโปรงยาวที่สูงจากพื้นประมาณ 2.5 เซนติเมตร
10. Floor lenght คือกระโปรงยาวสัมผัสพื้นพอดี

ภาพที่ 54 แสดง ระดับความยาวกระโปรง

กระโปรงทรงตรง (Straight skirt) คือ กระโปรงที่มีรอบสะโพกล่างและชายกระโปรงมีความกว้างเท่ากัน และเป็นแบบตัดกระโปรงเบื้องต้นที่ไม่มีการดัดแปลง

กระโปรงทรงสอบสั้น (Sheath skirt) คือกระโปรงที่มีชายกระโปรงแคบกว่าแนวสะโพกล่างเล็กน้อย เนื่องจากชายกระโปรงแคบความยาวกระโปรงจะยาวประมาณเหนือเข่าหรือพอดีเข่า

กระโปรงทรงสอบยาว (Pencil skirt) คือกระโปรงเข้ารูปมีชายกระโปรงแคบมากกว่ากระโปรงทรงสอบสั้น แบบกระโปรงจะมีความยาวต่ำกว่าระดับเข่าถึงข้อเท้า เพื่อให้สะดวกในการก้าวเดินได้ง่ายและสวยงาม จึงจำเป็นต้องผ่าที่แนวตะเข็บข้างหรือเส้นกลางหลัง

กระโปรงทรงปลายบาน (A-line skirt) คือกระโปรงที่มีชายกระโปรงกว้างกว่าแนวสะโพกล่างเล็กน้อย เป็นแบบโปรงที่สวมใส่พอดีตัวตั้งแต่แนวเอวถึงแนวสะโพก ความสั้นยาวของกระโปรงใช้ได้ทุกขนาดขึ้นอยู่กับสมัยนิยม

กระโปรงจีบรูดรอบเอว (Gathered skirt) คือกระโปรงทรงหลวม โดยวิธีการจีบรูด หรือจีบถี่ๆ รอบเอว ทำให้เกิดการพอง ตั้งแต่เอวลงมา ความยาวกระโปรงใช้ได้ทุกขนาดขึ้นอยู่กับสมัยนิยม

ภาพที่ 55 แสดง A กระโปรงทรงตรง
B กระโปรงสอบสั้น
C กระโปรงสอบยาว
D กระโปรงปลายบาน
E กระโปรงจีบรูดรอบเอว

กระโปรงแยกชิ้นทรงหลวม (Panel skirt) คือ กระโปรงแยกชิ้นออกเป็นสี่ชิ้นหรือหกชิ้นก็ได้รอบเอว กระโปรงที่ขึ้นกลางอาจจะมีจีบรูดเล็กน้อยก็ได้ กระโปรงทรงนี้จะสวมใส่สบาย ความยาวของกระโปรงขึ้นอยู่กับสมัยนิยม ลักษณะทรงกระโปรงจะหลวม

กระโปรงแยกชั้น (Gored Skirt) คือกระโปรงแบ่งเป็นชั้นๆ ได้แก่ กระโปรงสี่ชั้น กระโปรงหกชั้น กระโปรงแปดชั้น และกระโปรงสิบสองชั้น กระโปรงทรงนี้รอบเอวกระโปรงจะ เรียบ ชายกระโปรงอาจจะบานเล็กน้อย หรือบานมากก็ได้ กระโปรงลักษณะนี้เวลาสวมใส่ สามารถหมุนได้รอบตัว โดยไม่ได้เจาะจงว่าตะเข็บใดเป็นตะเข็บข้าง

กระโปรงปลายบานมาก (Flared skirt) คือกระโปรงที่มีชายกระโปรงกว้างมาก อาจจะตัด ด้วยผ้าเฉลี่ยเป็นแบบครึ่งวงกลม หรือแบบวงกลม หรือกระโปรงต่อหลายชั้นเพื่อเพิ่มความยาว กระโปรงให้มากขึ้น ความยาวกระโปรงจะสั้นหรือยาวก็ได้ เนื่องจากกระโปรงปลายบานมากที่ เป็นแบบครึ่งวงกลมและแบบวงกลม ได้มีวิธีการทำแบบ โดยไม่ต้องนำแบบตัดกระโปรงเบื้องต้น มาแยกเป็นวิธีที่ง่าย ประหยัดเวลาและวัสดุอุปกรณ์ในการทำแบบตัด โดยการคำนวณหารัศมีของ รอบเอว

กระโปรงป้าย (Warp skirt) คือกระโปรงผ่าตลอด ป้ายซ้อนที่แนวเปิด หรือจะป้ายซ้อน ด้านหน้าหรือด้านหลังก็ได้ ถ้าใช้ผ้า 2 ชั้น เย็บประกบกัน กระโปรงลักษณะนี้สามารถสวมได้ทั้ง สองด้าน

ภาพที่ 56 แสดง F กระโปรงแยกชั้นทรงหลวม

G กระโปรงแยกชั้น

H กระโปรงปลายบานมาก

I กระโปรงป้าย

กระโปรงจีบรอบตัว (Pleated skirt) คือกระโปรงจีบซ้อนไปทางเดียวกันรอบเอวความถี่ – ห่าง และความลึกของจีบ กำหนดได้ตามความต้องการ จีบกระโปรงอาจจะเป็นจีบปล่อยหรือเย็บ จีบบังคับแต่ละจีบหรือเป็นการอัดจีบลาวารด้วยเครื่องอัดจีบก็ได้

กระโปรงจีบกระทบ (Box pleats) คือกระโปรงที่มีการจีบซ้อนผ้า 2 ข้างมาชนกัน การจีบกระทบจะกำหนดให้มีจำนวนจีบเท่าใดก็ได้ เช่น กระโปรงจีบกระทบด้านหน้าหนึ่งจีบ (Single front pleat) และกระโปรงจีบกระทบด้านหน้าสองจีบ (Double front pleat) กระโปรงจะมีลักษณะปลายบาน เนื่องจากเนื้อผ้าที่ใช้จีบ

กระโปรงต่อโยค (Yoke skirt) คือกระโปรงที่มีแนวต่อตามขวางที่แนวสะโพก อาจจะออกแบบให้มีลักษณะเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงหรือเส้นโค้งก็ได้ ส่วนแนวต่อโยคจะนิยมต่อให้ต่ำกว่าเอวลงมาประมาณ 5-15 เซนติเมตร กระโปรงต่อโยคสามารถออกแบบต่างๆ เพื่อให้มีจุดสนใจบริเวณสะโพก กระโปรงลักษณะนี้เหมาะกับผู้ที่มีรูปสะโพกมีสัดส่วนมาตรฐาน

ภาพที่ 57 แสดง

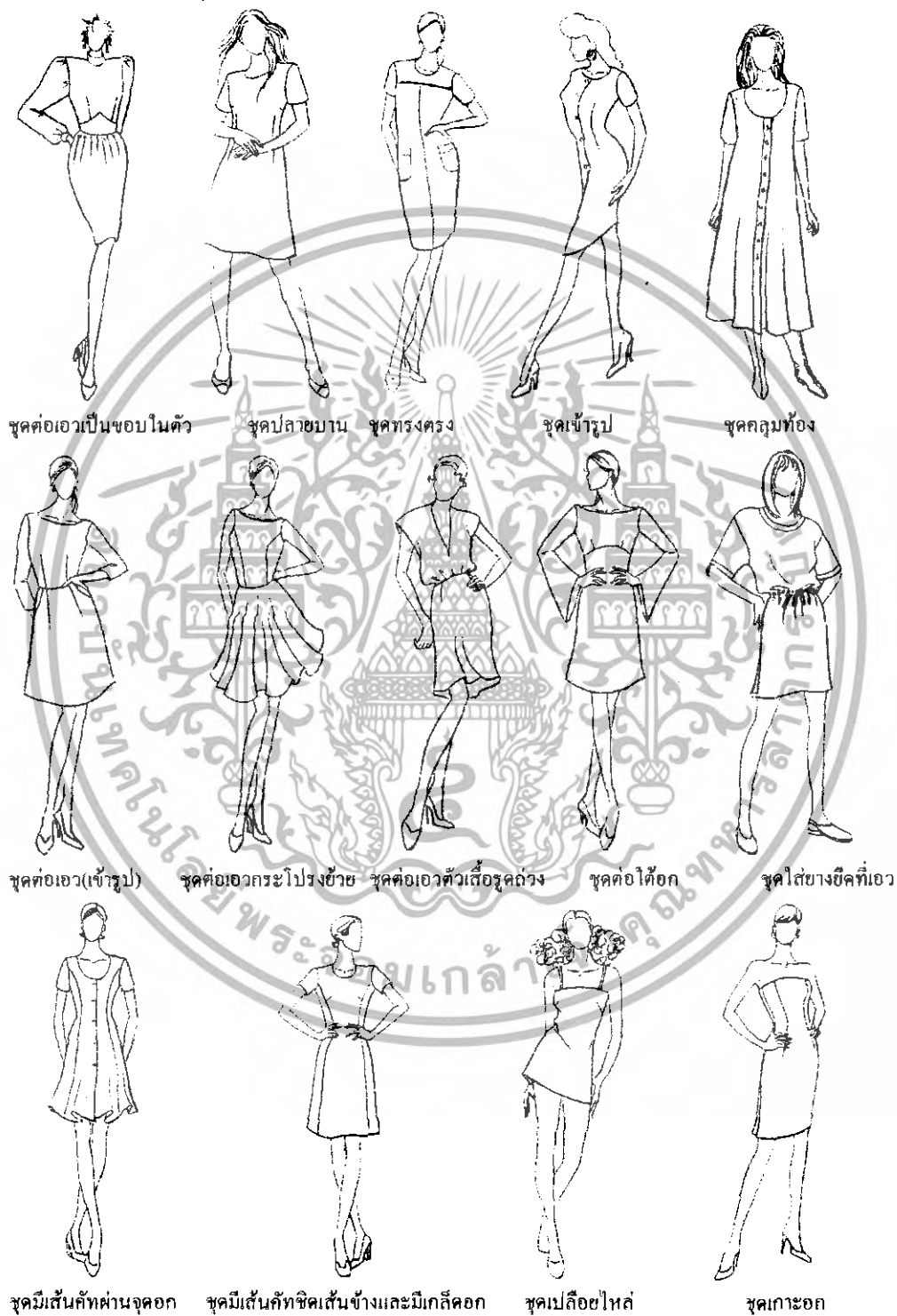
J กระโปรงจีบรอบตัว

K กระโปรงจีบกระทบ

L กระโปรงต่อโยค

2.5.6.8 รูปแบบของ dress

Dress หรือชุดที่มีกระโปรงในตัว สามารถสวมใส่ได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องมีกางเกง หรือกระโปรงใส่ประกอบ รูปแบบของเดรสมีมากมายเช่น

ภาพที่ 58 แสดง เดรสแบบต่างๆ

2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับกรรมวิธีการผลิต

2.6.1 Laser Cutting

ข้อมูลทั่วไปของเลเซอร์

เลเซอร์ทั่วไปประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่

1. เนื้อวัสดุที่ใช้เป็นตัวกลางเลเซอร์
2. การปั๊มพลังงานให้แก่เนื้อวัสดุที่เป็นตัวกลางเลเซอร์เพื่อให้มีสภาพถูก กระตุ้น
3. มีช่องแสงเพื่อขยายสัญญาณแสง เลเซอร์มีสมบัติที่ไม่เหมือนกับแสงทั่วไป คือ เลเซอร์

จะพาพลังงานจำนวนมากไปด้วย ทำให้สามารถผลิตความร้อนได้ในปริมาณมากด้วยเช่นกัน

สมบัติเด่น 4 ประการของแสงเลเซอร์ คือ

1. มีทิศทางเดียวแน่นอน
2. มีความถี่เดียว เป็นแสงสีเดียว
3. มีเฟสเดียวกัน (มีหน้าคลื่น)
4. มีความเข้ม/จ้าสูง

เลเซอร์มีหลายชนิด ขึ้นอยู่กับเนื้อวัสดุที่นำมาใช้เป็นตัวกลางเลเซอร์ ได้แก่

1. เลเซอร์ของแข็ง วัสดุที่นิยมใช้ ได้แก่ ทับทิม แก้ว
2. เลเซอร์ของเหลว วัสดุที่นิยมใช้ ได้แก่ สีย้อมผ้าผสมน้ำ หรือแอลกอฮอล์
3. เลเซอร์แก๊ส แก๊สที่ใช้ทำมีหลายชนิด เช่น ฮีเลียม-นีออน(สีแดง),ฮีเลียม-แคดเมียม(สีม่วงคราม), อาร์กอน(สีน้ำเงินเขียว),คาร์บอนไดออกไซด์-ไนโตรเจน-ฮีเลียม(อินฟราเรด)
4. เลเซอร์ไดโอด วัสดุที่ใช้ทำเป็นสารกึ่งตัวนำซึ่งทำมาจากสารประกอบ ได้แก่ แกลเลียมอาร์เซไนด์(GaAs),แกลเลียมอะลูมิเนียมอาร์เซไนด์(GaAlAs)

การนำเลเซอร์ไดโอดไปใช้งาน

1. การใช้เลเซอร์กับอุปกรณ์สำนักงานและใช้พลังงานในบ้าน เนื่องจากเลเซอร์ไดโอดเป็นเลเซอร์ที่มีขนาดเล็กมาก และไม่กินไฟ จึงเหมาะสมที่จะนำมาใช้กับอุปกรณ์สำนักงานและใช้ในบ้าน
2. การใช้เลเซอร์กับอุปกรณ์เครื่องอ่านข้อมูล โดยนำมาประยุกต์ใช้กับอุปกรณ์อ่านข้อมูลและเครื่องบาร์โค้ด
3. การใช้เลเซอร์ด้านการสื่อสารคมนาคม เลเซอร์ไดโอดถูกนำมาใช้เป็นตัวส่งสัญญาณผ่านเส้นใยแก้วนำแสง เพื่อถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์ โทรศัพท์ข้อมูลคอมพิวเตอร์ การใช้เลเซอร์ในด้านนี้มีจุดเด่น คือ จะไม่มีสัญญาณรบกวนเนื่องจากมีความถี่สูงกว่าคลื่นวิทยุ

4. การใช้เลเซอร์ด้านการแพทย์ เลเซอร์อาร์กอนและเลเซอร์

คาร์บอนไดออกไซด์ได้ถูกนำมาใช้ในการผ่าตัดและรักษาทางการแพทย์ และจักษุแพทย์

5. การใช้เลเซอร์ในงานด้านการแสดงนิทรรศการ เนื่องจากเลเซอร์มีลักษณะเด่น คือ มีลำแสงที่ระยิบระยับ เนื่องจากเกิดการสอดแทรกของแสงเลเซอร์ เมื่อฉายกระทบฝุ่นละอองในอากาศ ทำให้การแสดงผลมีชีวิตชีวา จึงมีผู้นำไปใช้ในงานโฆษณา งานแสดงละคร งานแสดงบนเวที

6. การใช้เลเซอร์เพื่อเจาะ คัด เชื่อม เนื่องจากเลเซอร์มีความเข้มสูงมาก และเป็นลำแสง เมื่อโฟกัสมีขนาดเล็กจะสามารถเจาะ คัด เชื่อม วัสดุต่างๆ ได้

7. การใช้เลเซอร์ในการส่งถ่ายข้อมูล เช่น การส่งข้อมูลเสียงผ่านแสงเลเซอร์

8. การใช้เลเซอร์ในด้านวิทยาศาสตร์ เช่นการนำมาวัดความหนาของวัตถุ

การใช้งาน Laser Cutting มีการนำมาใช้งานสองประเภทได้แก่

1. เลเซอร์สำหรับงาน โลหะ ได้แก่เลเซอร์ประเภท CO₂ laser ซึ่งใช้ก๊าซ

คาร์บอนไดออกไซด์เป็นตัวทำให้เกิดแสงเลเซอร์ซึ่งใช้ในการกัดลงบนวัสดุทุกประเภทที่ไม่ใช่โลหะ ไม่ว่าจะเป็น ไม้ ผ้า อะคริลิก หิน กระดาษ และอื่น ๆ ซึ่งแสงเลเซอร์ประเภทนี้จะสะท้อนเมื่อทำการยิงลงบนวัสดุประเภทโลหะ

2. เลเซอร์ สำหรับงานโลหะ ได้แก่เลเซอร์ประเภท YAG Laser ซึ่งใช้ในการทำสัญลักษณ์ การทำ Jewelry และ งานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ รวมทั้งเลเซอร์สำหรับเสริมความงามต่าง ๆ ก็ใช้เลเซอร์ประเภทนี้ที่มีกำลังต่ำอีกด้วย เลเซอร์เป็นพลังงานสะอาดจึงมีการนำไปใช้ในหลากหลายอุตสาหกรรม

เครื่องทำ laser cutting มี 2 ประเภท คือ ประเภทหัวเลเซอร์อยู่กับที่โดยแสงเลเซอร์จะเคลื่อนที่จากจุดศูนย์กลาง ซึ่งจะทำให้มีความรวดเร็วในการทำงาน แต่ข้อจำกัดของการทำงานโดยเครื่องเลเซอร์ประเภทนี้ คือความละเอียดของงาน ซึ่งจะให้ความละเอียดได้ไม่เท่ากับเครื่อง Laser Cutting อีกประเภทหนึ่ง ซึ่งหัวเลเซอร์ขยับเคลื่อนที่ไปมาได้ ซึ่งเครื่องดังกล่าวจะมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 59 แสดง CMA-1200T / 1680T เครื่องตัดเลเซอร์หัวคู่

คุณสมบัติของเครื่อง

กำลังเลเซอร์ : หัวคู่ 70-80 วัตต์

ขนาดของรอยตัด : 0.0064 มม.

ขนาดตัดอักษรเล็กสุดที่สามารถตัดได้ : อักษรจีน 2 x 2 มม., อักษรทั่วไป 1 x 1 มม.

ระบบไฟฟ้า : AC 220 โวลท์ 10% 50 เฮิรท์ส

ความแม่นยำ : < 0.01 มม.

กำลังไฟฟ้า : < 1250 วัตต์

ความชื้น : 5% - 95% (ปราศจากการกลั่นตัวของน้ำ)

ขนาดของชิ้นงาน

CMA-1200T : 1200 x 600 มม.

CMA-1680T : 1600 x 800 มม.

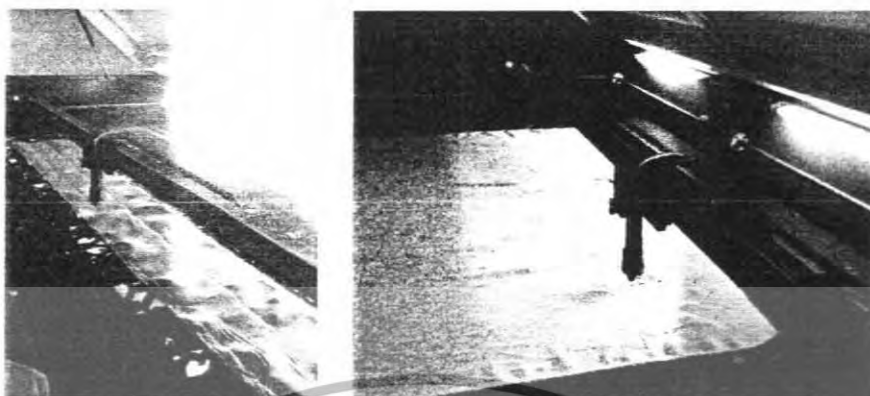
เครื่องตัดเลเซอร์หัวคู่นี้มีระบบตัวตัดคู่ที่เป็นอิสระจากกัน ประกอบกับระบบการส่งสัญญาณความเร็วสูง ทำให้การตัดไม่เกิดความคลาดเคลื่อนแม้ส่งสัญญาณจากระยะไกลซึ่งเครื่องรุ่น CM ทำงานด้วยระบบท้อเลเซอร์คู่ และหัวตัดคู่ โดยทั้ง 2 ส่วนทำงานพร้อมกัน เหมาะกับการผลิตงานตกแต่งประเภทคราเย็บปะจำนวนมาก ด้วยอัตราการผลิตเป็นเท่าตัวและคุณภาพที่เหนือกว่าประกอบกับระบบการตัดส่วนโค้งที่ตัดอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง หัวตัดเลเซอร์ของเครื่องนี้จะเคลื่อนไหวยาวเร็วและคงความถูกต้องการเข้าโค้งของรถแข่ง

ระบบชุดซอฟต์แวร์ตัด : ด้วยควบคุมกำลังเลเซอร์แบบดิจิทัล และระบบแสงชนิดดี ทำให้การตัดเกิดความสม่ำเสมอผลงานออกมาอย่างไร้ที่ติโดยที่เครื่องสามารถบันทึกรูปแบบการตัดได้มากกว่า 128 แบบ ทำให้สามารถตัดแบบได้มากมายโดยไม่จำเป็นต้องใช้การเชื่อมต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์

โดนทำงานจากโปรแกรม Corel Draw

ภาพที่ 60 แสดง การวางผ้าบนเครื่องตัดเลเซอร์

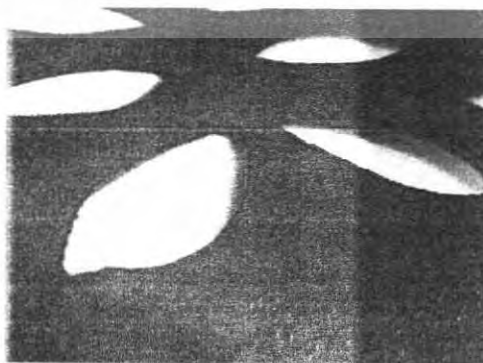
ภาพที่ 61 แสดง เครื่องตัดเลเซอร์ขณะทำงาน

ภาพที่ 62 แสดง หัวเลเซอร์

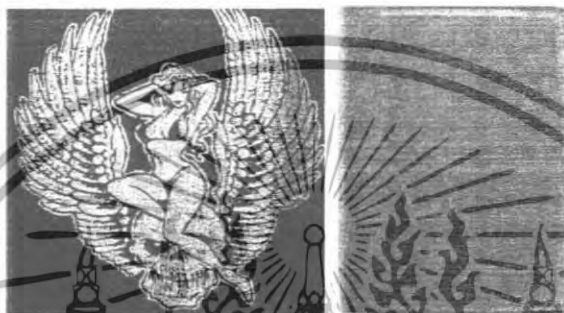

ภาพที่ 63 แสดง ขณะนำชิ้นงานที่ตัดแล้วออกมา

ภาพที่ 64 แสดง ชิ้นงานที่ถูกตัดผ่านการเลเซอร์คัท

นอกจากการตัดให้ขาดแล้ว การนำเลเซอร์มาใช้กับผ้ายังมีอีกหลายประเภทเช่นการใช้ความร้อนจากแสงเลเซอร์ในการเผาเพื่อให้หลุดออกจากเนื้อผ้า ซึ่งเหมาะกับการกำจัดกางเกงยีนส์และเสื้อผ้าที่เป็นเส้นใยธรรมชาติ ซึ่งสามารถทำให้เป็นภาพเหมือนได้อ่อนแก่ 256 ระดับ ซึ่งตอนนี้ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในวงการแฟชั่นทั้งในและนอกประเทศ โดยภาพที่ออกมาจะมีลักษณะคล้ายการ Discharge หรือ การนำเลเซอร์มาใช้ในการ engrave คือทำให้เป็นช่อง แต่ภาพไม่ขาด ซึ่งนำมาใช้กับผ้าสักหลาดหรือหนัง ทำให้ผ้ามีความหนาต่างกันออกมาเป็นรูปภาพ

ภาพที่ 65 แสดง การใช้ Laser ทำให้ผ้าออกมามีลักษณะคล้ายการ Discharge

ภาพที่ 66 แสดง การใช้เลเซอร์ทำการ engrave หรือ สลักบนผ้า(ซ้าย) และ หนัง (ขวา)

2.6.2 Papercutting

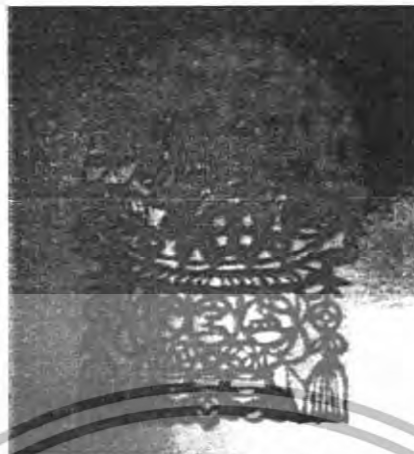
Papercutting หรือศิลปะการตัดกระดาษ มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน และกว้างขวางอยู่ในหลายประเทศ งานตัดกระดาษที่เก่าแก่ที่สุดคือรูปวงกลมสมมาตรจากศตวรรษที่ 6 ถูกพบ ณ เมือง ซุนเจียง ประเทศจีน เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 8 การตัดกระดาษก็ปรากฏขึ้นในเอเชียตะวันตก และในประเทศตุรกีในศตวรรษที่ 16 ซึ่งในแต่ละประเทศก็จะมีศิลปะการตัดกระดาษที่มีชื่อเสียงที่แตกต่างกันตามศิลปะและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศดังนี้

2.6.2.1. ศิลปะการตัดกระดาษของจีน

ภาพที่ 67 แสดง ศิลปะการตัดกระดาษของจีน

จากหลักฐานการศึกษาและการค้นพบที่ผ่านมานั้น ปรากฏว่าศิลปะการตัดกระดาษเป็นศิลปะพื้นเมืองประเภทหนึ่งที่แพร่หลายกันอย่างมากในประเทศจีนมานานแล้ว ส่วนความเป็นมาของ ศิลปะการตัดกระดาษนั้นสามารถย้อนประวัติไปได้ถึงคริสต์ศตวรรษที่ 6 คือก่อนสมัยราชวงศ์ถังของจีนประมาณ 1500 ปีมาแล้ว แต่ผู้คนโดยทั่วไป เชื่อว่า ต้นกำเนิดของศิลปะการตัดกระดาษนั้น น่าจะเกิดขึ้นก่อนหน้านั้นอีกหลายร้อยปี เพราะว่า ประการหนึ่ง จีนประเทศที่เป็นต้นกำเนิดในการประดิษฐ์กระดาษขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อประมาณปีค.ศ. 105 สมัยราชวงศ์ฮั่น คือเมื่อ ประมาณ 1900 ปีมาแล้ว จากฝีมือของ “ไคหลุน” แห่งอาณาจักรฮั่นตะวันออก ประการที่สองผลงานจากศิลปะการตัดกระดาษที่เก่าแก่ที่สุดซึ่งค้นพบได้ที่จีนภายในปัจจุบันคือ ผลงานจากศิลปะการตัดกระดาษรูปภาพลายดอกไม้ 5 กลีบสมัยระหว่าง ปี ค.ศ.386 ถึง 581 คือ ประมาณ 1500-1700 ปีมาแล้ว และประการที่สาม จากบันทึกทางประวัติศาสตร์หรือเกร็ดพงสาวดารนั้นก็ได้มีการบันทึกเกี่ยวกับศิลปะการตัดกระดาษมานาน เช่น ในบทกวีของสมัยราชวงศ์ถัง อย่าง บทกวีของ ตู้ ฝู ก็ มีคำว่า ศิลปะการตัดกระดาษแล้ว น่าจะกล่าวได้ว่าศิลปะการตัด กระดาษได้พัฒนามาเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่นิยมกันมากในสมัยราชวงศ์ถังประมาณ 1400 ปีมาแล้วจึงสรุปได้ว่าประวัติของศิลปะการตัดกระดาษนั้น มีมาตั้งแต่สมัยที่จีนได้คิดประดิษฐ์กระดาษขึ้นในสมัยราชวงศ์ฮั่นถึงสมัย ก่อนราชวงศ์ถังเป็นต้นมา จึงคาดว่ามีความยาวนานอย่างน้อย 1500ปีมาแล้ว จากนั้นก็เกิดความแพร่หลายไปตามส่วนอื่นๆของโลก ซึ่งแต่ละท้องถิ่นก็มีการผสมผสานวัฒนธรรมของตัวเข้าไป กระดาษเหล่านี้มักถูกนำไปใช้ประดับหน้าต่างและประตู ทำให้มีอีกชื่อเรียกว่า “ชวงฮั่ว” ซึ่งแปลว่า หน้าต่างดอกไม้

ภาพที่ 68 แสดง “ชวงฮัว”

ศิลปะการตัดกระดาษของจีนมีประวัติย้อนไปกว่าพันปี มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและมีความสัมพันธ์กับศาสนาและชาติ กระดาษเป็นสิ่งที่เก่าในสมัยของราชวงศ์ฮั่น มีแต่ผู้ที่มีชาติตระกูลในราชวงศ์เท่านั้นที่ใช้กระดาษเพื่อประโยชน์ทางความรื่นรมย์ บัณฑิตซูวมิ แห่งราชวงศ์ซ่งได้บันทึกชื่อนักตัดกระดาษไว้หลายคน การตัดกระดาษนี้มีรูปแบบของการตัดที่หลากหลาย กล่าวกันว่าบางคนสามารถตัดกระดาษเป็นตัวอักษรภายในชายเสื้อของเขา

ผู้ที่มีความชำนาญมักตัดกระดาษเป็นเรื่องราวในชีวิตประจำวัน หากพิจารณาเหล่านี้อย่างละเอียดแล้วจะพบความน่าตื่นตะลึงของความคิดของภาพคนที่อยู่ในกระดาษเหล่านั้น หรือแม้แต่ภาพพืชและสัตว์ต่างๆ ก็เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นลวดลายของดอกchrysanthemum หรือก pied magpiesอวตารหลากหลายสี ภาพของลูกสาวกลับปี่เปี่ยมครอบครัว หรือแม้กระทั่งรูปหุ่นสาวโทรทัศน์ส่งความคิดถึงให้ผู้เฒ่าผู้แก่

ถึงแม้ว่างานศิลปะแขนงอื่นก็สามารถบอกเล่าเหตุการณ์เดียวกันนี้ได้ แต่งานตัดกระดาษยังมีเสน่ห์ด้วยลวดลายลึกลับและลายเส้นขอบคม ที่สามารถบอกเล่าเรื่องราวได้เพียงภาพสามมิติศิลปินจำเป็นต้องคัดลอกเรื่องราวต่างๆ ให้กระชับ แสดงออกคล้ายภาพนามธรรมแต่มีความชัดเจน ด้วยสีสันที่สดใสอย่างเรียบง่าย

ตั้งแต่ศตวรรษที่ 7 ถึง ศตวรรษที่ 13 งานตัดกระดาษเป็นที่นิยมอย่างมากโดยเฉพาะตามเทศกาลต่างๆ ของจีน จนมาถึงศตวรรษที่ 14 ศิลปะแขนงนี้จึงแพร่หลายไปยังต่างชาติ เมื่อสิ้นราชวงศ์ชิง ศิลปะชนิดอื่นก็เข้ามาแทนที่งานตัดกระดาษ ภายหลังจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้หัวนได้พยายามฟื้นฟูศิลปะดังกล่าวขึ้นมาอีกครั้ง

ตามชนบทในจีนแผ่นดินใหญ่ เป็นขนบธรรมเนียมที่ผู้หญิงจะต้องเรียนรู้ศิลปะการตัดกระดาษ ในอดีตแม้แต่เจ้าสาวก็ถูกตัดสินด้วยฝีมือการตัดกระดาษ แต่กระนั้นช่างตัดกระดาษมืออาชีพมักเป็นผู้ชายซึ่งได้รับการว่าจ้างอย่างดีให้ทำงานร่วมกันตามโรงงานต่างๆ

ในอดีตกาลนั้น ผู้คนมักจะนำกระดาษมาตัดเป็นรูปภาพ ตามวัตถุสิ่งของต่างๆ หรือรูปภาพของมนุษย์ในอิริยาบถต่างๆ เป็นต้น แล้วนำไปฝังร่วมกับศพของผู้ตายหรือนำไปเผาในพิธีฌาปนกิจ ซึ่งประเพณีดังกล่าวนี้ยังคงหลงเหลืออยู่ให้เห็นในพื้นที่ต่างๆ นอกประเทศจีน นอกจากนี้ ศิลปะการตัดกระดาษยังถูกนำไปใช้ตกแต่งเครื่องบูชาสำหรับพิธีกรรมต่างๆ เช่นการเซ่นไหว้บรรพบุรุษและบวงสรวงทวยเทพ เป็นต้น ต่อมาในสมัยราชวงศ์ซ่งหรือซ้อง หนังสือได้เจริญเติบโตขึ้นอย่างมากในจีน โดยมีการนำกระดาษมาใช้แทนหนังแท่งแล้วนำไปใช้ในการทำเป็นหุ่นในหนังสือ ตะลุง เรียกกันว่า เฉากกระดาษ ครั้นถึงราชวงศ์ หมิงและชิง ศิลปะการตัดกระดาษก็มีฝีมือละเอียดประณีตขึ้น แต่เนื่องจากว่า วัสดุที่ใช้เป็นกระดาษซึ่งยากแก่การเก็บรักษา จึงมีผลงานศิลปะการตัดกระดาษที่ตกทอดเป็นหลักฐานมาถึงชนรุ่นหลังให้เห็นน้อยชิ้นมากอย่างน่าเสียดาย อย่างไรก็ตามมาถึงปัจจุบันนี้ ศิลปะการตัดกระดาษ ก็ยังคงเป็นที่นิยมกันในหมู่ประชาชนชาวจีน ซึ่งส่วนใหญ่ มักจะถูกนำไปใช้ในการตกแต่งประดับประดามากขึ้นทุกที อาทิ นำไปประดับฝาผนัง ประตู หน้าต่าง เสาอาคาร กระฉาก และโคม เป็นต้น หรือนำไปตกแต่งของฝาก หรือของชำร่วย แท้จริงนั้น ผลงานศิลปะการตัดกระดาษอย่างเดียวนั้นก็นับ ได้ว่าเป็นของที่ระลึกหรือของฝากที่น่าประทับใจชิ้นหนึ่งที่ฝากผู้คนได้ นอกจากนี้แล้ว ศิลปะการตัดกระดาษยังถูกนำไปใช้เป็นต้นแบบในการเย็บปักถักร้อยและการพ่นสี อีกด้วยนักตัดกระดาษมักพยายามฝึกฝนฝีมือให้ตัดเส้นกลมได้ดั่งดวงจันทร์ เส้นตรงดั่งสายน้ำ สี่เหลี่ยมดั่งก้อนอิฐ และ เส้นหยักหยิกหยอยคุดหนวดของชายฉกรรจ์

เราจะสามารถพบเห็นศิลปะศิลปะการตัด กระดาษได้ในทุกพื้นที่ของประเทศจีน อย่างเช่น ที่นครเทียนจิน เมือง หยางโจว มณฑลเหอเป่ย์ ซานซี เจียงซู อานฮุย หูหนาน ซานตงและ เมืองเหอหย่าง เป็นต้น ศิลปะการตัดกระดาษนั้นสะท้อนถึงเรื่องราวต่างๆ อย่างกว้างขวาง ทั้งด้านประเพณี บุคคล สัตว์ ทัศนียภาพธรรมชาติ พงศาวดาร ต้นไม้ใบหญ้า เป็นต้น โดยมีการตั้งชื่อที่ไพเราะจับใจ อาทิ มังกรหงส์ศิริ หนูแดงเมีย เทพีบงกช ไบ๊วเขียน หรือ แปดเทพ สี่นางงามสมความปรารถนา เป็นต้น วัฒนธรรมจีนมักให้ความสำคัญกับการใช้สัญลักษณ์ เช่นในตัวอักษรจีน ตัวอักษรเดียวมักถูกใช้เพื่อบ่งบอกความหมาย หรือแทนค่าบางสิ่ง สัญลักษณ์อื่นๆเช่นรูปของสัตว์ 12 ชนิดในปี นักษัตรเป็นสิ่งที่มักพบในงานศิลปะตัดกระดาษ การตัดกระดาษนั้นยังเป็นมอบความหวังและความสบายใจให้อีกด้วย เช่นในงานแต่งงาน กระดาษสีแดงเป็นเครื่องประดับที่สำคัญในชุดน้ำชา และเครื่องใช้อื่นๆในบ้าน ตัวอักษร “ดี” (ความสุข) ก็ต้องถูกประดับลงบนประตูของคู่บ่าวสาว หรือแม้แต่ในงานฉลองวันคล้ายวันเกิดของผู้ใหญ่ ตัวอักษร “ชว” เป็นเครื่องอวยพรให้มีอายุยืน และ

ความสุข โดยผลงานส่วนมากมักเป็นรูป 2 มิติ ส่วนงานที่ซับซ้อนกว่านั้นก็มักจะมาในลักษณะของการซ้อนเป็นชั้นๆ ซึ่งจะคลี่คลายออกมาเป็นของ 3 มิติ อย่างเช่น โคมไฟ และสีแดงดูจะเป็นสีที่มีความนิยมมากที่สุด

นอกจากการตัดแบบมาตรฐานที่ให้รูปเดี่ยวหนึ่งรูปแล้ว ยังมีการออกแบบรูปสมมาตรซึ่งมักใช้วิธีการพับกระดาษแล้วตัดกระดาษออก เมื่อคลี่ออกมาแล้วจึงทำให้เกิดรูปสมมาตร ซึ่งมักเกิดเป็นจำนวนคู่ 2, 4, 24 ฯลฯ.

ภาพที่ 69 แสดงการตัดกระดาษแบบสมมาตร

ในวัฒนธรรมจีนการตัดกระดาษสะท้อนแง่มุมต่างๆ ของชีวิตอาทิเช่นความมั่งคั่ง สุขภาพ หรือแม้แต่การเก็บเกี่ยวผลผลิต งานหลายชิ้นที่บอกเล่าเรื่องราวของความสุขความสมหวังในเป้าหมายของชีวิต

การตัดกระดาษมีกระบวนการ 2 รูปแบบ คือการใช้กรรไกร และการใช้มีดกรรไกรกรนั้นกระดาษหลายๆ ชิ้นจะถูกหนีบเข้าไว้ด้วยกัน และตลอดจะถูกตัดด้วยกรรไกรที่แหลมคม

ส่วนกรรมวิธีที่ใช้มีดนั้น กระดาษหลายๆ ชิ้นถูกวางลงบนฐานที่ทำจากไม้มันตัดผิวสัมผัสกับจี๊เถ้า ศิลปินจะตัดด้วยมีดที่ตุงฉาก ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญอาจตัดโดยไม่ต้องมีแบบร่าง

2.6.2.2 ศิลปะการตัดกระดาษในญี่ปุ่น

ภาพที่ 70 แสดง ศิลปะการตัดกระดาษของญี่ปุ่น

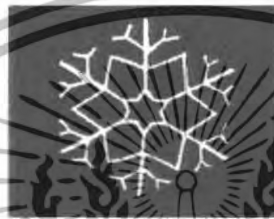
ศิลปะการตัดกระดาษในญี่ปุ่นเรียกว่า คิริกามิ หรืออีกชื่อว่า มอนคิริ เป็นศิลปะของญี่ปุ่น ที่รวมไว้ทั้งการตัดและพับกระดาษ

คิริกามิ

ศิริกามิ ซึ่งเป็นศิลปะประเภทกระดาษเช่นเดียวกับ โอริกามิ แต่ขณะที่ โอริกามิพับกระดาษ ศิริกามิเป็นศิลปะการตัดกระดาษ ซึ่งในญี่ปุ่นคำว่า ศิริกามิ ถูกใช้มาเป็นเวลานานแล้ว คำว่า ศิริ แปลว่า ตัด ส่วนคำว่า กามิ แปลว่ากระดาษ

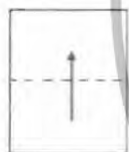
“ ศิริกามิ ศิลปะการสร้างสรรค์กระดาษตัด “ หนังสือเล่มดังกล่าวได้รับความนิยมมากจนคำว่า ศิริกามิ กลายเป็นคำเรียกศิลปะการตัดกระดาษไปโดยปริยาย

เกล็ดหิมะกระดาษ

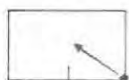
ภาพที่ 71 แสดง เกล็ดหิมะกระดาษ

คนส่วนมากจดจำศิริกามิได้ดีจากรูปเกล็ดหิมะกระดาษนี้ การตัดกระดาษออกเป็นรูปเกล็ดน้ำแข็งนี้ให้ความตื่นเต้นทุกครั้ง เพราะการตัดวาดลายให้เหมือนเดิมมันเป็นไปได้ยากมาก โดยเกล็ดน้ำแข็งนั้นจะมีหกเหลี่ยมเพราะกระดาษถูกพับครึ่งแล้วจึงพับเป็นสามส่วน

ขั้นตอนการทำศิริกามิรูปเกล็ดหิมะ

1. พับครึ่งกระดาษ

2. พับครึ่งกระดาษเพื่อหารอยของเส้นถึงกลาง ตัดกระดาษกลับ แล้วพับมุมกระดาษขวาล่างขึ้นมา

3. ทำมุม 60 องศากับจุดกึ่งกลางที่ขอบกระดาษ

4. ทำเช่นเดียวกันกับฝั่งซ้าย แล้ว ตัดกระดาษส่วนเกินด้านบนออก

5. ตัดลวดลายต่างๆลงบนกระดาษทรงสามเหลี่ยมนี้ เมื่อคลี่ออกก็จะได้ศิริกามิรูปเกล็ดหิมะ

ภาพที่ 72 แสดง ขั้นตอนการทำศิริกามิรูปเกล็ดหิมะ

2.6.2.3 ศิลปะการตัดกระดาษในอินเดีย

สัจญี เป็นศิลปะการตัดกระดาษของวัฒนธรรมอินเดีย กระดาษที่ถูกตัดแล้วนั้นจะถูกนำไปวางบนพื้น จากนั้นพื้นจะถูกทาสีเพื่อสร้างศิลปะที่เรียกว่า รัน โกลิ

2.6.2.4 ศิลปะการตัดกระดาษในยุโรป

Scherenschnitte เป็นภาษาเยอรมันที่แปลว่า การตัดด้วยกรรไกร เป็นศิลปะการตัดกระดาษของเยอรมันและสวิตเซอร์แลนด์ ส่วนในประเทศโปแลนด์เรียกว่า Wycinanki ส่วน Ka Ti เป็นศิลปะการตัดกระดาษของตุรกี ซึ่งในตุรกีศิลปะการตัดกระดาษถูกเรียกว่า Katta

วชีนออนกี (Wycinanki) ศิลปะการตัดกระดาษของโปแลนด์

Wycinanki มีต้นกำเนิดจากการแกะเปลือกไม้และหนังของคนเลี้ยงแกะ ตั้งแต่ในต้นศตวรรษที่ 19 งานตัดกระดาษที่มีสีสันจะถูกนำไปแปะลงบนของแต่งบ้านต่างๆ คานบ้าน แวนไวท์หน้าต่าง หรือแม้ใช้เป็นของขวัญ

Wycinanki มีความแตกต่างกับตามภูมิภาคต่างๆ เช่นในภูมิภาค Kurpie งานตัดกระดาษมักมีสีเขียว ขณะที่ในภูมิภาค Lowicz มีความหลากหลายของสีต้น กระบวนการของ Wycinanki มีทั้งการตัด เจาะ ฉีก และแกะ

ภาพที่ 73 แสดง วชีนออนกีในKurpie

ด้านเนื้อหาเน้นถึงที่นิยมนำมาใช้เป็นแบบได้แก่กุญแจ ไม้เท้า และนกอีกหลายชนิด ดอกไม้ และเหตุการณ์ของวันสำคัญประจำปี เช่นวันอีสเตอร์ วันคริสต์มาส ในบางท้องถิ่นยังมีการจัดการแข่งขันตัดกระดาษสวยงามด้วย ตามประเพณีแล้วการตัดกระดาษถูกทำเพื่อการผ่อนคลาย ภูมิปัญญาที่ถูกสืบทอดต่อกันมาเรื่อยๆ ทำให้ปัจจุบันศิลปะชนิดนี้มีรูปแบบใหม่ๆ มากมาย และมีความปราณีตและสลับซับซ้อนมากขึ้นอีกด้วย.

ภาพที่ 74 แสดง วิชาชนวนศิลป์ที่ซับซ้อนมากขึ้น

2.6.2.4 ศิลปะการตัดกระดาษแบบเม็กซิกัน

ประเทศเม็กซิโก เรียกศิลปะการตัดกระดาษของชาติตัวเองว่า Papel picado

ภาพที่ 75 แสดง ศิลปะการตัดกระดาษในเม็กซิโก

2.6.2.5 ศิลปะการตัดกระดาษแบบอื่นๆ

ภาพที่ 76 แสดง silhouette

การมาถึงของภาพถ่ายยุคแรก (daguerrotype) ที่ถ่ายทอดภาพของบุคคล สถานที่ และอื่นๆ ได้ชนิดเหมือนจริง แม้จะไม่คมชัดเท่าภาพถ่ายยุคนี้ แต่ก็มาแรงพอขนาดที่เบียดภาพกระดาษตัดรูปเงาที่บดบังข้างของบุคคลแบบ “ซิลูเอ็ต” ที่เคยรุ่งเรืองในช่วงกลางศตวรรษที่ ๑๘-๑๙ ให้ตกขอบไปได้

เหลือไว้แต่คำเรียกและการสร้างสรรค์ภาพประเภทนี้หลงเหลือไว้ในงานศิลปะแบบต่างๆ โดยเฉพาะการถ่ายภาพย้อนแสงให้เห็นเงาที่บดบังวัตถุติดกับพื้นขาว (หรือพื้นหลังที่สว่างกว่า)

“ซิลูเอ็ต” มาจากชื่อของชายชาวฝรั่งเศสชื่อ เอเตียง เดอ ซิลูเอ็ต (Etienne de Silhouette) ซึ่งไม่ได้เป็นผู้ประดิษฐ์คิดค้นภาพแบบซิลูเอ็ตแต่ประการใด และความเกี่ยวข้องระหว่างตัวของเขา กับศิลปะการตัดกระดาษชนิดนี้ก็คลุมเครือเหมือนกับลักษณะของภาพอีกด้วย เรื่องราวของเขาถูกเล่ามาหลายลักษณะ อาจเริ่มต้นจากส่วนที่คล้ายๆ กันก่อน

ซิลูเอ็ตเกิดเมื่อปี ๑๗๐๕ ที่เมือง Limoges ในฝรั่งเศส เขาร่ำเรียนมาด้านการเงินและการบริหาร เคยอยู่สอนคอนเฟอฝึกงานและศึกษาระบบการเงินของอังกฤษและเขียนเป็นกรณีศึกษาเอาไว้ เขายังมีผลงานแปลหนังสือและงานเขียนด้านประวัติศาสตร์ เมื่อกลับฝรั่งเศส ซิลูเอ็ตได้แต่งงานได้เป็นเลขาของเจ้าขุนมูลนาย และเป็นเสนาบดีกระทรวงการคลังขณะอายุยังไม่ถึง ๕๐

ถึงตอนนี้เสียงที่เล่าถึงซิลูเอ็ตเริ่มแตกออกเป็นหลายสาย บางคนบอกว่า หลังจากถูกผลักดันจากกลุ่มนักคิดให้เข้ามาทำหน้าที่ “ปิดกวด” ระบบการเงินของฝรั่งเศส เขาก็สามารถถูกวิฤตการเงินให้ท้องพระคลังฝรั่งเศสที่พระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๕ บรรดาราชวงศ์และผู้บริหารประเทศใช้จ่ายไปเกือบเกลี้ยง แต่พอเขาเสนอระบบการธนาคารแบบใหม่ให้ฝรั่งเศส คณะมนนิยบดัดตัวเขากลับตกต่ำ และส่งผลให้เขาถูกบังคับให้ลาออกจากตำแหน่ง ซิลูเอ็ตใช้ชีวิตหลังเกษียณดูแลอสังหาริมทรัพย์ของตนเองและเพลิดเพลินกับงานอดิเรกที่เขาชื่นชอบ ซึ่งก็คืองานศิลปะตัดกระดาษนั่นเอง

ส่วนอีกสายหนึ่งบอกว่า ซิลูเอ็ตเคยวิพากษ์วิจารณ์การใช้เงินของพวกชนชั้นสูงและอภิสิทธิชน ระหว่างอยู่ในตำแหน่ง เขาจึงพยายามลดรายจ่ายของชนกลุ่มนี้ด้วยการเรียกเก็บภาษีที่ดินจากคนรวย แล้วยังเรียกร้องให้คนเหล่านี้เสียสละด้วยการอุทิศข้าวของเครื่องใช้ที่ทำด้วยเงินและทองอันงามประณีตมาเข้าเตาหลอมเพื่อแปลงเป็นทุน ชื่อของเขาจึงกลายเป็นคำขอดนิยมนิยามถึงการลดรายจ่ายให้เหลือแต่รูปทรงที่เรียบง่ายที่สุดและเป็นของไม่มีราคา

บางกระแสยังบอกว่า ซิลูเอ็ตไม่ได้เรียกเก็บภาษีแต่ชนชั้นสูงเท่านั้น แต่ยังรีดนาทาเร้นเอา กับคนยากจน เขาไม่รู้ถึงความยากลำบากของชนชั้นล่างเพราะมัวแต่ใช้เวลากับงานอดิเรกตัดกระดาษ ในที่สุด ชาวบ้านชาวนาทนมัวไหวกก็ลุกขึ้นมาประท้วง โดยใส่เสื้อสีดำล้อเลียนในทำนอง

ว่า คนยากจนเป็นดังกระดาศที่ถูกซิลูเอต์ตัดทิ้งออกไป “พวกเราเป็นเงาและยากจนเกินกว่าจะใส่เสื้อผ้าที่มีสีสันได้ พวกเราเป็นซิลูเอต์”

ไม่ว่าจะเป็นอย่างไร ชื่อของซิลูเอต์ก็ตกทอดมาจนถึงปัจจุบัน ส่วนศิลปะการตัดกระดาศแบบซิลูเอต์ก็แพร่หลายจากยุโรปเข้าสู่อเมริกาในฐานะศิลปะสำหรับชาวบ้านที่ไม่มีสตางค์มากพอจะจ้างศิลปินมาวาดภาพเหมือนของตนเองและครอบครัว...คราบกระทั่งภาพถ่ายยุคแรกมาถึง

Silhouette เป็นอีกคำหนึ่งที่ถูกนำมาใช้เรียกศิลปะการตัดกระดาศสีดำ ปัจจุบันช่างตัดกระดาศมักจะรักษาประเพณีการตัดกระดาศตามวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่ง ส่วนศิลปินคนอื่นๆก็มีการพัฒนาให้เกิดแนวทางใหม่ๆ

2.6.3 การสกรีน

ข้อมูลของผลิตภัณฑ์สีพิมพ์และอุปกรณ์ซิลค์สกรีนที่มีอยู่ในตลาดปัจจุบัน
ซิลค์สกรีน

การพิมพ์โดยใช้สกรีน (Screen Printing)

การพิมพ์ด้วยสกรีนนี้ คัดแปลงมาจากสเตนซิล ซึ่งเป็นที่รู้จักกันตั้งแต่ปี 1920 โดยชาวญี่ปุ่น เป็นผู้พัฒนา ซึ่งจะใช้ผ้าไหมหรือผ้าชนิดอื่น ซึ่งมีผ้ามาจึงให้ถึงแทนสเตนซิล เพลทผ้าที่ใช้ทำสกรีนนี้ทำมาจากผ้าไหม ไนลอน โพลีเอสเตอร์ หรือโลหะซึ่งขึ้นอยู่กับว่าจะใช้ชนิดใดตามความเหมาะสม และแต่ละชนิดจะมีขนาดหรือความถี่ห่างของช่องผ้าหยาบหรือละเอียดแตกต่างกัน ถ้าใช้ผ้าที่ขนาดของรูเล็กจะทำให้ได้ลวดลายที่ประณีตและสวยงามกว่า ในการทำสกรีนนี้ต้องอาศัยความชำนาญและประสบการณ์เป็นอย่างมาก เพื่อให้ได้สกรีนที่ดี

วิธีพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์สกรีน แบ่งออกเป็น 3 แบบ ที่ใช้ในระบบอุตสาหกรรมคือ

1. การพิมพ์ด้วยมือบนโต๊ะสกรีน (Table Screen Printing)
2. การพิมพ์ด้วยเครื่องพิมพ์สกรีนแบบอัดโน้มติ (Flat Screen Printing)
3. การพิมพ์ด้วยเครื่องพิมพ์สกรีนแบบลูกกลิ้ง (Rotary Screen Printing)

การพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์สกรีนแบบลูกกลิ้ง (Rotary Screen Print)

1. การพิมพ์ด้วยมือบนโต๊ะสกรีน (Table Screen Printing) การพิมพ์จะทำบนโต๊ะพื้นเรียบ ไปด้วยผ้าสักหลาด หนุนด้วยชั้นผ้าไหมเทียม หรืออาจจะเป็นโต๊ะเทียม (ใช้ขีผึ้งอ่อนราดโต๊ะ) การพิมพ์แบบนี้ต้องเลื่อนสกรีนไปตลอดความยาวของผ้าใช้ไม้ปาดสีออกจากสกรีนให้ติดผ้า

2. การพิมพ์ด้วยเครื่องพิมพ์สกรีนแบบอัดโน้มติ (Flat Screen Printing) ใช้โต๊ะพิมพ์พร้อมด้วยอุปกรณ์ยึดสกรีน ไม้ปาดสีและอุปกรณ์สำหรับเติมสีอัดโน้มติ พื้นโต๊ะพิมพ์ด้วยผ้าใบสายพานด้วยสารยึด ฟูผ้าที่จะพิมพ์ลงบนสายพานใช้ไม้ปาดให้เรียบ ลายพิมพ์จะมีสีที่ติดตามคิดสี

สกรีนลงบนโต๊ะพร้อมกัน เครื่องพิมพ์ขนาดใหญ่สามารถพิมพ์ได้พร้อมกัน 15 สี หรือมากกว่า ติดช่องว่างระหว่างสกรีน คอสกรีนตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยประมาณ 1/3 ของความกว้างของสกรีน

3. การพิมพ์ด้วยเครื่องพิมพ์สกรีนแบบลูกกลิ้ง (Rotary Screen Printing) เป็นการทำให้สกรีนให้เป็นลูกกลิ้งหมุนไปรอบๆ ขณะที่ผ้าก็เคลื่อนออกไปโดยอัตโนมัติพอดีกับยาง โดยไม่ต้องเว้นจังหวะ (สำหรับการใช้ลูกกลิ้งหลายสี) มีการเติมแป้งพิมพ์ภายในช่องกลวงของสกรีน ไม่ปิดสกรีนที่ทำด้วยยางอ่อนติดตั้งอยู่กับที่เมื่อสกรีนหมุนก็จะปลดปล่อยออกมา สกรีนแบบนี้จะช่วยให้ติดตั้งได้ซัดกันมากกว่า ดังนั้นผ้าใบที่ใช้รองพิมพ์จะสั้น บางแห่งใช้ แม่เหล็กแท่งกลมปิดสี ด้านล่างมีสนามแม่เหล็กกำลังสูงทำให้แท่งเหล็กแนบไปตามสกรีน หรือเมื่อใช้แท่งแม่เหล็กขนาดใหญ่ซึ่งจะทำให้สกรีนผิรุปร่างไปบ้างแต่สกรีนและแท่งเหล็กปิดสีจะสัมผัสกันดีขึ้น

การพิมพ์ด้วยเครื่องพิมพ์ข้อมูลเบื้องต้นของผลิตภัณฑ์สีพิมพ์และอุปกรณ์ซิลค์สกรีน

ผลิตภัณฑ์สีพิมพ์และอุปกรณ์ซิลค์สกรีน เป็นสิ่งที่ใช้สำหรับพิมพ์ระบบหนึ่งที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องในการสร้างสีสันอันสวยงามในงานศิลปะและสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ลักษณะพิเศษของการพิมพ์สกรีนที่ต่างจากการพิมพ์ระบบอื่นๆ

1. สามารถพิมพ์ลงบนวัสดุพิมพ์ที่มีความต่างกันในเรื่องรูปทรงและพื้นผิว เช่น วัสดุผิวเรียบ ผิวโค้ง ผิวขรุขระ ได้แก่ กระดาษ ไม้ โลหะ แก้ว พลาสติก ผ้า แก้ว ฯลฯ
2. สามารถพิมพ์ลงบนวัสดุพิมพ์ที่มีขนาดแตกต่างกันได้หลายขนาด ตั้งแต่เล็ก เช่น กระดุม สายวงจร ไฟฟ้า ฯลฯ ไปจนถึงขนาดใหญ่ เช่น ผ้าผืน แผ่นป้ายโฆษณากลางแจ้ง ฯลฯ
3. สามารถกำหนดความหนาบางของสีพิมพ์ลงบนวัสดุที่พิมพ์ได้ โดยการกำหนดครุเปิดของผ้าสกรีน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความคงทน และการเกาะติดสีพิมพ์ในสภาวะอากาศต่างๆ ได้
4. สามารถพิมพ์ได้ด้วยระบบพิมพ์มือ ไปจนถึงการใช้เครื่องพิมพ์ขนาดใหญ่

ผลิตภัณฑ์สีพิมพ์และอุปกรณ์ซิลค์สกรีน สามารถใช้งานได้ง่ายใช้ได้ดีกับหลากหลายวัสดุที่จะพิมพ์ และปลอดภัย เนื่องจากเป็นสูตรน้ำ ไม่เป็นอันตรายกับผู้ใช้งาน ซึ่งเป็นคุณสมบัติพิเศษที่ต่างจากสีพิมพ์เขื่อน้ำมัน และยังสามารถประยุกต์ใช้กับงานต่างๆ ได้อีกมากมาย โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มคนที่ไม่ต้องมีพื้นฐานทางด้านศิลปะ มีความสนใจทางด้านศิลปะเป็นพื้นฐานทางด้านศิลปะ มีความสนใจทางด้านศิลปะเป็นพื้นฐาน ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์หรือต้องการหารายได้เสริม และกลุ่มผู้ที่ศึกษาทางด้านศิลปะ

ทางการผลิต ผลิตภัณฑ์สีพิมพ์และอุปกรณ์ซิลค์สกรีน สามารถผลิตได้ในประเทศ ซึ่งวัตถุดิบบางส่วนจำเป็นต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ

การพิมพ์สกรีนขั้นพื้นฐาน

การพิมพ์สกรีนขั้นพื้นฐานเป็นระบบการพิมพ์ที่มีขั้นตอนการทำงานที่ง่าย สามารถจำแนกออกได้ 3 ขั้นตอน คือ

1. การเตรียมแม่พิมพ์สกรีน (Pre-Stencil)
2. การสร้างแม่พิมพ์ (Stencil)
3. การพิมพ์ (Pre-Stencil)

การเตรียมแม่พิมพ์สกรีน (Pre-Stencil)

กระบวนการเตรียมแม่พิมพ์ จัดเป็นปัจจัยที่สำคัญอันดับแรกของการพิมพ์สกรีน โดยเริ่มศึกษาเรียนรู้ตั้งแต่หลักของการพิมพ์เบื้องต้น การพิจารณาเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ และขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานก่อนทำแม่พิมพ์

การเลือกใช้กรอบ

กรอบไม้ (Wooden Frame)

กรอบอลูมิเนียม (Aluminium Frame)

ฟิล์มใช้เตรียม และสร้างแม่พิมพ์สกรีน

ฟิล์มที่ใช้ในการทำต้นแบบ เช่น พลาสติกเขียนแบบ และฟิล์มที่ใช้ประกอบในการเขียนแบบ ซึ่งมีความหนา และความใส ให้เลือกหลายๆ ชนิด ฟิล์มเหล่านี้ทำมาจากโพลีเอสเตอร์ ที่มีความทนทาน และเหมาะสมต่อการใช้เป็นพิเศษ

ฟิล์มต้นแบบ

เช่น พลาสติกเขียนแบบ

ฟิล์มสำหรับเครื่อง LASER PRINTER

ฟิล์มหน้ากากส้อม ฟิล์มตัดทำคั่นฉบับ

ฟิล์มทำแม่พิมพ์สกรีน

เช่น ฟิล์มน้ำ ฟิล์มตัดทำแม่พิมพ์หมึกพิมพ์เชื่อน้ำมัน
ฟิล์มเขียว ฟิล์มตัดทำแม่พิมพ์หมึกพิมพ์เชื่อน้ำ
ฟิล์มถ่ายม้วน ทำแม่พิมพ์งานพิมพ์ภาพลายฉลุ
ฟิล์มถ่ายแดง ทำแม่พิมพ์งานพิมพ์ที่ลายภาพละเอียด
ฟิล์มแคปิลเลอรี ทำแม่พิมพ์งานพิมพ์ทุกชนิด

ผ้าสกรีน

ผ้าสกรีนสแตนเลส (Stainless Steel Screen Mesh) ผ้าที่ทำจากเส้นด้ายปลอดสนิม ประเภทสแตนเลส ทนทานต่อสารเคมีสูง สามารถขึงได้ความตึงสูงสุดโดยไม่สูญเสียความตึงเมื่อขึงเสร็จ คงสภาพได้ดี ทนต่ออุณหภูมิที่เปลี่ยนแปลงขณะพิมพ์งาน ส่วนใหญ่นิยมใช้นำมาพิมพ์เซรามิก และแผงวงจรไฟฟ้า เป็นต้น

ยางปาดสกรีน (Squeegee)

หมายถึง แปรงปาดหรือลูกกลิ้ง สำหรับในด้านการจัดสกรีน อุปกรณ์ที่จะพาสีพิมพ์ในบล็อกสกรีนจากข้างหนึ่งไปยังอีกข้างหนึ่ง โดยที่สีได้รับแรงกดจากยางปาด ให้ผ่านผ้าสกรีนลงไปบนวัสดุที่พิมพ์ ใช้สำหรับปาดกวาดหรือตีพิมพ์

ภาพที่ 77 แสดง ยางปาดสกรีนชนิดต่างๆ

มีให้เลือกตามความเหมาะสมของ งานพิมพ์แต่ละประเภท แต่ละแบบจะสามารถปาดหมึกพิมพ์ให้ไหลผ่านรูเปิดของ ผ้าสกรีน ได้มากน้อยไม่เท่ากัน ทั้งนี้การจะเลือกใช้ยางปาดหน้าตัดแบบใดนั้นจะขึ้นอยู่กับลักษณะของวัสดุที่ใช้ในการพิมพ์

1. ยางปาดสกรีนชนิดสี่เหลี่ยม
ยางปาดรูปตัวยู (U Shape Squeegee)

2. ยางปาดสกรีนชนิดแหลมข้างเดียว

ยางปาดรูปตัววี (V Shape Squeegee)

ประเภทการใช้งาน ผ้า เลื่อยขัด กระดาษ ไม้พลาสติก

3. ยางปาดสกรีนชนิดแหลมข้างเดียว

ประเภทการใช้งาน กระดาษ ไม้ สติกเกอร์ โลหะ ผ้าขัดทุกชนิด

วิธีการขึงสกรีน

วิธีการล้างทำความสะอาดสกรีน

ทั้งนี้สามารถแบ่งขั้นตอนวิธีการปฏิบัติได้ 2 ขั้นตอนดังนี้

1. การขึงสกรีน

ปัจจุบันนิยมทำกันอยู่ 2 วิธี ได้แก่ การขึงด้วยมือ และการขึงด้วยเครื่อง การขึงด้วยมือ นั้นเป็นวิธีการที่ง่าย สะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย แต่ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้กับงานพิมพ์จำนวนมากๆ หรือในงานพิมพ์หลายสี เนื่องจากคุณภาพของสกรีนที่ได้มีความตึงของผ้าที่ไม่สม่ำเสมอทำให้พิมพ์ที่ได้ไม่ตรงกับตำแหน่งลายผ้าที่ต้องการ หรือเมื่อมีการทำความสะอาดบ่อยครั้งและมีการพิมพ์งานต่อเนื่องเป็นเวลานาน จะทำให้ผ้าสกรีนขาดง่าย ส่วนการขึงด้วยเครื่องเป็นวิธีที่นิยมมากเนื่องจากการขึงด้วยวิธีนี้จะให้งานพิมพ์ที่ออกมานั้นมีคุณภาพสูงขึ้น สามารถเก็บรายละเอียดของภาพได้ดี โดยเฉพาะกรณีที่ต้องการพิมพ์หลายสี ดังนั้นจึงมีการจำหน่ายกรอบสกรีนที่ขึงด้วยเครื่องสำเร็จแล้ว ซึ่งเป็นการสะดวกและได้งานที่มีคุณภาพดี

2. การทำความสะอาดสกรีน

ผ้าสกรีนที่ขึงลงบนกรอบเสร็จใหม่ยังมีคราบสิ่งสกปรกและไขมันติดอยู่ ดังนั้นก่อนที่จะนำสกรีนไปสร้างแม่พิมพ์ ควรล้างทำความสะอาดก่อน ซึ่งเมื่อนำสกรีนไปสร้างแม่พิมพ์ แล้วจะสามารถสร้างแม่พิมพ์ได้ง่าย แม่พิมพ์มีความทนทาน สามารถพิมพ์งานได้จำนวนมากๆ และมีอายุการใช้งานที่ยาวนาน

โดยมีขั้นตอนปฏิบัติดังต่อไปนี้

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

1. สกรีนที่ขึงเสร็จเรียบร้อยแล้ว
2. คริมขัดผ้าสกรีน

3. น้ำยาล้างไขมันสกปรก
4. แปรงขนนุ่ม
5. ฟองน้ำ
6. ไครเออร์

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ทำสกปรกให้เปียกด้วยน้ำสะอาด ใช้แปรงขนนุ่มจุ่มครีมขัดล้างบนสกปรก แล้วจัดเป็นวงกลมหรือก้นหอยให้ทั่วทั้งสองด้าน ทั้งไว้ประมาณ 3-5 นาที
2. ล้างออกด้วยน้ำสะอาด(ครีมขัดล้างนี้จะช่วยให้การอัดเกาะติดกับผ้าสกปรกดีขึ้น) เมื่อนำไปสร้างแม่พิมพ์แล้วจะมีความทนทานพิมพ์งานได้จำนวนมาก
3. เสร็จแล้วใช้ฟองน้ำชุบน้ำยาล้างไขมันสกปรก เช็ดทำความสะอาดสกปรกทั้ง 2 ด้านเพื่อขจัดคราบสิ่งสกปรกและไขมันทิ้งไว้ประมาณ 3-5 นาที(มักไม่ใช้กัน)
4. ล้างออกด้วยน้ำสะอาดอีกครั้ง จากนั้นเป่าด้วยไครเออร์หรือนำไปตากแดดให้แห้ง จะได้สกปรกที่พร้อมจะนำไปสร้างแม่พิมพ์ได้ทันที

การสร้างแม่พิมพ์ (Stencil)

แม่พิมพ์ที่ใช้ในงานพิมพ์สกปรก ปัจจุบันที่นิยมทำกันอยู่มีหลายชนิด ขึ้นอยู่กับชนิดและลักษณะรูปทรงของวัตถุที่พิมพ์ ประเภทของหมึกพิมพ์และความหนาหรือละเอียดของต้นฉบับที่ต้องการพิมพ์นอกจากนั้นยังรวมถึงเทคนิคการพิมพ์และความหนาหรือละเอียดของต้นฉบับที่ต้องการพิมพ์นอกจากนั้นยังรวมถึงเทคนิคการพิมพ์ของแต่ละบุคคลด้วย

การสร้างแม่พิมพ์สกปรกแบ่งออกได้ 2 วิธี คือ

1. การสร้างแม่พิมพ์โดยไม่ใช้แสง (Non-Exposure)
2. การสร้างแม่พิมพ์ด้วยวิธีถ่ายด้วยแสง (Exposure)

การสร้างแม่พิมพ์โดยไม่ใช้แสง (Non-Exposure)

วิธีนี้สามารถทำได้ง่าย สะดวก รวดเร็วและลงทุนน้อย ประหยัดเวลาไม่ต้องอาศัยวัสดุอุปกรณ์มากนัก เหมาะสำหรับงานพิมพ์ที่มีลายภาพค่อนข้างหนา โดยมีขั้นตอนการสร้างหลายวิธี โดยจะยกตัวอย่างการสร้างแม่พิมพ์โดยวิธีฟิล์มนี้

การสร้างแม่พิมพ์โดยวิธีฟิล์มนี้ใช้กับงานพิมพ์ด้วยหมึกพิมพ์น้ำมันทุกประเภทสามารถล้างแม่พิมพ์ทิ้งได้ด้วยน้ำสะอาดหลังจากใช้งานเสร็จ

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

1. สกรีนพร้อมทำความสะอาดเรียบร้อยแล้ว
2. ตัดฟิล์มน้ำให้ใหญ่กว่าแบบเล็กน้อย นำไปติดล็อกเข้ากันกับแบบที่เขียนไว้โดยหงายด้านเนื้อฟิล์มขึ้น
3. ใช้มีดตัดฟิล์มกริดเบาๆตามลวดลาย ระวังอย่าคมมีดหนักจนเกินไป เพราะจะทำให้แผ่นพลาสติกที่รองหลังฟิล์มขาดภาพที่ได้จะไม่สมบูรณ์
4. เมื่อตัดเสร็จ ให้แกะหรือลอกเนื้อฟิล์มในส่วนที่ต้องการให้หมึกพิมพ์ไหลผ่านลงไปติดบนวัสดุพิมพ์ออกทิ้งไปโดยใช้ปลายมีดสะกิดตามมุมของลายให้เผยขึ้นแล้วลอกออกด้วยมือจนหมด
5. แกะแบบออก จากนั้นนำฟิล์มที่ได้วางลงบนแผ่นรอง เช่น กระดาษ หรือวัสดุแผ่นเรียบ โดยหงายด้านเนื้อฟิล์มขึ้น(แผ่นรองฟิล์มจะต้องมีขนาดใหญ่กว่าเนื้อฟิล์มแต่ควรมีขนาดเล็กกว่ากรอบสกรีนรอบใน เพื่อช่วยให้แผ่นฟิล์มแนบสนิทกับผ้าสกรีนมากที่สุด)
6. นำสกรีนที่เตรียมไว้วางทับลงบนแผ่นฟิล์ม จากนั้นใช้มือกดทับสกรีนเอาไว้เพื่อให้ผ้าสกรีนแนบกับฟิล์ม
7. ใช้เศษผ้านุ่มๆ หรือสำลีชุบน้ำสะอาดพอหมาดๆ เช็ดลงบนผ้าสกรีน โดยเช็ดไปทางเดียวกันอย่างช้าๆ เพื่อให้น้ำซึมผ่านรูเปิดของผ้าสกรีนลงไปถูกเนื้อฟิล์มให้ละลายติดกับผ้าสกรีนได้อย่างทั่วถึง จากนั้นวางกระดาษหรือหนังสือพิมพ์วางบนผ้าสกรีนและใช้ลูกกลิ้ง กลิ้งกดทับไปมา เพื่อดูดซับน้ำส่วนที่ตกค้างอยู่ออกให้หมด
8. แล้วนำสกรีนที่ติดฟิล์มแล้ว ไปแปะด้วยสเมียนหรือสเมียนจันทน์แห้งสนิท
9. ลอกแผ่นพลาสติกใสรองหลังฟิล์มออก
10. อุดรอยร้าวต่างๆ ด้วยกาวยุคสกรีน
11. เมื่อพิมพ์งานเสร็จ ต้องการเปลี่ยนแบบ ลายภาพใหม่ให้นำสกรีนไปล้างออกด้วยน้ำยาต่างๆ

การสร้างแม่พิมพ์ด้วยวิธีถ่ายภาพแสง (Exposure)

เป็นการสร้างแม่พิมพ์ด้วยการใช้กาวยึดผสมสารไวแสง หรือแผ่นฟิล์มถ่ายชนิดต่างๆ มาเคลือบลงบนผ้าสกรีน จากนั้นติดแบบถ่ายหรือลายภาพที่ทำขึ้น นำไปถ่ายด้วยคลื่นแสงยูวี. เพื่อสร้างภาพบนสกรีน แม่พิมพ์วิธีนิยมใช้มากที่สุด เนื่องจากให้ภาพหรืองานพิมพ์ที่มีรายละเอียดเหมือนต้นฉบับมาก มีหลายวิธี จะขอยกตัวอย่างวิธีกาวยึด

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

1. สกรีนที่จึงและทำความสะอาดเรียบร้อยแล้ว
2. ไครเออร์ ตู้อบหรือพัดลม
3. กาวอัดและสาร ไวแสง
4. ตู้ถ่ายสกรีน
5. ยางปาดหรือรางปาด
6. พง์ล้างกาวอัด
7. แบบถ่ายหรือคั่นแบบ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ผสมกาวอัดกับสาร ไวแสงตามชนิดของกาวอัดที่ใช้ในอัตราส่วนที่กำหนด คนให้เข้ากันทิ้งไว้ให้กาวอัดเซตตัว
2. เคลือบกาวอัดที่ผสมแล้วลงบนสกรีน โดยใช้ยางปาด รางปาด หรือเครื่องปาดกาว ตามความเหมาะสม
3. นำสกรีนเข้าในห้องมืดที่มีแสงสลัวๆ จากนั้นเป่าด้วยลมเย็นหรือลมอุ่นจนแห้งสนิท
4. นำแบบถ่าย วางลงบนสกรีนด้านนอก โดยวางให้อยู่บริเวณกึ่งกลางสกรีนมากที่สุด จากนั้นใช้เทปใสติดเพื่อยึดแบบถ่ายให้ติดกับสกรีนได้แนบสนิท
5. นำไปฉายแสงตามเวลาที่กำหนด
6. เมื่อฉายแสงเสร็จแล้ว นำไปแช่ในน้ำสะอาดประมาณ 5 – 10 นาที จากนั้นให้ใช้แรงดันน้ำฉีดล้างอีกครั้ง เพื่อเก็บรายละเอียดของภาพ
7. นำแม่พิมพ์สกรีนไปเป่าให้แห้ง

การพิมพ์ (Printing)

ลักษณะการพิมพ์สกรีนโดยทั่วไป สามารถจำแนกออกได้เป็น 3 แบบ คือ

1. การพิมพ์แบบสีเดียวหรือหลายสี

เป็นการพิมพ์ด้วยหมึกพิมพ์สีทึบ ซึ่งแต่ละสีเกิดขึ้นจากการพิมพ์สีละ 1 ครั้ง โดยการพิมพ์ลายภาพที่เป็นแบบสีเดียวหรือหลายสีก็ได้

2. การพิมพ์ด้วยหมึกชุดสอสี

โดยทั่วไปหมึกพิมพ์ประเภทนี้จะเป็นหมึกพิมพ์โปร่งแสง ประกอบด้วย สีเหลือง สี

บานเย็น สีคราม และสีดำ การพิมพ์ด้วยหมึกประเภทนี้ จะเป็นการพิมพ์โดยใช้เม็ดสกรีนพิมพ์ซ้อน

หรือเหลื่อมกันเพื่อให้เกิดการผสมผสานกันระหว่างหมึกพิมพ์ได้สีต่างๆ ออกมามากมายตาม
ต้นฉบับ

3. การพิมพ์ด้วยเทคนิคพิเศษ

เป็นการพิมพ์ลงบนชิ้นงานบางชนิดที่ไม่สามารถพิมพ์ด้วยระบบทั่วไป เช่น การพิมพ์วัสดุรูปทรง
วงรี วัสดุผิวโค้ง และวัสดุผิวขรุขระ เป็นต้น

อย่างที่ทราบกันคืออยู่แล้วว่า การพิมพ์สกรีนสามารถพิมพ์วัสดุที่มีรูปร่างแตกต่างกันได้
เป็นอย่างดี ฉะนั้นการพิมพ์วัสดุแต่ละชนิด แต่ละรูปทรง จึงมีขั้นตอนหรือเทคนิคการพิมพ์ที่
แตกต่างกัน โดยจะยกตัวอย่างการพิมพ์วัสดุพื้นเรียบ

การพิมพ์วัสดุพื้นเรียบ

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

1. แม่พิมพ์
2. ยางปาด
3. หมึกพิมพ์
4. แท่นพิมพ์พื้นเรียบ
5. น้ำยาล้างหมึกพิมพ์
6. ชิ้นงานพิมพ์ (กระดาษ สติกเกอร์)
7. อื่นๆ เช่น เศษผ้า สเปรย์กาว เป็นต้น

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. นำฟิล์มต้นแบบติดกับชิ้นงานที่ต้องการพิมพ์เพื่อช่วยในการหาตำแหน่งของลาย
ภาพบนชิ้นงาน
2. จากนั้นนำชิ้นงานที่ติดกับต้นแบบแล้วนำมาติดกับแม่พิมพ์ เพื่อกำหนดตำแหน่ง
ของลายภาพ โดยใช้เทปใส
3. นำแม่พิมพ์เข้ามาสวมลือคเข้ากับแท่นพิมพ์
4. ฉีดสเปรย์กาวลงบนแท่นพิมพ์ เพื่อช่วยยึดชิ้นงาน ในการหาตำแหน่ง
5. หนูนแม่พิมพ์ให้สูงจากชิ้นงาน เพื่อดังระยะห่างระหว่างแม่พิมพ์กับชิ้นงานพิมพ์
ประมาณ 2-3 มิลลิเมตร
6. วางแม่พิมพ์ลงบนแท่นพิมพ์ จากนั้นใช้มือกดผ้าสกรีนให้แนบสนิทกับแท่นพิมพ์
ชิ้นงานพิมพ์จะถูกดึงด้วยสเปรย์ กาวติดกับแท่นพิมพ์
7. ทำฉากไว้ที่มุมของชิ้นงานพิมพ์ เพื่อช่วยกำหนดตำแหน่ง การใส่ชิ้นงานพิมพ์

8. ใส่ชิ้นงานที่จะพิมพ์ให้ตรงกับตำแหน่งของฉากที่ทำเอาไว้
 9. ผสมน้ำยาผสมสีกับสีพิมพ์จากนั้นเทสีพิมพ์ลงในแม่พิมพ์ปริมาณที่พอเหมาะ
 10. ยกแม่พิมพ์ขึ้นเล็กน้อย ใช้นิ้วปาด ปาดสีผ่านลายภาพลงบนแม่พิมพ์และออกแรงกดอย่างสม่ำเสมอ
 11. วางแม่พิมพ์ลง ใช้นิ้วปาด ปาดสีผ่านลายภาพลงบนแม่พิมพ์และออกแรงกดอย่างสม่ำเสมอ
 12. ยกแม่พิมพ์ขึ้นปาดสีพิมพ์กลบลายภาพบนผ้าสกรีนอีกครั้ง เพื่อป้องกันไม่ให้สีพิมพ์อุดตันลายภาพ
 13. นำชิ้นงานออกตาก หรืออบให้แห้ง
 14. เมื่อพิมพ์งานเสร็จให้ทำความสะอาดแม่พิมพ์และยางปาดให้เรียบร้อย

กรรมวิธีการพิมพ์ในระบบอุตสาหกรรม

กรรมวิธีการพิมพ์

1. กรรมวิธีการพิมพ์มีขั้นตอนการปฏิบัติงานดังนี้
2. การเตรียมวัสดุก่อนพิมพ์
3. การเตรียมสีพิมพ์
4. การพิมพ์
5. การทำให้สีพิมพ์แห้ง
6. การทำให้สีพิมพ์ติด
7. การชัก
8. การตกแต่งหลังพิมพ์

การเตรียมผ้าหรือวัสดุที่ต้องการพิมพ์

วัสดุที่ต้องการจะพิมพ์ จะต้องผ่านกระบวนการขจัดเป้่งและสิ่งสกปรก อาจจะฟอกหรือไม่ฟอกแล้วแต่ลวดลาย ระดับสีที่ต้องการและกรรมวิธีการพิมพ์ ผ้าหรือวัสดุที่ต้องการพิมพ์ จะต้องเรียบเสมอ ไม่มีเศษด้ายหรือขน เพราะอาจจะมีผลทำให้ลวดลายที่พิมพ์ได้ ไม่ชัดเจน

ในกรณีวัสดุที่ใช้เป็นวัสดุหนังเทียม อูรูรา จึงไม่ต้องนำผ้ามาต้ม และทำความสะอาด หรือฟอกขาว เนื่องจากวัสดุที่นำมาจากโรงงาน สามารถนำมาทำผิวและลวดลายที่

ต้องการได้ และต้องสั่งวัสดุที่ไม่มีการเคลือบผิวของวัสดุหนึ่งเทียม อลูมิเนียม มาก่อน ในการนำมาพิมพ์สกรีน

การเตรียมสีพิมพ์

สีพิมพ์มีหลายชนิดต้องเตรียมให้เหมาะกับวัสดุที่ต้องการจะพิมพ์ ตัวสีที่ผลิตจำหน่ายมีทั้งละเอียด และเป็นเม็ด บางชนิดไม่ละลายน้ำ ต้องทำให้ละลายน้ำได้ก่อน

การพิมพ์

1. การพิมพ์โดยใช้บล็อก (Block Printing)
2. การพิมพ์แบบลูกกลิ้ง (Roller Printing)
3. การพิมพ์แบบรูปบล็อก (Transfer Printing)
4. การพิมพ์โดยใช้สกรีน (Screen Printing)

สำหรับการพิมพ์เพื่อใช้ในการเย็บผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอนั้น ปัจจุบันการผลิตในประเทศไทยจะเป็นการพิมพ์โดยการ ใช้สกรีน

ประเภทและชนิดสีที่พิมพ์

ชนิดของหมึกพิมพ์ระบบสกรีน

หมึกพิมพ์สกรีนที่ใช้กันทั่วไป อาจแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

1) หมึกพิมพ์ระบบน้ำ (Water-Based Ink) คือ หมึกพิมพ์ที่มีน้ำเป็นตัวพาหมึกซึ่งจะทำหน้าที่กระจายสารยึดผงสี (Binder) ซึ่งเป็นพวกอะคริลิก เช่น มอนอเมอร์ไวนิลแอซีเตต (Vinyl Acetate Monomer) และบิวทิลอะคริเลต (Butyl Acrylate)รวมไปถึงการละลายสารเพิ่มความหนืด หรือน้ำมันก๊าด โดยอาศัยสารทำอิมัลชัน (Emulsifier) ช่วยลดแรงตึงผิวของน้ำและน้ำมันก๊าด ทำให้รวมตัวกันโดยน้ำมันก๊าดแตกตัวเป็นหยดเล็กๆ เข้าไป กระจายอยู่ในน้ำซึ่งเป็นตัวกลางช่วยให้ความหนืดของหมึกพิมพ์มีค่าที่เหมาะสมกับการพิมพ์ ในขณะเดียวกันน้ำก็ทำหน้าที่หล่อลื่นผงสีไปด้วย นอกจากนี้ภายในหมึกพิมพ์ยังมีสารเติมแต่งที่เติมลงไปเพื่อปรับคุณสมบัติต่างๆ ของหมึกให้เป็นไปตามที่กำหนด เช่น สารกันฟอง (Antifoam) สารทำให้นุ่ม (Softening Agent) องค์ประกอบส่วนสุดท้ายของหมึกพิมพ์ประเภทนี้ คือ สารผนึกสี (Fixing Agent) ที่ช่วยทำให้สีของหมึกพิมพ์ติด

ทนบนวัสดุใช้พิมพ์ ตัวอย่างเช่น เมลามีนฟอรัลดีไฮด์ (Melamine Formaldehyde) ที่เกิดจากฟอรัลดีไฮด์ผสมกับเมลามีน หมึกพิมพ์สกรีนฐานน้ำยังจำแนกเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

1. หมึกพิมพ์ผ้าธรรมดา (สีจม) เป็นหมึกพิมพ์สำหรับพิมพ์บนผ้าฝ้าย ผ้าเตารอน เหมาะสำหรับพิมพ์ผ้าที่มีสีอ่อนกว่าสีของหมึก เมื่อพิมพ์เสร็จจะนำเข้าไปผ่านความร้อนโดยเข้าอบที่อุณหภูมิ 140-150 องศาเซลเซียส ประมาณ 3-5 นาที หรืออาจใช้เตารีดคาวก็ได้ เพื่อให้หมึกแห้ง โดยที่ความร้อนจะไปเร่งปฏิกิริยาของตัว (Fixing) ทำให้สีเกาะติดแน่นกับผ้า สีไม่ตก และมีการเกาะติดดี

2. หมึกพิมพ์ผ้าสีลอย คือ หมึกพิมพ์ผ้าธรรมดา แต่ปรับปรุงให้มีแม่สีเข้มข้นมากขึ้น ทั้งยังมีเรซินที่ช่วยพยุงแม่สีให้ลอยตัวบนผ้าเมื่อนำไปพิมพ์บนผ้าที่มีสีเข้ม สีของหมึกก็จะลอยเด่นชัดบนเนื้อผ้าอย่างสวยงาม ซึ่งต่างจากหมึกพิมพ์ผ้าธรรมดา คือ เมื่อพิมพ์ลงบนผ้าสีเข้มแล้วจะจมหายเข้าไปในเนื้อผ้าทำให้ดูไม่สวยงาม สีลอยจึงเป็นสีที่เหมาะสมสำหรับพิมพ์ทั้งบนผ้าสีอ่อน และสีเข้ม และสามารถผลิตชิ้นงานที่มีความสวยงามและคมชัดได้ หมึกชนิดนี้จะใช้น้ำเป็นส่วนผสมเพื่อให้หมึกเหลวลงในการพิมพ์รวมทั้งเป็นการเจือล้างสกรีนด้วย ในกรณีที่มิสติดค้างอยู่บนผ้าสกรีนอีกให้ใช้น้ำยาล้างหมึกที่เป็นระบบน้ำมันมาเช็ดออก ผ้าสกรีนก็จะสะอาดและนำกลับมาใช้งานใหม่ได้ดี นอกจากนี้ยังได้มีการผลิตหมึกพิมพ์ผ้าสีลอยให้มีความเงามันขึ้น จะเพิ่มความสวยงามได้มากขึ้น

3. หมึกพิมพ์สียาง มีคุณสมบัติคล้ายสีลอย แต่สียางจะมีความมันเงา และมองดูคล้ายยาง การพิมพ์สียางนี้จะพิมพ์ยากมาก เพราะวาสียางมันจะไปติดกับผ้าสกรีนเนื่องจากมีความเหนียวมาก ดังนั้นควรเลือกใช้ผ้าสกรีนนับเบอร์หยาบขนาด 25 T (25 เส้น/ตารางเซนติเมตร) หรือประมาณ 60-65 เส้น/ตารางนิ้ว และจะต้องใช้ยางปาดเป็นตัวพาสีผ่านผ้าสกรีนไปยังสิ่งพิมพ์ โดยออกแรงกดจับยางปาดให้แน่นก่อนที่จะพิมพ์และดึงแม่พิมพ์โดยบังคับให้สูงจากผ้าประมาณ 2 - 3 มิลลิเมตร เพื่อช่วยในการสปริงตัวกลับของผ้าหลังจากการพิมพ์ สำหรับโต๊ะพิมพ์ก็ควรจะมีการใช้กาวทาโต๊ะก่อนเพื่อยึดผ้าสกรีนไม่ให้ติดขึ้น ไปขณะพิมพ์ได้

4. หมึกพิมพ์ผ้าสีฟอง หรือสีฟู (Texfoam Ink) หมึกชนิดนี้คือ หมึกน้ำที่มีเชื้อฟู (Foaming Agent) ผสมอยู่ คุณสมบัติจะใกล้เคียงกับสีลอยหลังจากพิมพ์เสร็จแล้วต้องไปผึ่งให้แห้งและเข้าเตาอบที่อุณหภูมิ 100-120 องศาเซลเซียส ประมาณ 3 นาที หมึกจะแห้งและฟูขึ้นในลักษณะนูนพอง หรืออาจทำได้โดยกลับผ้าไปด้านหลังที่พิมพ์แล้วใช้เตารีดรีดทับสีก็จะนูนขึ้นและจะนูนเรียบลักษณะที่ปักด้วยด้ายมีอีกวิธีหนึ่งก็คือวางผ้าขาวทับผ้าที่พิมพ์เสร็จ และแห้งพอจับได้แล้วใช้เตารีดทับหมึกก็จะนูนเรียบคล้ายเส้นด้ายเช่นกัน สีชนิดนี้เมื่อฟูขึ้นมาแล้วจะซีดลงกว่าเดิม ดังนั้นผู้ใช้จะต้องคำนึงถึงจุดนี้ด้วย จึงควรเพิ่มความเข้มของแม่สีขึ้นให้เท่าที่ต้องการก่อนพิมพ์ เพื่อที่เวลาผ่านความร้อนแล้วเกิดสีซีดลงจะได้ไม่ซีดมากจนเกินไปสีชนิดนี้จะไม่สามารถรักษาความเข้มได้เท่ากับสีลอย

ดังนั้นจึงต้องระมัดระวังในการพิมพ์สีบนพื้นสีเข้มอีกทั้งการอบเพื่อให้สีฟุ้งก็ควรระวังอย่าให้ใช้ความร้อนที่สูงเกินไป เพราะจะทำให้สีบนมากจนเกินไป ซึ่งผลที่ตามมาก็คือการเกาะติดของหมึกจะลดน้อยลง อีกประการหนึ่ง ถ้าผู้ผลิตใส่ตัวฟูลงในหมึกมากเกินไป หมึกก็จะมีฟูลมากและจะมีการเกาะติดน้อย สำหรับปัญหานี้ อาจแก้ไขได้โดยการเติมไบคอร์หรือสียลยลงในหมึกประมาณ 10-20% สีบนก็จะมีการเกาะติดดีขึ้น

2) หมึกพิมพ์ระบบน้ำมัน (Solvent Base Ink) คือ หมึกที่ใช้ไขมัน (Solvent) เป็นองค์ประกอบสำคัญซึ่งจะทำหน้าที่ตั้งแต่เป็นส่วนผสมของหมึกและละลายหมึก ตลอดจนการเชื่อมล้างผ้าสกรีนและสิ่งที่เป็นสี หมึกพิมพ์ระบบน้ำมันสำหรับการพิมพ์สกรีนสามารถแยกออกได้เป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

1. หมึกพิมพ์พลาสติกประเภทไวนิล (Vinyl) หรือพีวีซี (PVC) เป็นหมึกที่สามารถพิมพ์บนวัสดุต่างๆ ได้มากมาย เช่น วัสดุที่เป็นพีวีซี (PVC) ในรูปของแผ่นทั้งชนิดหนาบาง แผ่นแข็งหรือแผ่นนิ่ม คุณสมบัติของหมึกพิมพ์ชนิดนี้ มีทั้งที่ความมันเงา กึ่งเงากึ่งด้าน และหมึกด้าน ขึ้นอยู่กับเรซินที่ใช้โดยการจำแนกชนิดหมึกของแต่ละชนิดแตกต่างกันไป หมึกพิมพ์จะต้องมีการเกาะติดเนื้อพลาสติกได้ดี

2. หมึกพิมพ์พลาสติกประเภทโพลีสไตรีน (Polystyrene) เอ บี เอส (ABS) และ โพลีคาร์บอเนต (Polycarbonate) หมึกพิมพ์ประเภทนี้เป็นหมึกพิมพ์แห้งเร็ว ซึ่งจะสามารถสัมผัสได้ภายในเวลาประมาณ 15-20 นาที มีความมันเงา เนื้อสีแน่น หมึกพิมพ์ที่มีคุณสมบัติที่ดีต้องไม่กัดพลาสติกหรือแห้งเร็วเกินไปจนทำให้ สีที่พิมพ์ออกมาด้าน

3. หมึกพิมพ์พลาสติกประเภทโพลิเอทรีน และ โพลิโพรพิลีน (Polyethylene and Polypropylene) หมึกพิมพ์ประเภทนี้แห้งเร็ว ถ้านำไปตากอบหรือลมร้อนจะสามารถแห้งภายใน 1-2 นาทีและจะพิมพ์ สีที่ 2 และ 3 ต่อได้ทันที แต่ถ้าทิ้งให้แห้งเองจะใช้เวลาในการแห้งตัวประมาณ 5 นาที หมึกพิมพ์สามารถทนต่อการเคมีได้หลายชนิด เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน น้ำยาล้างห้องน้ำ น้ำมันเครื่องเครื่องสำอาง แต่หมึกประเภทนี้จะไม่ทนต่อแอลกอฮอล์

4. หมึกพิมพ์แห้งช้า เป็นหมึกพิมพ์ที่แห้งโดยระบบ Oxidation Dry ซึ่งจะใช้เวลาในการแห้งจนพอจะสัมผัสได้ภายใน 2 ชม. เมื่อแห้งสนิทหมึกจะเงามัน เนื้อสีหนา มีแรงยึดผิวสูง เหมาะสำหรับพิมพ์วัตถุประเภทโลหะ ไม้ แก้ว กระดาษ โดยเฉพาะกับงานนามบัตร รูปล่อน้ำ พลาสติกประเภทพอลิเอทรีน (Polyethylene)

5. หมึกพิมพ์กระดาษ เป็นหมึกพิมพ์ประเภทแห้งเร็ว สำหรับพิมพ์กระดาษ กระดาษโปสเตอร์ กระดาษแข็ง กระดาษลูกฟูก เหมาะสำหรับงานโฆษณา และกล่องกระดาษลูกฟูก หมึกมีความมันเงาปานกลาง การ เกาะติดดี น้ำมันผสมและน้ำมันล้างจะเป็นตัวทำลายชนิดต่างๆ

3) หมึกพิมพ์พลาสติก (Plastisol Ink) เป็นหมึกพิมพ์ที่มีการนำเอาพลาสติกไซส์เซอร์ (Plasticizer) มาใช้แทนตัวทำละลายที่ใช้ในหมึกพิมพ์ทั่วๆ ไป ในระบบหมึกใช้น้ำมัน หมึกพิมพ์พลาสติกจะมีความเหนียวมาทางหมึกใช้น้ำมัน และจะมีคุณสมบัติเหนียวและยืดหยุ่นดีกว่าพวกหมึกสีย้อมที่พิมพ์บนพื้นสีเข้มเหมือนกัน หมึกชนิดนี้เหมาะที่จะนำมาใช้กับการพิมพ์ผ้า ไม่ว่าจะเป็นผ้าพื้นธรรมดาหรือผ้าพื้นสีเข้ม โดยที่ผลงานออกมาจะมีสีสดใสสวยงาม และมีความเหนียวยืดหยุ่นดีกว่าพวกสีย้อม การพิมพ์ก็สามารถพิมพ์ได้สะดวก

4) หมึกพิมพ์ยูวี (UV Ink)

หมึกพิมพ์ยูวีจะมีการแห้งตัวโดยการผ่านรังสียูวี การใช้หมึกพิมพ์ยูวีมีข้อดีตรงที่สามารถประหยัดเวลาและทำงานได้สะดวกขึ้น ถึงแม้จะมีการลงทุนที่สูง แต่หมึกประเภทนี้มีคุณสมบัติทนต่อการขีดข่วน ความเป็นกรดและเป็นด่างต่างๆ หมึกพิมพ์ยูวีเหมาะที่จะใช้กับงานที่ต้องการความรวดเร็วและมีคุณภาพดี เป็นหมึกพิมพ์ที่แห้งตัวด้วยรังสี UV เท่านั้น ซึ่งจะต้องมีหน่วยฉายรังสี UV ประกอบในเครื่องพิมพ์หรือแยกต่างหาก ใช้พิมพ์งานฉลาก แผ่นซีดี และป้ายโฆษณา ที่ต้องการงานพิมพ์คุณภาพสูง เป็นต้น มีข้อสังเกตของหมึกพิมพ์ยูวี คือ ไม่มีสารละลายผสมอยู่เลย จึงน่าจะเป็นทางหนึ่งของหมึกพิมพ์ประเภทรักษาสิ่งแวดล้อมและปลอดภัย (ชัยบูรณ์ กุลศิริสวัสดิ์: 2542 88-102)

ผลิตภัณฑ์สีพิมพ์และอุปกรณ์สีสกรีน

บริษัทจำหน่ายสีพิมพ์และอุปกรณ์สีสกรีนที่มีในท้องตลาด

1. บริษัทสกลาซิคส์สกรีน จำกัด
2. บริษัท ไทยสกรีนสโตร์ จำกัดและบริษัท สยามกราฟฟิค เอเจนซี่ จำกัด
3. บริษัท กุลวงศ์ จำกัด เป็นบริษัทในเครือ ชัยบูรณ์กรุ๊ป
4. บริษัท วินสันสกรีน จำกัด
5. JIDANO
6. Chromacry
7. Pebeo
8. Twins

2.6.4 การพิมพ์ฟอยล์

ภาพที่ 78 แสดง ผ้าที่ผ่านการพิมพ์ฟอยล์แล้ว

การพิมพ์ฟอยล์ คือ การพิมพ์แผ่นฟอยล์ให้ติดลงบนผ้า เหมือนกับการสกรีนตออุปกรณ์

1. กาวอัดฟอยล์
2. แผ่นฟอยล์ที่ต้องการ
3. บล็อกสกรีน และเครื่องมือซิลค์สกรีน

วิธีทำ

1. สกรีนกาวลงบนผ้ารอให้กาวแห้งหรือใช้ไดร์เป่าลมผ้าให้แห้ง
2. นำผ้าไปวางบนเครื่อง Heat โดยรองกระดาษไว้ใต้ผ้า
3. วางฟอยล์ลงบนผ้า โดยให้ด้านที่มีสีอยู่ด้านบน
4. ปิดกระดาษทับลงบนแผ่นฟอยล์
5. กดเครื่อง Heat ลงมา โดยตั้งอุณหภูมิ 180 °c ตั้งเวลา 30 วินาที
6. ลอกแผ่นฟอยล์ออก ฟอยล์จะติดตามลวดลายที่พิมพ์กาวไว้

ตัวอย่างการพิมพ์

ภาพที่ 79 แสดงตัวอย่างการพิมพ์ฟอยล์

ภาพที่ 80 แสดง การพิมพ์ครั้งที่สอง จะได้ภาพเป็น Inverseสาย

เนื่องจากการพิมพ์จากฟอยล์ที่เหลือจากการพิมพ์ครั้งที่แล้ว โดยการอัดค่าลงไปที่หน้าผ้า

2.6.5 การตกแต่งเสื้อผ้า

การตกแต่ง หมายถึง วิธีการตกแต่งเสื้อผ้าที่เกิดจากการตกแต่งด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ทำให้เสื้อผ้าเกิดความสวยงามไม่แพ้การตกแต่งด้วยวัสดุตกแต่ง การตกแต่งเสื้อผ้ามีหลายวิธี เช่น การตกแต่งด้วยตะเข็บ ผ้าเกลี้ยง การต่อผ้า ไล่ไก่ การแทรกผ้า การตีเกล็ด จีบระบาย จีบรูด ฯลฯ เป็น การตกแต่งที่ต้องใช้ฝีมือในการตัดเย็บ ความประณีต นิยมใช้ตกแต่งกับเสื้อผ้าเด็ก การตกแต่งเสื้อผ้าสตรี บุรุษ ในชุดลำลอง ชุดทำงาน หรือชุดอื่นๆ ขึ้นอยู่กับวิธีการเลือกวิธีการตกแต่ง แต่ละวิธีควรเลือกใช้ให้เหมาะสม

ความสำคัญในการตกแต่งเสื้อผ้า

การตกแต่งเสื้อผ้านั้นเป็นการตกแต่งเสื้อผ้าให้ดูมีความสวยงาม มองดูแล้วน่าสวมใส่ และสามารถดึงดูดความสนใจของเพศตรงข้าม การตกแต่งเสื้อผ้าไม่ว่าจะเป็นการตกแต่งด้วยมือ หรือด้วยเครื่องจักรก็มีความสำคัญด้วยกันทั้งสิ้น การตกแต่งด้วยเครื่องจักรมีการจีบรูด จีบระบาย การปักจักร การเดินเส้น ทำให้เสื้อผ้าเกิดความสวยงามมากยิ่งขึ้น การตกแต่งสามารถเพิ่มราคา เสื้อผ้า และสามารถบ่งบอกรสนิยมของผู้ที่สวมใส่ บางครั้งสามารถช่วยแก้ปัญหาหารตัดเย็บได้ เช่น จีบระบาย ช่วยแก้เรื่องความยาวของเสื้อ กระโปรง หรือแก้ปัญหาเสื้อที่แข็งกระด้าง ให้อ่อนหวาน น่ารักได้เช่นกัน หรือการเดินเส้นตะเข็บ เดินคิ้ว ช่วยให้ตะเข็บเรียบ และเพิ่มจุดเด่นให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น ส่วนการปักมือด้วยเส้นไหมสีแปลกตา ปักเป็นลวดลายธรรมชาติ ลวดลายเรขาคณิต ฯลฯ สามารถช่วยให้เสื้อผ้าเกิดจุดเด่น น่ามอง เป็นเอกลักษณ์ของไทยเรามากด้วย

2.6.5.1 ประเภทการตกแต่งเสื้อผ้า

การตกแต่งเสื้อผ้า ทั้งการตกแต่งเสื้อผ้าด้วยมือ และการตกแต่งเสื้อผ้าด้วยเครื่องจักร สามารถแบ่งออกได้เป็น 12 ประเภท ดังนี้

1. การตกแต่งด้วยตะเข็บ (Stitched trims)
2. การตกแต่งด้วยสมีอก (Smock)
3. การตกแต่งริมหรือชายเสื้อผ้า (Shaped edged)
4. การตกแต่งด้วยจีบระบาย (Ruffles)
5. การตกแต่งด้วยจีบรูด (Fullness)
6. การตกแต่งด้วยการจับจีบ (Pleating)
7. การตกแต่งด้วยการตีเกล็ด (Tucking)
8. การตกแต่งด้วยการต่อผ้า (Patch work)
9. การตกแต่งด้วยไส้ไก่ (Roulean work)
10. การตกแต่งด้วยการแทรกผ้า (Godet)
11. การตกแต่งด้วยการเย็บปัก (Quilting)
12. การตกแต่งด้วยการระบายสี (Airbrush and hand painting)
13. การตกแต่งด้วยการเจาะผ้าเป็นลวดลายต่างๆและซ้อนผ้าด้านหลังอีกครั้ง

การตกแต่งทั้ง 12 ประเภทนี้ ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า เนื้อผ้า โอกาสการสวมใส่ และราคาของผ้า

- 1) การตกแต่งด้วยตะเข็บ (Stitched trims)

การตกแต่งด้วยตะเข็บ สามารถทำได้ทั้งเย็บมือ และเย็บด้วยเครื่องจักร นิยมตกแต่งริมตะเข็บบนเสื้อผ้า เพื่อเพิ่มจุดเด่นให้เสื้อผ้าให้มากยิ่งขึ้น การตกแต่งเสื้อผ้าประเภทนี้จะใช้เส้นด้ายที่มีลักษณะธรรมดาหรือพิเศษ ก็ขึ้นอยู่กับความต้องการ เพราะเส้นด้ายที่ใช้เย็บตะเข็บตกแต่ง จะช่วยเพิ่มความสวยงามให้เสื้อผ้าดูมีน้ำหนักและสวยงามมากยิ่งขึ้น อาจจะเป็นเส้นด้ายเดี่ยว ด้ายคู่ หรือเส้นด้ายควบ ที่มีขนาดเส้นด้ายเล็กใหญ่ไม่เท่ากันมีทั้งสีเดียว และหลายสีในเส้นเดียวกัน เพื่อเพิ่มความสวยงาม เติมจักรที่ใช้เย็บ ควรจะมีขนาดเล็กกว่าเข็มจักรธรรมดาและควรปรับจักรให้มีความตึงหย่อน ขนาดฝีเข็ม ให้พอเหมาะกับเนื้อผ้านั้นๆ การตกแต่งเสื้อผ้าด้วยเส้นด้าย สามารถตกแต่งได้หลายวิธี เช่น การตกแต่งด้วยการเดินควบ การคัทเวิร์ค การใช้เส้นด้ายทำลวดลาย ลักษณะการตกแต่งเสื้อผ้า ด้วยตะเข็บมี 12 ลักษณะ ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า ดังนี้คือ

1.1) ตะเข็บแทรกกลาง (Slot seam) ตะเข็บแทรกกลาง นิยมใช้ตกแต่งรอยต่อของผ้า เช่น เสื้อเทเลอร์

1.2) ตะเข็บลิ้น (Welt seam) ตะเข็บเย็บ ขลิบผ้า และลิ้นตะเข็บเย็บเดินควบที่ใช้ตกแต่งรอยต่อผ้า ที่ต้องการความเรียบของริมผ้า

1.3) ตะเข็บเดินควบ (Multi-needle top-stitch) การเย็บตะเข็บไขว้ฝีเข็มด้วยด้ายเส้นเล็ก หรือเส้นด้ายแปลกใหม่ หลากหลายสีกัน สามารถเย็บได้ทั้งเครื่องจักรและมือ เพิ่มความน่าสนใจให้กับเสื้อผ้า การเย็บไขว้ตะเข็บแบบเดินควบนี้ เป็นการตกแต่งเพิ่มน้ำหนักผ้า ฉะนั้นผ้าที่ใช้ตกแต่งต้องเป็นผ้าที่มีเนื้อเรียบ หรือผ้าบางเบา ในการกำหนดตะเข็บหรือฝีเข็ม นิยมกำหนดตามความเหมาะสมของเสื้อผ้าแต่ละแบบ จะไม่มีกำหนดที่แน่นอน ส่วนใหญ่ให้เย็บเส้นกรอบนอกกระเป๋าสีเสื้อ ปก จะเย็บประมาณ 1-3 เส้น

1.4) ตะเข็บสอดเชือก (Cord edged) ตะเข็บสอดเชือกริมผ้า เพิ่มจุดเด่นให้ริมผ้า เพราะมีเชือกนูนขึ้นหรือเรียกว่า การเย็บเชือกไปปิ้ง (Piping)

1.5) ตะเข็บแทรกเชือก (Cord ed seam) ตะเข็บแทรกเชือกมีลักษณะคล้ายกับตะเข็บสอดเชือก แตกต่างกันว่าตะเข็บแทรกเชือกใช้รอยต่อของเสื้อผ้าหรือตะเข็บระหว่างชิ้นแบบตัดในเสื้อผ้า ใช้เทคนิคการเย็บคล้ายกัน

1.6) ตะเข็บเย็บมือ (Hand-pitched stitch) การตกแต่งตะเข็บเสื้อผ้าด้วยการเย็บมือแทนเครื่องจักร นิยมใช้ตกแต่งเสื้อผ้าสตรี

1.7) ตะเข็บเดินควบคู่ (Flat-felled seam) ตะเข็บเดินควบคู่ 2 เส้น นิยมใช้ตกแต่งเสื้อเชิ้ต และเสื้อยีนส์

1.8) ตะเข็บผูก (Fagoting) เป็นตะเข็บตกแต่งรอยต่อผ้า ด้วยการผูกเส้นด้าย

1.9) ตะเข็บริมผ้า (Hemstitching) เป็นตะเข็บตกแต่งริมผ้าหรือชายเสื้อ ชายกระโปรง

1.10) ตะเข็บช่องห่วง (Eyelet beading) เป็นตะเข็บตกแต่งริมผ้า มีลักษณะเป็นช่องห่วง หรือรู อาจจะปักลูกปัดเพิ่มได้

1.11) ตะเข็บเย็บลูกโซ่ (Sew-overlock seam) เป็นตะเข็บเย็บลูกโซ่ ใช้ตกแต่งบริเวณริมผ้า หรือตะเข็บเย็บ 5 เส้น

1.12) ตะเข็บลูกโซ่ (Overlock) เป็นตะเข็บลูกโซ่ ตกแต่งบริเวณริมและชายเสื้อผ้าหรือเรียกว่า ตะเข็บเย็บจักร 3 เส้น

1.13) การตกแต่งเสื้อผ้าด้วยตะเข็บทุกประเภท สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับประเภทและรูปแบบของเสื้อผ้า

2) การตกแต่งด้วยสมีอก (Smock)

การตกแต่งสมีอก เป็นการตกแต่งก่อนตัดเย็บเป็นตัวยืด ซึ่งจะต้องกำหนดเนื้อที่สมีอกและตำแหน่งที่ต้องทำสมีอก เช่น ตัวยืด กระเป๋ เจน หรือที่เอว การทำสมีอกมี 2 แบบ คือ การตกแต่งสมีอกด้วยมือและตกแต่งสมีอกด้วยเครื่องจักร มีลักษณะการทำที่แตกต่างกัน แต่จะเป็นวิธีใดก็ตาม ก็เริ่มด้วยกำหนดจุดตำแหน่งของแนวสมีอก การตกแต่งด้วยสมีอกมือ นิยมใช้ตกแต่งเสื้อผ้าเด็ก สมีอกเกิดจากการเย็บตะเข็บขนาดเล็กเป็นลวดลายธรรมชาติ เพื่อต้องการความนุ่มฟูของกระโปรง เสื้อผ้าเด็กที่ตกแต่งด้วยสมีอกมือ จะมีราคาแพงกว่าตกแต่งด้วยเครื่องจักร แต่งอย่างไรก็ตามการตกแต่งด้วยเครื่องจักร ก็สวยงามเช่นเดียวกับสมีอกมือ และยังมีราคาถูกกว่าการตกแต่งด้วยสมีอกมือ

3) การตกแต่งริมหรือชายเสื้อผ้า (Shaped edged)

การตกแต่งริมหรือชายเสื้อผ้า สามารถทำได้ทั้งมือและทั้งเครื่องจักร การตกแต่งริมเสื้อผ้ามียหลายรูปแบบ ทั้งรูปแบบสั้นและยาวขึ้นอยู่กับความต้องการ หรือให้เหมาะสมกับรูปแบบของเสื้อผ้า นิยมใช้ตกแต่งชายเสื้อ กระโปรง กางเกง การตกแต่งริมผ้าสามารถแบ่งออกได้เป็น 8 รูปแบบ ดังนี้

3.1) ริมโค้งหรือชายกรวย (Scallops) เป็นการตกแต่งริมโค้งแบบมีผ้ากั้นหรือมีชายกรวย ทำให้ริมหรือชายผ้าสำเร็จรูป เหมาะสำหรับเสื้อผ้ามารัก อ่อนหวาน

3.2) ริมผูก (Fagoting) เป็นการตกแต่งริมผ้า โดยการผูกเส้นด้ายของชายเสื้อผ้า เป็นปมห่วง หรือแบบอื่นๆ ผูกให้สั้น ยาว ให้เหมาะสมกับความยาวของเสื้อผ้าได้ตามต้องการ

3.3) ริมหยัก (Lettuce edge or marrow edge) เป็นการตกแต่งให้ริมหรือชายเสื้อผ้าเป็นรูปแบบหยัก พลิ้ว ฝอย นิยมใช้ตกแต่งชุดเจ้าสาว

3.4) ริมผ้าเกลี้ยงสอดเชือก (Blis cording) เป็นการตกแต่งริมเสื้อผ้า ด้วยผ้าเกลี้ยงแบบสอดเชือก เพิ่มผิวสัมผัสการโค้งนูนของเส้นเชือก นิยมตกแต่งริมเสื้อผ้าที่มีเนื้อผ้าค่อนข้างแข็ง

3.5) รีมดักโครเชต์ (Choquet edging) เป็นการตกแต่งริมเสื้อผ้าด้วยการดักโครเชต์ เป็นการดักด้วยมือ หรือโครเชต์สำเร็จรูปมาเย็บติดก็ได้

3.6) รีมร้อย ผูก (Wired edge) เป็นการตกแต่งริมผ้าด้วยวิธีการร้อย ผูก หรือต่อสวดสาย เสื้อผ้า

3.7) รีมต่อแทรกผ้า (Picot edge) เป็นการตกแต่งริมเสื้อผ้า แบบการต่อผ้า แทรกกลางผ้า เช่นเดียวกับการเย็บต่อสาบเสื้อผ้า

3.8) รีมคัทเวิร์ค (Cut work) การเย็บตกแต่งและการเย็บริม ให้สำเร็จในคราวเดียวกัน หรือการเย็บส่วนที่เปิดออกให้ติดกัน สามารถเย็บได้ทั้งจักรและมือ นิยมใช้เส้นด้ายที่มีสีต่างกับสีเสื้อผ้า

4) การตกแต่งด้วยจีบระบาย (Ruffles)

การตกแต่งด้วยจีบระบายหมายถึง การตัดเย็บผ้าเป็นเส้น แล้วนำมาเย็บต่อริมเสื้อผ้า การตัดผ้าจีบระบายมี 3 ทิศทาง คือ 1.) เกรนตามผ้าเฉียง 2.) เกรนตามขวางให้มีความกว้างยาวตามต้องการ ความยาวเท่ากับ 4-5 เท่า ของความยาวต้องการติกระบาย 3.) เกรนวงกลม ใช้สำหรับระบายพลั่วในตัว ผ้าที่เหมาะสมสำหรับทำจีบระบาย คือ ต้องเป็นผ้าที่มีน้ำหนักเบา บาง และยืดได้ สามารถตกแต่งและดัดแปลงให้เหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้าได้ตามต้องการ การตกแต่งเสื้อผ้าด้วยจีบระบาย เป็นการตกแต่งที่ต้องการให้เสื้อผ้ามีความอ่อนหวาน น่ารัก และต้องการความนุ่มและฟูของเสื้อผ้า ระบาย นิยมใช้ตกแต่งเสื้อผ้าเด็ก สตรี การตกแต่งด้วยจีบระบาย ใช้ตกแต่งเข็มหรือริมผ้า ควรเลือกแนวเกรนผ้าให้เหมาะสม

4.1) การตกแต่งจีบระบายแนวตรง (Straight ruffle variations)

การตกแต่งจีบระบายแนวตรง นิยมใช้ตกแต่งริมหรือชายเสื้อ กระโปรง ควรตกแต่งริมระบายให้สำเร็จก่อนการตกแต่ง มีรูปแบบพื้นฐาน 7 แบบดังนี้

4.1.1) จีบระบายเส้นตรงธรรมดา (Simple Straight ruffle)

4.1.2) จีบระบายผ้าเฉียง (Bias ruffle)

4.1.3) จีบระบายพลีท (Pleated ruffle)

4.1.4) จีบระบายวงกลม (Centrally gathered ruffle)

4.1.5) จีบระบายริมสำเร็จ (Edge finished with a ruffle)

4.1.6) จีบระบายลูกไม้ (Lace ruffle)

4.1.7) จีบระบายเฉพาะที่ (Area ruffle)

4.2) การตกแต่งจีบระบายแนววงกลม (Circular ruffle)

การตกแต่งด้วยจีบระบายวงกลม ใช้ตกแต่งริมหรือชายกระโปรง เสื้อ การตกแต่งริมระบายให้สำเร็จก่อนการตกแต่ง มีรูปแบบพื้นฐาน 4 แบบดังนี้

4.2.1) จีบระบายวงกลมขนาดใหญ่ (Large ruffle at hem)

4.2.2) จีบระบายวงกลมย้วยไล่ระดับ (Cascade)

4.2.3) จีบระบายวงกลมกลีบตะเข็บ (Ruffle set into a seam)

4.2.4) จีบวงกลมสอดริมผ้า (Circular ruffle with wired edge)

5) การตกแต่งด้วยจีบรูด (Fullness)

การตกแต่งเสื้อผ้าด้วยจีบรูด หมายถึง การเพิ่มเนื้อที่ผ้าด้วยการจีบรูด ทำให้เสื้อผ้ามีความพองฟู บานออก มีวิธีการทำได้ หลายลักษณะ คือ

5.1) การจีบรูด โดยการเย็บเป็นคาสีเหลี่ยมด้วยด้ายสีสำหรับเย็บจีบรูด โดยเฉพาะเย็บลงบนผ้าตามยาว และเย็บย้อนกลับให้เกิดคาสีเหลี่ยมได้มุมฉาก 90 องศา

5.2) Gathering Foot คือ การจีบรูดเพื่อเพิ่มเนื้อที่ด้วยด้ายสี เป็นการเพิ่มจีบผ้าให้เรียบเสมอกันเป็นคู่ฝีเข็มมีส่วนช่วยให้จีบเท่ากัน

5.3) Gathering คือ การจีบรูดเพื่อเพิ่มเนื้อที่ด้วยวิธีการเย็บจักรห่างๆ 2 แถว แล้วดึงเส้นด้ายล่าง จะเกิดรอยย่นหรือรูดเนื้อที่ผ้าเข้ามาอยู่รวมกัน จะได้จีบรูดเล็กน้อย

5.4) Gathering คือ การจีบรูดที่ใช้ตะเข็บเย็บด้วยด้ายเส้นกลมใช้ฝีเข็มห่างๆ

5.5) Shirring คือ การจีบรูดเพื่อเพิ่มเนื้อที่มากกว่า 3 แถวขึ้นไป

5.6) Group shirring คือ การจีบรูดเป็นระยะแถวห่างเท่าๆกัน จนเป็นแนวรูดกว้าง

5.7) Tucked shirring คือ การจีบรูด 2 ริมเท่าๆกัน

5.8) Corded shirring คือ การเย็บรูดตามเกลียวเชือกเป็นจีบเพิ่มเนื้อที่ การรูดแบบนี้เป็นการตกแต่งเสื้อผ้าบริเวณรอบคอ ปลายแขน รอบคอ รอบได้ออก

การตกแต่งเสื้อผ้าด้วยการจีบรูดสามารถเพิ่มความบาน พองฟู นิยมตกแต่งเสื้อผ้าสตรี เด็ก รูปแบบสวยงาม อ่อนหวานน่ารัก

6) การตกแต่งด้วยการจับจีบ (Pleats)

การตกแต่งเสื้อผ้าด้วยการจับจีบ หมายถึง การจับผ้าพับเข้ามาซ้อนกัน โดยใช้ความร้อนเป็นตัวช่วย ฉะนั้นควรเลือกผ้าที่ผลิตจากเส้นใยสังเคราะห์ เพราะมีคุณสมบัติที่ทนต่อความร้อน สามารถจับจีบได้ง่าย และทนต่อการซัก การทำความสะอาด การจับจีบแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

6.1) จีบใบมีด (Knife straight)

6.2) จีบกล่อง (Box pleat)

6.3) จีบหนังหีบเพลง (Accordion, Crystal)

6.4) จีบนายช่าง (Engineered)

7) การตกแต่งด้วยการตีเกล็ด (Tucking)

การตกแต่งด้วยการตีเกล็ด หมายถึง การตกแต่งเสื้อผ้าด้วยวิธีการเย็บเป็นแนวเส้นตรง ใช้ชิตแนวสันทบ จะเย็บตีเกล็ดยาวหรือสั้น เล็ก ใหญ่ ได้ตามต้องการ หรือจะตีเกล็ดทางกาบาท หรือเส้นขวาง เส้นทะแยงมุมก็ได้ ใช้ตกแต่งบริเวณคอเสื้อ แนวกระโปรง หน้าอก ส่งเสริมให้เสื้อผ้าดูสวยงามมากยิ่งขึ้นการตกแต่งด้วยการตีเกล็ด สามารถทำได้ 6 ลักษณะ ดังนี้

7.1) ตีเกล็ดถี่ (Pin tucking)

7.2) ตีเกล็ดแนวตามยาว (Vertical tucking)

7.3) ตีเกล็ดแนวทะแยง (Diagonal tucking)

7.4) ตีเกล็ดแนวตามขวาง (Horizontal tucking)

7.5) ตีเกล็ดด้วยความร้อน (Heat tucking)

7.6) ตีเกล็ดข้าง (Side tucking)

8) การตกแต่งด้วยการต่อผ้า (Patch work)

การตกแต่งด้วยการต่อผ้า หมายถึง การต่อผ้าชิ้นเล็กๆ ที่มีสีแตกต่างกัน เพื่อใช้ตกแต่งเสื้อผ้าที่เป็นงานตกแต่งและดัดแปลงเสื้อผ้าอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ต้องอาศัยศิลปะและฝีมือผสมผสานกัน การต่อผ้ามีมานานตั้งแต่กลางศตวรรษที่ 12 ก่อนนั้นเป็นการนำเศษผ้ามาต่อกัน เพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ จนกระทั่งถึงปัจจุบันการต่อผ้าอย่างมีศิลปะ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตกแต่งเสื้อผ้า จนทำให้เสื้อผ้าเก๋ สวยงามน่าใส่ และเพิ่มคุณค่ามากยิ่งขึ้น การต่อผ้าส่วนใหญ่จะนิยมเป็นรูปเรขาคณิต เพราะง่ายต่อการเก็บริมผ้าให้สวยงาม และง่ายต่อการต่อผ้าด้วย เข็มที่เหลื่อมข้าวหลามตัด ตามเหลี่ยมด้านเท่า สี่เหลี่ยมจัตุรัส ครึ่งวงกลม และรูปหกเหลี่ยม ยิ่งรูปทรงต่อยากเท่าไร ก็ยิ่งน่าสนใจกว่าแบบอื่นๆ

การนำผ้ามาเย็บต่อกันนั้นก็ทำได้หลายลักษณะคือ ต่อด้วยผ้าผืนเดียวกัน , ต่อด้วยผ้าต่างชนิดกัน , ต่อด้วยผ้าชนิดเดียวกันต่างสี , ต่อด้วยผ้าและวัสดุอื่นๆเช่น หนัง , หนังกลับ เป็นต้นซึ่งวิธีนี้สามารถดัดแปลงได้อีกมากมายขึ้นกับประสบการณ์ของผู้ทำแต่ละคน

9) การตกแต่งด้วยไส้ไก่ (Roulean work)

การตกแต่งด้วยไส้ไก่ ผ้าไส้ไก่ หมายถึง การตกแต่งด้วยผ้าที่ตัดเป็นเส้นๆตามแนวผ้าเกรนเฉียง เพื่อต้องการให้ผ้าไส้ไก่อยึดหยุ่นได้ สะดวกในการตกแต่งและประดิษฐ์เป็นลวดลายตามต้องการ กล่าวคือ ผ้าที่ใช้ทำไส้ไก่ จะตัดเป็นเส้นขนาดเล็ก ใหญ่ตามต้องการ เสร็จแล้วนำไปปริดเป็นสันทบ เย็บด้วยจักร โดยให้ห่างจากเส้นทบตามขนาดของเส้นไส้ไก่ตามต้องการ ส่วนใหญ่นิยมเส้น

ขนาด 0.5 ซม. เสริมแล้วตัดริมผ้าให้เล็กได้ใส่ใก่ก่อน หรือตัดริมตะเข็บให้ใหญ่ จะได้เป็นได้ใก่แข็ง กลับเส้นได้ใก่ออกมาเพื่อเก็บตะเข็บผ้าไว้ด้านใน จะใช้เข็มสอยหรือใช้ที่กลับใส่ใก่กลับก็ได้ การใช้ใส่ใก่มีหลายลักษณะ คือ

9.1) Insert trimming คือ การใช้ใส่ใก่เส้นเดียวมาตกแต่งบริเวณชายเสื้อผ้า

9.2) การใช้ใส่ใก่ 3 เส้น ถ้าเป็นเปียตกแต่งบนเสื้อผ้าจะใช้ใส่ใก่สีเดียวกับเสื้อผ้า หรือใช้ใส่ใก่ต่างสีกันก็ได้ตามต้องการ หรือใช้ใส่ใก่ขดเป็นลวดลายเป็นห่วงคล้องกระดุม

9.3) Frog fastening คือ ใช้ทำกระดุมจีน โดยการขดเป็นกระดุมแบบต่างๆ ตามต้องการ จะใช้เส้นเดียวหรือเส้นคู่เรียกว่า Twisted cord ornament หรือเป็นกระดุมจีนแบบห่วง เรียกว่า Frog mad of loops

9.4) ใช้ใส่ใก่ทำเป็นปล้องเล็กๆ นิยมใช้ใส่ใก่ก่อน ริดให้แบน ผ้าที่ใช้เย็บใส่ใก่ต้องเป็นผ้าที่ไม่ยับง่าย เสริมแล้วขอเป็นลวดลาย สอยตรงด้วยด้ายหรือไหมสวยๆจะได้การตกแต่งคล้ายลายฉลุเหมือนลูกไม้

10) การตกแต่งด้วยการแทรกผ้า (Godet)

การตกแต่งด้วยการแทรกผ้า หมายถึง การนำผ้าต่างชนิดต่างขนาดมาเพิ่มเข้าไปในเนื้อที่ผ้าเดิม เป็นการตกแต่งเพื่อให้เกิดความแตกต่างบนเสื้อผ้า นิยมมากในการตกแต่งกับกระโปรง แขนเสื้อ เป็นการตกแต่งทำให้เนื้อที่ผ้าพองฟู นิยมมากในปี 1930 โดยใช้แทรกในกระโปรงยาว ช่วงชายอาจแทรกด้วยผ้าเลื่อม ผ้าสีตามตะเข็บ เพื่อให้ปลายบานหรือเรียกว่า ทรงปลายบานแบบหางปลา มีลักษณะการแทรกผ้าได้หลายรูปแบบคือ

10.1) การแทรกผ้าด้วยรูปทรงต่างๆ (Shaped godet) เช่น รูปสามเหลี่ยมตรงรอยตะเข็บหรือตำแหน่งที่ต้องการแทรกผ้า หรือแทรกผ้าแบบโค้ง การทำแบบนี้ต้องตัดผ้าออกจากกระโปรงที่ต้องการต่อ เป็นรูปโค้งตามต้องการ

10.2) การแทรกเป็นหางปลา (Tail godet) การแทรกผ้าแบบนี้ต้องจับผ้าให้ตั้งตรงตามแนวยาว แล้วตัดผ้าที่ต้องการนำมาแทรกเป็นรูปวงกลม อาจใช้ผ้าต่างสีกันก็ได้ แล้วนำมาเย็บติดกัน ก็จะได้อีกเสื้อที่ช่วยตามต้องการ

11.) การตกแต่งด้วยการเย็บปัก (Quilting)

การตกแต่งด้วยการเย็บปัก คือ การเย็บผ้า 2 ชั้น หรือมากกว่ามาซ้อนกัน มีวัสดุนุ่มๆไว้ตรงกลาง เมื่อเย็บจักรจะเป็นรอยล่อลึงลงไป ส่วนที่ไม่ได้เย็บจะนูนขึ้น ทำให้เกิดเป็นลวดลายสำหรับใช้ตกแต่งเสื้อผ้า มี 3 รูปแบบ คือ

11.1) การเย็บปักลายรั้ว (Rail Quilt)

11.2) การเย็บปักลายตาข่ายหรือลวดกรงไก่ (Chicken wire)

11.3) การเย็บลวดลายแปลกตา (Novelty pattern)

วัสดุที่ใช้เย็บปัก เป็นวัสดุที่มีความนุ่มใช้สอดหรือแทรกไว้ตรงกลางระหว่างผ้า 2 ชั้น

12) การตกแต่งด้วยการระบายสี (Airbrush and hand painting)

การตกแต่งเสื้อผ้าด้วยการระบายสีด้วยมือบนเสื้อผ้า นิยมใช้ตกแต่งเสื้อผ้าประเภทที่ต้องการงานฝีมือ มีราคาแพงมาก ผ้าที่ผลิตด้วยใยใหญ่นิยมเส้นใยธรรมชาติ เพราะมีคุณสมบัติดูดซับความชื้นหรือสีได้ดี สามารถระบายสีได้ง่ายและมีสีสดใส การทำบาติกเป็นการตกแต่งผ้าด้วยการระบายสีเช่นกัน แต่มีเทคนิคและขั้นตอนการทำที่ยุ่งยากกว่า เป็นเทคนิคตกแต่งผ้าของชาวใต้ นิยมลวดลายที่เป็นธรรมชาติ

2.6.5.2 วัสดุรองที่ใช้ในการผลิตเสื้อผ้า

วัสดุรอง (Sub materials) หมายถึง วัสดุที่มีความจำเป็นต่อเสื้อผ้ารองลงมาจากวัสดุหลัก ใช้เนื้อที่ 30% ของเนื้อที่เสื้อผ้าทั้งหมด ทำหน้าที่สนับสนุน ช่วยเสริมวัสดุหลักประกอบกันเป็นเสื้อผ้าที่มีความสวยงามมากยิ่งขึ้น วัสดุรอง ได้แก่ ผ้าซับใน ผ้ารองทรง ผ้ารองใน ผ้าแทรกใน วัสดุรองมีการผลิตทั้งผ้าทอ ผ้าดัด และผ้าไมทอ ทำจากเส้นใยธรรมชาติ เส้นใยสังเคราะห์ และกึ่งสังเคราะห์ก็ มี ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับประเภทของเสื้อผ้า

1) ผ้าซับใน (Lining)

ผ้าซับใน หมายถึง ผ้าที่อยู่ด้านในตัวของเสื้อ รองจากเสื้อตัวนอก ทำหน้าที่ช่วยลดความโปร่งแสงของเสื้อตัวนอก และเพิ่มความสวยงามให้กับรูปทรงเสื้อผ้า อีกทั้งยังช่วยซับเหงื่อไคล การระคายเคือง นอกจากนี้ยังมีส่วนสำคัญในการตัดเย็บเสื้อผ้าเพราะช่วยเพิ่มความแข็งแรง ให้ความรู้สึกดีขณะสวมใส่ ช่วยให้มีชีวิตชีวา ยืดอายุการใช้งาน ผ้าซับในมีทั้งผ้าทอลายขัดและผ้าทอตัวน ผลิตจากเส้นใยหลายชนิด หลายสีให้เลือก การเลือกใช้ผ้าซับในได้ถูกต้อง จะสามารถช่วยระบายความชื้นสวมใส่สบาย หรือต้องการเพิ่มความอบอุ่นให้ร่างกายก็ได้ ในปัจจุบันผ้าซับในมีให้เลือกหลากหลายประเภท ดังนี้

- 1.1) ผ้าซับในฝ้าย (Cotton lining)
- 1.2) ผ้าซับในโพลีเอสเตอร์/ฝ้าย (Poly/Cotton lining)
- 1.3) ผ้าซับในสีดำ (Blackout lining)
- 1.4) ผ้าซับในป้องกันไฟ (Flameproof lining)
- 1.5) ผ้าซับในป้องกันความร้อน (Thermal lining)
- 1.6) ผ้านวม ฟองน้ำ (Interlining)
- 1.7) ผ้าซับในอะซิเตท (Acetate lining)
- 1.8) ผ้าซับในโพลีเอสเตอร์ไหม (Poly/Silk lining)

1.9) ผ้าซับในตะข่าย (Sports lining)

1.10) ผ้าซับในเพิ่มความเย็น (Coolmax mesh lining)

1.11) ผ้าซับในเคลือบสารกันไฟ (Thermal solid lining)

1.12) ผ้าซับในแบบเบอร์ก (Bemberg)

ผ้าซับในมีหน้าผ้าให้เลือกตั้งแต่ 45 นิ้ว หรือ 48 นิ้ว หรือ 58 นิ้ว

2) ผ้ารองทรง (Interfacing)

ผ้ารองทรง หมายถึง ผ้าที่ใช้รองทรงอยู่ระหว่างผ้ากับตัวเสื้อชั้นนอกกับผ้าซับใน ใช้รองทรงเพียงบางส่วน เป็นชิ้นเล็ก หรือชิ้นใหญ่ก็ได้ ใช้รองทรงบนไหล่ ตาบนหัว ขอบเอว ช่วยเสริมให้ขอบเอวกระโปรงแข็งแรงและอยู่ตัว สามารถ ซับดูทและขัดชาย ซับชุดแฟชั่นสตรี ซับชุดกีฬา ซับชุดอาหรับ ซับชุดแฟชั่นเด็ก ซับหมวกเก็บและหมวกปีก เนคไทด์ ซับชุดผ้าไหม รองปักผ้าเคมี มาร์คสหน้า ซับเฟอร์นิเจอร์ ซับรองเท้า รองปัก มีทั้งเนื้อผ้าอ่อนบาง จนกระทั่งหนา แข็ง มีส่วนสำคัญในการตัดเย็บเสื้อผ้า เพิ่มความรู้สึกที่ดีในการสวมใส่ ผ้ารองทรงสามารถผลิตได้ทั้งเส้นใยธรรมชาติและเส้นใยสังเคราะห์ เช่น เรยอน โพลีเอสเตอร์ อะซิเตดและซาติน มีกรรมวิธีการผลิต มีทั้งผ้าทอและไหมทอ ผ้ารองทรงแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ชนิดมีความและชนิดไม่มีความ ชนิดมีความต้องรีดติดกับตัวเสื้อ ซึ่งในการรีดต้องควบคุมอุณหภูมิ จะขยงเวลา และแรงกดทับ ให้เหมาะสมกับประเภทของเส้นใย มีหน้าผ้าให้เลือกตั้งแต่ 45 นิ้ว หรือ 48 นิ้ว หรือ 58 นิ้ว ผ้ารองทรงมีอยู่ 2 ชนิด คือ Stable และ Stretch-knit

น้ำหนักของผ้ารองทรง (Weight of Interfacing) ก็มีความสำคัญ ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับวัสดุหลัก และประเภทรูปแบบเสื้อผ้า เช่น ผ้ารองทรงเนื้อหนาหนัก จะเหมาะกับเสื้อแจ็คเก็ต เทเลอร์ ผ้ารองทรงเนื้อผ้าบาง เหมาะกับรูปแบบบางเบา

ผ้ารองทรงชนิดมีความ
เพื่อเสริมโครงกระดูก

ผ้ารองทรงเนื้อผ้าบาง

ภาพที่ 81 แสดงภาพผ้ารองทรง

ผ้ารองทรงมีหลายประเภท ดังนี้

2.1) ผ้าขาว วิลานะธรรมดา

ภาพที่ 82 แสดงผ้าขาววิลานะธรรมดา

สินค้า: 1025F, 30S, 30SP, 30SSP, 30H, 30HP ถึง 100 กรัม

สำหรับ: ปก, ฝา, ซ้อมมือ, ขอบกางเกง, งานปัก และ อื่นๆ

ชนิด: บัวขาว และ ไม้ปักขาว, นุ่ม และ แข็งพิเศษ

หน้ากว้าง: 36", 45" และ 60"

สี: ขาว, เทาเข้ม และ ดำ

2.2) ผ้าขาววิลานะไข่มุก (ทอเม็ด / Dot Type)

ภาพที่ 83 ผ้าขาวแสดงวิลานะไข่มุก (ทอเม็ด / Dot Type)

สินค้า: มีหลากหลายชนิดให้เลือก บาง, หนา, นุ่ม และ แข็ง

สำหรับ: ปกเสื้อ, ฝาเสื้อ, ซ้อมมือเสื้อ, และ อื่นๆ

พิเศษ: หนา และ นุ่มพิเศษ

หน้ากว้าง: 36", 40" และ 60"

สี: ขาว, ขาวนวล, เทาเข้ม และ ดำ

2.3) ผ้าสาธุกาว

ภาพที่ 84 แสดงผ้าสาธิตการ

สินค้า: มีหลากหลายชนิดให้เลือก บาง, หนา, นุ่ม และ แข็ง

สำหรับ: ปกเสื้อ, ซาปเสื้อ, ชุดผ้าไหม, ชุดลำลอง, ชุดยูนิฟอร์ม, ขอบแขน, รังกระดุม, ริด
ทั้งตัว และ อื่นๆ

พิเศษ: ตามความต้องการของลูกค้า / 60 ถึง 120 กรัม

หน้ากว้าง: 44/45" และ 59/60"

สี: ขาว, ขาวนวล, ดำ และ สีแฟชันเป็น 100 สี

2.4) ผ้าเยอร์ซีกาว

ภาพที่ 85 แสดงผ้าเยอร์ซีกาว

สินค้า: มีหลากหลายชนิดให้เลือก บาง, หนา, นุ่ม และ นุ่มพิเศษ

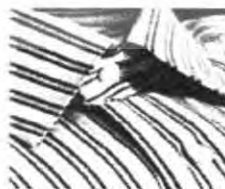
สำหรับ: ปกเสื้อ, ซาปเสื้อ, ชุดผ้าไหม, ชุดลำลอง, ชุดยูนิฟอร์ม, ขอบแขน, รังกระดุม, ริด
ทั้งตัว และ อื่นๆ

ชนิด: นุ่มพิเศษ, บางพิเศษ, ยืด 2 ด้าน และ ยืด 4 ด้าน / 30 ถึง 70 กรัม

หน้ากว้าง: 44/45" และ 59/60"

สี: ขาว, ขาวนวล, ดำ และ สีแฟชันเป็น 100 สี

2.5) ผ้าเคมีกา

ภาพที่ 86 แสดงผ้าเคมีกา

สินค้า: มีให้เลือกตั้งแต่ เนื้อบางนุ่ม จนถึง หนาแข็ง

สำหรับ: ปกเสื้อ, ซาปเสื้อ, ข้อมือเสื้อ, และ อื่นๆ

พิเศษ: หนาพิเศษ, แข็งพิเศษ, ชุดขน, กาวสองด้าน, ย้อมทั้งตัว และ

ไร้สารฟอร์มาลีน

หน้ากว้าง: 35/36" และ 44/45"

สี: ขาว, ขาวนวล, เทา และ ดำ

2.6) ผ้าขาวหมาก

ภาพที่ 87 แสดงผ้าขาวหมาก

สินค้า: มีหลากหลายสีให้เลือก ตั้งแต่ เนื้อบางนุ่ม จนถึง หนาแข็ง

สำหรับ: หมวกปีก, หมวกแก๊ป และ หมวกแฟชั่น ต่างๆ

พิเศษ: เอ็นเดี่ยว, เอ็นคู่, กันรังสี UV, ไร้สารฟอร์มัลดีน, ไร้สารเรืองแสงและกาสองด้าน

หน้ากว้าง: 44/45", 47/48" และ 59/60"

สี: ขาว, ขาวนวล และ ดำ

2.7) ผ้าชั้นอัด

ภาพที่ 88 แสดงผ้าชั้นอัด

สินค้า: มีความ หนา, บาง, นุ่ม และ แข็ง ให้เลือกตามความต้องการ

สำหรับ: ชุดสูท, ชุดยูนิฟอร์ม และ อื่นๆ

พิเศษ: ชุดขน, ขนน้อย, ขนมาก และ ไม่ชุดขน

หน้ากว้าง: 59/60"

สี: ขาว, ขาวนวล และ ดำ

2.8) ผ้าหางม้า

ภาพที่ 89 แสดงผ้าหางม้า

สินค้า: มีหลายเนื้อให้เลือก

สำหรับ: ชุดสูท และ อื่นๆ

พิเศษ: มีกาบ และ ไม่มีกาบ

หน้ากว้าง: 31/32"

สี: เทา และ น้ำตาล

2.9) ผ้าป่านแก้ว ผ้าเคมีปก ผ้าเคมีขอบ

ภาพที่ 90 แสดงผ้าป่านแก้ว, ผ้าเคมีปก, ผ้าเคมีขอบ

สินค้า: มีคุณภาพธรรมดา และ อย่างดีให้เลือก เนื้อนุ่ม, กลาง และ แข็ง
สำหรับ: ปกเสื้อ, ผ้าปูโต๊ะ, ข้อมือเสื้อ, ขอบกางเกง, ระบาย และ อื่นๆ

พิเศษ: มีขาว และ ไม่มีขาว

หน้ากว้าง: 44/45"

สี: ขาว, ขาวนวล, และ ดำ

2.10) ผ้าสแปนบอนด์ (Spunbond)

ภาพที่ 91 แสดงผ้าสแปนบอนด์ (Spunbond)

สินค้า: มีหลายเนื้อ, ลาย และ น้ำหนัก ให้เลือก

สำหรับ: ทำกระเป๋าน้ำร้อน และ อื่นๆ อีกมากมาย

พิเศษ: มีหลายสีให้เลือก (สั่งพิเศษ)

หน้ากว้าง: 60" และ 63" ตามความต้องการ

สี: ขาว, ขาวนวล, เทา และ ดำ

2.11) ผ้าทอวีล่านะลายน้ำ

ภาพที่ 92 แสดงวีล่านะลายน้ำ

สินค้า: มีหลาย น้ำหนัก ให้ท่านเลือก

สำหรับ: ใช้อรงปีก

พิเศษ: มีหลายอุณหภูมิให้เลือก

หน้ากว้าง: 48", 62" และ 70"

สี: ขาว

2.12) ผ้าขาววิลาเน่ รongpik(ฉีกขาด)

ภาพที่ 93 แสดงวิลาเน่รอนปัก

สินค้า: มีหลากหลาย น้ำหนัก และ ความหนาให้เลือก

สำหรับ: ใช้รอนปัก

ชนิด: มีขาว และ ไม่มีขาว

หน้ากว้าง: 40"

สี: ขาว และ ขาวนวล

2.13) ผ้าขาวขอบเอว

ภาพที่ 94 แสดง ผ้าขาวขอบเอว

สินค้า: มีคุณภาพธรรมดา และ อย่างดีให้เลือก

สำหรับ: ใช้ทำขอบเอวอย่างดี

ชนิด: มีขาว และ ไม่มีขาว

หน้ากว้าง: 44/45" และ 47/48"

สี: ขาว, ขาวนวล และ ดำ

3) ผ้ารองใน (Underlining)

ผ้ารองใน หมายถึง ผ้าที่ใช้รองด้านในเสื้อผ้าเป็นการรองทรงในทั้งตัวเสื้อผ้า ช่วยเพิ่มการอยู่ตัวและเสริมรูปทรงเสื้อผ้าให้สวยงามมากยิ่งขึ้น ผลิตจากเส้นใยธรรมชาติและใยสังเคราะห์ ส่วนใหญ่เป็นผ้าทอหลากหลายธรรมดา ไม่มีการตกแต่งลวดลายมากนัก เพราะอยู่ด้านในเสื้อผ้านิยมเลือกสีผ้ารองในให้กลมกลืนกับสีผ้านอก มีทั้งผ้า เนื้อหนา เนื้อบาง ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับวัสดุหลักและรูปแบบเสื้อผ้า นิยมรองในเสื้อผ้าประเภทแจ็กเกต มีความกว้างหน้าผ้างตั้งแต่ 22-45 นิ้ว มีทั้งผ้าทอและผ้าอัด

4) ผ้าแทรกใน (Interlining)

ผ้าแทรกใน หมายถึง ผ้าที่แทรกอยู่ระหว่างผ้าตัวเสื้อชั้นนอกกับผ้าซับใน ทำหน้าที่เพิ่มความหนา ความนุ่มให้กับเสื้อผ้า นิยมตกแต่งเสื้อแจ็กเกต เสื้อกันหนาว ผ้าแทรกในส่วนใหญ่มักผลิตจากผ้าไมโทล เช่น โยโพลีเอสเตอร์ มีทั้งเนื้อผ้าหนาและบาง ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับวัสดุหลัก และรูปแบบของเสื้อผ้า มีความกว้างหน้าผ้าตั้งแต่ 22-60 นิ้ว

การเลือกใช้วัสดุรอง

การเลือกใช้วัสดุรอง ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัสดุหลัก ประเภทของเสื้อผ้าที่ผลิต ซึ่งการเลือกใช้วัสดุรองนั้น มีข้อควรคำนึงเช่นเดียวกับวัสดุหลัก ดังนี้

1) พื้นผิวผ้า (Surface interest) นิยมเลือกใช้สีให้เหมาะสมและกลมกลืนกับสีของวัสดุหลัก ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบของเสื้อผ้า

2) น้ำหนักผ้า (Weight) ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับการสวมใส่ น้ำหนักวัสดุรองที่น้ำหนักมาก นิยมเลือกใช้ตัดเย็บกางเกง กระโปรงและ แจ็กเกต และวัสดุรองน้ำหนักเบา นิยมตัดเย็บเสื้อมากกว่า ฉะนั้นจึงควรเลือกน้ำหนักวัสดุรองให้เหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้าและฤดูกาล เช่น ฤดูหนาว ควรเลือกใช้วัสดุรองที่มีเนื้อหนา มีน้ำหนักมาก ฤดูใบไม้ผลิ ควรเลือกวัสดุรองน้ำหนักปานกลาง และฤดูร้อน ควรเลือกวัสดุรองที่มีน้ำหนักเบามากกว่าฤดูกาลอื่นๆ

3) ผิวสัมผัสผ้า (Texture or hand) หมายถึง ความแข็งของผ้า การทึงตัวของผ้า การเลือกใช้วัสดุรองในเสื้อผ้าที่ต้องการความเนียบตัว เน้นรูปทรง จำเป็นต้องเลือกวัสดุรองที่มีผิวสัมผัสนุ่มนวล ส่วนผ้าที่มีผิวสัมผัสแข็ง เช่น ผ้าลินิน ควรเลือกผ้ารอง ที่มีความหนา ทอลายขัดบริเวณปก ขอบแขน และขอบกระเป๋ หรือเลือกใช้ผ้ารองในที่ที่มีความนุ่ม ในกรณีที่ต้องการให้เสื้อผ้าที่มีความนุ่มนวลมากขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรูปแบบของเสื้อผ้า

4) เส้นใย (Fiber) ควรเลือกเส้นใยให้เหมาะสมกับฤดูกาล เพื่อการดูแลรักษาได้ง่าย เช่น วัสดุรองที่ผลิตเส้นใยธรรมชาติ เช่น โยขนสัตว์ นิยมใช้ในฤดูกาลที่ต้องการความอบอุ่น ส่วนใยฝ้ายใช้ในฤดูฝน เพราะเย็นสบายในขณะสวมใส่ ระบายความชื้นได้ดีและง่ายต่อการซัก และวัสดุรองที่ผลิตจากเส้นใยสังเคราะห์ สามารถเลือกใช้ได้ทุกฤดูกาล เพราะมิให้เลือกทั้งเส้นใยสังเคราะห์ เช่น ฝ้ายผสมโพลีเอสเตอร์ ควรเลือกใช้และสวมใส่ในฤดูกาลใบไม้ผลิและฤดูร้อน เป็นต้น

2.6.5.2 วัสดุตกแต่งเสื้อผ้า (Trimming)

วัสดุตกแต่งเสื้อผ้า หมายถึง วัสดุสำเร็จรูปที่ใช้ตกแต่งเสื้อผ้าให้เกิดความสวยงามเพิ่มเติมจากวัสดุหลักและวัสดุรอง วัสดุตกแต่งที่นิยมใช้กันทั่วไปมีมากมายหลายชนิด ความสำคัญของวัสดุ

ตกแต่งนั้น จะขึ้นอยู่กับการใช้วัสดุตกแต่ง หรือการใช้เทคนิคตกแต่ง ความชอบ และความถนัดของนักออกแบบตกแต่งเสื้อผ้าแต่ละคน ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเหมือนกัน

แนวโน้มการใช้วัสดุตกแต่งเสื้อผ้า สามารถเป็นแนวโน้มตัวกำหนดเสื้อผ้าได้เช่นกัน ตลอดศตวรรษนี้จะเห็นว่า เมื่อใดที่เสื้อผ้ามีรูปทรงแบบเรียบๆ แนวโน้มการใช้วัสดุตกแต่งจะเพิ่มขึ้น เพราะต้องการจะเสริมให้เสื้อผ้านี้เด่น น่าดูขึ้น แต่ถ้าเมื่อใดที่เสื้อผ้ามีรูปทรงคอคกลางเน้นเอวให้เล็ก หรือมีการออกแบบตัดเย็บสลับซับซ้อน แนวโน้มการใช้วัสดุตกแต่งจะน้อยลง

ความสำคัญของวัสดุตกแต่งเสื้อผ้า

วัสดุตกแต่งมีความสำคัญต่อเสื้อผ้า เพราะทำให้เสื้อผ้าเกิดความงามเกิดจุดเด่นบนเสื้อผ้า ถือเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการซื้อเสื้อผ้า วัสดุตกแต่งที่นิยมใช้กันทั่วไปมีมากมายหลายชนิด เช่น กระดุม ซิป เลื่อม ลูกไม้ ลูกปัด เพชร หนูลูกหวี เชือก ขนสัตว์ ฯลฯ วัสดุตกแต่งที่กล่าวมานี้ นักออกแบบมักนำไปใช้เพื่อให้เสื้อผ้าเกิดรูปแบบเฉพาะตัว สะดุดตาขึ้น วัสดุตกแต่งเสื้อผ้าบางชนิดทำหน้าที่ทั้งตกแต่ง และทำหน้าที่เป็นเครื่องเกาะเกี่ยว เช่น กระดุม ซิป ผ้าผูกคอชนิดที่ติดไปกับตัวเสื้อ

วัสดุตกแต่งเสื้อผ้าเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดราคาเสื้อผ้า เพราะวัสดุตกแต่งชนิดที่มีคุณภาพดี และสวยงาม เช่น ผ้าลูกไม้ปักสำหรับตกแต่งจากประเทศฝรั่งเศส มีราคาแพง ผ้าปักคอของฝรั่งเศสมีชื่อเสียง เมื่อนำมาตัดเสื้อผ้าหรือนำมาตกแต่งเสื้อผ้าทำให้เสื้อผ้านั้นมีราคาแพงขึ้น ส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าชั้นสูง เสื้อผ้าราคาดระดับกลางนิยมใช้ผ้าปักคอระดับราคากลาง เช่น ผ้า Batiste ส่วนผ้าปักคอราคาถูกจะใช้กับผ้า Organza และผ้าปักคอราคาถูกจะไม่ริมผ้าเป็นหยักโค้ง บางครั้งนิยมใช้ Rickrack ติดเพื่อให้เกิดริมหักแทน ทำให้ราคาเสื้อผ้าถูกลง

ชนิดของวัสดุตกแต่งเสื้อผ้า

วัสดุตกแต่งเสื้อผ้ามีมากมายหลายชนิด แต่ละชนิดมีลักษณะและทำหน้าที่การตกแต่งแตกต่างกัน บางชนิดทำหน้าที่ 2 หน้าที่ คือ ทั้งตกแต่งและเครื่องเกาะเกี่ยว บางชนิดทำหน้าที่ตกแต่งและแก้ปัญหาเสื้อผ้า หรือบางชนิดมีลักษณะการทำหน้าที่เพียงอย่างเดียว คือ ทำหน้าที่ตกแต่งให้เสื้อผ้าสวยงาม หรือหาเพิ่มราคาให้กับเสื้อผ้า จึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเสื้อผ้าแต่ละประเภท วัสดุตกแต่งเสื้อผ้า สามารถแบ่งตามที่มาได้ ดังนี้

- 1 กระดุม (Button)
- 2 ซิป (Zipper)
- 3 ลูกไม้ (Lace)
- 4 ลูกปัด (Bead)
- 5 เลื่อม (Sequin)

6 มุก (Pearl)

7 เพชร (Diamond)

8 ด้าย ไหมปัก ดิ้นเงิน ดิ้นทอง (Embroidery, Threads, Yarn)

9 เชือก (Cord)

10 เทป เปีย ริบบิ้น (Tape, Braid, Ribbon)

11 พู่ (Tassel)

12 ชายครุย (Fringe)

13 ไท (Tie)

14 ยางยืด (Elastic)

15 ไปปิ้ง (Piping)

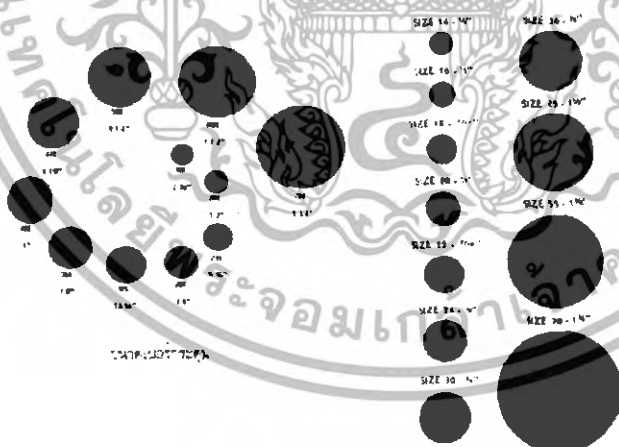
16 เวลโก้ (Velcro fasteners)

17 วัสดุธรรมชาติ (Natural trim)

1) กระดุม

ขนาดและเบอร์ของกระดุม

มีหลายขนาดให้เลือกใช้ในการจัดซื้อกระดุม นิยมเรียกตามขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของกระดุม ซึ่งนิยมใช้เป็นนิ้ว

ภาพที่ 95 แสดงภาพขนาดกระดุม

ชนิดของกระดุม

กระดุมมีบทบาทสำคัญมากต่อเครื่องแต่งกาย กล่าวคือ มีบทบาทในการตกแต่งและทำหน้าที่เป็นเครื่องเกาะเกี่ยวในเวลาเดียวกัน ให้ตัวเสื้อ กระโปรงหรือกางเกง เพื่อความสวยงามยิ่งขึ้น กระดุมจำแนกตามประเภทการคิดได้ 3 ชนิด ดังนี้

(1) กระจุกชนิดมีรู้อยู่ใต้ตัวกระจุก (Underside hole button) หรือกระจุกมีก้าน (Shank-button) กระจุกประเภทนี้จำแนกได้ 4 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

กระจุกทรงนูนโค้งสูง (Convex button)

กระจุกทรงนูนโค้งต่ำ (Semi-convex button)

กระจุกทรงเว้า (Concave button)

กระจุกทรงแบน (Flat button)

(2) กระจุกชนิดเจาะรูอยู่บนกระจุก (Exterior hole button) กระจุกประเภทนี้จำแนกได้เป็น 4 รูปแบบใหญ่ๆ ดังนี้

กระจุกแบบสองรูทรงถังไม้จัน (Tub-Shaped two holes)

กระจุกแบบสี่รูทรงจาน ไปราณ (Platter-Shaped four holes)

กระจุกแบบรูเดียวทรงแบน (Flat-Shaped one bar holes)

กระจุกแบบรูเดียวทรงชามกลม (Bowl-Shaped fake holes)

(3) กระจุกชนิดออกแบบพิเศษ (Special button) กระจุกประเภทนี้จำแนกได้เป็น 4 รูปแบบใหญ่ๆ ดังนี้

กระจุกแบบเกาะสลัก (Toggle)

กระจุกแบบหุ้มด้วยวัสดุต่างๆ (Covered button) เช่น หุ้มด้วยผ้าหนัง ฯลฯ

กระจุกแบบกระจุกตึก (Snap)

กระจุกแบบมีจุดตรงกลาง (Dot button)

ประเภทของวัสดุที่ใช้ทำกระจุก

กระจุกทำขึ้นมาจากวัสดุต่างๆหลายประเภท มีทั้งวัสดุธรรมชาติ เช่น มุก ไม้ หนังสัตว์ และ กระจุกสังเคราะห์ เช่น พลาสติก โลหะ นิยมใช้กระจุกที่มีสีสันใกล้เคียงกับผ้า และมีรูปแบบที่เหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า ชนิดของกระจุกมีหลากหลายประเภทในปัจจุบัน นักออกแบบสามารถเลือกใช้ได้ โดยเลือกใช้จากประเภทตามที่มาของวัสดุที่ประดิษฐ์เป็นกระจุกได้ 8 ประเภท ดังนี้

(1) มุก (Mother of pearl) มุกเป็นวัสดุธรรมชาติที่นำมาประดิษฐ์เป็นกระจุก นิยมใช้เป็นกระจุกและใช้ตกแต่งของเสื้อผ้า เพราะมีรูปแบบเรียบง่าย มีรูปแบบและขนาดให้เลือกมากมาย

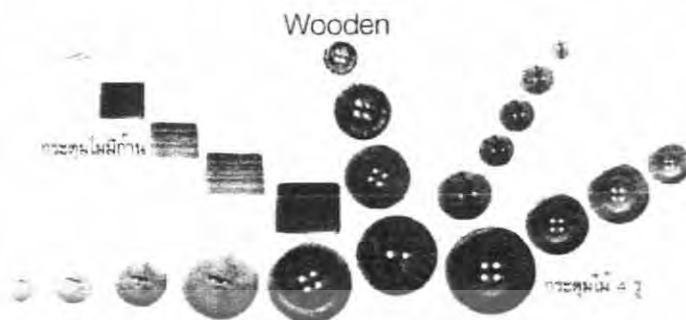
ภาพที่ 96 แสดงภาพพระคัมเม็ต 2 รู มีทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่

(2) พลาสติก (Plastic) พลาสติกเป็นวัสดุที่นิยมในการใช้ผลิตพระคัมอีกชนิดหนึ่งที่นิยมใช้ได้ง่ายสามารถเลือกใช้ได้หลายรูปแบบ

ภาพที่ 97 แสดงภาพพระคัมพลาสติก

(3) ไม้ (Wood) ไม้เป็นวัสดุที่นิยมใช้ทำพระคัม นิยมใช้ตกแต่งลวดลายรูปแบบสวยงาม มีทั้งรูปแบบธรรมดาและรูปแบบแปลกตาเฉพาะตัว มีทั้งพระคัมที่ตกแต่งลวดลายและใช้สี ไม้ธรรมชาติก็ได้ มีราคาแพงกว่าพลาสติก

ภาพที่ 98 แสดงภาพพระคัมไม้

ภาพที่ 99 แสดงภาพกระดุมไม้

(4) ผ้า (Cloth) ผ้าเป็นวัสดุที่ใช้ผลิตกระดุมอีกชนิดหนึ่งที่มีความนิยมเช่นเดียวกัน นิยมเรียกว่า “กระดุมผ้า” โดยผ้าเป็นวัสดุหุ้มอยู่ภายนอก ส่วนวัสดุด้านในนิยมเป็นอูมเนียมหรือไม้ก็ได้ มีทั้งรูปแบบธรรมดาและรูปแบบแปลกตาหลายรูปทรงให้เลือก ราคาของกระดุมขึ้นอยู่กับรูปแบบและผ้าที่เลือกใช้หุ้มกระดุม (Self-covered) Covered กระดุมผ้า เป็นกระดุมที่ใช้กันมาใน USA ตั้งแต่สมัยเริ่มต้นศตวรรษที่ 16 โดยในยุคนั้นจะใช้เส้นไม้กลมๆ คลุมด้วยผ้าแล้วพันให้เป็นกระดุม

ภาพที่ 100 แสดงภาพกระดุมผ้า

(5) โลหะ (Metal) โลหะเป็นวัสดุที่ได้รับความนิยมและผลิตกระดุมมาเป็นเวลานานเพราะเป็นวัสดุที่มีความทนทานและราคาปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับวัสดุอื่นๆ กระดุมโลหะมีหลากหลายชนิด อาจเป็นกระดุมโลหะสี โลหะ สีทอง สีเข้ม สีเงิน ฯลฯ ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้บริโภค โดยทั่วไปมักจะเป็นกระดุมทองเหลืองหรือกาไหล่ทอง (Filigree) ซึ่งตัวกระดุมมักจะปัดหรือแกะสลักเป็นสัญลักษณ์ของหน่วยงานราชการและผลิตออกมาเป็น เซต คือกระดุมสำหรับ แจ็ค

เกต สามเม็ด และกระดุมเล็กที่ปลายแขนเสื้อทั้งสองข้างอีก 8 เม็ด กระดุมชนิดนี้นิยมใช้กับ (Blazer) ซึ่งเป็น Jacket suit แบบลำลอง

(6) หนัง (Leather) หนังเป็นวัสดุ ที่นิยมใช้ทำเป็นกระดุมตกแต่งเสื้อที่มีรูปแบบ ทะมัดทะแมง กระดุมหนังมีหลายรูปแบบ รูปทรงการผูกหนังเป็นปม มักเป็นก้อนหรือถักเป็นเปียก ได้ เช่น กระดุมหนังสานแบน กระดุมหนังปมแบน กระดุมหนังสานกลม กระดุมหนัง 4 รู กระดุมหนังปมลาย กระดุมหนังปมลาย 4 รู และกระดุมหนังเย็บลาย

(7) เพชรพลอย (Diamond) วัสดุที่ผลิตจากหินคล้ายเพชร (Rhinestones) หรือหิน(Stone) หรือหินจากพลาสติก(Plastic) โลหะ(Metal) มักมีราคาแพงกว่าพลาสติก

(8) กระดุกและเขาสัตว์ (Bone and Horn) กระดุกและเขาสัตว์ เป็นวัสดุธรรมชาติที่ประดิษฐ์ เป็นกระดุมตกแต่งเสื้อผ้า มีราคาแพง รูปทรงกระดุมนิยมเลียนแบบจากพลาสติกเป็นส่วนใหญ่ เช่น กระดุมกระดุกสัตว์มีก้านกระดุมกระดุกสัตว์ 2 รู

รูปทรงกระดุม

รูปทรงกระดุมสามารถแบ่งออกเป็น 8 รูปทรง ดังนี้

กระดุมรูปทรงแบน มี 2 รู และ 4 รู หรือมากกว่าก็ได้

กระดุมรูปทรงแบน แบบมีก้าน

กระดุมรูปทรง 1/4

กระดุมรูปทรง 1/2

กระดุมรูปทรงกลม

กระดุมรูปทรงกลมและมีก้าน

กระดุมรูปทรงแบนและพันเส้นด้วยเป็นก้าน

กระดุมรูปทรงกระบอก

ภาพที่ 101 แสดงภาพรูปทรงกระดุมแบบต่างๆ

รังกระดุม (Buttonhole)

รังกระดุม หรือเรียกว่ารังคุมหรือรูกระดุม ในยุคเก่าก่อนศตวรรษที่ 15 มักจะทำเป็นห่วงกระดุม เมื่อมาถึงปลายศตวรรษก็เริ่มรู้จักการเจาะและเย็บรังคุมเป็นรูปแบบที่ใช้กันมาจนถึงปัจจุบัน รูปแบบรังคุมสามารถแบ่งออกได้เป็น 7 รูปแบบ ดังนี้

1. Barred หมายถึง รังกระดุมที่มีรูปแบบการสอยหรือผูกให้เป็นเส้นตรง โดยตลอดตามความยาวหรือความกลมของรังคุม เรียกว่า การสอยรังคุม
2. Bound หมายถึง เป็นรังกระดุมเจาะ แล้วใช้ผ้าแถบเย็บคลุมชายที่เจาะทั้งสองข้างแล้วม้วนคลบเข้าด้านใน เรียกว่า รังคุมเสื่อสุท
3. Eyelet หมายถึง รังกระดุมเจาะเป็นทรงกลม แล้วสอยเป็นแบบเดียวกับ Barred เพียงแต่รังคุมเจาะเป็นวงกลมเล็ก หรือเรียกว่า รังคุมตาไก่
4. Machine-Made หมายถึง รังกระดุมทุกชนิดที่เจาะและเย็บรอบรังคุมด้วยเครื่องจักร
5. Piped มีลักษณะเหมือนกับ Bound เพียงแต่ในผ้ากั้นปากกระดุมแล้วสอดเชือก เพื่อเสริมให้ปากกระดุมเป็นเส้นกลม
6. Tailored เป็นรังกระดุมของเสื้อสูทที่สอยรังคุมด้วยมือ
7. Worked เป็นรังคุมสอยหรือเนาด้วยมือ มีลักษณะเหมือนจักรเย็บ แต่จะแน่นและทนกว่า แต่จะไม่เรียบร้อยเหมือนเครื่องจักร

ภาพที่ 102 แสดงภาพรังคุม

อุปกรณ์เกาะเกี่ยว (Hardware)

อุปกรณ์เกาะเกี่ยว หมายถึง วัสดุที่ใช้ในการเปิดหรือปิดเครื่องนุ่งห่มต่างๆ ในสมัยโบราณ ก่อนประวัติศาสตร์ คนเรามักจะใช้เข็มขัดรัดให้เสื้อผ้าคลุมร่างกายมิดชิด จนมาถึงยุคกรีกโบราณ ก็เริ่มคิดค้นทำเข็มกลัดที่เรียกว่า Fibulae ซึ่งเป็นเข็มกลัดที่ใช้ในการปกปิดเครื่องนุ่งห่ม แล้วต่อมาก็มีการใช้เชือกร้อยตามรูที่เจาะ เพื่อปกปิดทำจากผ้า โลหะ หรือเป็นเข็มกลัดรูปแบบต่างๆ

Clip โดยทั่วไปมักจะทำจากโลหะ ซึ่งมีลักษณะเหมือนกับที่หนีบผ้า หรือเป็นแถบยื่นไปเกาะอีกด้านหนึ่งของเสื้อผ้า แล้วหนีบกับตัวห่วง โดยทั่วไปมักจะใช้กับเสื้อกันฝน แจ็คเก็ต ก้นน้ำ สำหรับกะลาสี หรือเป็นเสื้อคลุมยาว

กระดุมเป็ก, ตอก (Snaps)

กระดุมเป็กและกระดุมตอก เป็นวัสดุตกแต่ง มองดูแล้วคล้ายกระดุม ประกอบด้วยสองส่วน ใช้ยึดติดกับเสื้อผ้าด้วยอุปกรณ์พิเศษตอกติดลงบนเสื้อผ้า โดยส่วนที่ 1 ใช้ตอกติดกับสาบเสื้อ ค้านบน และส่วนที่ 2 ใช้เจาะรูลงบนสาบเสื้อด้านล่างการติดกระดุมตอกบนเสื้อผ้าส่วนใหญ่นิยม ตกแต่งเสื้อรูปแบบทะมัดทะแมง กระดุมตอกทำจากโลหะแต่ในปัจจุบันนี้นิยมทำจากพลาสติก ใช้ได้ทั้งเสื้อผ้าผู้ใหญ่และเสื้อผ้าเด็กลงไปจนถึงเด็กทารก ใช้ตกแต่งเสื้อผ้าที่ต้องการความแข็งแรง ยึดแน่น ทนทาน

“ภาพที่ 105”

ภาพที่ 105 แสดงภาพอุปกรณ์เกาะเกี่ยวเสื้อผ้า

2) ซิป (Zippers)

ซิป (Zippers) มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “Slide fastener” ใช้เป็นวัสดุตกแต่งและเครื่องเกาะเกี่ยวในคราวเดียวกันหรือใช้แทนกระดุมก็ได้

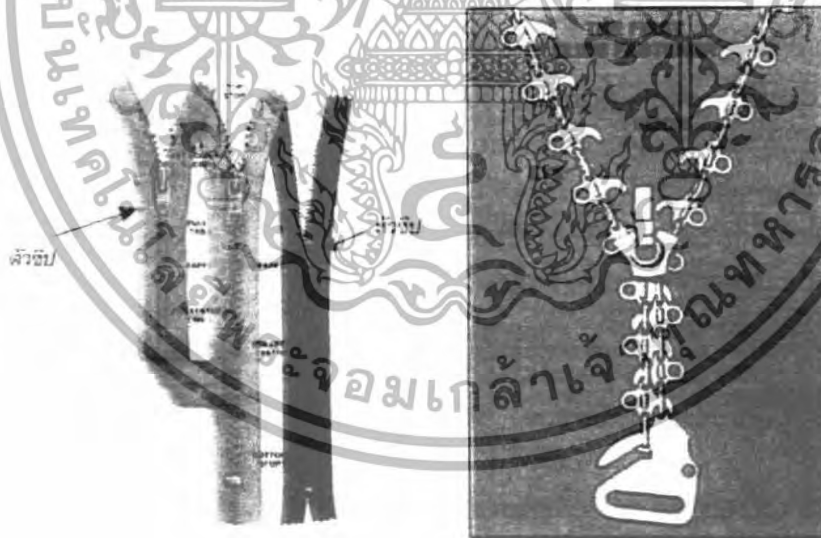
โครงสร้างของซิป (Zipper construction)

โครงสร้างหรือส่วนประกอบของซิปที่ใช้ในการตกแต่งเสื้อผ้า มี ส่วนประกอบอยู่ 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ หัวซิปและตัวซิปหัวซิป หัวซิปมีหลายรูปแบบมีทั้งรูปแบบธรรมดาและรูปแบบแปลกใหม่ มีการออกแบบหัวซิปให้ดูออกๆ ได้ตามความต้องการของลูกค้า เช่น Nickel, Antique Nickel, Matte Nickel, Brass, Antique Brass and Enamel ตัวซิป ตัวซิปทำจากวัสดุหลายชนิด เช่น โพลีเอสเตอร์ ไนลอน ในการเลือกใช้ซิปควรเลือกใช้สีใกล้เคียงกับสีเสื้อผ้า สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับการใช้งานตามประเภทของซิปดังนี้

ประเภทของซิป (Zipper Types)

ซิปในปัจจุบันมีมากมายหลายประเภท สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท ดังนี้

- ซิปโลหะ (Metal Zippers)
- ซิปพลาสติก (Plastic Zippers)
- ซิปโพลีเอสเตอร์ (Polyester Zippers)
- ซิปทหาร (Military Zippers)
- ซิปอัตโนมัติ (Automatic Zippers)

ซิปนิวอน

ภาพที่ 106 แสดงภาพซิป

3) ลูกไม้ (Lace)

ลูกไม้ คือ วัสดุตกแต่งเสื้อผ้าที่ผลิตด้วยวิธีการปัก การทอ การถัก ด้วยเส้นด้ายขนาดเล็ก เป็นลวดลายต่างๆ มีทั้งผ้าลูกไม้เนื้อบาง และเนื้อหนา มีน้ำหนัก ลูกไม้มีทั้งชนิดที่ถักด้วยมือและถักด้วยเครื่องจักร

ชนิดของลูกไม้

การใช้ลูกไม้ตกแต่งเสื้อผ้าใช้ได้ทั้งเสื้อสตรี เสื้อเด็ก เสื้อบุรุษ ชุดนอน ชุดชั้นใน รวมทั้งผ้าที่ใช้ตกแต่งบ้านเรือนด้วย ลูกไม้ที่ใช้ในการตกแต่ง สามารถแบ่งออกเป็น 7 ชนิดด้วยกัน คือ

- ลูกไม้เนื้อหนา (Gluny lace)
- ลูกไม้ริมใหญ่ (Gulpure lace)
- ลูกไม้ริมเล็ก (Velen cienes lace)
- ลูกไม้ริมโค้ง (Gallon lace)
- ลูกไม้แทรกกลาง (Insertion lace)
- ลูกไม้ดอก (Meoallion lace)
- ลูกไม้ปักฉลุ (Broderic lace)

ลูกไม้ทั้ง 7 ชนิด มีรูปแบบแตกต่างกัน ทั้งในด้านขนาด รูปแบบ ที่เป็นเช่นนี้ก็เพื่อให้เกิดความหลากหลาย ในการใช้ตกแต่งและประ โยชน์ใช้สอย ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมดังจะได้กล่าวในรายละเอียด ต่อไปนี้

(1) ลูกไม้เนื้อหนา (Gluny lace)

ลูกไม้เนื้อหนา เป็นลูกไม้ที่ใช้เส้นด้ายขนาดใหญ่เป็นลูกไม้พื้น ใช้สำหรับเย็บติดเสื้อผ้า มีความแข็งแรงทนทาน มีหลายชนิด เช่น *Antique* เป็นลูกไม้ถักด้วยมือจากกระสวย ค่อนข้างจะหนา นิยมใช้ด้ายลินิน มีลวดลายที่ค่อนข้างใหญ่และมีมือค่อนข้างละเอียดมาก ซึ่งเครื่องจักรไม่สามารถทำได้ บางชนิดมีการใช้ผ้าบางตัดปะบนลายด้วย ในปัจจุบันนี้มีการใช้เครื่องจักรทอเลียนแบบ เพื่อให้ราคาถูกลงและใช้ฝ้ายหรือไนลอนแทนลินินเพื่อเพิ่มความทนทาน นิยมใช้ตกแต่งผ้าม่านและผ้าปูโต๊ะ *Arabian* เป็นลูกไม้ถักด้วยมือ มีเนื้อผ้าค่อนข้างหยาบและหนา โดยทั่วไปมีสีที่หม่นไปจนถึงเข้ม ลวดลายที่ถักค่อนข้างทึบ นิยมใช้ทำผ้าม่าน *Buratto* เป็นลูกไม้ที่นิยมถักมากมาตั้งแต่สมัยศตวรรษที่ 16 ใช้เป็นผ้าคลุมและตกแต่งโต๊ะของนักบวชในวิหารหรือโบสถ์ต่างๆ โดยทั่วไปถักบนตะขวยหลวมๆที่ใช้เส้นด้ายคู่ถักสานกัน

(2) ลูกไม้ริมใหญ่ (Gulpure lace)

ลูกไม้ริมขนาดใหญ่แข็งแรงและทนทาน มีทั้งลูกไม้ถักและลูกไม้ผ้าผลิตด้วยวิธีการ โยเส้นด้ายจนเกิดเป็นลวดลายบางๆ โดยไม่ต้องมีพื้นตาข่ายหรือผ้าทอ มีหลายขนาดตั้งแต่เล็กจนไปถึงขนาดใหญ่ บางชนิดสามารถตัดดอกได้เพื่อใช้ตกแต่งริมปกเสื้อ ริมซาบ และริมต่างๆบนเสื้อผ้าได้ *Argentan* มีลักษณะเหมือนกับลูกไม้ริมเล็กที่เรียกว่า *Alencon* เพียงแต่ลวดลายจะหนาแน่นและทึบกว่า ลวดลายของดอกไม้ก็จะมีลายละเอียดมากกว่า ใช้ถักบนพื้นตาข่ายที่ค่อนข้างจะแข็งแรง นิยมถักเป็นริ้ว เพื่อใช้ในการต่อชายหรือกั้นชายเสื้อผ้า *Battenberg* เป็นลูกไม้ถักด้วยมือใช้กันมาตั้งแต่

สมัย Renaissance ซึ่งอยู่ในระหว่างศตวรรษที่ 14-17 เป็นลูกไม้ที่ค่อนข้างหายาและกระด้าง เพราะถักจากด้ายลินิน โดยทั่วไปแล้วนิยมใช้ทำเป็นปกเสื้อหรือทำเป็นปลายแขนเสื้อ ลักษณะของ ลูกไม้จะเป็นคั่นเล็กๆ มีริ้วค่อนข้างกว้างคาดต่อลงมาด้วยเส้นด้าย และถักเป็นวงกลม มีริ้วคั่น และมี ขอบห่างจากริ้วคั่นนิยมถักเป็นลายก้างปลา *Filet* เป็นลูกไม้ถักด้วยมือ แบบด้ายยาร่างแหหลวมๆ บางชนิดมีการผสมกันระหว่างด้ายเล็กและด้ายใหญ่ ขึ้นอยู่กับการออกแบบ ในปัจจุบันใช้ถัก ด้วยเครื่องจักร ใช้ทำเป็นชุดนอน ผ้าปูโต๊ะ ผ้านุ่ง ผ้าพันคอ และตกแต่งริมเสื้อผ้า

(3) ลูกไม้ริมเล็ก (Velen cienes lace)

ลูกไม้ริมเล็กเป็นลูกไม้ถักริมเล็กๆทำด้วยเส้นด้ายเส้นเล็กละเอียด มีพื้นบางเป็นด้าย ขนาดเล็ก ใช้สำหรับต่อริมตะเข็บที่มีเล็ก บางชนิดมีริมโค้งเล็ก ลูกไม้บางชนิดมีการสอดริบบิ้น มี หลายชนิดให้เลือก เช่น *Alencon* เป็นลูกไม้แบบ Needle point (ปักหรือถักด้วยปลายเข็ม) เป็นลูกไม้ ที่ค่อนข้างมีเนื้อบางและเบา แต่แข็งแรง มักเป็นลวดลายดอกไม้มีลักษณะแบน มีขอบเล็กๆ รอบ ลวดลายและมีผ้าด้ายเล็กๆเป็นพื้นหลัง ได้ชื่อมาจากเมือง Alencon ของประเทศฝรั่งเศส ใน ปัจจุบันสามารถถักด้วยเครื่องจักรได้ นิยมใช้ตกแต่งชุดชั้นในหรือชุดนอน *Applique* เป็นลูกไม้ถักมี ด้ายเป็นพื้น และมีผ้าชนิดบางตัดปะบนด้ายเป็นลวดลายต่างๆ สามารถถักด้วยเครื่องจักร *Bullion* เป็นลูกไม้ ถักด้วยมือมาตั้งแต่โบราณ มีเนื้อลูกไม้ค่อนข้างหนาและทึบ มีลวดลายแบบง่ายๆ นิยมถักด้วยเงินหรือด้ายทอง

(4) ลูกไม้ริมโค้ง (Gallon lace)

ลูกไม้ที่มีริมโค้ง (Scalloped) คล้ายริบบิ้น หรือแถบทำด้วยผ้าไหม ผ้ายัก หลาด บางครั้ง อาจใช้ด้ายเงิน ด้ายทองผสม ใช้สำหรับต่อริมผ้า และตะเข็บต่างๆ เช่น *Armenian* ลูกไม้ถักและผูก ด้วยมือ ลักษณะชายของลูกไม้จะเป็นเส้นเล็กๆ โค้งเป็นหยัก ลูกไม้ชนิดนี้นิยมใช้กันทั่วไป เช่น ถัก ริมผ้าเช็ดหน้า รอบปกเสื้อ ปลายแขน ชายเสื้อผ้าเด็ก ในปัจจุบันสามารถผลิตลูกไม้เป็นแถบเล็กๆ ไว้ ตกแต่งหรือกั้นเสื้อผ้าทั่วไป หรือชุดนอน ส่วนมากจะนิยมถักด้วยเครื่องจักร เพราะต้นทุนการผลิต ลูกกว่า

(5) ลูกไม้แทรกกลาง (Insertion lace)

ลูกไม้แทรกกลางระหว่างเนื้อผ้าสองด้าน ลูกไม้ประเภทนี้นิยมทำขอบแบบทึบ มีความกว้าง เล็กน้อย เพื่อให้เย็บแทรกกลางตามตะเข็บเสื้อผ้า ทำจากผ้าไหม ไนลอน หรือ อื่นๆและบางชนิด สามารถสอดริบบิ้นได้ เช่น *Bohemian* ลูกไม้ถักด้วยการใช้กระสวย มีลวดลายการถักลักษณะ เหมือนกับการนำเส้นด้ายมาถักให้เกิดเป็นเส้นเปีย ถักด้วยลวดลายง่ายๆ และหลวมๆ ไม่มีรูปแบบ แน่นอน นิยมใช้ต่อชายเครื่องนุ่งห่ม หรือเครื่องตกแต่งบ้าน มีลักษณะเนื้อผ้าค่อนข้างหนา และ หยาบกระด้างเล็กน้อย

(6) ลูกไม้ดอก (Meoallion lace)

ลูกไม้ดอกเป็นลูกไม้ดัดสำเร็จรูป หรือลูกไม้ติดดอก มีลักษณะเป็นดอกไม้ ช่อดอกไม้ที่สามารถตัดออกมาได้ ใช้สำหรับเย็บปะติด ติดเสื้อผ้าตามส่วนที่ต้องการ All-Over เป็นลูกไม้ที่มีลายเป็นดอกไม้เล็กๆ ลายเดียว ถักกระจายบนผืนผ้าตาข่ายทั้งผืน มักจะมีขอบผ้าเหมือนกันทั้งสองข้าง สำหรับใช้ทำเสื้อผ้าทั้งผืนหรือใช้เป็นบางส่วน

(7) ลูกไม้ปักฉลุ (Broderie lace)

ลูกไม้ฉลุ เป็นลูกไม้มีพื้นเป็นผ้าทอลายขัด ส่วนลวดลายใช้วิธีการปักฉลุสามารถทำด้วยมือหรือด้วยเครื่องจักร นิยมทำจากผ้าฝ้ายหรือผ้าผสม โพลีเอสเตอร์ มีขนาดต่างๆ สามารถตัดเป็นลูกไม้ตกแต่งส่วนต่างๆ ของเสื้อผ้าได้ ลูกไม้ผ้าฝ้ายปักฉลุ นิยมใช้ผ้าสีขาวมากกว่าผ้าสีอื่นๆ เพราะสะดวกในการนำไปตกแต่งเสื้อผ้าลูกไม้ในปัจจุบันยังมีอีกมากมายหลายชนิด มีชื่อเรียกตามกรรมวิธีผลิต

4) ลูกปัด (Bead)

ลูกปัดเป็นวัสดุตกแต่งเสื้อผ้า ใช้ตกแต่งคู่กับเลื่อม (Sequin) การใช้ลูกปัดต้องใช้เข็มมือเป็นอุปกรณ์ และร้อยเส้นด้ายทะลุผ่านผ้า ให้เกิดเป็นลวดลายต่างๆ ที่มีความสวยงามส่วนใหญ่ใช้ตกแต่งเสื้อผ้าสตรี ลูกปัดมีทั้งแบบกลม แท่ง เหลี่ยม หรือหลายรูปทรงให้เลือก วัสดุอาจเป็นประเภทแก้ว กระชก พลาสติก และเงินทอง เช่น ลูกปัดเซรามิก ลูกปัดสีเหลือบ (Blue Iridescent Beaded Trim) ลูกปัดผสมสี (Multicolor Beaded Trim) และลูกปัดเม็ดข้าว (Beaded Trim)

5) เลื่อม (Sequin)

การตกแต่งเสื้อผ้าด้วยการปักเลื่อมนิยมตกแต่งเสื้อผ้าประเภทชุดวิวาห์ ชุดราตรี ใช้สวมใส่ในงานกลางคืน เพราะเลื่อมเป็นวัสดุตกแต่งที่มีความแวววาว สวยงาม เลื่อมมีลักษณะเป็นแผ่นบางๆ มีรูตรงกลาง บางชนิดมีรูปทรงกลมแบนหรือรูปทรงเหลี่ยม มีหลายขนาดให้เลือก ทั้งที่เป็นเม็ดและเลื่อมสำเร็จรูป ที่ปักไว้ในรูปแบบต่างๆ เสื้อผ้าที่ตกแต่งด้วยเลื่อมและลูกปัด จะมีราคาแพง นิยมใช้ตกแต่งผ้าพื้นมากกว่าผ้าที่มีลวดลาย

6) มุก (Pearl)

มุกเป็นวัสดุตกแต่งเสื้อผ้าที่มีรูปแบบและขนาดหลากหลายให้เลือกใช้รูปแบบกลม รี นิยมใช้สตรีชรา มุกแท่งจะมีราคาแพง ปัจจุบันมีมุกทำเลียนแบบและมีราคาถูกกว่าหลายเท่าตัว เช่น มุกสำเร็จรูปหลายสี ร้อยเป็นเส้นยาวสะดวกในการตกแต่ง นิยมใช้มากในเสื้อผ้าสตรี ชุดวิวาห์และชุดราตรี

7) เพชร (Diamond)

เพชรเป็นวัสดุตกแต่งเสื้อผ้าที่มีความมันวาว สะท้อนแสงสวยงาม นิยมตกแต่งเสื้อผ้าชุดวิวาห์ราตรี เช่น เสื้อผ้าส่วนใหญ่จะนิยมตกแต่งผสมผสานกับมุก ลูกปัด และเพชร จะมีให้เลือกทั้งเป็นเม็ดเดี่ยว และสายร้อยมีความยาวเป็นหลา สะดวกในการใช้ มีแบบตกแต่งสำเร็จรูปนำไปตัดเย็บกับเสื้อผ้าได้เลย เพชรเป็นวัสดุตกแต่งที่มีราคาแพง ปัจจุบันมีการผลิตเพชรเทียมขึ้น เพื่อให้ราคาเสื้อผ้าถูกลงและง่ายต่อการดูแลรักษา เพชรสำเร็จรูปที่มีความยาวเป็นหลา ใช้ตกแต่งริม ขอบ หรือร้อยต่อตะเข็บบนตัวเสื้อผ้า มีแถบความกว้าง ยาวหลายขนาด ควรเลือกใช้ให้เหมาะสม

8) ด้าย ไหมปัก ดิ้นเงินดิ้นทอง

8.1) ด้าย ไหมปัก (Embroidery, Thrcads, Yarn)

ด้าย ไหมปัก เป็นวัสดุตกแต่งที่มีความเหนียว นุ่ม บางชนิดเป็นมัน สีเดียวตลอดเส้น หรือมีสีเลื่อมในเส้นเดียวกัน ไหมปักทำจากใยฝ้ายชนิดต่างๆ เช่น ฝ้าย ไหม เรยอน หรือเป็นด้ายโลหะ นิยมเรียกว่าดิ้นสีทอง สีเงิน มีลักษณะเป็นหลอด ใจ เจ็ด มีหลายขนาดให้เลือกมากมายหลายชนิด

8.2) ดิ้นเงิน ดิ้นทอง (Embroidery metallic)

ไหมปักทำจากเส้นใยโลหะผสมหรือเป็นด้ายโลหะ ที่นิยมเรียกว่า ดิ้นสีทอง สีเงิน มีลักษณะเป็นหลอด ใจ เจ็ด มีหลายขนาดให้เลือกมากมาย สามารถเย็บได้ด้วยเครื่องจักรและด้วยมือ

ด้าย ไหมปัก ดิ้นเงิน ดิ้นทอง เป็นวัสดุตกแต่งที่ช่วยเพิ่มความสวยงามให้กับเสื้อผ้าดูมีน้ำหนักและสวยงามยิ่งขึ้น อาจเป็นเส้นด้ายเดี่ยว ด้ายคู่ หรือเส้นด้ายควบที่มีขนาดเส้นด้ายเล็กใหญ่ไม่เท่ากัน มีทั้งสีเดียวและหลายสีในเส้นเดียวกัน การเพิ่มความสวยงาม ขึ้นอยู่กับการเลือกใช้ เข็มจักรที่ใช้เย็บควรจะให้มีขนาดโตกว่าจักรธรรมดา และควรปรับจักรให้มีความตึงหย่อน ขนาดฝีเข็มให้พอเหมาะกับเนื้อผ้า การตกแต่งเสื้อผ้าด้วยเส้นด้าย สามารถตกแต่งได้หลายวิธี เช่น การตกแต่งด้วยการเดินคิ้ว การคัทเวิร์ค การใช้เส้นด้ายทำลวดลาย การตกแต่งด้วยตะเข็บ การปักมือ การตีเกล็ด การตกแต่งด้วยการจับจีบระบาย การตกแต่งด้วยการปักจักร และการตกแต่งด้วยเส้นด้ายทำลวดลาย

9) เชือก (Lacing, Cord, Ropes, Twines)

เชือกเป็นวัสดุตกแต่งที่ใช้ตกแต่งได้รวดเร็ว ใช้ผูกร้อยรอยเปิดปิดบนเสื้อผ้า อาจจะทำด้วยลูกไม้ (Lace) เส้นด้าย (Threaded) ใช้ร้อยผ่านตาไก่โลหะ (Metal eyelets) หรือจะเป็นห่วงผ้าตกแต่ง สามารถเลือกใช้ได้ตามต้องการมีหลายชนิด เช่น เชือกเปียขนสัตว์ (Mohair braided cord) เชือกเปียลินิน (Linen Braided cord) เชือกปอ (Hemp twist cord) และเชือกฝ้าย (Cotton rope) LACED การร้อยเชือกสานปิดหรือคลายเชือกร้อย เพื่อเป็นรอยเปิดปิดบนเสื้อผ้า โดยทั้งสองข้างมีรูกลมด้วยโลหะ แล้วใช้เชือกร้อย เริ่มนิยมกันมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 13 จนถึงทุกวันนี้ นิยมใช้เข็มขัด Corset หรือรองเท้า

10) เทป เปีย รีบบิ้น ริคแรก

10.1) เทป (Tape)

เทป ริบบิ้น เปีย เป็นวัสดุตกแต่งเสื้อผ้าที่มีลักษณะคล้ายกัน จะต่างกันที่ลวดลายและการตกแต่ง กล่าวคือ เทปจะมีลวดลายการตกแต่งสวยงามกว่าริบบิ้น ซึ่งส่วนใหญ่ริบบิ้นจะทำจากผ้าสี มีลวดลายเรียบง่าย ส่วนเปียก็คือเทปที่เน้นลวดลาย โดยการถัก หรือ ไขว้คล้ายเปียทั้ง 3 ชนิด ทำหน้าที่คล้ายกัน คือ เป็นวัสดุตกแต่งขอบเสื้อผ้า สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับราคาเสื้อผ้า

เทป สามารถแบ่งได้หลายประเภทคือ

เทปขนสัตว์ 100% ทอลายสอง (100% Worsted wool twill tape)

เทปและลูกไม้ (Chevron service lace)

เทปเปียขนสัตว์ (Mohair braided tape)

เทปลูกไม้ (Striped regimental lace)

เทปลินิน (Dutch linen tape)

เทปฝ้าย (Fine cotton tweel tape) มีหลายชนิด เช่น

- เทปฝ้ายมาตรฐาน (Standard all-cotton tweel tape)
- เทปฝ้ายลายทาง (Cotton pinstriped tweel tape)
- เทปฝ้ายผูก (Cotton lacing tape)

10.2) ริคแรก (Rickrack)

ริคแรกเป็นวัสดุประเภทเทปแต่มีรูปหยัก ผลิตจากใบฝ้าย ใบสังเคราะห์ ผลิตเป็นม้วน พับ มีหลายสี หลายขนาด ตั้งแต่เล็กจนถึงใหญ่ ใช้ติดรอยต่อตะเข็บ ได้ทั้งแนวตรง แนวโค้ง แนวหยัก หรือเหลี่ยมก็ได้ สิ่งสำคัญที่สุดในการเลือกวัสดุประเภทนี้ คือ ต้องมีความยืดหยุ่น เพราะ สามารถเย็บติดเสื้อผ้าได้ง่าย ไม่เสียรูปทรง เช่น ริคแรกใบสังเคราะห์ริคแรกพลาสติก และริคแรกทอง

10.3) เปีย (Braid)

เปียเป็นวัสดุตกแต่งเสื้อผ้า ใช้ติดทาบเพื่อปกปิดรอยต่อของตะเข็บ เป็นเส้นขอบตกแต่งในแนวเส้นตรง เส้นโค้ง ปากกระเป๋ ตัวเสื้อ ตามเสื้อ หรือชายกระโปรง เช่น เปียดอกไม้ผ้า เปียเลื่อม เปียลูกปัด เปียสีทอง เปียลูกปัดธรรมชาติ เปียสีเหลือง และเปียโลหะ (Metallic wire braid)

10.4) ริบบิ้น (Ribbin)

ริบบิ้นเป็นวัสดุตกแต่งบริเวณริมของเสื้อผ้า มีลักษณะเป็นเส้นเทป แฉก เรียบง่าย เลือกใช้ให้เหมาะสมกับเสื้อผ้าหลากหลายสีสัน ขนาด แลลรูปแบบการตกแต่ง เช่น ริบบิ้น ม้วน ริบบิ้นผ้า ริบบิ้นพู่ ริบบิ้นดัดแปลง ริบบิ้นนุก และริบบิ้นเลื่อม

11) พู่ (Tassel)

พู่เป็นวัสดุตกแต่งที่เกิดจากเส้นด้ายหรือไหมพรมนำมาดัดรวมกัน ใช้ความยาวตามต้องการ หรือมัดด้วยเชือกก็ได้ ใช้ตกแต่งริมชายเสื้อ กระโปรง มีแถบความกว้าง ยาว ส่วนใหญ่ผลิตจากใยผสมระหว่างไนลอนกับอะซิเตท หรือฝ้าย 100% มีทั้งแบบสีเดียว ผสมสี และเลื่อม ลูกปัดมาร้อยเป็นพู่เพิ่มความสวยงาม สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับรูปทรงเสื้อผ้า เช่น พู่ไม้ พู่เดี่ยวหลากหลายสี พู่คู่หลากหลายสี พู่เชือก พู่ลูกปัด

12) ชายครุย (Fringe)

ชายครุยเป็นวัสดุตกแต่งเสื้อผ้า นิยมตกแต่งบริเวณชายเสื้อ ชายกระโปรง หรือต่อเติมริมเสื้อผ้า มีกลายสีด้น มีทั้งรูปแบบกลม แบบเหลี่ยม หรือชายครุยที่ตกแต่งลูกปัด เลื่อม หรืออื่นๆ มีให้เลือกมากมาย นิยมเลือกใช้สีเดียว หรือสีกลมกลืนกับเสื้อผ้า เช่น ชายครุยกลม (Twisted Fringe) ชายครุยลูกปัด (Braid fringe) ชายครุยเพชร (Diamond fringe) ชายครุยโลหะ (Metal fringe)

13) ไท (Tie)

ไทเป็นวัสดุตกแต่งทำจากผ้า นิยมใช้ตกแต่งในรูปแบบที่เป็นเสื้อผ้าสำหรับผูกมัดเป็นรูปโบ ใช้ตกแต่งในเสื้อผ้าที่ต้องการความแน่นหนา แข็งแรง โดยไม่ต้องใช้เครื่องเย็บอย่างอื่น นิยมใช้ตกแต่งในเสื้อสตรี เสื้อผ้าเด็กที่มีรูปแบบสบายๆ อ่อนหวาน น่ารัก ไท การนำใส่ใ้ก็นำมาเย็บกับตัวเสื้อ แล้วผูกทั้งสองข้างเหมือนกับการปิดหรือเปิดเสื้อม่อฮ่อม บางชนิดก็ใช้เป็นผ้าแถบเล็กๆ แทนใส่ใ้ก็ได้ นิยมใช้ตกแต่งเสื้อผ้าสตรี เน้นความอ่อนหวานน่ารัก Suplice การผูกไขว้จากด้านหน้า ไปไว้ด้านหลังของตัวเสื้อ ซึ่งบางครั้งเรียกว่า การป้าย แล้วผูกด้วยปลายผ้า เทป หรือโบ นิยมใช้ตกแต่งเสื้อผ้าแจ๊คเก็ต เสื้อผ้าสตรี เสื้อผ้าเด็ก เช่น เสื้อป้ายข้าง กระโปรงป้ายข้าง

14) ยางยืด (Elastic)

ยางยืดเป็นวัสดุตกแต่งอีกประเภทหนึ่งที่นิยมใช้ในเสื้อผ้าอุตสาหกรรม ยางยืดที่นิยมใช้มี 2 แบบ คือ แบบเส้นด้ายเดี่ยว และแบบเป็นแถบ แบบเส้นเดี่ยวมีตั้งแต่ขนาดเล็กเท่าเส้นด้าย ใช้เย็บเสื้อที่ต้องการเข้ารูป พอติดตัว เย็บเป็นเกล็ดหรือตะเข็บก็ได้ แบบเป็นแถบมีขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ มีหลากหลายสี ลวดลาย สามารถเลือกใช้ได้ตามความต้องการของผู้บริโภค ยางยืดในปัจจุบันมีรูปแบบ สีด้น และขนาดหลากหลายชนิด

15) ไปปิง (Piping)

ไปปิงเป็นวัสดุตกแต่งที่ทำจากผ้าเจลิยง โดยนำผ้ามาเย็บเป็นเส้น ตามขนาดความกว้างยาวตามต้องการ มีทั้งประเภทธรรมดาและแบบสอดเชือก เพื่อเพิ่มความอยู่ตัวขณะใช้งาน และเพิ่มความทรงตัวให้กับเสื้อผ้า ใช้ตกแต่งริมเสื้อผ้ามืปก กระเป๋ สิบหน้า หรือบางแบบตกแต่งตัวลูกปัด เชือกทอง มีหลายขนาดให้เลือกได้ตามต้องการ เช่น ไปปิง ไปปิงผ้า ไปปิงลูกปัด ไปปิงดินทอง และ ไปปิงสอดเชือก

16) เวลโก้ (Velcro fasteners)

เวลโก้หรือตีนตุ๊กแก คือ เทปสำเร็จรูป เป็นเทป 2 ชั้นประกบกัน โดยแถบด้านบนทำจากใยผ้าอัดกาวที่ค่อนข้างหยาบและกระด้าง ส่วนแถบด้านล่างมีลักษณะเหมือนกับผ้าสำลีอัด (Fleece) นุ่ม เนื้อค่อนข้างนุ่ม เพื่อใช้ยึดเกาะแถบด้านบน เวลโก้ เป็นวัสดุตกแต่งผลิตจากพลาสติก สามารถเย็บติดผ้าได้ จะใช้ติดขนาดสั้น ยาว กว้าง หรือสีต่างๆ ให้เลือกมากมาย ขึ้นอยู่กับการเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผ้า นิยมมากในโรงงานผลิตเสื้อผ้าอุตสาหกรรม เพราะติดด้วยเครื่องจักร สะดวกและรวดเร็ว

17) วัสดุธรรมชาติ (Natural trim)

ปัจจุบันวัสดุธรรมชาติ ได้รับความนิยม และนำมาใช้ตกแต่งเสื้อผ้ากันมากขึ้น กล่าวคือ มีการประดิษฐ์คิดค้นนำวัสดุจากธรรมชาติมาตกแต่งเสื้อผ้า ได้แก่ เปลือกหอย เมล็ดพืช ไม้ ฯลฯ ซึ่งได้รับความนิยมจากกลุ่มบางกลุ่ม นิยมใช้ตกแต่งเสื้อผ้าชาย และผ้าที่มีผิวสัมผัสค่อนข้างแข็ง ถือเป็นงานฝีมือ และมีราคาแพง

2.6.6 อุปกรณ์ในการตัดเย็บ

1) ชนิดของเข็ม

เข็มเลือกให้เหมาะสมกับความหนาของผ้า หรือความหนาของด้าย ถ้าเข็มไม่มีขนาดพอเหมาะ จะทำให้ด้ายขาดง่ายขึ้น เข็มเย็บผ้า (จักร) จะมีเบอร์ 7, 9, 11, 14, 16 (เป็นเบอร์แสดงความหนาของเข็ม) เข็มเบอร์ 9, 11, 14 จะถูกใช้มากที่สุด ใช้เข็มเบอร์ 7 เมื่อจะเย็บผ้าที่มีเนื้อบาง และจะใช้เข็มเบอร์ 14 เมื่อจะเย็บผ้าที่มีเนื้อหนา เช่น ผ้าเดนิม หรือผ้าใบ เป็นต้น ส่วนเข็มเย็บผ้า (มือ) จะเป็นเข็มเบอร์ 1-12 (จะเป็นเบอร์แสดงความบางของเข็ม) เข็มเบอร์ 6-9 จะใช้บ่อยที่สุด และจะมีทั้งเข็มสั้น และเข็มยาว ถ้าเข็มยาวตั้งแต่เบอร์ 7-9 ก็สามารถใช้เย็บผ้าได้เกือบทุกชนิด ในปัจจุบันได้มีเข็มเย็บผ้า (จักร) หลายชนิดที่ผลิตออกมาให้เหมาะสมกับวัสดุต่างๆ จากวัสดุต่างๆ ที่เคยเย็บยากก็กลายเป็นเย็บง่ายขึ้น

การเลือกใช้เข็มและด้าย

เนื้อผ้าด้ายเข็ม		ด้ายเย็บจักร	ด้ายเย็บมือ	ด้ายชนิดและขนาด, ด้ายเย็บขอบรูป	เข็ม จักร	เข็มที่ เย็บ
ผ้าฝ้ายบาง	ผ้าลูกไม้	ด้ายคอตตอน 80, 100 ด้ายโพลีเอสเตอร์ 90	ด้ายคอตตอน 80, 100 ด้ายโพลีเอสเตอร์ 90	ด้ายคอตตอน 50, 60 ด้ายโพลีเอสเตอร์ 90	7, 9	8, 9
	ผ้าแบบบาง ผ้าโปร่ง	ด้ายคอตตอน 60, 80 ด้ายโพลีเอสเตอร์ 60	ด้ายคอตตอน 60, 80 ด้ายโพลีเอสเตอร์	ด้ายคอตตอน 40, 50 ด้ายโพลีเอสเตอร์	11	7

ผ้าป่านหนา	ผ้าเคนิม	ด้ายคอตตอน 40, 60	ด้ายคอตตอน 40, 60	ด้ายคอตตอน 2, 30	14	6, 7
	ผ้ากันหนาว	ด้ายโพลีเอสเตอร์ 60	ด้ายโพลีเอสเตอร์	ด้ายโพลีเอสเตอร์		
	ผ้าออร์แกนซี	ด้ายไหมเย็บจักร 50, 100	ด้ายไหมเย็บจักร 50, 100	ด้ายไหมเย็บจักร 50	7	8, 9
	แพรข่าน	ด้ายโพลีเอสเตอร์ 90	ด้ายโพลีเอสเตอร์	ด้ายโพลีเอสเตอร์		
ผ้าไหม	ผ้าเคจีน	ด้ายไหมเย็บจักร 50	ด้ายไหมเย็บจักร 50	ด้ายเย็บเย็บ	9	8, 9
	ผ้าชาติน	ด้ายโพลีเอสเตอร์ 90	ด้ายโพลีเอสเตอร์	ด้ายโพลีเอสเตอร์		
	ผ้าแพรจีน	ด้ายไหมเย็บจักร 50	ด้ายเย็บเย็บ	ด้ายเย็บเย็บ	9, 11	7, 8
ผ้าขนสัตว์	ผ้าถักตีน	ด้ายไหมเย็บจักร 50	ด้ายเย็บเย็บ	ด้ายเย็บเย็บ	11	8
	ผ้าเวียร์	ด้ายโพลีเอสเตอร์ 90	ด้ายโพลีเอสเตอร์	ด้ายโพลีเอสเตอร์		
	ผ้าเจอร์เจ็ต	ด้ายไหมเย็บจักร 50	ด้ายเย็บเย็บ	ด้ายไหมเย็บ	11	7, 8
	ผ้าเฟอร์ราโน	ด้ายโพลีเอสเตอร์ 60	ด้ายโพลีเอสเตอร์	ด้ายเย็บกระดุม		
	ผ้าทวิต	ด้ายไหมเย็บจักร 50	ด้ายเย็บเย็บ	ด้ายไหมเย็บ	14	6, 7
	ผ้าขน, ผ้าซักก็	ด้ายโพลีเอสเตอร์ 60	ด้ายโพลีเอสเตอร์	ด้ายเย็บกระดุม		
ผ้าขน	ผ้าทรีคอต	ด้ายเย็บจักรแบบขน	ด้ายจักรแบบขน	ด้ายเย็บกระดุม	9, 11	7-9
	คอตตอนเจอร์ซี			ด้ายเย็บเย็บ		
	ลูกเชอร์รี่	ด้ายเย็บจักรแบบขน	ด้ายเย็บจักรแบบขน	ด้ายเย็บไหม	11	8
			ด้ายเย็บเย็บ			
ผ้าหนัง	หนังสังเคราะห์	ด้ายโพลีเอสเตอร์ 30, 60	ด้ายโพลีเอสเตอร์เย็บมือ	ด้ายโพลีเอสเตอร์ 30	11-16	6, 7
	หนังธรรมชาติ			ด้ายเย็บกระดุม		

ตารางที่ 8 วิธีการเลือกเข็มและด้ายกับเนื้อผ้า (จำนวนเลขแสดงถึงเบอร์ของด้าย)

2) เครื่องมือวัด

2.1) สายวัด เป็นเครื่องมือวัดที่วัดได้ทั้งวัดตัว และสร้างแบบ ทำได้จากวัสดุหลายชนิดทั้งผ้าและพลาสติก ซึ่งต้องมีคุณสมบัติที่ไม่ยืดหรือหดตัว สายวัดมีทั้งหน่วยเซนติเมตรและนิ้ว ความยาว 60 นิ้ว หรือ 150 เซนติเมตร มีขีดแบ่งละเอียด

2.2) ไม้ฟุตที่อ่อนโค้งได้ ใช้สำหรับงานวัดที่ละเอียด เพื่อความเที่ยงตรง ส่วนที่โค้งได้จะสามารวัดไปตามส่วนโค้งร่างกายได้เล็กน้อย ขนาดมีทั้ง 12 นิ้ว 18 นิ้ว 24 นิ้ว

2.3) ไม้ฉากใช้ตีเส้นตั้งฉากเวลาสร้างแบบตัดหรือวัดแนวฉากผ้า, กรรณผ้าได้วัสดุอาจเป็นพลาสติก หรือไม้ ที่มีความเรียบ เบาล และสภาพดี

3) เครื่องมือที่ใช้ในการทำเครื่องหมาย

เป็นเครื่องมือที่ใช้ทำเครื่องหมายลงบนผ้า เพื่อกำหนดจุดตัด หรือเส้นเย็บต่าง ๆ เพื่อความเที่ยงตรง และรวดเร็ว

3.1) กระดาษกรรอย เป็นกระดาษเคลือบด้วยเทียนไข มีหลายสีใช้กรรอยจากแบบลงผ้า ก่อนตัด การกด กดแต่เพียงเบา ๆ เพราะสีติดได้ง่าย

3.2) ลูกกลิ้ง

3.2.1 ชนิดฟันแหลมยาว เพื่อใช้กรออย่างชัดเจน บางครั้งสามารถใช้กับผ้าได้โดยตรง แต่ควรเป็นผ้าเนื้อหนา รอยที่ได้จะเห็นชัดกว่าเข็มหมุด

3.2.2 ชนิดฟันถี่ ใช้กดเพื่อเน้นรอยชัดเจน เช่น มุมแหลม เส้นที่ได้จะมีความแน่นอนและติดสีดีใช้กับผ้าได้ทุกชนิด

3.2.3 ชนิดวงล้อเรียบไม่มีฟัน ใช้กรอเพื่อให้เห็นเป็นเส้นชัดเจน กรอได้ทั้งบนกระดาษและผ้า เวลาใช้ไม่ควรกดแรง เพราะอาจทำให้ผ้ามีตำหนิได้

3.3) ขอลัดขีดผ้า ทำด้วยดินแป้ง หรือจี๊ฟมี 4 สี คือขาว เหลือง น้ำเงิน แดง ใช้ขีดหรือสร้างรอยลงบนผ้า

4) เครื่องมือกลัด

1. เข็มหมุด ใช้กลัดให้ผ้าอยู่ในแนวไม่เลื่อน หรือใช้กลัดแบบดัดติดผ้าด้วย
2. หมอนปักเข็ม ใช้สำหรับปักเข็มเย็บ หรือ เข็มหมุด

2.7 สรุปข้อมูล

จากการนำวัสดุ แปรนค์ และที่มาของการออกแบบมาวิเคราะห์ การออกแบบลายจะออกมาในรูปแบบลัคนา จากประเพณีปอยส่างลอง และลวดลายของตุ้กลัคนา โดยนำการตัดตุง และการตัดกระดาษของชาติต่างๆ มาประยุกต์ และออกแบบลายที่มีขนาดใหญ่

ส่วนรูปแบบของเสื้อผ้า คำนึงจากรูปแบบเสื้อผ้าเดิมของห้องเสื้อ ให้ไม่หลุดจากการเป็นห้องเสื้อ MUSE by GOOD MIXER แล้วจึงทำการเลือก โดยเสื้อที่เลือกมาคือ เสื้อเบลาส์ และเสื้อเคป กระโปรงที่เลือกมา เป็นกระโปรงจีบกระทบ และกระโปรงย้วยวงกลม เดรสที่เลือกมาคือเดรสเกาะอก และเดรสทรงตรงแขนลูก เข็มขัดที่เลือกมาเป็นแบบมีหัวเข็มขัดไม่เป็นทางการ และผ้าคลุมไหล่ที่เลือกมาคือผ้าคลุมไหล่สีเหลี่ยมผืนผ้า

บทที่ 3

การพัฒนาการออกแบบ

เมื่อทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบทั้งหมดแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาสรุปและวิเคราะห์เพื่อนำมาประกอบกับการออกแบบซึ่งมีกระบวนการดังนี้

1. แบบร่างและพัฒนาการออกแบบ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ
 - การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ
 - การออกแบบตลอดสายและรูปแบบผลิตภัณฑ์
2. สรุปผลการออกแบบและความเห็นของคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

3.1 แบบร่างและพัฒนาการออกแบบ

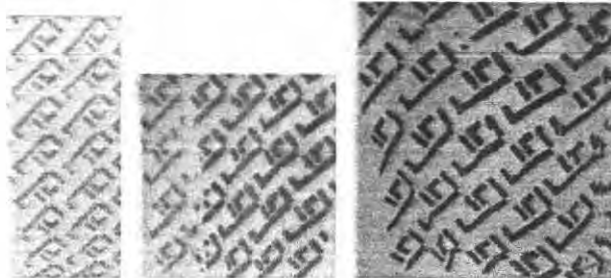
- การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ
- วิเคราะห์ผ้าตลอด

นำผ้าตลอดมาทดลองด้วยวิธีต่างๆ โดยในขั้นตอนแรกจะนำผ้าตลอดหลายๆชนิดมาทดลองเช่นผ้าแก้ว ผ้าตาข่ายยัด ผ้าชีฟอง ผ้าชีฟองย่น ผ้าป่านมันลื่น โดยเทคนิคที่จะนำมาทดลองใช้คือ

1. Laser cutting
2. การรีดผ้าแก้ว
3. การซ้อนทับผ้า
4. การสกรีนฟอยล์
5. การสกรีน

เมื่อกำหนดแนวทางในการทำเทคนิคต่างๆชัดเจนแล้วจึงนำวิธีการทั้งสี่ มาทดลองลงบนผ้าตลอด เพื่อดูลักษณะของผ้าที่ออกมาเมื่อได้ทำเทคนิคต่างๆลงไป ซึ่งแบ่งเป็นวิธีการต่างๆดังนี้คือ

1. การสกรีนบนผ้าตลอด

ภาพที่ 107 แสดง การสกรีนสีลงบน ผ้าแก้ว ผ้าตาข่ายยัด ผ้าชีฟองย่นจากซ้ายไปขวา

ภาพที่ 108 แสดง การสกรีนสีบนผ้าตลอด

จากการทดลองด้วยการสกรีนแบบต่างๆ ทำให้ได้ผลสรุปว่า

- 1) ผ้าตลอด เมื่อสกรีนแล้ว สีสกรีนจะทะลุลงผ้าไปซึมบนที่รองสกรีน ทำให้เกิดความเลอะเทอะ
- 2) ผ้าจีฟองย่นไม่ควรนำมาสกรีน เพราะสีสกรีนจะติดเป็นก้อนๆที่เนื้อผ้า ทำให้เสียเอกลักษณ์ของผ้าจีฟองย่นไป
- 3) การสกรีนบนผ้าตลอดนั้น สีสกรีนจะลอดผ่านผ้าไป ทำให้เมื่อรีดแล้ว สีไม่พุ่งออกมาเหมือนเวลาสกรีนลงผ้าปกติ แต่ตรงที่สกรีนจะดันเป็นจุดๆเท่านั้นเอง

2. การพิมพ์ฟอยล์

ภาพที่ 109 แสดง การพิมพ์ฟอยล์ลงบนผ้าตลอด (ทดลองสีที่เหมาะสมกับสีของผ้าด้วย)

ภาพที่ 110 แสดงการวางผ้าซ้อนกัน แล้วพิมพ์ฟอยล์ในที่เดียว

ภาพที่ 111 แสดง การนำผ้าแก้วมารีดผ้ากาวก่อน แล้วค่อยมาพิมพ์ฟอยล์

จากการทดลองด้วยการพิมพ์ฟอยล์ ทำให้ได้ผลสรุปว่า

- 1) เช่นเดียวกับวารสารจีน เมื่อสกรีนการพิมพ์ฟอยล์ลงไปบนพื้นเคลือบแล้ว กาวจะซึมผ่านผ้าลงไปทำให้เลอะเทอะ
 - 2) ในการใช้ความร้อนพิมพ์ฟอยล์ติดกับผ้า จะใช้ความร้อนมากไม่ได้ เพราะผ้าจะละลายจึงทำให้ฟอยล์ไม่ติดผ้ามากนัก
 - 3) ในการนำผ้าแก้วไปรีดผ้ากาวก่อนจะพิมพ์ฟอยล์นั้น หากรีดติดกับผ้ากาวด้วยความร้อนไม่สูงมากนัก จะทำให้ผิวสัมผัสผ้าแก้วรู้สึกสากๆเนื่องจากกาว หากนำฟอยล์ไปพิมพ์บนผ้าแก้วที่ยังมีผิวสัมผัสสากๆเพราะกาวบนผ้ากาว จะทำให้ฟอยล์ติดที่ผ้าแก้ว โดยที่ไม่ต้องสกรีนเป็นจุดๆของกาวตามผ้ากาว
3. การทำ Laser cutting ซึ่งจะได้ผ้าที่มีลักษณะเป็นช่องที่มองทะลุผ่านได้แล้วนำมาซ้อนทับกันกับผ้าชนิดต่างๆ เพื่อดู effect ลักษณะของผ้าที่ออกมา โดยแบ่งเป็น

- การชอน 2 ชั้น

ภาพที่ 112 แสดง ผ้าแก้วดูสายชอนผ้าแก้ว

ภาพที่ 113 แสดงผ้าป่านดูสาย ชอนทับผ้าชีฟองแล้วเย็บเดินเส้น

ภาพที่ 114 แสดง ผ้าแก้วดูสายชอนด้านใต้ผ้าชีฟองยัน

ภาพที่ 115 แสดง ผ้าแก้วมลายูชอนภายใต้ผ้าสีฟอง

ภาพที่ 116 แสดงการรีดผ้าทาสีชมพูบนผ้าป่านมัสลินสีเหลือง

ภาพที่ 117 แสดงการรีดผ้าทาสีชมพูบนผ้าสีฟองสีขาว

ภาพที่ 118 แสดงการรีดผ้าทอสีชมพูบนผ้าแก้วสีขาว

ภาพที่ 119 แสดงการรีดผ้าทอสีชมพูบนผ้าตาข่ายยัด

- การซ้อน 3 ชั้น

ภาพที่ 120 แสดง การฉลุลวดลายแล้วนำไปซ้อนภายใต้ผ้าป่านแล้วรีดทับด้วยผ้าทอ

ภาพที่ 121 แสดง ผ้าแก้วดูลายซ้อนภายใต้ผ้าแก้วแล้วรีดทับด้วยผ้าขาว

ภาพที่ 122 แสดง ผ้าป่านดูลายซ้อนภายใต้ผ้าสีฟองแล้วรีดทับด้วยผ้าขาว

ภาพที่ 123 แสดง ผ้าป่านดูลายซ้อนภายใต้ผ้าแก้วแล้วรีดทับด้วยผ้าขาว

ภาพที่ 124 แสดง ผ้าป่านจุลถวาย ประทับด้วยผ้าแก้ว แล้วเย็บเดินตามลาย

4. การนำเทคนิคต่างๆมาผสมผสานกัน

ภาพที่ 125 แสดง การรัดผ้าขาวที่ถูลแล้วลงบนผ้าสีฟอง แล้วสกรีนบนผ้าสีฟอง

ภาพที่ 126 แสดง การฉลุผ้าป่าแล้วประทับด้วยผ้าแก้วและผ้าขาว แล้วสกรีนทับ(ด้านหน้า)

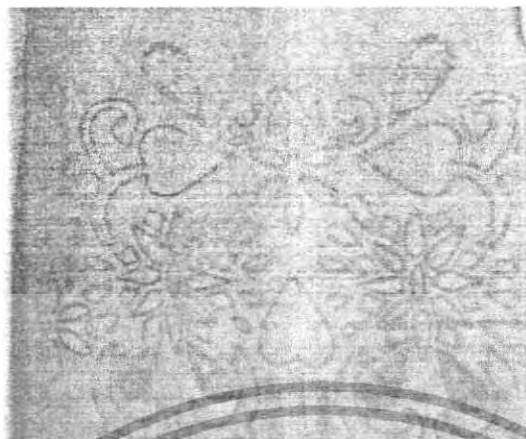
ภาพที่ 127 แสดง การฉลุผ้าปานแล้วประกบด้วยผ้าแก้วและผ้าขาว แล้วสกรีนทับ(ด้านหลัง)

ภาพที่ 128 แสดง การฉลุผ้าปานแล้วประกบด้วยผ้าแก้วและผ้าขาว แล้วสกรีนเป็นลายที่ล้อกับลายที่

ฉลุ

ภาพที่ 129 แสดง การนำผ้าแก้วรีดผ้าขาวแล้วสกรีนสีทองทับด้านที่เป็นผ้าแก้ว

ภาพที่ 132 แสดงการสกรีนบนผ้าแก้ว แล้วรีดผ้ากาวล่อลายที่สกรีน

ภาพที่ 133 แสดง การรีดผ้ากาวไว้ด้านหลัง แล้วนำริบบิ้น(ซ้าย)และเลื่อม(ขวา)มาเดินตามเส้นขอบ
ด้านหน้า

วิเคราะห์ที่มาของการออกแบบ

การนำที่มาของการออกแบบมาวิเคราะห์ให้ได้โครงถึง

รูป (ใช้บอกการออกแบบ)

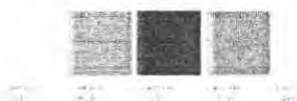

TEXTILE DESIGN VII

TEXTILE DESIGN VII

ภาพที่ 134 แสดงที่มาของการออกแบบ

จากการพิจารณาที่มาของการออกแบบลวดลายและ โครงสร้าง จะทำให้เกิดสีที่ได้คือ

ภาพที่ 135 แสดงโครงสร้างที่จะนำมาใช้ในงานออกแบบ

- การออกแบบลวดลายผ้าและรูปแบบผลิตภัณฑ์

เมื่อได้โครงสร้างแล้ว นำที่มาของการออกแบบมาคลี่คลายออกมาเป็นลวดลายในการทำเทคนิคต่างๆที่ต้องการจะได้ดังนี้คือ

ภาพที่ 136 แสดงลวดลายต่างๆเบื้องต้นที่ได้ออกมา

ขอบเขตของโครงการ

เสื้อผ้าสตรี

เสื้อ	2	ตัว
กระโปรง	2	ตัว
ชุด Evening Dress	2	ตัว

เครื่องแต่งกายสตรี

ผ้าคลุมไหล่	1	ชิ้น
เข็มขัด	1	เส้น

เมื่อได้วาดลายในเบื้องต้นแล้ว จึงทำการเลือกผ้าแต่ละชนิดที่เหมาะสม โดยผ้าที่จะนำมาใช้มีอยู่ 5 ชนิดคือ

1. ผ้าแก้ว
2. ผ้าออร์ลอน
3. ผ้าชีฟอง
4. ผ้าชีฟองย่น
5. ผ้าป่านมันติน

ภาพสเก็ตช์ผลิตภัณฑ์

Sketch
House

TEXTILE DESIGN VII

ภาพที่ 137 แสดง สเก็ตซ์เสื้อ และเสื้อที่เลือก

Sketch
Evening Dress

TEXTILE DESIGN VII

ภาพที่ 138 แสดง สเก็ตช์ Evening Dress และ Evening Dress ที่เลือก

TEXTILE DESIGN VII

ภาพที่ 139 แสดง สเก็ตช์กระโปรง และ กระโปรง ที่เลือก

3.2 สรุปผลการออกแบบและความเห็นของคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

1. ต้องทำ flat Drawing
2. Dress ควรเก็บเก็สด้านหน้าอก
3. สี white on white สวยน่าสนใจให้ develop ต่อ
4. ควรพัฒนาเทคนิคในการทำลวดลายให้หลากหลายกว่าเดิม
5. ลายไม่มีเรื่องรูปและพื้นอย่างที่อาจารย์ได้ให้คำแนะนำไว้

บทที่ 4

การนำเสนอผลงานการออกแบบ

หลังจากทำการพัฒนาการออกแบบแล้ว จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการพัฒนาแบบขั้นสุดท้าย และทำต้นแบบเพื่อแสดงรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ที่ทำการออกแบบ โดยการนำเสนอผลงานการออกแบบ มีดังนี้

ภาพที่ 140 แสดง ภาพประกอบการนำเสนอกลุ่มเป้าหมาย

ภาพที่ 141 แสดง ภาพประกอบการนำเสนอที่มาของการออกแบบ

ภาพที่ 143 แสดง ภาพประกอบการนำเสนอสเก็ชสุดท้าย ก่อนออกมาเป็นชิ้นงาน

การพัฒนาทวดลาย

ภาพที่ 146 แสดง การพัฒนาลาย 3

ภาพที่ 147 แสดง การพัฒนาลาย 4

ภาพที่ 148 แสดง การพัฒนาลาย 5

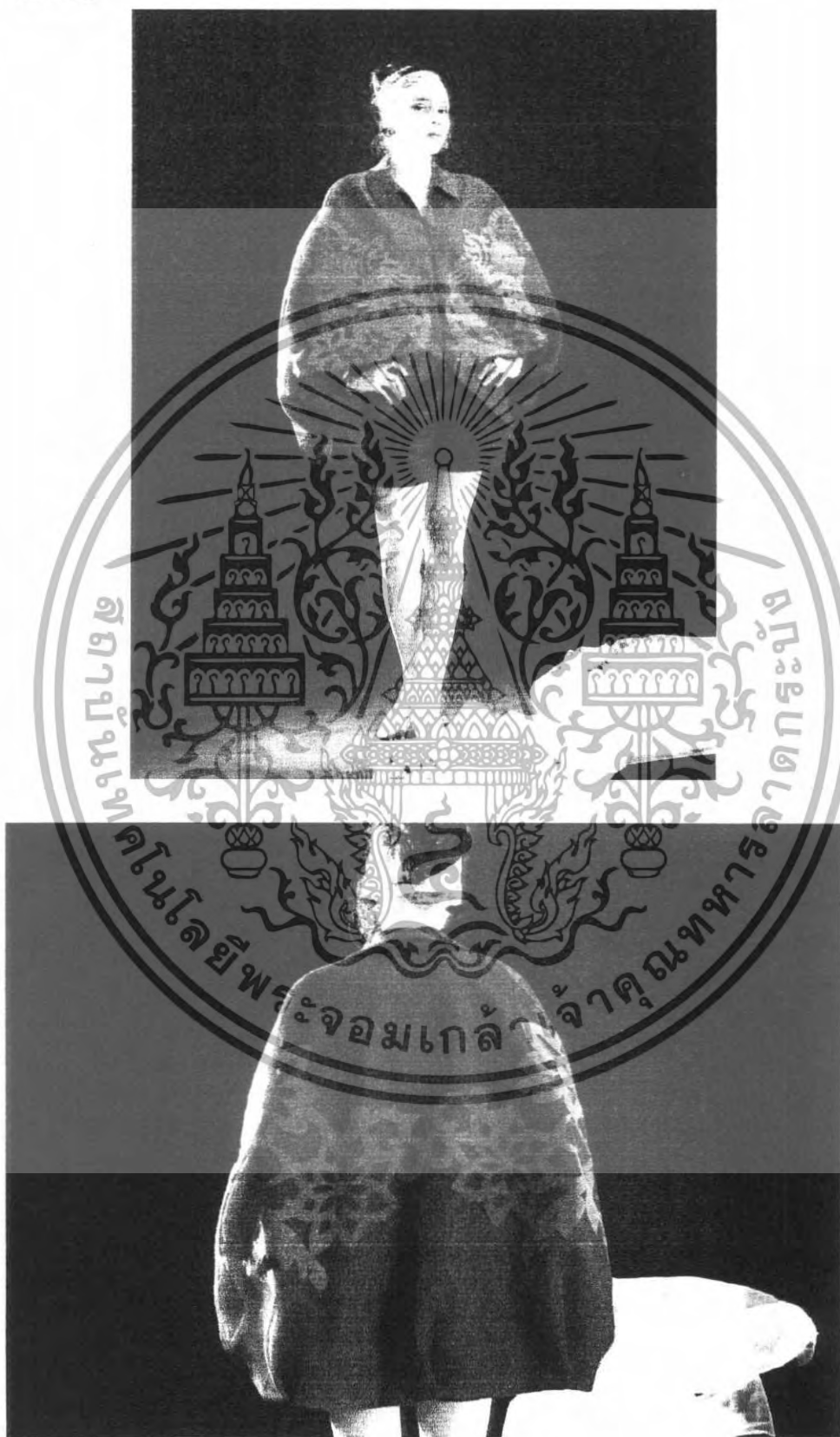

ภาพที่ 149 แสดง การพัฒนาลาย 6

ภาพที่ 150 แสดง การพัฒนาลาย 7

เสื้อเคป

ภาพที่ 151 แสดง เสื้อเคป

FLAT DRAWING

DESIGNER :

Date :

วัดผ่าทรวง
ตามลวดลาย
ทางบน pattern
ไว้

พับจับส
5 ซม.

แล้ว

อินเนอร์
โรยเส้นแล้ววัดผ่าทรวง

ซับใน 2 ชั้น
ช่วงตะ: 1 นิ้ว

zip 100 ได้
20"

14cm

1cm: 1 นิ้ว
กันขอบ.

หน้า

ผ้าตัว ผ้าแก้วสีแดงเข้ม

หน้ากว้าง 60"

จำนวนที่ใช้/ตัว 2 M

ผ้าแต่ง ผ้าซาตินทาสีส้มแดง

หน้ากว้าง 60"

จำนวนที่ใช้ต่อตัว 1.5 M

ผ้าซับใน สีแดงเข้ม

หน้ากว้าง 50"

จำนวนที่ใช้ต่อตัว 4 M

NAME LABEL

CARE LABEL

SIZE M

ZIPPER ซิปกดได้สีแดงเข้ม

BUTTON -

อื่นๆ เลื่อม แขน

รายละเอียด วัดผ่าทรวงด้านหน้าผ

ด้านหลัง โดยด้านหน้าวัดและโรย เส้น

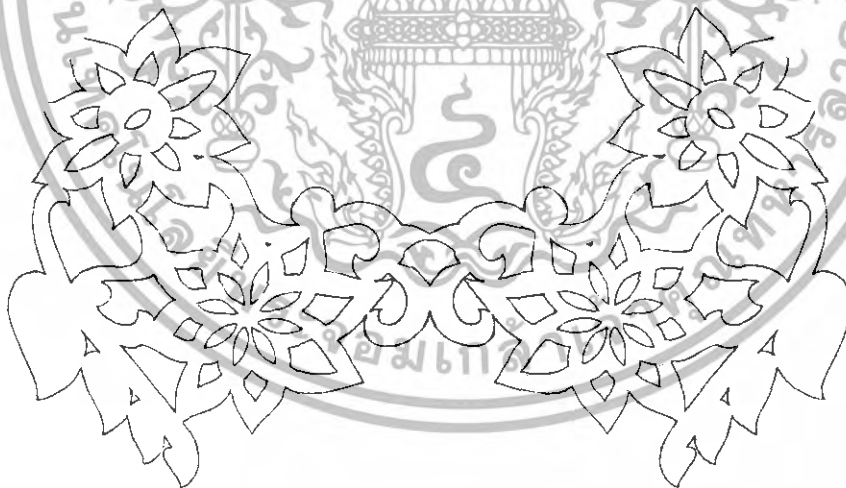
ซับใน 2 ชั้น เพื่อไม่ให้น้ำหนักตะ

ลวดลายที่นำมาใช้
ด้านหน้า

ภาพที่ 152 แสดง ลายด้านหน้าของเสื้อเคป

ด้านหลัง

ภาพที่ 153 แสดง ลายด้านหลัง ของเสื้อเคป

การคำนวณราคาค้นทุน

วัสดุ	ราคา/หน่วย	จำนวนที่ใช้/ชิ้น	เป็นเงิน
ผ้าแกวสีเลื้อยคหุ	60 บ./เมตร	2 เมตร	120 บาท
ผ้าซับในสีเลื้อยคหุ	30 บ./ เมตร	5 เมตร	150 บาท
ชิปลอคได้	-	ยาว 20 นิ้ว	50 บาท
เลื่อมแบนวงกลม	ถุงละ 100 บาท	1/10 ถุง	10 บาท
ผ้าสาธูขาว	45 บาท / เมตร	2 เมตร	90 บาท
ค่าเสเซอร์คัท	-	200 บาท	200 บาท
ค่าตัดเย็บ	-	500 บาท	500 บาท
อื่นๆ	-	20 บาท	20 บาท
Variable Cost			1,140 บาท
			x3
Price			3,420.00

ตารางที่ 8 แสดง ราคาค้นทุนของเสื้อเคป

เสื้อคอปิด

ภาพที่ 154 แสดง เสื้อคอปิด

DESIGNER :

Date :

ผ้าตัว ผ้าทอสี old rose	NAME LABEL
	CARE LABEL
หน้ากว้าง 60"	SIZE M
จำนวนที่ใช้/ตัว 1.5 M	ZIPPER -
ผ้าแต่ง - ผ้าเชอร์ซีกาสี old rose	BUTTON -
- ผ้าปานสีสี่สี ส้มอ่อน	อื่นๆ
- ผ้าทอสีนวล	
หน้ากว้าง 60"	
จำนวนที่ใช้ต่อตัว 1 M	รายละเอียด 30 ผ้าทอสี old rose
ผ้าซับใน -	กับผ้าปานสีส้ม ผ้าปานสีน้ำตาล
หน้ากว้าง	
จำนวนที่ใช้ต่อตัว	

ลวดลายที่นำมาใช้

ภาพที่ 155 แสดง ลายด้านหน้าของเสื้อคอปิด

ภาพที่ 156 แสดง ลายด้านหลังของเสื้อคอปิด

การคำนวณราคาค่าต้นทุน

วัสดุ	ราคา/หน่วย	จำนวนที่ใช้/ชิ้น	เป็นเงิน
ผ้าแก้วสี oldrose	60 บ./เมตร	2 เมตร	120 บาท
ผ้าป่านมัสลิน	75 บ./เมตร	1 เมตร	75 บาท
ผ้าแก้วสีเหลือง	60 บ./เมตร	0.5 เมตร	30 บาท
ผ้าขาวเยอร์ซี่สี oldrose	60 บ./เมตร	2 เมตร	120 บาท
ค่าเลเซอร์คัท	-	200 บาท	200 บาท
ค่าตัดเย็บ	-	500 บาท	500 บาท
อื่นๆ	-	20 บาท	20 บาท
Variable Cost			1,065 บาท
			x3
Price			3,195.00

ตารางที่ 9 แสดง ราคาค่าต้นทุนของเสื้อคอปก

กระโปรงทวิสต์

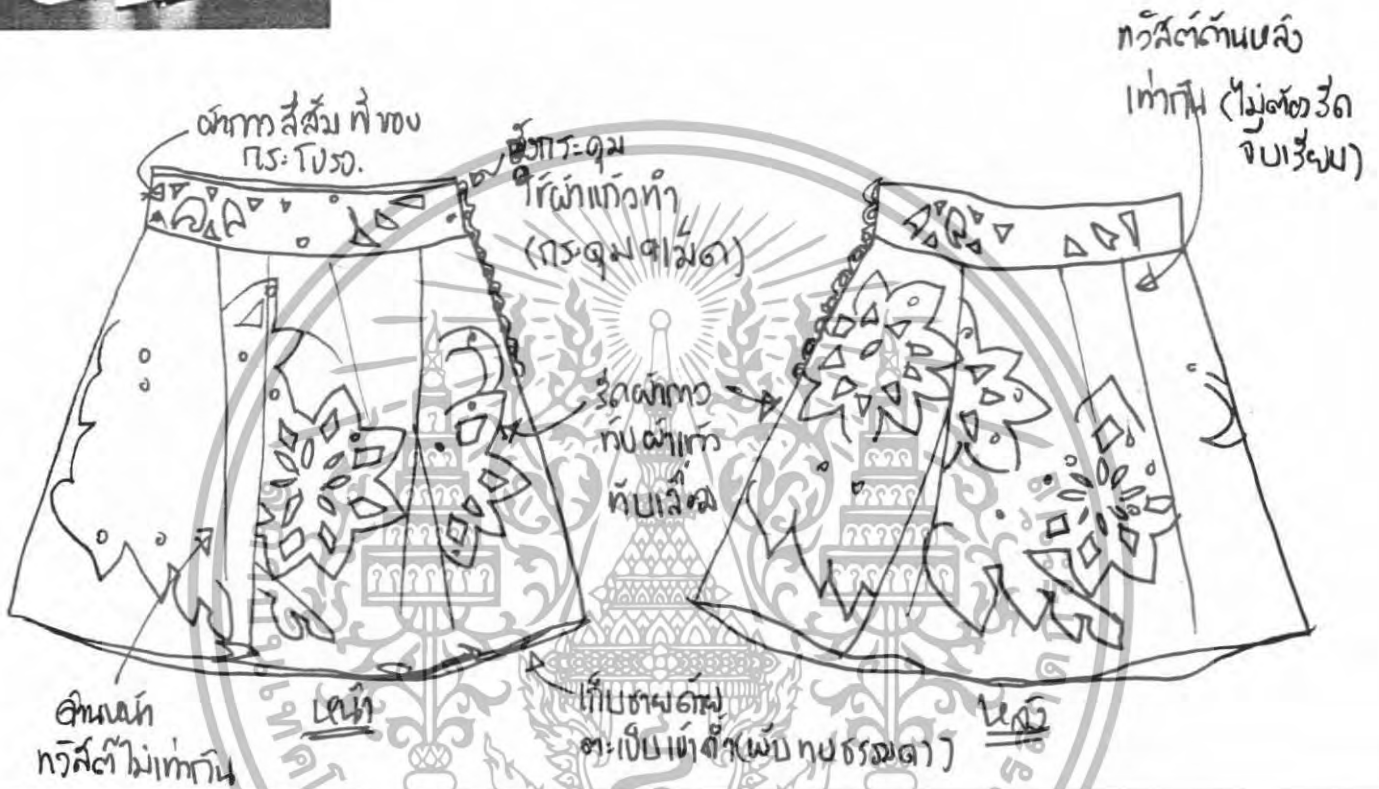

ภาพที่ 157 แสดง กระโปรงทวิสต์

FLAT DRAWING

DESIGNER :

Date :

ผ้าตัว ผ้าแก้วสี off white

NAME LABEL

หน้ากว้าง 60"

CARE LABEL

จำนวนที่ใช้/ตัว 1.5 ผ

SIZE M 109 21"

ผ้าแต่ง ผ้าแก้วสีน้ำเงิน

ZIPPER -

ผ้าเชอร์รี่ทอสีน้ำเงิน + old rose

BUTTON กระดุมปิ่นเบอร์ 18

หน้ากว้าง 60"

อื่นๆ *กระดุมผ้าแก้ว สีปิ่นสี off white - ล้อมแบบ.

จำนวนที่ใช้ต่อตัว 1.5 M

ผ้าซับใน ผ้าแก้วสีน้ำเงิน

รายละเอียด - รัดผ้าทอวางดองไม้

(ซับในแยก กว balloon)

ด้านหน้าและด้านหลัง กับ ผ้าแก้วลาย

หน้ากว้าง 60"

เล็งวงกัน ลวดบน pattern กระโปรง โดย วิชาล้อมก่อนรัด

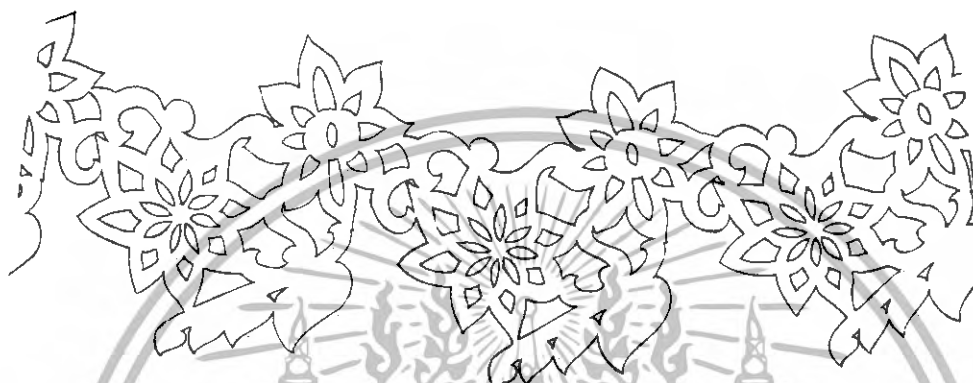
จำนวนที่ใช้ต่อตัว 1.5 M

ขอบกระโปรง รัดผ้าทอสี old rose

ลวดลายที่นำมาใช้

ภาพที่ 158 แสดง ลายที่ขอบ

ภาพที่ 159 แสดง ลายบนกระโปรง

การคำนวณราคาค่าต้นทุน

วัสดุ	ราคา/หน่วย	จำนวนที่ใช้/ชิ้น	เป็นเงิน
ผ้าแกวส์ off white	60 บ./เมตร	2 เมตร	120 บาท
ผ้าแกวส์เหลือง	60 บ./เมตร	2 เมตร	120 บาท
ผ้ากาวยอร์ซีลี เหลือง	60 บ./เมตร	2 เมตร	120 บาท
เลื่อม	ถุงละ 100 บาท	1/5 ถุง	20 บาท
กระดุมป้อม	4 บ./เม็ด	10 เม็ด	40 บาท
ค่าเลเซอร์คัท	-	200 บาท	200 บาท
ค่าตัดเย็บ	-	500 บาท	500 บาท
อื่นๆ	-	20 บาท	20 บาท
Variable Cost			1,140 บาท
			x3
Price			3420.00

ตารางที่ 10 แสดง ราคาค่าต้นทุนของกระโปรงทวิสท์

กระโปรงวงกลม

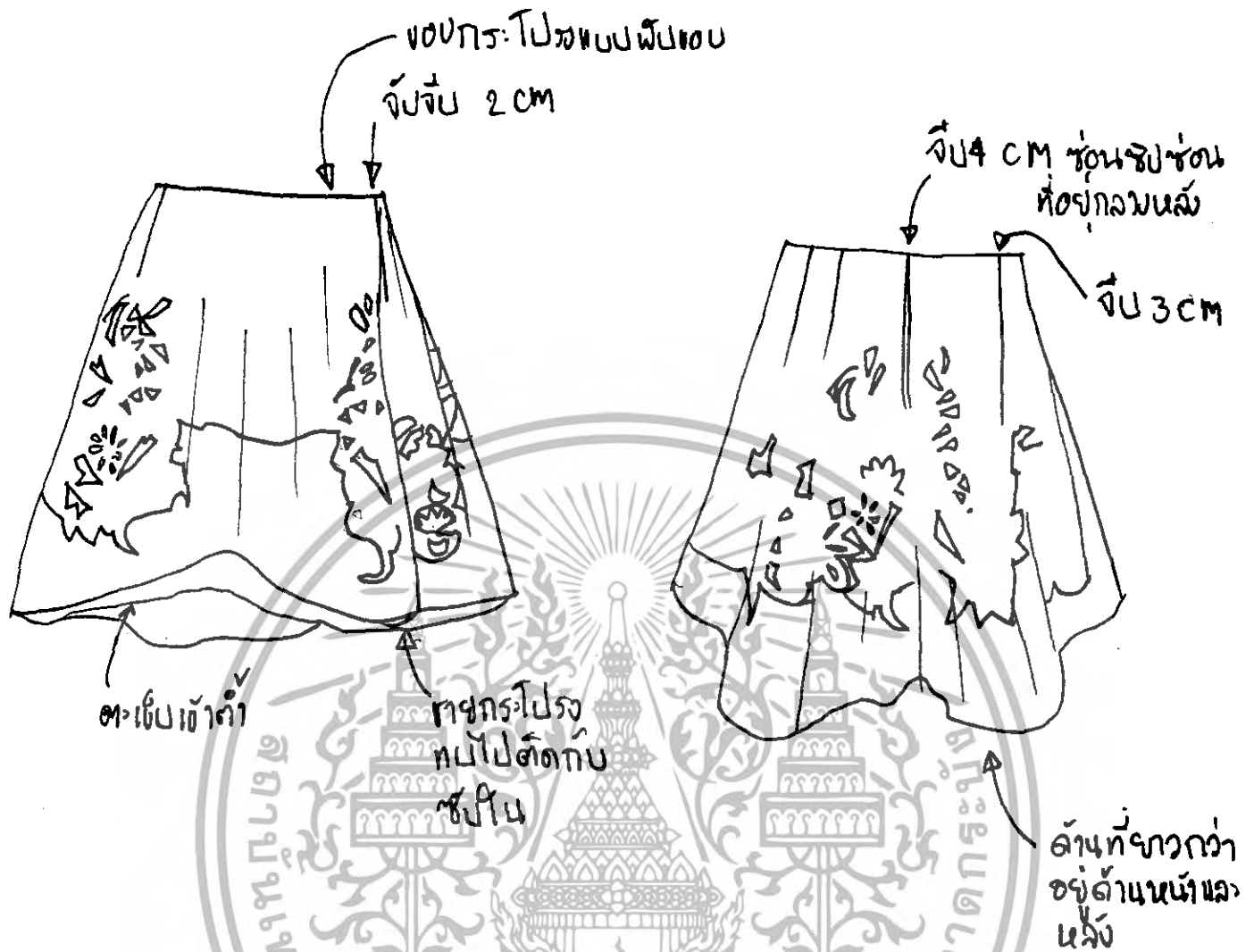

ภาพที่ 160 แสดง กระโปรงวงกลม

FLAT DRAWING

DESIGNER :

Date :

ผ้าตัว ผ้าออร์ลอน สีทอง	NAME LABEL กระโปรงวงกลม
หน้ากว้าง 60"	CARE LABEL -
จำนวนที่ใช้/ตัว 2 M	SIZE M
ผ้าแต่ง ผ้าปานเมวสีน้ำเงิน	ZIPPER ซิปซ่อนสีน้ำเงิน ๑"
หน้ากว้าง 60"	BUTTON -
จำนวนที่ใช้ต่อตัว 2 M	อื่นๆ
ผ้าซับใน ผ้าแก้ว สี old rose	รายละเอียด ชิ้นนอกเป็นผ้าออร์ลอน
หน้ากว้าง 60"	ชิ้นที่ ๑ เป็นผ้าปานเมวสีน้ำเงิน
จำนวนที่ใช้ต่อตัว 2 M	ชิ้นที่ ๒ เป็นผ้าแก้ว สีกรีนฟอยล์

สวดลายที่นำมาใช้

ภาพที่ 161 แสดง ลายบนผ้าปู

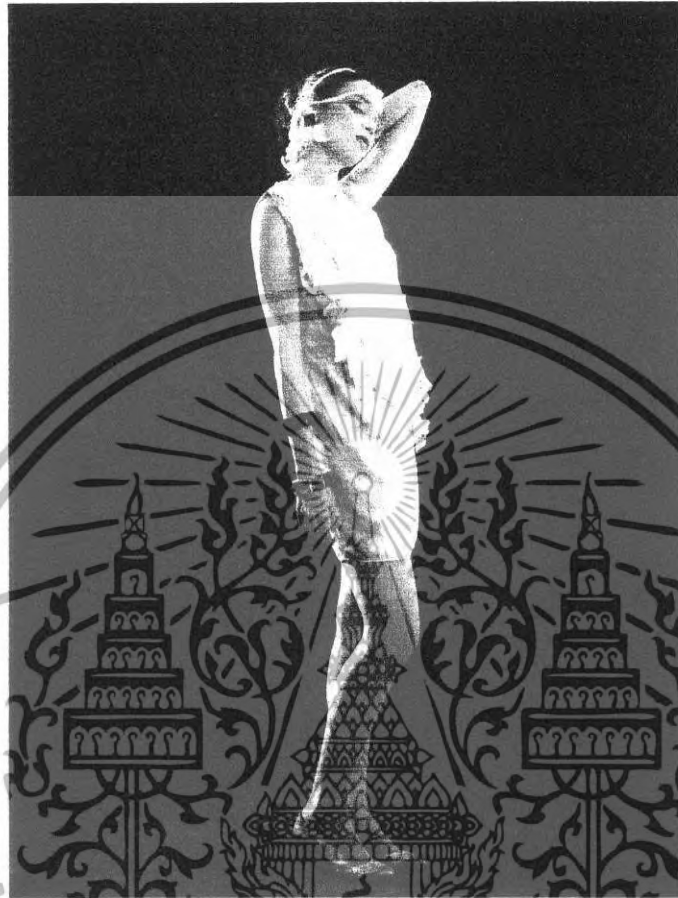
ภาพที่ 162 แสดง ลายพิมพ์ฟอยล์บนผ้าแก้วสีoldrose

การคำนวณราคาค้นทุน

วัสดุ	ราคา/หน่วย	จำนวนที่ใช้/ชิ้น	เป็นเงิน
ผ้าแก้วสี oldrose 60"	60 บ./เมตร	2 เมตร	120 บาท
ผ้าป่านมัสลินสี เหลือง 60"	75 บ./เมตร	2 เมตร	150 บาท
ผ้าออร์ลอน สีทอง 60"	60 บ./เมตร	2 เมตร	120 บาท
ฟอยล์	45 บ./เมตร	1 เมตร	45 บาท
กาวฟอยล์	-	50 บาท	50 บาท
ค่าเลเซอร์คัท	-	200 บาท	200 บาท
ซีปซอนด์เหลือง	-	10 บาท	10 บาท
ค่าตัดเย็บ	-	1,000 บาท	1,000 บาท
อื่นๆ	-	200 บาท	200 บาท
Variable Cost			1,895 บาท
			x3
Price			5,685.00

ตารางที่ 11 แสดง ราคาค้นทุนของกระโปรงวงกลม

เดรสแขนงุด

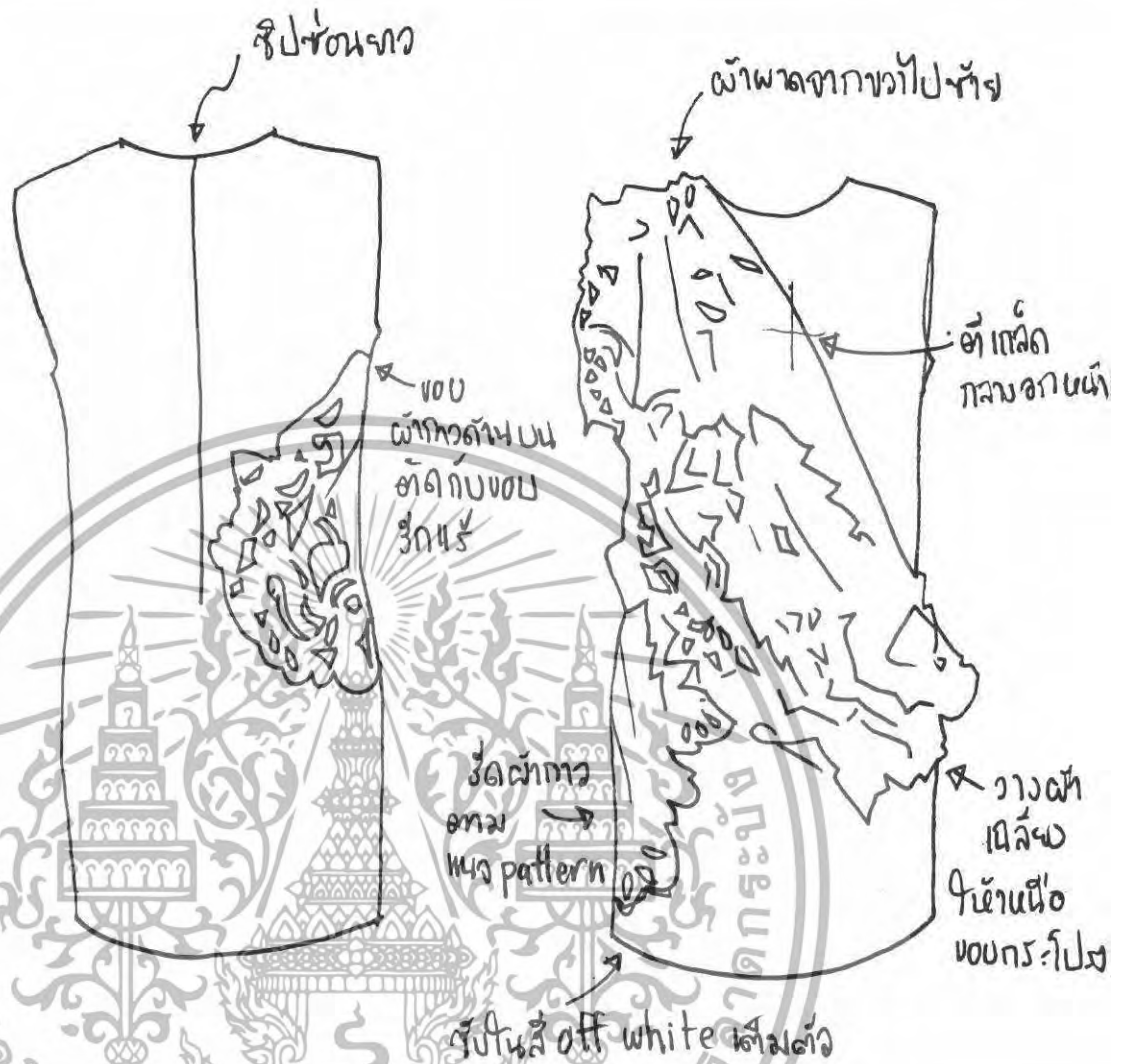

ภาพที่ 163 แสดง เดรสแขนงุด

FLAT DRAWING

DESIGNER :

Date :

ผ้าตัว ฝ้ายผสมพู่กัน

หน้ากว้าง 60"

จำนวนที่ใช้/ตัว 2 M

ผ้าแต่ง - ฝ้ายขาว

- ฝ้ายผสมพู่กัน - ผ้าขาวผสมพู่กัน

หน้ากว้าง 60"

จำนวนที่ใช้ต่อตัว อย่างละ 1 M

ผ้าซับใน สี off white

หน้ากว้าง 50"

จำนวนที่ใช้ต่อตัว 2 M

NAME LABEL

CARE LABEL

SIZE S

ZIPPER ซิปซ่อนสีผสมพู่กัน

BUTTON -

อื่นๆ -

รายละเอียด วัสดุผ้าขาวสีผสมพู่กันให้วางต่อกันบน pattern หน้าละ 2 ชิ้น , ผ้าแต่ง 1 ชิ้นหน้าใช้ (laser cut) ให้ มีมิติของลาย 3D โดยปรกติของงาน มีผ้าฝ้ายขาวท่อนอื่นอีก 1 ชิ้น

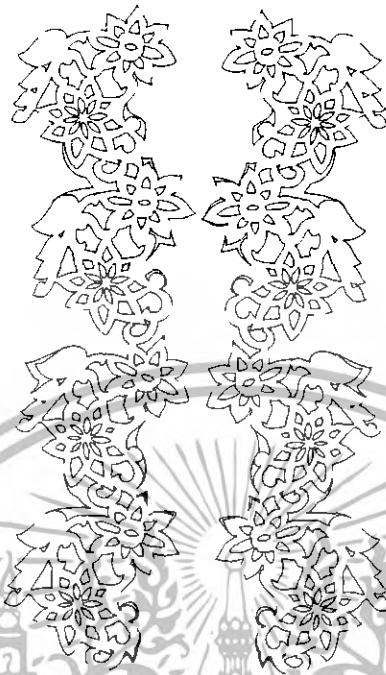
ลวดลายที่นำมาใช้

ภาพที่ 164 แสดง ลายด้านหลังของเครส

ภาพที่ 165 แสดง ลายด้านหน้าของเครส

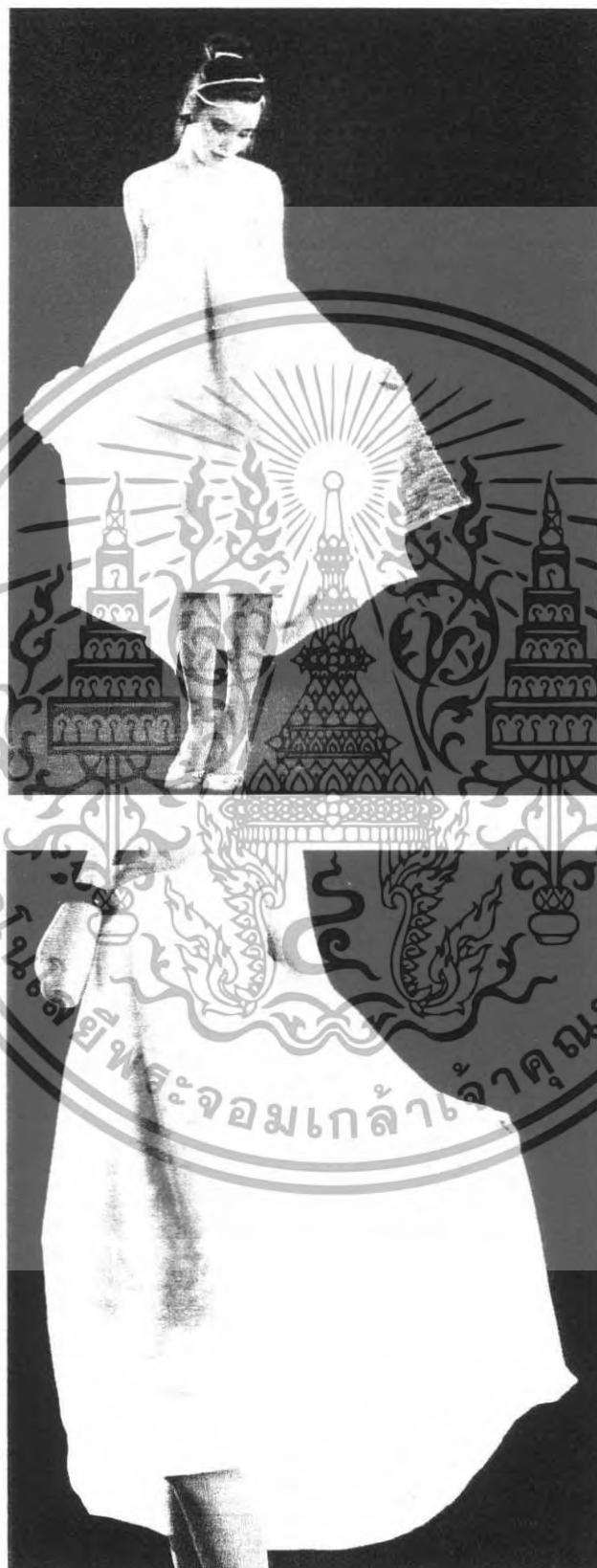
ภาพที่ 166 แสดง ลายบนผ้าหน้าเครส

การคำนวณราคาต้นทุน

วัสดุ	ราคา/หน่วย	จำนวนที่ใช้/ชิ้น	เป็นเงิน
ผ้ารีฟองสีชมพูอ่อน	60 บ./เมตร	2 เมตร	120 บาท
ผ้ารีฟองสีชมพูเข้ม	60 บ./เมตร	1 เมตร	60 บาท
ผ้ารีฟองขาว	60 บ./เมตร	1 เมตร	60 บาท
ผ้ากาวยอร์ซีสีชมพู	60 บ./เมตร	2 เมตร	120 บาท
ผ้าซับในสีขาว	30 บ./เมตร	2 เมตร	60 บาท
ค่าเลเซอร์คัท	-	200 บาท	200 บาท
ชิปซ่อนสีขาว	-	20 บาท	20 บาท
ค่าตัดเย็บ	-	1,500 บาท	1,500 บาท
อื่นๆ	-	20 บาท	20 บาท
Variable Cost			2,160 บาท
			x3
Price			6480.00

ตารางที่ 12 แสดง ราคาต้นทุนของเครสแขนกุด

เดรสเกาะอก

ภาพที่ 167 แสดง เดรสเกาะอก

ลวดลายที่นำมาใช้

ภาพที่ 168 แสดง ลายบนผ้าขาวของเดรสเกาะอก

ภาพที่ 169 แสดงลายบนเดรสเกาะอก

ภาพที่ 170 แสดง ลายบนชายผ้าแก้วสี oldrose

การคำนวณราคาต้นทุน

วัสดุ	ราคา/หน่วย	จำนวนที่ใช้/ชิ้น	เป็นเงิน
ผ้าแก้วสี oldrose 60"	60 บ./เมตร	2 เมตร	120 บาท
ผ้าแก้วสีชมพู	60 บ./เมตร	2 เมตร	120 บาท
ผ้าสีฟองย่น	55 บ./เมตร	2 เมตร	110 บาท
ผ้าแก้วสีเหลือง	60 บ./เมตร	1 เมตร	60 บาท
ค่าเลเซอร์คัท	-	300 บาท	300 บาท
ชิปซ่อนสีขาว	-	20 บาท	20 บาท
ค่าตัดเย็บ	-	1,500 บาท	1,500 บาท
อื่นๆ	-	200 บาท	200 บาท
Variable Cost			2,430 บาท
			x3
Price			7290.00

ตารางที่ 13 แสดง ราคาต้นทุนของเดรสเกาะอก

ผ้าคลุมไหล่

ภาพที่ 171 แสดง ผ้าคลุมไหล่

ลายที่ใช้

ภาพที่ 172 แสดง ลายบนผ้าคลุมไหล่

การวาง ลายบน ผ้า

ภาพที่ 173 แสดง การวางลายบนผ้าคลุมไหล่

การคำนวณราคาต้นทุน

วัสดุ	ราคา/หน่วย	จำนวนที่ใช้/ชิ้น	เป็นเงิน
ผ้าแก้วสีชมพู	60 บ./เมตร	1 เมตร	60 บาท
ริบบิ้นสีเหลือง	30 บ./ม้วน	1 เมตร	30 บาท
ชิปซอนด์เหลือง	-	10 บาท	10 บาท
ก่าตัดเย็บ	-	200 บาท	200 บาท
อื่นๆ	-	20 บาท	20 บาท
Variable Cost			320 บาท
			x3
Price			960.00

ตารางที่ 14 แสดง ราคาต้นทุนของผ้าคลุมไหล่

เข้มชัด

ภาพที่ 174 แสดง เข้มชัด

ลายที่ใช้

ภาพที่ 175 แสดง ลายบนเข้มชัด

การคำนวณราคาต้นทุน

วัสดุ	ราคา/หน่วย	จำนวนที่ใช้/ชิ้น	เป็นเงิน
ผ้าแกวสี oldrose	60 บ./เมตร	0.50 เมตร	30 บาท
ผ้าแกวสีเหลือง	60 บ./เมตร	0.50 เมตร	30 บาท
ผ้าขาวเยอร์ซีสี oldrose	60 บ./เมตร	0.50 เมตร	30 บาท
ผ้าขาวเยอร์ซีสีเหลือง	60 บ./เมตร	0.50 เมตร	30 บาท
เลื่อม	100 บ./ถุง	1/5 ถุง	20 บาท
กากเพชร	20 บ./ขวด	1/10 ขวด	0.20 บาท
หัวเข็มขัด	80 บ./หน่วย	1 ชิ้น	80 บาท
ค่าเลเซอร์คัท	-	250 บาท	250 บาท
ค่าตัดเย็บ	-	100 บาท	100 บาท
อื่นๆ	-	30 บาท	30 บาท
Variable Cost			600.20 บาท
			x3
Price			1800.60

ตารางที่ 15 แสดง ราคาต้นทุนของเข็มขัด

บทที่ 5

สรุปผลการออกแบบและข้อเสนอแนะ

สรุปผลงานจากการออกแบบ

จากการค้นคว้าข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบในโครงการ ตั้งแต่ข้อมูลเบื้องต้นของผ้าแลตูด ข้อมูลเกี่ยวกับ Designer ของห้องเสื้อ MUSE by GOOD MIXER และความเป็นไปได้ของการออกแบบ ข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์และกลุ่มผู้บริโภค ข้อมูลตลาดและสีสันทันจากประเพณีปอยส่างลอง ข้อมูลด้านการตกแต่ง และข้อมูลทางด้านการรณวิธีในการผลิต ทำให้ได้ข้อมูลและนำมาวิเคราะห์เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการออกแบบ และได้ข้อสรุปของการออกแบบผลิตภัณฑ์ดังนี้

1. การออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายจากผ้าแลตูด โดยมีที่มาของการออกแบบจากประเพณีปอยส่างลอง ให้กับห้องเสื้อ MUSE by GOOD MIXER โดยนำเทคนิคการซ้อนผ้า และการใช้เลเซอร์ตัดมาเป็นหลัก เพื่อออกแบบให้มีเอกลักษณ์และเน้นเอกลักษณ์ของแต่ละส่วนอย่างชัดเจน ให้กับกลุ่มผู้บริโภคอย่างเหมาะสม

2. ออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายจากผ้าแลตูดได้แก่

2.1 เสื้อเคป

2.2 เสื้อคอปิด

2.3 กระโปรงวงกลม

2.4 กระโปรงทวิสต์

2.5 เดรสแขนงูด

2.6 เดรสเกาะอก

2.7 ผ้าคลุมไหล่

2.8 เข็มขัด

โดยทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบในไซส์ M ซึ่งสามารถนำไปใช้ในเวลาออกงานสังสรรค์ สวมใส่เวลาไปเที่ยว หรือ ใส่ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะของนักศึกษา

ในการผลิตในระบบอุตสาหกรรมนั้น การตัดแบบเลเซอร์ตัด สามารถนำมาใช้ได้ โดยต้องมีความประณีตในการผลิตแต่ละชิ้นงาน และการชี้เฉพาะในชิ้นงานแต่ละงานให้ชัดเจนว่า วางผ้าด้านใด และ จัดการไฟสั่งงานของตัวเองให้ง่ายต่อการนำมาตัดด้วยเลเซอร์

ข้อจำกัดในการทำ laser cutting มีดังนี้

1) การตัดด้วยเลเซอร์นั้น ไม่สามารถซ้อนผ้าหลายๆชั้นได้ เพราะว่า ขอบของผ้าที่ตัดจะละลายติดกัน ในการทำให้ชิ้นงานแยกจากกันอาจมีความยุ่งยาก และทำให้ขอบของผ้าเป็นรูยขึ้นมาอีกได้

2) ควรจับคู่ลวดลายกับลักษณะของผ้าให้ชัดเจน เพื่อป้องกันความผิดพลาด

3) สามารถตัดได้ทั้งผ้าใยสังเคราะห์และผ้าใยธรรมชาติ ซึ่งขอบของผ้าใยสังเคราะห์จะละลายกันไม่ให้ผ้าร้วย ส่วนขอบของผ้าใยธรรมชาติ จะมีรอยไหม้เล็กน้อย ดูสวยงามในอีกรูปแบบหนึ่ง และไม่ทำลายเนื้องาน

4) ในการทำเลเซอร์ตัด ต้องอาศัยเวลาที่เหมาะสมในการตัด เพราะหากใช้เวลาในการตัดเข้าไป อาจทำให้ผ้าที่ขาดไปแล้ว กลับมาละลายติดกันอีก หรือหากตัดด้วยเวลาที่เร็วไป อาจทำให้เส้นด้ายในผ้าไม่ขาดทุกเส้น ทำให้เสียเวลาและมีความยุ่งยากในการทำให้ลายขาดออกจากผ้าซึ่งข้อจำกัดดังกล่าวนี้ ขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญของผู้ควบคุมเครื่องเลเซอร์ให้เรา

ขนาดของงานในการนำไปทำเลเซอร์ตัดนั้นแล้วแต่ขนาดของเครื่อง ซึ่งมีหลากหลายขนาด ส่วนที่นักศึกษานำไปตัดนั้น ขนาดของงานคือ 100 x 140 เซนติเมตร และนำไปทำที่ บริษัท เอส.ซี. ฟุตแวร์แมททีเรียล จำกัด ที่อยู่ 199/19 หมู่ 8 ถนนสุขาภิบาล 2 (อ่อนนุช) ประเวศ กรุงเทพฯ 10250 โทร 0-2329-1041 หรือ www.scfw-th.com

ส่วนในการซ้อนผ้า นั้น สิ่งที่สำคัญคือคุณลักษณะของผ้าเมื่อซ้อนกันออกมาแล้ว และควรคำนึงถึงเนื้อผ้า การทึงตัว และควรใช้ให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะของกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

1. ลวดลายที่นำมาใช้ สามารถพัฒนาได้มากกว่านี้
2. คุณภาพของงานทั้ง collection ไม่เท่ากัน เช่น เก็บมัด คุณภาพด้อยกว่างานอื่น
3. Pattern เลือดยังไม่ลงตัว สามารถพัฒนาโดยการนำประโยชน์ของผ้าแลลดออกมาใช้ได้มากกว่านี้
4. หากพัฒนางานตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำและหมั่นเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา จะได้งานที่มีมิติทางการออกแบบมากกว่านี้
5. ผ้าที่เลือกใช้ ดูเป็นผ้าราคาถูก ทั้งที่งานของนักศึกษาควรเป็นงานที่ดูมีราคาแพง

บรรณานุกรม

2550. การแต่งกายของไทย. (online) เข้าถึงได้จาก <http://www.culture.go.th>

ปอยส่างลองอ. เมือง จ. แม่ฮ่องสอน. ชมรมชาวเหนือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. (online) เข้าถึงได้จาก

<http://www.kmitl.ac.th/northern/article/traditional/poisanglong.html>

คุณชัยชน สวันต์รัตน์ Designer แห่ง MUSE by Good Mixer ให้สัมภาษณ์, 22 กรกฎาคม 2550.

พิมพ์รณีย์ หาราชัย ผู้สัมภาษณ์, ข้อมูลเบื้องต้น ของ MUSE by Good Mixer, โทรศัพท์มือถือ

คุณชัยชน สวันต์รัตน์ Designer แห่ง MUSE by Good Mixer ให้สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2550.

พิมพ์รณีย์ หาราชัย ผู้สัมภาษณ์, ข้อมูล ของ MUSE by Good Mixer ที่เหลือ, สัมภาษณ์

มณีนุช วิริยบัณฑิต. 2549. “โครงการออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับวัยรุ่นสตรีจากเทคนิคปักของ บริษัท FLY NOW”. (วิทยานิพนธ์). สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต, ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผาดกร ชลสาคร. 2548. วัสดุที่ใช้ผลิตและตกแต่งเสื้อผ้า. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด

ดวงดาว ท่วมตระกุล. 2548. หลักสูตรการตัดเย็บเสื้อผ้า (Cours de Couture). พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพฯ : บ.อัมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

อังกรพร ไสละสูต. ความรู้เรื่องผ้า. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต

วัดป่าเป้า. (Online). เข้าถึงได้จาก geocities.com/sangnor01/watpapaoindex.htm

คู่มือการออกแบบลายผ้าและเทคนิคการพิมพ์

วรสาร มัยยะภักดี. 2549. “โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้าม่อฮ่อม”. (วิทยานิพนธ์).

สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต, ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

มัลลิกา สิริวิเส โสกุล. 2549. “โครงการออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับการท่องเที่ยวชายทะเลของพีน่าน้ำ”. (วิทยานิพนธ์). สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต, ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จินดารัตน์ อภิรักษ์มนตรี. 2550. “โครงการออกแบบสิ่งทอบนโต๊ะอาหารจากผ้าทอมือด้วยเทคนิคพิมพ์สกรีนจากยางกล้วย สำหรับบริษัท อีจีจี เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด”. (วิทยานิพนธ์). สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต, ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ภาพถ่ายโดย นาย อนันตชาติ เนติสุนทรชัย (ช่างภาพอิสระ) และ นางสาวพิมพ์รัสมิ์ หาราชัย
ภาพถ่ายและภาพสแกน จากคุณ ชัยชน สวันศรีจันทร์
เลเซอร์คืออะไร. (Online). เข้าถึงได้จาก <http://www.af-laser.com/article?id=25793&lang=th>
ชนิดของผ้าขาว. (Online). เข้าถึงได้จาก <http://www.dstextile.com>
<http://www.style.com>
<http://www.asos.com>
<http://www.culture.go.th>
<http://www.zirconint.com/product1.html>

ประวัติการศึกษา

ชื่อ นางสาว พิมพ์มัย ทหารชัย

วัน-เดือน-ปี เกิด 2 มิถุนายน 2528

วุฒิการศึกษา ระดับประถมศึกษา โรงเรียนทิวไผ่งาม สำเร็จการศึกษา ปี 2539

ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม สำเร็จการศึกษา ปี 2545

ระดับปริญญาตรี ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง สำเร็จการศึกษา ปี 2550

ทุนการศึกษา ทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ทำงาน ปริญญา 2549-2550

